

STORTINGET

Dokument 15:19

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

**Spørsmål nr. 2701-2850
23.08.–08.09.2022**

Innhold

2701.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. salg av tobakksfri nikotinsnus, besvart av helse- og omsorgsminister	11
2702.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. underleverandører hos Posten Norge AS, besvart av næringsminister	12
2703.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. om at bostedsadressen skal være avgjørende for om man skal få medisinsk behandling, besvart av helse- og omsorgsminister.....	13
2704.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. bekymring for at eit nytt tyrkisk angrep i Nord Syria, besvart av utenriksminister.....	14
2705.	Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. å fastsette effektmålene for Ringeriksporteføljen, besvart av samferdselsminister	14
2706.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. omleggingen av tilskuddsordningen fra Nkom, besvart av kommunal- og distriktsminister	15
2707.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. Thales og pass, besvart av justis- og beredskapsminister	17
2708.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. fordeler og ulemper ved å nekte russiske statsborgere besøksvisum til Norge, besvart av utenriksminister	18
2709.	Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. bruk av atomvåpen, besvart av utenriksminister.....	18
2710.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. forholdet til Israel, besvart av utenriksminister.....	19
2711.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. oppheving av brukthandellova, besvart av næringsminister	20
2712.	Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. urfolks rettigheter og samenes selvbestemmelsesrett, besvart av kommunal- og distriktsminister	20
2713.	Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. tilrettelegge for flere utdanningsprogrammer i forbindelse med den nye satellittbasen på Andøya og Andøya Space Education, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	21
2714.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. politiets adgang til å bruke droner med kamera, besvart av justis- og beredskapsminister	22
2715.	Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. undertrykkingen av religiøse minoriteter i India, besvart av utenriksminister.....	22
2716.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. vinterlagring av grønnsaker, besvart av landbruks- og matminister.....	23
2717.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. mennesker med nedsatt arbeidsevne, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	24
2718.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. å forsterke strømstøtteordningen til husholdningene, besvart av finansminister	24
2719.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. ordninger som prioriterer fyllingen i vannkraftmagasinene, besvart av olje- og energiminister	25
2720.	Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. strømstøtteordning, besvart av næringsminister.....	26
2721.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. strømkostnader, besvart av justis- og beredskapsminister	27
2722.	Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. unntaksregler for pensjonert helsepersonell, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	28
2723.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. å forhindre gjennomføring av den PFDJ-kontrollerte «Eritreisk festival» i Ekeberghallen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	29
2724.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. årsregnskap til Regnskapsregisteret, besvart av finansminister	30
2725.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. gjenåpning av nedlagte politiarrester, besvart av justis- og beredskapsminister	30
2726.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. grensepasseringer på Storskog, besvart av justis- og beredskapsminister	31
2727.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. å hindre at viktige industribedrifter må legges ned eller permittere ansatte, besvart av næringsminister	32

2728.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. løslatelse av kriminelle på grunn av mangel på fengselsplasser, besvart av justis- og beredskapsminister	33
2729.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. evakuering av sårede soldater fra Ukraina, besvart av justis- og beredskapsminister	34
2730.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. rapport fra EUs antikorrupsjonsmyndighet, besvart av justis- og beredskapsminister	34
2731.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. å varsle passasjerar om farleg last som inneber avgrensa kapasitet på ferja, besvart av samferdselsminister	35
2732.	Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. hvor stor del av selskapsskatten som betales av selskaper av ulik størrelse, besvart av finansminister.....	36
2733.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. den rasutsette strekninga på E6 forbi Langnesberga, besvart av samferdselsminister.....	37
2734.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. leverandører til produksjon av pass og nasjonale ID-kort, besvart av justis- og beredskapsminister	38
2735.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. ny E6 gjennom Lågendeltaet naturreservat, besvart av klima- og miljøminister.....	38
2736.	Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. fastlegeordningen, besvart av helse- og omsorgsminister	39
2737.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. strømstøtte utbetalt for strømforbruk, besvart av olje- og energiminister.....	40
2738.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. nettkode som er utvikla i ENTSO-E, besvart av olje- og energiminister.....	41
2739.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. Stavanger Havnesilo som beredskapslager, besvart av landbruks- og matminister.....	42
2740.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. om å øke kapasiteten i dagens kraftsystem, besvart av olje- og energiminister.....	42
2741.	Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. oppfølging av ofrene for terrorangrepet i Oslo 25.06, besvart av justis- og beredskapsminister	43
2742.	Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. oppfølging av rapporten: «Gjennomgang av tilskuddsordningen for friskoler for funksjonshemmede», besvart av kunnskapsminister.....	44
2743.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. oppgraderingen av Haukeli- og Vågslidtunnelen, besvart av samferdselsminister	45
2744.	Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. lærerkrise, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	45
2745.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. høyere strømregning for gjennomsnittsfamilier i Kristiansand, besvart av olje- og energiminister	46
2746.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. brukthandel, besvart av næringsminister	47
2747.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. årsverk i Olje- og energidepartementet, besvart av olje- og energiminister.....	48
2748.	Fra stortingsrepresentant Peter Frølich, vedr. Forsvarets retningslinjer for overskuddsmateriell, besvart av forsvarsminister.....	49
2749.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. ukrainske flyktninger, besvart av justis- og beredskapsminister	49
2750.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. spesialtribunal for å etterforske det russiske lederskapet for aggresjonsforbrytelsen mot Ukraina, besvart av utenriksminister.....	51
2751.	Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. stans i den systematiske forfølgelsen og trakasseringen av religiøse minoriteter, besvart av utenriksminister	52
2752.	Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. evaluering av strømstøtteordningen, besvart av olje- og energiminister.....	53
2753.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. landbasert oppdrett av fjellørret, besvart av fiskeri- og havminister	53
2754.	Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. samarbeid om sonebillett, besvart av samferdselsminister	54
2755.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. godkjennelse av medisiner, besvart av helse- og omsorgsminister	55

2756.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. ekstra støtte til Skibladner, besvart av kultur- og likestillingsminister	56
2757.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. om Sjøfartsdirektoratet og Kystverkets forslag til maritim strategi for digital sikkerhet, besvart av fiskeri- og havminister	57
2758.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. utgifter til bompenger for lokalbefolkningen sør i Stange, besvart av samferdselsminister	57
2759.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. brukernes erfaringer i utviklingen av offentlige velferdstjenester, besvart av helse- og omsorgsminister	58
2760.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. redusere deres etterspørsel etter strøm i departementer og underliggende etater, besvart av kommunal- og distriktsminister	59
2761.	Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. gode kulturtilbud for ungdom, besvart av barne- og familieminister	60
2762.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. dobbeltspor på alle InterCity-strekningene, besvart av samferdselsminister	61
2763.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. frikort for ukrainske soldater for medisinsk behandling i Norge, besvart av helse- og omsorgsminister	62
2764.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. tvangsreturnert til Afghanistan, besvart av justis- og beredskapsminister	63
2765.	Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. tiltaksplan for oppfølging av elever som er rammet av streiken i skolen og ettervirkningene av pandemien, besvart av kunnskapsminister	64
2766.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. magasinfilling, besvart av olje- og energiminister	65
2767.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. elektrisitetspriser, besvart av olje- og energiminister	66
2768.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. mykje vatn på dekk på ferja BF Tomrefjord, besvart av samferdselsminister	67
2769.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. styringsmekanisme som skal sikre at mer vann spares i magasinene , besvart av olje- og energiminister.....	67
2770.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. prisanslag for Møreaksen, besvart av samferdselsminister.....	68
2771.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. Nav-kontorene følger intensjonen om at det utvises særlig skjønn i behandling av søknader om strømstøtte, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	69
2772.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. i krafttreddelse av §6 i Offentlegforskrifta, besvart av justis- og beredskapsminister	70
2773.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. strømstøtte til landbruket slik at man unngår at avlinger destrueres, besvart av landbruks- og matminister.....	71
2774.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. offiserskorpset frem mot 2040 , besvart av forsvarsminister	71
2775.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. den nye overflatekampstrukturen, besvart av forsvarsminister .	72
2776.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. meravgift på strøm, besvart av finansminister	73
2777.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. ANPR-utstyr, besvart av justis- og beredskapsminister.....	73
2778.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. veistandard, besvart av samferdselsminister	74
2779.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. befolkningens tillit til politiet, besvart av justis- og beredskapsminister	75
2780.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. Flytogets rolle i jernbanetilbudet fremover, besvart av samferdselsminister	76
2781.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. selskapet Gentian i Moss, besvart av helse- og omsorgsminister	77
2782.	Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. Tislerrevet i Ytre Valer nasjonalpark, besvart av klima- og miljøminister.....	78
2783.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. engangsløsning for familie i kirkeasyl, besvart av justis- og beredskapsminister	79
2784.	Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. oljepengebruken, besvart av finansminister	80
2785.	Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. skogvern saker, besvart av klima- og miljøminister	80
2786.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. religiøse budskap og undergraving av demokrati og menneskerettighete, besvart av barne- og familieminister	81
2787.	Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. nasjonalt kompetansesenter eller kompetansemiljø for adopsjon, besvart av barne- og familieminister	82

2788.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. edellauvskogsområdet i Tistedalen, besvart av kommunal- og distriktsminister	84
2789.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. offentlighetsloven, besvart av justis- og beredskapsminister	84
2790.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. import fra Russland av fiskefôr og råvarer til fiskefôr, besvart av fiskeri- og havminister	85
2791.	Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. humanitær støtte til Pakistan, besvart av utenriksminister.....	87
2792.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. unge folkevalgte studenter, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	87
2793.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. fritak i bomringen for kjøretøy på biogass, besvart av samferdselsminister	89
2794.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. kostnadene med klimagassutslipp, besvart av olje- og energiminister.....	89
2795.	Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. nasjonalparkstyret fullmakter til endring av kontorsted fra Kiberg til Vadsø, besvart av klima- og miljøminister.....	90
2796.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. petroleumsskatten, besvart av finansminister	91
2797.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. Forskningsrådet, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	92
2798.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. rapporten fra FNs høykommisær for menneskerettigheter om menneskerettighetsbrudd i Kina, besvart av utenriksminister	92
2799.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. fysisk opplæring av ansatte i håndteringen av vold og trusler, besvart av kunnskapsminister	93
2800.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. strømstøtte for de som utfører offentlig lovpålagte oppgaver på oppdrag fra stat, fylkeskommune eller kommune, besvart av helse- og omsorgsminister	94
2801.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. rettighetene til flyktningbarn med funksjonsnedsettelser, besvart av helse- og omsorgsminister	95
2802.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. kutt i kollektivtilbud, besvart av samferdselsminister	96
2803.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. mer åpenhet i Kulturrådet, besvart av kultur- og likestillingsminister	97
2804.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. Israels angrep, besvart av utenriksminister	98
2805.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. grep regjeringen vil ta for at Norge skal ha et kraftoverskudd i 2026, besvart av olje- og energiminister	99
2806.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. fastprisavtale til oppdrettsanlegget Tytlandsvik Aqua, besvart av finansminister	100
2807.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Hywind Tampen, besvart av olje- og energiminister	101
2808.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. utenlandskablene, besvart av olje- og energiminister	102
2809.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. nedstengningen av de svenske kjernekraftreaktorene på Ringhals, besvart av olje- og energiminister.....	102
2810.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. utgiftene for virusutbruddet for kommunesektoren, besvart av kommunal- og distriktsminister	103
2811.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. omgjøringsbegjæringer, besvart av kommunal- og distriktsminister	104
2812.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. utgifter til gjennomført utdyping og tilrettelegging av Gjøvsund Hamn, besvart av fiskeri- og havminister	104
2813.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. behov for nasjonal deponikapasitet for uorganisk farlig avfall, besvart av klima- og miljøminister	105
2814.	Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. temperaturkorrigerte nedgangen, besvart av olje- og energiminister.....	106
2815.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. frihandelsavtale med Kina, besvart av næringsminister	107
2816.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. depositumspraksisen ved studentsamskipnader, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	108

2817.	Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. tilgang til anonymiserte restprøver, besvart av helse- og omsorgsminister	109
2818.	Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. å øke støtten til energisparing, besvart av klima- og miljøminister	109
2819.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. å etablere nasjonale retningslinjer for utredning og håndtering av eldrevoldssaker, besvart av helse- og omsorgsminister	111
2820.	Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. ukrainske flyktninger, besvart av barne- og familieminister	112
2821.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. lovfesting av innsattes rett til 12 timer fellesskap per døgn, besvart av justis- og beredskapsminister	113
2822.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. miljørabatt for elvarebiler i bomringer, besvart av samferdselsminister	113
2823.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. at konkurransen i markedet kan sikres gjennom konkurranse fra utenlandske selskaper fremfor Østfolds-Bedriften Pretec, besvart av samferdselsminister.....	114
2824.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. jernbaneutbyggingen mellom Arna og Voss, besvart av samferdselsminister	115
2825.	Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. menings- og ytringsmangfold gjennom Kulturrådets fagfellebaserte tildelingsprosesser, besvart av kultur- og likestillingsminister	115
2826.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. Nord-Norgebanen, besvart av samferdselsminister	116
2827.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. utgatte pass og besøk i fengsel, besvart av justis- og beredskapsminister	117
2828.	Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. nasjonal turistvei-skilt på strekningen Ognaflekkefjord, besvart av samferdselsminister	118
2829.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. nye stillinger opprettet i kriminalomsorgen, besvart av justis- og beredskapsminister	119
2830.	Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. russiske forskningsfartøyet «Akademik Sergey Vavilov», besvart av utenriksminister.....	119
2831.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. innstramminger i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak, besvart av forsvarsminister.....	120
2832.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. innstramminger i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak, besvart av forsvarsminister	121
2833.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. reinhaldet i forsvarssektoren, besvart av forsvarsminister.....	122
2834.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. fastleger, besvart av helse- og omsorgsminister.....	122
2835.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. strømstøttetaket for jordbruksforetak, veksthus og vanningslag på 20 000 kWt, besvart av landbruks- og matminister	124
2836.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. bompengesatsar på strekninga Trondheim-Stjørdal, besvart av samferdselsminister	124
2837.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. terrorsiktet norsk borger som oppholder seg i Jemen, besvart av utenriksminister	125
2838.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. å nedskalere, utsette og kutte betydeleg i vegutbygginga, besvart av samferdselsminister	126
2839.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. kostnaden for ulike strømstøtteordninger for husholdninger, besvart av olje- og energiminister.....	127
2840.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Statkraft, besvart av næringsminister	127
2841.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. tbygging og drift (PUD)for Wisting-feltet, besvart av olje- og energiminister	128
2842.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. kapasitetene til de nasjonale beredskapsressursene ved politiets beredskapssenter, besvart av justis- og beredskapsminister	129
2843.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. EUs fjerde energimarknadspakke, besvart av finansminister	130
2844.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. EUs fjerde energimarkedspakke, besvart av olje- og energiminister	131
2845.	Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. endringen av gradsforskriften, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	132

2846.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. Flaumen i Pakistan, besvart av utenriksminister	133
2847.	Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. finansieringssystemet for private barnehager, besvart av kunnskapsminister	134
2848.	Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. gjennomgang av jernbanesektoren, besvart av samferdselsminister	134
2849.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. gjennomgangen av virkemiddelapparatet, besvart av næringsminister	135
2850.	Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. arbeidsforberedende trening og varig tilrettelagt arbeid, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	137

Innholdsregister

Oversikt over spørsmålsstillere og besvarte spørsmål (2701 - 2850) for sesjonen 2021-2022

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet**H Høyre****MDG Miljøpartiet De Grønne****Sp Senterpartiet****V Venstre****FrP Fremskrittspartiet****KrF Kristelig Folkeparti****R Rødt****SV Sosialistisk Venstreparti****PF Pasientfokus**

Almeland, Grunde (V)	2787
Amundsen, Per-Willy (FrP)	2777, 2779, 2829, 2842
Astrup, Nikolai (H)	2720
Aydar, Seher (R)	2759, 2772, 2834
Bastholm, Une (MDG)	2735, 2788, 2813, 2841
Berg, Lan Marie Nguyen (MDG)	2741, 2752
Bergstø, Kirsti (SV)	2717, 2771, 2833
Bjørlo, Alfred Jens (V)	2753, 2812
Bjørnstad, Sivert (FrP)	2724, 2728, 2797
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	2773, 2783, 2806
Elvenes, Hårek (H)	2774, 2775, 2831, 2832
Elvestuen, Ola (V)	2723, 2760
Eskeland, Liv Kari (H)	2731, 2733
Fagerås, Mona (SV)	2778, 2822, 2824
Farahmand, Mahmoud (H)	2784
Fiskaa, Ingrid (SV)	2704, 2846
Frølich, Peter (H)	2748
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	2702, 2826, 2835
Halleland, Terje (FrP)	2740, 2743, 2793, 2794, 2849
Haltbrekken, Lars (SV)	2796, 2807, 2839, 2840
Hansson, Rasmus (MDG)	2716, 2747, 2790, 2815
Hjemdal, Silje (FrP)	2701, 2746, 2786, 2803
Hoksrud, Bård (FrP)	2755
Johnsen, Tor André (FrP)	2725, 2734, 2756, 2758
Jønnes, Kari-Anne (H)	2713
Jørgensen, Geir (R)	2780
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	2802
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	2782, 2785
Kristjánsson, Mímir (R)	2739
Lie, Kathy (SV)	2705, 2761
Limi, Hans Andreas (FrP)	2776
Listhaug, Sylvi (FrP)	2703, 2819
Lund, Tobias Drevland (R)	2707, 2727, 2764, 2801, 2821
Marhaug, Sofie (R)	2737, 2738, 2766, 2767, 2844
Martinussen, Marie Sneve (R)	2732, 2814
Melby, Guri (V)	2708, 2729, 2763, 2798
Moxnes, Bjørnar (R)	2750, 2769
Nilsen, Marius Arion (FrP)	2745, 2808, 2809
Njåstad, Helge André (FrP)	2810, 2811
Nyholt, Hege Bae (R)	2847
Ojala, Irene (PF)	2795
Pettersen, Tage (H)	2825

Raja, Abid (V)	2744, 2765
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	2718, 2719, 2800, 2816
Rotevatn, Sveinung (V)	2711, 2805, 2843
Sandtrøen, Nils Kristen (A)	2848
Sanner, Jan Tore (H)	2742
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	2850
Schou, Ingjerd (H)	2817, 2818
Skjelstad, André N. (V)	2706
Stensland, Sveinung (H)	2714, 2757
Stokkebø, Aleksander (H)	2828, 2845
Stordalen, Morten (FrP)	2762
Sve, Frank Edvard (FrP)	2768, 2770, 2836, 2838
Søreide, Ine Eriksen (H)	2791, 2830
Thorsvik, Ingvild Wetrhus (V)	2789, 2804
Trøen, Tone Wilhelmsen (H)	2722, 2736
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	2710
Ulstein, Dag-Inge (KrF)	2709, 2715, 2751, 2754, 2820
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	2730, 2792, 2827
Wiborg, Erlend (FrP)	2721, 2726, 2749, 2781, 2823, 2837
Wold, Grete (SV)	2712
Øvstegård, Freddy André (SV)	2799

STORTINGET

Dokument 15:19

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 2701

Innlevert 23. august 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 31. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Kan helseministeren redegjøre for hvordan Stortingets vedtak om å tillate salg av tobakksfri nikotinsnus er fulgt opp?

BEGRUNNELSE:

I Stortingets vedtak om statsbudsjett 2021 kan man lese følgende:

«Stortinget ber regjeringen snarest, i tråd med Stortingets vedtak om godkjenningsordning basert på EUs tobakksdirektiv, tillate salg av e-sigaretter med nikotin og tobakksfri nikotinsnus.»

Imidlertid viser det seg at på tross av Stortingets vedtak, så har Helsedirektoratet avvist alle søknader om å selge tobakksfri snus i Norge. Det kan virke noe oppsiktsvekkende og ikke særskilt demokratisk at departementets underliggende direktorat motsetter seg Stortingets vilje på denne måten.

Svar:

Stortinget fattet 3. desember 2020 vedtak nr. 164:

«Stortinget ber regjeringen snarest, i tråd med Stortingets vedtak om godkjenningsordning basert på EUs tobakksdirektiv, tillate salg av e-sigaretter med nikotin og tobakksfri nikotinsnus.»

I Prop. 1 S (2020–2021) ble det redegjort for oppfølgingen av vedtaket på følgende måte:

«Vedtaket er dels fulgt opp ved at forskrift 13. oktober 1989 nr. 1044 om forbud mot nye tobakks- og nikotinprodukter er opphevet fra 1. juli 2021 og erstattet med forskrift 17. juni 2021 nr. 2131 om godkjenningsordning for nye tobakks- og nikotinprodukter. Videre er en registreringsordning for salg av e-sigaretter med nikotin allerede vedtatt, jf. lov 10. februar 2017 nr. 5 om endringer i tobakkskadeloven (gjennomføring av direktiv 2014/40/EU og standardiserte tobakkspakninger) § 34 a. Ikrafttredelse av bestemmelsen avventer innlemmelse av EUs tobakksdirektiv i EØS-avtalen, som forventes høsten 2021. Anmodningsvedtaket anses med dette som fulgt opp.»

Stortinget hadde ikke innsigelser til dette.

Stortinget vedtok i 2017 en ny bestemmelse i tobakkskadeloven om en godkjenningsordning for nye tobakks- og nikotinprodukter. I § 34 d siste ledd er departementet gitt hjemmel til å fastsette nærmere bestemmelser om vilkår for godkjenning. Etter høringsrunder ble følgende vurderingskriterier oppstilt i forskriften:

«Direktoratet skal i behandlingen av søknaden særlig legge vekt på om produktet kan virke tiltrekkende på barn og unge eller bidra til oppstart eller normalisering av tobakksbruk.»

Etter godkjenningsordningen overlates det altså til Helsedirektoratet å vurdere søknader om nye produkter opp mot visse kriterier fastsatt i forskrift.

Lovendringen ble opprinnelig ikke satt i kraft i påvente av innlemmelsen av EUs tobakksdirektiv i EØS-avtalen. Som følge av Stortingets anmodningsvedtak i 2020 ble tobakkskadeloven § 34 d likevel satt i kraft 1. juli 2021.

Helsedirektoratet har mottatt fire søknader om godkjenning for tobakksfri nikotinsnus. Alle har fått avslag. Helse- og omsorgsdepartementet har for tiden to klag-

esaker til behandling som gjelder tobakksfri nikotinsnus. Jeg kan derfor ikke på nåværende tidspunkt gå nærmere inn på de konkrete sakene. Jeg vil imidlertid avvise at Helse- og sosialdepartementet på noen måte motarbeider Stortingets ved-

tak, de har tvert imot lojalt fulgt gjeldende regelverk ved å vurdere alle søknader som kommer inn opp mot kriteriene i forskriften.

SPØRSMÅL NR. 2702

Innlevert 24. august 2022 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 31. august 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvilken dialog har statsråden hatt med Posten Norge AS etter at det kom frem at underleverandører bedriver virksomhet som er i strid med både lover og føringer i eierskapsmeldingen?

BEGRUNNELSE:

På spørsmål fra representanten Torgeir Knag Fylkesnes svarer statsråden den 15. juni at:

«Styret tilsetter daglig leder. Styret har det overordnede ansvaret for forvaltningen av selskapet og ansvar for å føre tilsyn med den daglige ledelse og selskapets virksomhet for øvrig. Det er styrets oppgave å sørge for at selskapets virksomhet er forsvarlig organisert.» Ansvaret for forretningsmessige beslutninger og problemstillinger knyttet til den operative driften hører under styret og ledelsen i selskapet. Organiseringen av Posten Norge AS sin virksomhet, herunder hvordan de kjøper inn transportkapasitet, er selskapets styre og ledelse sitt ansvar. Som eier legger jeg til grunn at selskapet følger norske lover og regler og relevante reguleringer.»

I juli ble fem personer som har operert som underleverandører for Posten og Bring funnet skyldig i grov hvitvasking, økonomisk utroskap og skattesvik. Klassekampen har i en rekke saker gjennom sommeren avdekket hvordan folk i budbilbransjen opplever å jobbe tiår i bransjen uten å tilbys fast ansettelse, har lange arbeidsdager, har inntekter under fattigdomsgrensa, må selv sørge for pensjonssparing, i tillegg til å ikke ha rettigheter til feriepenger og sykepenger. I tillegg er det omfattende utfordringer knyttet til kriminalitet blant underleverandørene i budbilbransjen. Når det nå kommer frem at det statlige eide selskapet har gjort avtaler med slike underleverandører, forutsetter jeg at statsråden tar affære.

Svar:

Jeg forventer at alle selskaper i statens portefølje lever opp til de forventningene staten som eier har på dette området, og dette følges også opp i eierdialogen. Saken er derfor satt opp på kommende kvartalsmøte mellom departementet og selskapets ledelse og styreleder.

Posten Norge har i forbindelse med sin halvårsrapportering 26. august formidlet at selskapet vil gjennomgå driftsmodellen i budvirksomheten. Selskapet viser her også til at det sammen med Fellesforbundet har tatt til orde for en regulering av varebilbransjen for å sikre anstendige arbeidsvilkår i hele verdikjeden i bransjen. Selskapet viser også til at 90 pst. av det siste transportleddet ut til mottaker kjøres av selskapets egne sjåfører.

Som det fremgår av svaret mitt på spørsmålet fra representanten Torgeir Knag Fylkesnes av 15. juni har regjeringen store ambisjoner for arbeidslivet. Regjeringen vil føre en politikk som stimulerer til økt organisasjonsgrad og sikrer et seriøst og organisert arbeidsliv. Regjeringen vil bidra til å sikre faste, hele stillinger med norske lønns- og arbeidsvilkår, og har allerede tatt grep med sikte på reduksjon av midlertidighet og innleie. Det jobbes med en handlingsplan mot sosial dumping i transportsektoren. I Hurdalsplattformen har vi vært klare på at det statlige eierskapet mer aktivt skal fremme fellesskapets interesser knyttet til blant annet lønns- og arbeidsvilkår. I det pågående arbeidet med ny eierskapsmelding, som vil bli lagt frem i høst, vurderer jeg derfor nye og reviderte forventninger på området.

SPØRSMÅL NR. 2703**Innlevert 24. august 2022 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 31. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Mener statsråden det er rettferdig at bostedsadressen skal være avgjørende for om man skal få medisinsk behandling, og hva vil statsråden gjøre for at alle med Pompes sykdom får enzymbehandling?

BEGRUNNELSE:

Pompes sykdom er en sjelden nevromuskulær sykdom som gradvis svekker muskulaturen. Medikamentet for enzymerstatningsterapi har vært i bruk siden 2006, uten at medikamentet er blitt godkjent på gruppenivå. Dette er den eneste medisinen som finnes for denne sykdommen. I dag har syv pasienter den sjeldne sykdommen i Norge, hvorav seks får enzymbehandling. Det er derimot én pasient med sykdommen som har fått avslag på enzymbehandling av Helse Møre og Romsdal. Siden medikamentet ble tatt i bruk i 2006 er dette det eneste tilfellet der medikamentet ikke er blitt tatt i bruk ved påvist Pompes sykdom.

Et grunnleggende premiss i det norske helsevesenet er at man skal ha rett på de samme tjenestene, uavhengig av hvor man bor i landet. Det man derimot ser i dag er store forskjeller i bruk av unntaksordningen fra helseforetak til helseforetak. Det skaper forskjellsbehandling mellom pasienter i liknende situasjoner, fordi man sogner til forskjellige helseforetak.

Svar:

Som representanten skriver er Pompes sykdom en sjelden, arvelig og kronisk nevromuskulær sykdom. Det er mulig å gi enzymerstatningsbehandling ved Pompes sykdom. Behandlingen er livslang fordi enzymmangelen er varig.

Fra 1. februar 2019 overtok de regionale helseforetakene finansieringsansvaret for en rekke legemidler til bruk ved sjeldne sykdommer, i tråd med prinsippet om at finansieringsansvaret skal følge behandlingsansvaret. Dette gjelder også enzymerstatningsbehandling ved Pompes sykdom. Tidligere ble disse legemidlene finansiert etter søknad om individuell refusjon i blåreseptordningen.

System for Nye metoder mottok en anmodning om nasjonal metodevurdering av enzymerstatningsbehandlingen alglukosidase alfa for Pompes sykdom i april 2022, og valgte å bestille en hurtig metodevurdering med en kost-nytte-vurdering den 20. juni 2022. Metodevurderingen er ikke ferdigstilt og det er derfor ikke tatt noen endelig beslutning i system for Nye metoder.

Nye behandlingsmetoder som er under pågående vurdering i system for Nye metoder skal i utgangspunktet ikke tas i bruk. Samtidig er det etablert unntaksordninger som kan benyttes i tråd med bestemte kriterier. Pasienter som sto på behandling før 1. februar 2019 har fått behandlingen videreført så lenge den enkelte kliniker mener at det er medisinsk indikasjon for dette.

Frambu kompetansesenter for sjeldne diagnoser omtaler sykdommen på følgende måte:

«Selv om genfeilen som gir Pompes sykdom er medfødt, vil det være store individuelle variasjoner i hvordan sykdommen arter seg. Det gjelder både når symptomene debuterer og hvilke symptomer du får»,

og videre at

«sykdommen kan oppstå når som helst, i småbarnsalderen, barndommen, ungdommen og opp gjennom voksenlivet. Hvordan sykdommen utvikler seg varierer mye».

System for Nye metoder er etablert for å understøtte rask og likeverdig tilgang til nye metoder i vår felles helsetjeneste slik at nettopp bostedsadressen eller økonomi ikke skal være avgjørende. Det må likevel gjøres en individuell vurdering av hvilken behandling som er aktuell for hver enkelt pasient.

Representanten Listhaug skriver at av syv pasienter med Pompes sykdom får seks enzymerstatningsbehandling, mens én pasient har fått avslag på slik behandling. Som nevnt ovenfor er det store individuelle variasjoner i hvordan sykdommen arter seg, og det er ikke naturlig at jeg som helse- og omsorgsminister uttaler meg om hvilke medisinskfaglige og individuelle vurderinger som er gjort i de enkelte tilfellene.

SPØRSMÅL NR. 2704**Innlevert 24. august 2022 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa****Besvart 1. september 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

I Klassekampen 24. august uttala utanrikssjefen for sjølvstyremaktene i Nord Syria, Abdulkarim Omar, bekymring for at eit nytt tyrkisk angrep vil medføre store menneskelege lidningar og eit tryggingstvakuum som IS kan utnytte. Tyrkias president Erdogan har annonsert at han vil «reinske» området for «terroristar».

Kva har utanriksministeren føretatt seg for å hindre eit slikt folkerettsstridig åtak, og vil ho ta saka opp med den tyrkiske ambassadøren og/eller i tryggingrådet i FN?

GRUNNGJEVING:

Tyrkia invaderte Nord-Syria fyrste gong i 2016 og okkuperer i dag delar av regionen. President Erdogan annonserte i sommar at han vil starte ein ny invasjon og lage ei 30 km lang «trygg sone» langs den tyrkiske grensa og «reinske» området for «terroristar». Tyrkia definerer det syriskkurdiske partiet PYD og styrkane YPG/YPJ som terroristar, grunna påstått tilknytting til PKK. PKK står på EUs, men ikkje FN si terrorliste. Erdogan har vist lita evne til å skilje mellom PKK og andre kurdiske grupperingar med det resultat at kurdar er synonymt med terrorist i Erdogans Tyrkia. Områda Erdogan planlegg å invadere, Tal Rifaat og Manbij, er folkerike område. Ein invasjon vil

få store humanitære konsekvensar og i tillegg vere klart i strid med folkeretten.

Svar:

Norge fordømte den tyrkiske operasjonen mot syrisk territorium da den ble iverksatt i 2019, og ba Tyrkia om at den skulle bli avsluttet umiddelbart. Vi oppfordret i den forbindelse Tyrkia til å respektere folkeretten, inkludert internasjonal humanitærrett. Dette ble kommunisert direkte til tyrkiske myndigheter. Norge drøftet situasjonen i Sikkerhetsrådets møte om Syria så sent som i juli, og advarte mot konsekvensene av en eskalering av konflikten nord i landet.

Uttalelser fra tyrkiske ledere i sommer indikerte en mulig militær aksjon på syrisk territorium. Vi har ikke kjennskap til at en slik aksjon har funnet sted. Jeg finner det derfor ikke riktig, slik som stortingsrepresentant Fiskaa spør om, å ta stilling til en eventuell behandling av spørsmålet i FNs sikkerhetsråd.

Jeg er bekymret for situasjonen i Syria. Norge anerkjenner at Tyrkia har sikkerhetsbehov. Samtidig har Syria krav på respekt for landets territoriale integritet. Norge forventer at Tyrkia og alle andre land respekterer folkeretten.

SPØRSMÅL NR. 2705**Innlevert 24. august 2022 av stortingsrepresentant Kathy Lie****Besvart 29. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Når vil statsråden fastsette effektmålene for Ringeriksporteføljen som Jernbanedirektoratet og Nye Veier ba om i mars i år, slik at utbyggingsavtalen kan ferdigstilles og legges fram til behandling i Stortinget?

BEGRUNNELSE:

I NTP er det avsatt 6,6 mrd. kr til Fellesprosjektet Ringeriksbanen og E16 i første seksårsperiode. Stortinget har

også innvilget en driftskreditt på 1 mrd. kr til prosjektet i tillegg til planmidlene i Statsbudsjettet og fylkeskommunens bompengeranti på 3 mrd. kr.

Det er kjent at Nye Veier gjennom optimalisering av prosjektet har funnet gode innsparingsmuligheter på ca. 3 mrd. kr i forhold til det som lå til grunn ved KS2.

Nye Veier AS har i brev til Samferdselsdepartementet 4. mars i år bekreftet at de er enige med Jernbanedirektoratet om effektmålene for prosjektet som nå kalles Ringeriksporteføljen, og at de er klare til å starte arbeidet

med en utbyggingsavtale med mål om ferdigstillelse av grunnlaget i løpet av 2022. Dette vil muliggjøre oppstart av hovedanleggsentreprisen i 2024. Imidlertid venter de fortsatt på at SD fastsetter effektmålene i hht. Rammeavtalen mellom NV og SD.

Statsråden har denne våren bekreftet at oppstart for hovedentreprisen er mulig i 2024, jfr. bl.a. svar til Sandra Bruflot 28.04.2022. Imidlertid har signaler fra politisk ledelse i SD denne våren og sommeren sådd tvil om hvorvidt statsråden vil legge til rette for at dette skal skje.

Denne usikkerheten som er skapt av uttalelser fra SD har naturlig nok ført til frustrasjon og bekymring i de berørte lokalsamfunn. Derfor så en rekke Arbeiderparti-ordførere seg nylig tvunget til adressere problemstillingen i et åpent brev til statsråden. Brevet er gjengitt media 30.07.2022.

Jeg er ikke kjent med om statsråden har besvart ordførernes spørsmål.

Jeg forstår godt disse ordførernes frustrasjon over den manglende forutsigbarheten i denne prosessen. Det er nå mer enn 30 år siden Stortinget vedtok at Ringeriksbanen skulle bygges. Det er mer enn 9 år siden et samlet Storting løftet Ringeriksbanen inn i NTP med antatt byggestart i 2018. Nå er prosjektet omsider ferdig planlagt og klart for endelig vedtak i Stortinget.

Avslutningsvis vil jeg minne statsråden på at fremtredende arbeiderpartirepresentanter gikk ut i valgkampen i fjor og garanterte for at en arbeiderpartiledet regjering skulle sørge for byggestart på Ringeriksbanen i 2022.

Svar:

Innenfor de økonomiske planrammene til den nasjonale transportplanen som ble lagt frem i mars i fjor var det tatt høyde for at fellesprosjektet Ringeriksbanen og E16 Ska-

ret-Hønefoss (FRE16) kunne starte opp mot slutten av 2024 eller i begynnelsen av 2025. I transportplanen var det samtidig tatt forbehold om at endringer i det budsjettmessige handlingsrommet kunne medføre at ikke alle deler av planen nødvendigvis kan gjennomføres som forutsatt.

Vi er nå i en situasjon hvor det budsjettmessige handlingsrommet har endret seg betydelig sammenlignet med for bare et år siden. Krigen i Ukraina har ført til at sikkerhet og beredskap må prioriteres høyere. Samtidig er aktiviteten i norsk økonomi høy, med raskt stigende renter og kostnadspress. Dersom regjeringen øker sin pengebruk nå, vil det bidra til å forverre den allerede vanskelige situasjonen for folk. Det krever at regjeringen fører en ansvarlig økonomisk politikk, og ikke setter i gang flere prosjekter enn det økonomien kan tåle.

Samferdselsprosjekter er dyre, og det er derfor viktig at vi får mest mulig vei og bane for pengene. Allerede igangsatte prosjekter må naturligvis fullføres. Gitt det trangere handlingsrommet på statsbudsjettene, kommer vi ikke utenom å måtte vurdere om en del prosjekter på planstadiet kan utsettes. Denne vurderingen omfatter også den videre prosessen for Ringeriksporteføljen. Uansett hvilke utsettelse som eventuelt kommer, må vi fremover i enda større grad se etter løsninger for utfordringer i transportsystemet som gir mest mulig nytte for samfunnet.

Regjeringen vil i statsbudsjettforslaget for 2023 komme tilbake til Stortinget om hvilke grep vi vil ta for å føre en realistisk og ansvarlig samferdselspolitikk fremover.

I representantens begrunnelse for spørsmålet vises det til et åpent brev fra ordførere langs Bergensbanen. Jeg besvarte dette brevet gjennom avisinnlegg, blant annet Ringerikets blad og Hallingdølen, i august 2022.

SPØRSMÅL NR. 2706

Innlevert 24. august 2022 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 5. september 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Hvordan kan statsråden begrunne omleggingen av tilskuddsordningen fra Nkom, og da gitt at mange kommuner må endre på utbyggingsrekkefølge på sine bredbåndsprosjekter og at flere husstander faller utenfor ordningen og følgelig risikerer et dårligere bredbåndstilbud?

BEGRUNNELSE:

Fylkeskommunene deler årlig ut støtte til utbygging av bredbånd i områder hvor bredbåndsutbygging ikke er kommersielt lønnsomt. Mange bygdesamfunn i Trøndelag og ellers i Norge har nytt godt av denne støtteordningen. På lokalt plan administreres ordningen av fylke-

s kommunene, med utgangspunkt i et regelverk som er fastsatt av Nkom (Nasjonal kommunikasjonsmyndighet).

I tidligere år har støtte til utbygging av bredbånd i områder hvor bredbåndsutbygging ikke har vært kommersielt lønnsomt, vært knyttet til utbygging av fiberbredbånd. I oppdragsbrevet fra Nkom for 2022, er dette kravet endret, da mobilt bredbånd blir sidestilt med utbygging av fiber.

I oppdragsbrevet fra Nkom blir fylkeskommunene pålagt å ikke gi støtte til fiberprosjekter hvor det foreligger troverdige planer for utbygging av mobilnett de neste tre årene. Dette kan være prosjekter i regi av for eksempel Telia eller Telenor. Nkom viser i sine bestemmelser til Telenor sine dekningsberegninger. Dette er teoretiske beregninger med modeller som viser hvem som er tilskuddsberettigede og de som faller utenom ordningen. Beregningene er tilfeldige, som eksempel kan det nevnes to hus, det ene får tilskudd og det andre ikke. Det fremgår heller ikke når aktøren skal starte opp utbyggingen, eller når den skal ferdigstilles.

De nye kravene innebærer en del utfordringer. For det første betyr det at mange husstander som tidligere var tilskuddsberettigede til bredbåndsutbygging ikke lenger blir det. For det andre innebærer det at kommunene må endre rekkefølgen på sine utbyggingsprosjekter. Og for det tredje, er det en vesentlig forskjell på fiber og mobilt bredbånd. Der fiber har ubegrenset hastighet, kan hastigheten for mobilt bredbånd være mer avhengig av forhold som topografi, avstand fra mast, mottagerforhold og hvor mange som er tilkoblet.

Svar:

Utbygging av moderne høyhastighets bredbåndnett til alle er avgjørende for at folk skal kunne bo, arbeide og leve gode liv i hele Norge, og for at bedrifter og offentlig forvaltning skal kunne skape større verdier og levere bedre tjenester. Det er også viktig for digital deltakelse og demokrati. Hurdalsplattformen slår fast at det er et statlig ansvar at alle husstander og bedrifter i Norge har tilgang til høyhastighetsbredbånd, og bevilgningen til bredbånd ble økt med 50 prosent i 2022, sammenliknet med den forrige regjeringens forslag.

Tilskuddsordningen for bredbånd er et virkemiddel for utbygging av bredbånd i områder hvor det ikke er kommersielt lønnsomt å bygge ut digital infrastruktur med tilstrekkelig kapasitet. Fra og med 2020 overtok fylkeskommunene forvaltningsansvaret for bredbåndsstøtten. I perioden 2014-2019 hadde Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) dette ansvaret. Fra og med 2020 har Nkom kun hatt en veiledende rolle. Kommunal og distriktsdepartementet har fastsatt kriteriene for ordningen, som fylkeskommunene skal følge i sin forvaltning av midlene.

Tilskudd til bredbånd er i utgangspunktet konkurransevridende og dermed ulovlig i henhold til EØS-avtalen. For at tilskudd til bredbåndsutbygging skal være lovlig, foreligger et sett regler som må følges. Disse reglene omtales som statsstøtteregelverket. Av denne grunn har fylkeskommunene meldt inn ordningen under det såkalte gruppeuntaket (General Block Exemption Regulation (GBER)) for bredbåndsstøtte. I den versjon av GBER som har vært det statsstøtterettslige utgangspunktet for den norske tilskuddsordningen frem til og med 2022, har det ikke vært anledning til å gi tilskudd i områder som fra før har tilbud om bredbånd med 30 Mbit/s eller mer.

Tilskuddsordningen har hele tiden vært teknologinøytral, og skiller ikke mellom trådløse eller kabelbaserte nett. Det som er avgjørende i denne sammenhengen, er om det eksisterende bredbåndstilbudet kan gi stabil nedlastningshastighet som møter kravene i tilskuddsordningen, eller ikke. Tilsvarende gjelder for det nye bredbåndet som skal bygges ut. Det er ikke avgjørende om det bygges ut med trådløst eller kabelbasert nett, så lenge det kan gi stabil hastighet i tråd med kravene i tilskuddsordningen. Det er derfor ikke riktig, som representanten Skjelstad skriver i begrunnelsen for spørsmålet, at støtten i tidligere år har vært knyttet til utbygging av fiberbredbånd.

Endringen i de nasjonale kriteriene som ble gjort fra 2021 til 2022, var at prosjekter for utbygging av bredbånd med 2022-midler må gi nedlastningshastighet på minst 100 Mbit/s. Fra 2014 til og med 2021 var kravet minst 30 Mbit/s. Ordningen for 2022 gir fortsatt ikke anledning til å bygge ut med offentlig støtte til husholdninger og bedrifter som allerede har et tilbud om bredbånd med 30 Mbit/s eller mer, eller hvor det foreligger planer om utbygging av bredbånd med slik hastighet. Departementet har altså ikke endret vilkåret for å få støtte, slik Skjelstad synes å legge til grunn i sitt spørsmål.

Våren 2022 fikk fylkeskommunene oppdatert informasjon om hvor mobiloperatørene har bredbånddekning med hastigheter over terskelen på 30 Mbit/s. Det er i utgangspunktet positivt at dekningen har vist seg å være bedre enn det man tidligere antok, og at pengene kan komme til nytte i andre områder hvor behovet er større.

Samtidig har de nye opplysningene fra mobiloperatørene medført at flere planlagte prosjekter ikke lenger oppfyller vilkårene for støtte. Som en konsekvens av dette, har flere prosjekter blitt avlyst, endret eller satt på vent. Jeg har full forståelse for at dette har ført til frustrasjon i de berørte fylkene og kommunene, og departementet har vært opptatt av å finne løsninger på de problemene som de gamle EØS-reglene har skapt.

Når det gjelder Trøndelag spesielt, har Nkom hatt dialog med representanter for fylkeskommunen om saken og gitt veiledning om hvilket handlingsrom fylkeskommunen har innenfor gjeldende regelverk. Utfordringen er at de nye opplysningene om dekning innebærer at

mange bygninger i planlagte utbyggingsområder må tas ut av bredbåndsprosjektet, da de likevel har dekning på 30 Mbit/s eller mer. Mange av disse bygningene ligger ikke nødvendigvis samlet innenfor utbyggingsområdet, men spredt rundt i området. Dette medfører at det er utfordrende å justere prosjektene slik at en får økonomisk gjennomførbare prosjekter.

Med bakgrunn i de nye dekningsopplysningene fra operatørene, har, etter de opplysningene Nkom har innhentet for departementet, kun 6 av de opprinnelige prosjektene for 2021-midlene i Trøndelag blitt tildelt kontrakt, mens de øvrige prosjekter ble avlyst. Trøndelag arbeider nå med å se på hvordan en kan redefinere eksisterende og eventuelt velge ut nye områder for 2021-midlene i samarbeid med berørte kommuner. For 2022-midlene har Trøndelag utvidet sin frist for søknader fra kommunene. Dermed får kommunene mer tid til å justere sine planer i henhold til de oppdaterte dekningsopplysningene fra mobiloperatørene.

Europakommisjonen har vedtatt omfattende endringer i GBER knyttet til tilskudd til bredbåndsutbygging, som følge av den teknologiske utviklingen og brukernes behov. En av endringene er at GBER nå tillater støtte også i områder hvor det finnes bredbånd opp til 100 Mbit/s fra

før. Denne endringen trådte i kraft i Norge 20. juni i år, som var etter at årets tilskuddsmidler var tildelt.

Departementet jobber derfor nå, i samråd med Nkom, med å vurdere endringer i kriteriene for bruk av bredbåndsmidlene. Dersom det viser seg at en eller flere fylkeskommuner får utfordringer med å definere tilstrekkelig mange og gode nok prosjekter for allerede tildelte midler, innenfor gjeldende tildelingskriterier, slik tilbakemeldinger så langt kan tyde på, så mener jeg at en mulig løsning kan være å lage en tilleggsordning med utgangspunkt i ny GBER, og dette vil vi gå videre med.

Departementet vurderer også fortløpende behovet for tilpasninger og endringer i ordningen for 2023 og fremover, forutsatt at Stortinget bevilger midler til formålet. I juli ga derfor departementet Nkom et oppdrag om å vurdere alternative innretninger for å gi bredbåndsstøtte i fremtiden, innenfor de rammebetingelser som gjelder for statsstøtte.

Regjeringen er svært opptatt av utbygging av høyhastighetsbredbånd til alle husstander og bedrifter i hele landet. Hastigheter på 30 Mbit/s er ikke tilstrekkelig til å møte fremtidens behov. Vi jobber derfor på høytrykk med å tilpasse kriteriene for utbygging, herunder for tildelinger inneværende år.

SPØRSMÅL NR. 2707

Innlevert 24. august 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 31. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden ta opp med Thales at de ikke produserer på langt nær så mange pass som de har lovet politiet, til tross for at selskapet nå har tilstrekkelig med passbøker?

BEGRUNNELSE:

Sommeren 2022 ble passkrisesommer her til lands. Grunnen som ble fremhevet var at selskapet som produserer pass til Norge, Thales, hadde råvaremangel som skyldtes internasjonale forsyningskjeder og produksjonsutfordringer som følge av Covid-19 pandemien. Aftenposten kunne 23.08.22 meddele at passproblemen er langt fra over. Politidirektoratet peker i sin siste oppdatering til Justis- og beredskapsdepartementet blant annet på at produksjonskøen hos Thales ikke har gått ned, men snarere er noe høyere nå enn i midten av juni. Politiet skriver

videre at Thales ikke produserer det antallet pass som de har lovet politiet: det skal lages 4 200 pass daglig, men nå varierer det mellom 3 800 og ned mot 1 700 produserte pass daglig.

Dette til tross for at Thales nå skal ha tilstrekkelig med passbøker.

Svar:

Politidirektoratet (POD) opplyser at de i sin dialog med Thales har fått forsikring om at Thales skal produsere 100 000 pass per mnd. fremover. I uke 33 var antall produserte pass lavere enn forespeilet, noe som ifølge Thales skyldtes at de har hatt ulike utfordringer i Oslo som nå skal være løst. POD opplyser at de har tett dialog med Thales og vil følge leveransenivået nøye fremover.

SPØRSMÅL NR. 2708**Innlevert 24. august 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 8. september 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hva mener regjeringen er fordeler og ulemper ved å nekte russiske statsborgere besøksvisum til Norge, og er dette et aktuelt tiltak for Norge å innføre?

BEGRUNNELSE:

Estlands regjering kunngjorde forrige uke at det ikke lenger vil bli utstedt visum til russere. Det betyr at russiske statsborgere med turist-, forretnings-, sport- eller kulturvisum ikke lenger får innreise. Finland vil fra september begrense antallet innvilgede visum for russere til en tiendedel av dagens antall.

Den estiske statsministeren Kaja Kallas definerte problemstillingen slik: «Å besøke Europa er et privilegium, ikke en menneskerettighet». Finske Sanna Marin mente det var galt at vanlige russere skal reise fritt som turister i Europa, samtidig som Russland er i krig med Ukraina. Da temaet kom opp forrige mandag under de nordiske statsministrenes møte med Tysklands nye kansler, Olaf Scholz, var både Norge og Sverige avventende i sin tilnærming. Tyskerne ønsker ikke et visumforbud, fordi det straffer vanlige borgere og ikke det russiske regimet.

Svar:

Norge suspenderte, i likhet med EU, i mars 2022 deler av visumfasiliteringavtalen med Russland. Når EU fatter en beslutning om å suspendere de gjenstående delene av avtalen, vil det være naturlig at Norge vurderer å gjøre det samme.

Utlendingsmyndighetene besluttet, med virkning fra 30 mai 2022, at norsk visumpraksis for Russland skal strammes kraftig inn. Dette medfører blant annet at søknader der formål er turisme, besøk til fjerne slektninger og kjærester, som hovedregel vil bli avslått.

Som følge av endret visumspraksis for russiske borgere er antall visum utstedt til russiske borgere kraftig redusert.

I tråd med Schengen-regelverket og norsk rett, er det på nåværende tidspunkt ikke aktuelt for Norge å nekte russiske borgere å levere søknad om visum. Det vil heller ikke på generelt grunnlag være aktuelt for Norge å avslå alle søknader om visum fra russiske borgere. Det finnes situasjoner hvor vi ønsker å utstede visum til russiske borgere. Regelverket tilsier at hver søknad skal behandles individuelt.

Norge vil delta i diskusjoner i Schengen-sammenheng og fortsette dialogen med EU/Schengen-land om disse problemstillingene fremover.

SPØRSMÅL NR. 2709**Innlevert 24. august 2022 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein****Besvart 2. september 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Er Utenriksministeren enig i at vi av hensyn til menneskehetens overlevelse må sikre at atomvåpen aldri blir brukt igjen under noen omstendighet?

BEGRUNNELSE:

22. august holdt Costa Rica et fellesinnlegg om atomvåpens humanitære konsekvenser på vegne av 144 stater under tilsynskonferansen for Ikkespredningsavtalen i FN i New York. Innlegget hadde samme meningsinnhold

som et fellesinnlegg Norge støttet under tilsynskonferansen for Ikkespredningsavtalen i 2015, og nevner ikke FNs atomvåpenforbud.

Regjeringen har i Hurdalsplattformens stadfestet at Regjeringen skal fokusere på atomvåpens humanitære konsekvenser. Likevel trekker Norge seg fra dette fellesinnlegget som setter fokus på de humanitære konsekvensene av atomvåpen. Setningen som skal være for kontrollversiel for Norge lyder:

«It is in the interest of the very survival of humanity that nuclear weapons are never used again, under any circumstances.»

Svar:

Enhver kjernefysisk detonasjon vil ha katastrofale konsekvenser for liv, helse og miljø. Vi kan derfor ikke tillate at terskelen for bruk av atomvåpen senkes. Disse sentrale poengene ble framhevet i Norges hovedinnlegg og i forhandlingene under Ikkespredningsavtalens (NPT) 10. tilsynskonferanse, som nylig er avsluttet.

Under NPT-tilsynskonferansen ble Norge invitert til å slutte seg til et fellesinnlegg om humanitære konsekvenser. Fra regjeringens side kunne vi i utgangspunktet slutte oss til innholdet i innlegget, men norske sonderinger viste at ingen øvrige NATO-land ville slutte seg til innlegget. I lys av dette valgte vi å ikke slutte oss til. Heller ingen av de andre nordiske landene sto tilsluttet. At Hellas i etterkant

har sluttet seg til innlegget, endrer ikke denne vurderingen.

Norge er en pådriver for nedrustning og prosesser som kan engasjere kjernevåpenmaktene og oppnå resultater. Norsk innsats under NPTs tilsynskonferanse er et godt eksempel på dette. Vi jobber langsiktig for en verden uten kjernevåpen. Dette målet deles av NATO, slik det også er reflektert i det nylig vedtatte strategiske konseptet. Norsk arbeid med å vektlegge de humanitære konsekvensene av bruk av kjernevåpen fortsetter.

Blant annet for å unngå ytterligere polarisering av det internasjonale nedrustningsarbeidet, deltok Norge i juni som observatør på statspartsmøtet til forbudstraktaten mot kjernevåpen (TPNW), en traktat det ikke er aktuelt for regjeringen å slutte seg til. Etter at regjeringen i oktober i fjor offentliggjorde at Norge ville delta som observatør, ble det klart at NATO-landene Tyskland, Nederland og Belgia, i tillegg til Sverige og Finland, også deltok som observatører.

SPØRSMÅL NR. 2710

Innlevert 24. august 2022 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 31. august 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Medfører det riktighet at den israelske statsministeren Yair Lapid har avslått et møte med utenriksministeren, og hvis dette er tilfellet – mener utenriksministeren det er klokt å skyve fra seg en av partene i en konflikt hvor Norge gjennom snart 30 år har forsøkt å fremforhandle en bærekraftig fredsavtale?

BEGRUNNELSE:

Den israelske storavisen Yediot Ahronot skriver i dag at det israelske utenriksdepartementet skal ha avslått utenriksminister Huitfeldts forespørsel om et møte med statsminister Lapid, som også har rollen som utenriksminister, under et forestående besøk i Israel. En årsak skal være den norske beslutningen om å merke varer fra israelske bosettinger. Den samme artikkelen nevner også andre saker som har forsuret forholdet mellom Norge og Israel, blant annet norsk finansiell støtte til det som beskrives som anti-israelske organisasjoner som støtter boikott av Israel.

Svar:

Norge har et langvarig og godt forhold til Israel. Jeg besøkte Israel og Palestina senest i mars og hadde gode bilaterale møter med blant annet Israels utenriksminister Lapid og statsminister Shtayyeh. Jeg møtte også Israels minister for regionalt samarbeid Esawi Frej i Brussel i mai.

Jeg besøkte Jordan 29. august og planlegger en ny reise til Israel og Palestina senere i høst. På grunn av tett møte- og reiseprogram, har det vært utfordrende å finne et tidspunkt som passer for alle parter. I ambassadens kontakt med israelsk UD har vi fått tilbakemelding om at stats- og utenriksminister Lapid har en svært tett kalender på grunn av det forestående valget i Israel i november. Utenriksdepartementet fortsetter arbeidet med å finne et passende tidspunkt for en reise til regionen.

SPØRSMÅL NR. 2711**Innlevert 24. august 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 1. september 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Kva er status for arbeidet med oppheving av brukthandellova?

GRUNNGJEVING:

I 2019 gjennomførte regjeringa Solberg ei høyring med forslag om å oppheve brukthandellova. Bakgrunnen var at lova må mange måtar framstår utdatert i lys av utviklinga med digitale marknadsplassar for omsetjing av brukte varer, samt at den pålegg næringsdrivande unødvendige byrder. Eit døme på det siste kan ein lese om i Bergensavisen 23. august, der ein gjenbruksbutikk for barnekle har måtte stenge på bakgrunn av kravet om at varer må ligge på lager i to veker før dei kan omsetjast.

I dokument nr. 15:1930 (2020-2021) svarar dåverande næringsminister Iselin Nybø dåverande stortingsrepresentant Tore Storehaug at departementet sitt arbeid med brukthandellova var satt på vent på grunn av omprioritering av ressursar i samband med koronakrisa. Det ville vore nyttig om statsråden kan greie ut for om arbeidet er i gang igjen, og korleis han vurderer behovet for å oppretthalde ei eiga brukthandellov.

Svar:

Takk for spørsmålet. Regjeringa er oppteke av at økonomien må innrettast til å bli meir fornybar, sirkulær og berekraftig. Handel med brukte gjenstandar har endra seg stort dei siste åra, og eg meiner at brukthandellova ikkje er spesielt godt tilpassa samfunnet i dag. Samtidig er det viktig å ikkje gløyme at formålet med lova er å førebyggje omsetning av stolne eller ulovleg mottekne gjenstandar og å lette politiets arbeid med å oppspore slike gjenstandar. Sal av brukte varer med høg verdi har også økt risiko for heleri.

Departementet har over tid arbeidd med å revidere regelverket. De juridiske ressursane i departementet måtte midlertidig omprioriterast våren 2020 som følgje av koronapandemien. Vi arbeider med saka, og eg tar sikte på å presentere eit forslag som aktivt fremmer sirkulærøkonomien.

Vi skal ta med oss høyringssvara frå 2019, samt hente inn ny og oppdatert kunnskap. Eg har møtt fleire aktørar i bransjen og har dialog med miljøvernorganisasjonar og andre. Det er ennå for tidleg å angi når vi ventar å kunne leggje fram eit forslag for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 2712**Innlevert 24. august 2022 av stortingsrepresentant Grete Wold****Besvart 2. september 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

I Hurdalsplattformen har regjeringa sagt at Norge skal være et foregangsland når det gjelder urfolks rettigheter. Det står at man skal gjennomføre et krafttak for samiske språk og et nasjonalt samisk kulturløft.

Hva er regjeringens tidsplan for å implementere dette i statsbudsjettet, og hvilke grep gjøres for å sikre at samenes selvbestemmelsesrett respekteres i prosessen?

BEGRUNNELSE:

Sametingets årsrapport beskriver den viktige oppgaven man har for å opprettholde språk, kultur og næring også i fremtiden. Samtidig så meldes det om behov for midler slik at disse viktige områdene gis kraftige og nødvendige løft. Det er bra at man har dette i Hurdalsplattformen, men det etterlyses en plan og tidshorisont for arbeidet. Videre så er det avgjørende at samenes selvbestemmelsesrett gjøres sentral i dette arbeidet.

Svar:

Regjeringa har i tiltredingserklæringa si sett som ambisjon å gjennomføre eit nytt kulturløft som skal kome heile landet til gode. Regjeringa vil òg satse på den lokale og regionale kulturen. Samisk kultur og språk vil vere ein sjølvstøtt og naturleg del av dette kulturløftet.

Så vert sjølvstøtt og prioritert også på ulike område påverka av verda rundt oss, og den økonomiske situasjonen i Noreg har endra seg drastisk sidan regjeringserklæringa kom. Det tyder at vi vil ha mindre handlingsrom i statsbudsjettet i åra som kjem.

Kultur- og likestillingsdepartementet skal sørge for at det samiske perspektivet vert ivarettatt i den nasjonale

kulturpolitikken. Departementet har god dialog med Sametinget i dette arbeidet.

Kommunal- og distriktsdepartementet har i samarbeid med Kunnskapsdepartementet starta arbeidet med ei stortingsmelding om kompetanse og rekruttering knytta til opplæring i samiske språk. Meldinga skal leggjast fram i 2023 og skal danne grunnlag for eit målretta

arbeid for dei samiske språka. Arbeidet skjer i tett dialog med Sametinget. Retten samane har til sjølv å ta avgjerder, ligg fast. I tråd med budsjettordninga for Sametinget, som vart etablert i 2019, gjer Sametinget sjølv prioritert mellom økonomiske verkemiddel og ulike tiltak som folkevalgt, politisk organ.

SPØRSMÅL NR. 2713

Innlevert 24. august 2022 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes

Besvart 6. september 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden følge opp komitemerknaden i Utdannings- og forskningskomiteens Innst. 12 S (2020-2021) om å tilrettelegge for flere utdanningsprogrammer i forbindelse med den nye satellittbasen på Andøya og Andøya Space Education?

BEGRUNNELSE:

Andøya Space og deres aktivitet knyttet til den nye satellittoppskytingsbasen skaper nye muligheter for samarbeid og tilbud rettet mot universitets- og høyskolesektoren. Stortinget og regjeringen Solberg har i flere runder støttet aktiviteten til tidligere NAROM, nå Andøya Space Education, og Norge har et stort potensial til å styrke sin posisjon innen romvirksomhet. Jeg viser videre til innst. 12 S (2020-2021) og komitemerknaden som lød:

Komiteen viser til den nye satellittbasen på Andøya som er under etablering, og de mange nye muligheter dette åpner. Komiteen legger derfor til grunn at regjeringen legger til rette for et økt samarbeid mellom Andøya Space Center og universitets- og høyskolesektoren for utvikling og etablering av nye og relevante utdanningsprogrammer knyttet til de muligheter denne nye satellittbasen gir.

Svar:

Jeg deler representantens interesse for de mulighetene som kan skapes ved Andøya Space i forbindelse med den nye satellittoppskytingsbasen, særlig for et samarbeid mot universitets- og høyskolesektoren. Det har også vært avholdt møte mellom Andøya Space Education og departementet, der disse mulighetene ble drøftet.

Det ble gjennomført et forprosjekt i 2020-2021 som hadde som formål å kartlegge behov og muligheter for tilbud innen høyere utdanning, knyttet til den nye basen. Forprosjektet konkluderte med at det var stor interesse for dette, og prosjektrapporten og søknad om et 3-årig hovedprosjekt ble sendt departementet sommeren 2021. Hovedprosjektet vil omfatte forslag til utdanningsmodell, tidsplan, prosjektorganisering og budsjett. Dessverre var det ikke mulig å finne rom for dette i statsbudsjettet i fjor høst, men jeg kan glede representanten med at vi likevel har greid å omdisponere kr 200 000 til formålet på inneværende års budsjett. Tildelingsbrev om dette vil bli sendt Andøya Space om kort tid.

SPØRSMÅL NR. 2714**Innlevert 24. august 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 31. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan statsråden gjøre rede for politiets adgang til å bruke droner med kamera under PLIVO-hendelser?

BEGRUNNELSE:

Droner med kamera kan være et viktig virkemiddel for politiet under PLIVO-hendelser og redningsaksjoner, særlig ved hendelser hvor det av ulike grunner er uoversiktlig hvor folk befinner seg eller hvordan omgivelsene rundt er. Spørsmålsstiller ber om statsrådets vurdering av hvor langt nødrett rekker som hjemmel for bruk av droner med kamera under PLIVO-hendelser, og om nødrett generelt hjemler bruk av droner med kamera under hendelser som er så alvorlige at de klassifiseres som PLIVO av operasjonssentralen.

Svar:

Med hjemmel i politiloven har politidirektoratet i rundskriv 2019/004 gitt retningslinjer for politiets bruk av droner i tilknytning til oppdrag etter politiloven. Instruksen avgrenser mot bruk i etterforskningsøyemed. For

straffesaksområdet har riksadvokaten gitt enkelte midlertidige retningslinjer. Av sistnevnte følger at straffeprosessloven § 202a skal benyttes så langt den passer når påtalemyndigheten og politiet tar i bruk mobile, fjernbetjente kamera. Iverksettelse av personovervåking ved hjelp av mobilt, fjernbetjent kamera i etterforskningsøyemed, skal besluttes av påtalemyndigheten.

Både ved pågående livstruende vold (PLIVO-hendelser) og i forbindelse med redningsaksjoner, vil nødrett etter straffeloven § 17 utgjøre et eget hjemmelsgrunnlag for bruk av droner med kamera. Bruken vil da foretas for å redde helse eller liv, og kan skje selv om det ikke foreligger samtykke. Den kan også ytes mot vedkommendes vilje – men bare dersom livet står på spill.

Nødrettsbestemmelsen legger ellers opp til en sammenligning mellom skaderisikoen ved ikke å gripe inn, med skaderisikoen som nødrettshandlingen fører med seg.

Nødrettsvurderinger er konkrete og foretas der og da. Dersom en PLIVO-hendelse går over i en etterforskningsporet, skal beslutning av påtalemyndigheten til fortsatt dronebruk hentes inn.

SPØRSMÅL NR. 2715**Innlevert 25. august 2022 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein****Besvart 31. august 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Vil Norge konfrontere India med undertrykkningen av religiøse minoriteter i landet og den ytterliggående hindunasjonalismen som særlig drives fram av regjeringspartiet BJP i forbindelse med at India skal svare for menneskerettighetssituasjonen i landet ved en såkalt Universal Periodic Review i FN i år?

BEGRUNNELSE:

Indias 70 millioner kristne og 200 millioner muslimer opplever et stadig større press, og utsettes både for vold og

trakassering av en stadig mer aggressiv hindunasjonalistisk bevegelse i landet – En bevegelse som drives fram av og støttes av regjeringspartiet BJP. Verken rettsvesen, politi, politikere eller media i landet gir nødvendig beskyttelse til disse minoritetene.

Svar:

Jeg vil få vise til mitt svar på et liknende spørsmål fra representanten Une Bastholm tidligere i august. India er et stort land med en befolkning på over 1,38 milliarder men-

nesker. Landet er mangfoldig og multikulturelt, og fire av verdens store religioner har sin opprinnelse i India.

India er også verdens største demokrati, en sekulær stat og grunnloven sikrer religionsfrihet. Landet har et solid og uavhengig rettsvesen. Når vi skal forstå hva som skjer i India, må vi ha med oss denne bakgrunnen.

Jeg har fulgt med i situasjonen for tros- og livssynsfrihet i India, og vi har sett strømninger i samfunnet der som viser økende intoleranse overfor tros- og livssynsminoriteter. Vi har sett at radikale religiøse har kommet med hatefulle ytringer og oppfordringer til vold både mot muslimer og kristne, noe som er møtt med fordømmelse fra et bredt tverrsnitt av samfunnet. Myndighetene hevder at dette ikke er uttrykk for offisiell indisk politikk.

I juli tok regjeringspartiet BJP grep for å sikre at partiets talspersoner unngår ordbruk som kan provosere tros- og livssynsminoriteter. India valgte i juli ny president fra en av landets minoriteter. Indias høyesterett er også aktiv for å sikre at religionsfriheten opprettholdes. Det er dermed også tegn som viser at India tar sine forpliktelser innen tros- og livssynsfrihet på alvor.

Norge har en god dialog med India om menneskerettigheter, både mellomstatlig og i internasjonale fora. FNs Menneskerettighetsråd skal gjennomføre sin Universal Periodic Review av India i november. Der vil Norge som vanlig delta og fremme våre anbefalinger på en rekke felt.

SPØRSMÅL NR. 2716

Innlevert 25. august 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 1. september 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Høye strømpriser gjør at vinterlagring av grønnsaker kan bli ulønnsomt for norske grønnsaksprodusenter.

Hva vil statsråden gjøre for å unngå at høye strømpriser gjør at bønder velger å pløye gode norske grønnsaker ned i jorda framfor å lagre og selge dem?

BEGRUNNELSE:

NRK rapporterer om at grønnsaksprodusentene Sigbjørn og Marthe Skjørestad i Hå kommune i Rogaland vurderer å pløye opp mot 150 mål med gulrøtter ned i jorda framfor å selge dem, fordi strømutfgiftene til vinterlagring kan bli dobbelt så høye som det de tjener på å selge gulrøttene. Ekteparet har et estimert forbruk til lagring av grønnsaker på 75 000 kWh per måned, mens taket på strømstøtteordningen til jordbruket er på 20 000 kWh.

Svar:

Primærprodusenter i jordbruket og veksthus fikk, som eneste næring, strømstøtte fra desember 2021. Formålet med strømstøtteordningen for jordbruks- og veksthusnæringen er å bidra til at norsk matproduksjon og norsk produksjon i veksthus opprettholdes på tross av de ekstraordinært høye utgiftene til strøm. For husholdninger er maksimalgrensen for kompensasjon 5 000 kWh per husholdning per måned. Maksimalgrensen på 20 000 kWh

per foretak per måned for jordbruksnæringen ble satt etter innspill fra jordbruksorganisasjonene, og skulle dekke et rimelig og normalt strømforbruk for både næring og privat forbruk på et «vanlig» gårdsbruk. For støtte til veksthus og vanningslag er det ingen maksimalgrense.

Denne regjeringen har valgt å prioritere produksjonskostnadene for primærprodusentene. Strømutfgifter til pakkeri- og lagervirksomhet faller således utenfor strømstøtteordningens virkeområde.

Jeg har stor forståelse for frustrasjonen hos dem som har høye strømutfgifter i tilknytning til lager- og pakkerivirksomhet. Jeg vil i den sammenheng vise til det arbeidet som nå pågår med å vurdere tiltak for næringslivet.

SPØRSMÅL NR. 2717**Innlevert 25. august 2022 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 30. august 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre at mennesker med nedsatt arbeidsevne ikke blir stående uten inntekt mens ny AAP-søknad blir behandlet?

BEGRUNNELSE:

Fra og med 1. juli ble det innført nye unntaksbestemmelser for maksimal stønadperiode i AAP-ordningen. I tillegg ble det foreslått en overgangsordning for å få vurdert rett til AAP etter det nye regelverket som skulle gjelde fra og med 30. juni til og med 30. oktober 2022. Det er viktig at alle mottakere er ferdig avklart før stønaden opphører, og mange mottakere er nå bekymra for at ikke deres søknad skal rekke å bli ferdig behandla før stønaden deres opphører. På NAVs nettsider står det at saksbehandlingstida for en søknad om AAP i dag er på 11 uker. Viser videre til Hurdalsplattformen der det står at regjeringa vil «sørge for at personer som mottar arbeidsavklaringspenger får forlengelse dersom de ikke er ferdig avklart fra NAV eller helsevesenet.»

Svar:

Av Hurdalsplattformen framgår det at regjeringen vil sørge for at personer som mottar arbeidsavklaringspenger får forlengelse dersom de ikke er ferdig avklart. Dette har vært et prioritert og viktig arbeid, og regjeringen la fram sitt forslag til regelendringer for Stortinget 12. mai i år. En-

dringene ble vedtatt av Stortinget og trådte i kraft 1. juli, jf. Prop. 114 LS (2021–2022), Innst. 449 L (2021-2022) og Lovvedtak 108 (2021-2022).

Uvanlig mange personer hadde en stønadperiode med arbeidsavklaringspenger med sluttdato 30. juni 2022. Dette er en følge av flere runder med forlengelse av stønadperioden under pandemien. Regjeringen er opptatt av at de som ikke fikk avklart arbeidsevnen sin før regelendringene for arbeidsavklaringspenger trådte i kraft 1. juli, ikke blir stående uten ytelse før videre rett til arbeidsavklaringspenger etter det nye regelverket har blitt vurdert. Det er derfor etablert en overgangsordning ut oktober for å sikre forutsigbarhet for mottakerne og samtidig gi Arbeids- og velferdsetaten tilstrekkelig tid til å vurdere videre rett til arbeidsavklaringspenger for alle som har en stønadperiode som løp ut 30. juni 2022 og som på dette tidspunktet fortsatt hadde en uavklart arbeidsevne.

Det er tett dialog mellom direktoratet og departementet om regelverksendringene, herunder overgangsordningen. Departementet har i styringsdialogen lagt vekt på at disse sakene skal prioriteres høyt. Jeg har ikke fått informasjon som tilsier at etaten ikke vil ha tilstrekkelig tid til å behandle sakene til de brukerne som omfattes av overgangsordningen.

Jeg vil forsikre representanten om at dette er en problemstilling jeg er opptatt av og at departementet følger situasjonen tett.

SPØRSMÅL NR. 2718**Innlevert 25. august 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 5. september 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

KrF ønsker å forsterke strømstøtteordningen til husholdningene til 100 % kompensasjon over 50 øre kWh.

Hva ville effekten på konsumprisveksten vært ved 1) å finansiere en forsterket strømstøtte med økt oljepengeb-

ruk eller 2) med inndekning i form av reduserte offentlige utgifter eller økte skatter?

BEGRUNNELSE:

Viser til skriftlig spørsmål levert av undertegnede den 10.08.2022.

SSBs KPI-tall av 10.08 viste en vekst på 6,8 % det siste året. I følge SSB ville prisveksten vært 8,9 % uten strømstøtteordningen. Ifølge svaret 23.08.2022 ville prisveksten anslagsvis vært rundt 6,0 % med en strømstøtteordning på 100 % kompensasjon over 50 øre kWh.

Det jeg ber om nå er en kvantifisering av effekten på konsumprisveksten, slik effekten av selve ordningen (på kort sikt) ble kvantifisert i forrige svar.

Svar:

En strømstøtteordning til husholdningene med 100% kompensasjon over 50 øre pr kWh er anslått å gi et bevilgningsøkning på 50 mrd. kroner i 2022. Anslaget forutsetter uendret forbruk og tar ikke hensyn til at forbruket vil øke som følge av insentivene et slikt pristak gir. En makspris på strøm på 50 øre pr kWh vil føre til økt forbruk og

dermed økt knapphet på strøm, med økte markedspriser som resultat. Departementet har ikke hatt mulighet til å beregne hva priseffekten ville være og hvor mye det samlede bevilgningsbehovet da ville vært.

I svaret på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2612 anslås det på usikkert grunnlag at en strømstøtteordning med 100 pst. kompensasjon for strømpriser over 50 øre pr kWh kunne ha bidratt til å redusere tolv månedersveksten i konsumprisindeksen i juli fra 6,8 pst til 6,0 pst.

Et ekspansivt tiltak som ikke dekkes inn, vil bidra til høyere etterspørsel etter varer og tjenester enn dersom tiltaket dekkes inn gjennom økte skatter eller reduksjon i andre offentlige utgifter. Det vil i sin tur isolert sett gi høyere vekst i konsumprisene over tid, hvor utslaget vil avhenge av tiltakets størrelse. I en situasjon hvor arbeidsmarkedet allerede er svært stramt, vil en ekspansiv økonomisk politikk øke risikoen for at konsumprisveksten festner seg på et høyt nivå.

Et slikt tiltak vil altså kunne øke andre priser for husholdninger lenger frem i tid.

SPØRSMÅL NR. 2719

Innlevert 25. august 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 31. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Olje- og energiministeren skrev i sin redegjørelse for Stortinget 08.08.2022 (<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/redegjorelse/id2923712/>) at han vil "sikre at vi har ordninger som prioriterer fyllingen i vannkraftmagasinene våre".

Hvilke ordninger er det olje- og energiministeren sikter til og når er fyllingsgraden i magasinene lave nok til at olje- og energiministeren anser det som en trussel mot forsyningssikkerheten?

BEGRUNNELSE:

NVE meldte i går om at region Sørvest Norge hadde en fyllingsgrad på 50,2 %. Likevel har ikke regjeringen fattet noen konkrete tiltak overfor produsentene som pålegger dem å øke fyllingsgraden.

Svar:

Det norske kraftsystemet er i hovedsak basert på vannkraft, og er derfor avhengig av tilsiget til vannkraftmagasinene våre. I lys av en svært usikker situasjon i den europeiske energiforsyningen, kan sårbarheten ved uventede hendelser i vår egen kraftforsyning, for eksempel tilsigssvikt, være høyere enn før. Olje- og energidepartementet gjennomfører derfor et arbeid for å se på hvordan forsyningssikkerheten for strøm kan sikres på en best mulig måte, og vil blant annet vurdere tiltak for sikre at mer vann spares i magasinene ved lave magasinnivåer, og at eksporten av kraft i slike tilfeller da begrenses.

I arbeidet vurderes det flere mulige tiltak. Arbeidet skjer i nært samarbeid med NVE, og skal slutføres i høst.

SPØRSMÅL NR. 2720

Innlevert 25. august 2022 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 2. september 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

I en tid der det offentlige har enorme ekstrainntekter som følge av de skyhøye strømprisene, hviler det et stort ansvar på regjeringen for å omfordele inntekter tilbake til folk og bedrifter.

Står statsråden fast på at det skal utredes og forelegges Stortinget en støtteordning, ikke bare en låneordning, til særlig utsatte små- og mellomstore bedrifter, og at denne ordningen skal forankres så bredt som mulig i Stortinget?

BEGRUNNELSE:

En rekke representanter for regjeringspartiene argumenterer i offentligheten for at strømstøtte til bedriftene er krevende og vanskelig. Sist ut er næringsminister Jan Christian Vestre, som i VG 25. august mener strømstøtte kan "gjøre vondt verre". Samtidig sier SV til Klassekampen 25. august at partiet ikke vil støtte en strømstøtteordning til bedriftene, men i stedet heve selskapskatten og tilby bedrifter som sliter en låneordning. SV mener også at regjeringen er forpliktet til å bli enige med SV om en eventuell låneordning til bedriftene.

I møte med de politiske partiene på Stortinget 8. august uttalte statsråden at det var et mål at en ny støtteordning hadde bredest mulig forankring i Stortinget. I lys av SVs krav i media, er det behov for å avklare om statsråden står fast på at en ny ordning må forankres bredt i Stortinget, eller om regjeringen har planer om å gjøre opp med SV alene.

I lys av at regjeringspartiene stadig argumenterer mot en strømstøtteordning i media, er det også behov for å få klarhet i om regjeringen fremdeles utreder ulike modeller for en slik støtteordning, eller om dette arbeidet nå er innnevret til å gjelde en låneordning.

Høyre er av den oppfatning at næringslivet normalt må ta høyde for variasjoner i ulike kostnader, herunder også variasjoner i strømprisene. Nå er imidlertid de krigsdrevne strømprisene i Sør-Norge på et ekstremnivå som må kunne regnes som "force majeure" i den samfunnskontrakten som vanligvis foreligger mellom næringslivet og staten. Videre har det offentlige store ekstrainntekter som tilfaller stat og kommunesektor, og som ikke bør benyttes til varige utgiftsøkninger i det offentlige. En strømstøtteordning må være tydelig avgrenset til de bedriftene som i denne situasjonen er mest sårbare.

Høyres forventning er fremdeles at regjeringen legger frem en strømstøtteordning i midten av september, som Stortinget kan hurtigbehandle.

Svar:

Regjeringen er fullt klar over hvordan de høye strømprisene påvirker befolkningen. Dette er bakgrunnen for at vi allerede i fjor innførte en støtteordning for husholdninger der staten nå dekker 90 % av spotprisen på strøm når den er over 70 øre/kWt. Denne ordningen, som sannsynligvis er blant de mest raue i Europa, er estimert å tilbakeføre over 40 milliarder kroner til familier i kommuner med høy strømpris. Jeg vil også minne om at vi har bak oss en pandemi der regjeringen gjennom vinteren 2022 fikk på plass støtteordninger til næringslivet for omlag 20 milliarder kroner, også disse finansiert over statsbudsjettet.

Når regjeringen vurderer arbeidet med tiltak for å avhjelpe bedrifter med høye strømpriser som krevende, så skyldes det den makroøkonomiske situasjonen i Norge for tiden. Det går særdeles godt i norsk økonomi. Vi har den laveste arbeidsledigheten på 15 år og ferske tall fra SSB viser at det er rekordmange ledige stillinger. Vi opplever høy sysselsetting, men også stigende priser og økende renter. Mange bedrifter har minst like store utfordringer med å få tak i nok arbeidskraft, som høye strømregninger. Å tilføre ytterligere stimulans til økonomien i en slik situasjon kan være med på å gjøre dette enda verre, for eksempel gjennom økte renter. Dersom renta øker 1 prosent mer enn antatt, vil det bety at en familie med 3 millioner i huslån må betale 30 000 kroner mer til banken i året. For eksportbedriftene vil også økt rente virke negativt, ettersom det bidrar til at den norske kronen blir mer verdt og at det dermed blir dyrere for utenlandske kunder å kjøpe varer og tjenester fra Norge.

Det er som Fellesforbundets leder og industrimannen Jørn Eggum uttalte til Dagbladet 28. august, ikke slik at staten har både vanlige penger og krisepenger. Alle tiltak skal finansieres over statsbudsjettet på en ansvarlig måte som ikke bidrar til å gjøre situasjonen verre. Samtidig anerkjenner regjeringen at dette er en krevende situasjon for flere små og mellomstore bedrifter. Det har også blitt klart i løpet av sommeren at kraftprisen i Sør-Norge har økt mer enn antatt, og at høye strømpriser vil være en realitet gjennom vinteren. Vi arbeider derfor med ulike tiltak som både kan avhjelpe situasjonen for bedrifter som sliter, samtidig som hensynet til makroøkonomien ivaretas. Vårt mål er at Norge skal komme styrket gjennom denne tiden.

Arbeidet har god progresjon og jeg ser positivt på at vi skal kunne presentere tiltak i løpet av september. Vi vurderer ulike tiltak og kombinasjoner av disse, og jobber

godt sammen med partene i arbeidslivet. Jeg opplever at både LO, NHO og Virke er opptatt av at vi skal gjøre dette arbeidet grundig, for å unngå lite gjennomtenkte tiltak som ikke fungerer.

Generelt er det viktig å huske på at bedriftseiere får gevinster når bedriften deres går med overskudd, og tar tapet når bedriften går med underskudd. Dette er en viktig forutsetning for blandingsøkonomien. Dersom den enkelte bedriftseier ønsker å forsikre seg mot risiko, kan bedriften for eksempel tegne fastprisavtaler på strøm. Regjeringen har allerede varslet skatteendringer som skal

bidra til at kraftselskapene kan tilby gunstigere fastprisavtaler enn i dag til de bedriftene som ønsker det. Andre bedrifter har svart på de økte strømprisene med energieffektiviserende tiltak og egenproduksjon av strøm. Denne regjeringen har styrket og vil fortsette å styrke Enova som bidrar med støtte til slike investeringer. Det må også nevnes at mange bedrifter har svart på strømprisøkningen ved å øke utsalgsprisene på sine varer tjenester, og at det kan få uheldige konsekvenser dersom strømprisøkningen i tillegg skal kompenseres statlige midler.

SPØRSMÅL NR. 2721

Innlevert 25. august 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 1. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Har noen av driftsoperatørene av mottak strømkostnader inne som en faktor i sine avtaler med UDI, og hvis så, kan jeg be om en oversikt over dette og om disse avtalene har ført til økte utbetalinger som følge av de ekstremt høye strømprisene vi har sett det siste året?

ikke et vilkår for avtalen, herunder avtalt pris, at utgiftene holder seg på samme nivå gjennom avtaleperioden.

BEGRUNNELSE:

Viser til mitt skriftlige spørsmål 2583 og 2647 der statsråden ikke besvarer på det reelle spørsmålet. Jeg ber derfor statsråden om å reelt besvare spørsmålet slikt hennes konstitusjonelle plikt er.

Svar:

Jeg viser til mine svar til Stortinget på spørsmål nr. 2583 og 2647 om de høye strømprisene har ført til ekstra utbetalinger eller kompensasjon til driftsoperatører av asyilmottak.

Som tidligere opplyst inngår Utlendingsdirektoratet (UDI) avtaler med driftsoperatører gjennom ordinære anbudsprosesser, og prisene de oppnår reflekterer blant annet driftsoperatørenes kostnadsnivå og konkurransesituasjonen i markedet på tidspunktet for avtaleinngåelse. UDI har som tidligere nevnt ikke kompensert driftsoperatører som følge av økte strømkostnader utover hva driftsoperatørene eventuelt har tatt høyde for da pristilbudene ble gitt. Enkelte av driftsoperatørene har gitt konkrete opplysninger om utgifter til strøm i sitt pristilbud, men det er

SPØRSMÅL NR. 2722**Innlevert 25. august 2022 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen****Besvart 6. september 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Ordningen med unntaksregler for pensjonert helsepersonell som kan jobbe i helsetjenesten uten å tape pensjon, har vært et svært viktig bidrag til vaksineringsarbeid i kommunene under Covid-19 pandemien. Ordningen har blitt forlenget tidligere, men utløper nå 31.8.2022.

Vil statsråden nå forlenge ordningen, f.eks. frem til 31.12.22, slik at den store ressursen av pensjonert helsepersonell fortsatt kan bidra ved vaksineringsarbeid mot Covid-19?

BEGRUNNELSE:

Pensjonerte sykepleiere, jordmødre, helsesøstre og leger har bidratt sterkt til vaksineringsarbeid i kommunene gjennom hele pandemien. Stortinget behandlet i vår en proposisjon fra regjeringen om å utvide de midlertidige unntaksreglene til 31. august 2022. De midlertidige unntaksreglene sikrer at pensjonert helsepersonell kan jobbe uten å tape på det.

Etter Stortingets behandling i juni om forlengelse til 31.8.22, ga regjeringen den 5. august 2022 kommunene beskjed om at vaksinasjon av gruppen fra 65 til og med 74 år starter så snart kommunene har kapasitet til å tilby dette, og med senest oppstart 1. oktober 2022. Kommunene ble også bedt om å planlegge for å kunne tilby ny oppfriskningsdose til personer mellom 18-64 år med underliggende sykdommer.

Regjeringen legger i all sin kommunikasjon vekt på at vaksinasjon er hjørnesteinen i regjeringens koronastراتيجية og beredskap. Samtidig understreker regjeringen at pandemien er uforutsigbar, og at kommunene fortsatt være forberedt på at det kan komme endringer når det gjelder oppstart av vaksinasjon av disse gruppene og andre grupper.

Alle partier på Stortinget var i juni enige om at midlertidige unntaksregler ikke skal vare lenger enn nødvendig. Men med nye krav til kommunene knyttet til vaksineringsarbeid og vissheten om at dette er en viktig del av vår samlede beredskap mot økt koronasmitte og sykdom, må det stilles spørsmålsteget om det er klokt på nåværende tidspunkt å avvike ordningen. En ordning som har mobilisert en stor og faglig sterk reservestyrke som har bidratt kommunene gjennom hele koronapandemien.

Svar:

Spørsmålet gjelder det midlertidige unntaket fra avkortingsreglene av offentlig AFP og alderspensjon fra offentlig

lig tjenestepensjonsordning for pensjonister som arbeider med covid-19. Unntaket gjelder beordret tjeneste i forbindelse med covid-19 i virksomheter omfattet av helseberedskapsloven § 1-3 første ledd bokstav a, b, c og h, og frivillig tjeneste i offentlig helsetjeneste etter helseberedskapsloven § 1-3 første ledd bokstav a til c.

Unntaket fra de ordinære avkortingsreglene for alderspensjon og AFP fra offentlig tjenestepensjonsordning ble innført som følge av det ekstraordinære personellbehovet i helsesektoren under koronapandemien. Ordningen er lovfestet for medlemmer av Statens pensjonskasse, pensjonsordningen for apotekvirksomhet og pensjonsordningen for sykepleiere og gjelder pensjonister som arbeider i helsetjenesten. Ordningen er forlenget i flere omganger, senest før sommeren da ordningen ble forlenget fra 1. juli 2022 ut august 2022. Tilsvarende unntak er innført av tariffpartene i kommunal sektor.

Stortingsrepresentant Trøen stiller spørsmål ved om det er klokt på nåværende tidspunkt å avvike ordningen. Hun viser til at ordningen har mobilisert en stor og faglig sterk reservestyrke som har bistått kommunene gjennom hele koronapandemien, og at det nå stilles nye krav til kommunene knyttet til vaksineringsarbeid.

Jeg er enig i at bruken av pensjonister har vært et godt og viktig bidrag i pandemihåndteringen. Vi har hele tiden vært tydelige på at unntaksordningen var midlertidig og at behovet var knyttet til den høye belastningen på helsetjenesten som følge av pandemien. Dersom det viser seg at vi på et senere tidspunkt vil ha behov for å gjeninnføre innføre en slik ordning, vil vi ikke utelukke dette.

Arbeidsgiverne har mulighet til å tilby pensjonister arbeid på pensjonistvilkår. Den ordinære satsen for 2022 er 224 kroner i timen. Arbeid på pensjonistvilkår gir ikke medlemskap i tjenestepensjonsordningen, og alderspensjonen fra offentlig tjenestepensjonsordning blir som følge av dette ikke avkortet. Inntekten avkorter normalt offentlig AFP. I enkelte tilfeller er det innført en særskilt sats for pensjonistlønn. En slik særskilt sats ble innført 1. januar 2022 for pensjonister som arbeider i barnehager og skoler som følge av utfordringene koronapandemien skapte. Den innebar en forhøyet sats for pensjonistlønn bestemt av tariffpartene i KS-området. Pensjonistlønnen på 300 kroner i timen avkortet ikke alderspensjonen, og lønnen avkortet heller ikke AFP etter at det ble innført et unntak i forskrift. Unntaket fra avkortingen av AFP gjaldt fram til 1. juli 2022. Det er også innført samme særskilte sats for pensjonistavlønning for arbeid med Ukraina-fordrevne. Denne ordningen ble innført i april 2022, og unntaket fra

avkortingen av AFP for slik inntekt gjelder til utgangen av 2022.

KS har i brev 23. august 2022 pekt på løsningen med særskilt pensjonistlønnssats for å ivareta et ekstraordinært personellbehov ved oppskalering av TISK-tiltak (testing, isolering, smittesporing og karantene) eller vaksinerings som følge av korona-pandemien. Blant annet

med bakgrunn i denne henvendelsen har departementet besluttet å gjøre unntak fra avkortingen av offentlig AFP for slik inntekt med virkning fram til og med 31. desember 2022. Unntaket er gjort i forskrift om kombinasjon av avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse og arbeidsinntekt (pensjongivende inntekt).

SPØRSMÅL NR. 2723

Innlevert 25. august 2022 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 31. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva vil regjeringen foreta seg for å forhindre gjennomføring av den PFDJ-kontrollerte «Eritreisk festival» i Ekeberghallen 3. september?

BEGRUNNELSE:

I det eritreiske eksilmiljøet i Norge finnes det regimetro personer som samarbeider aktivt med eritreiske myndigheter i å utøve ulike former for press og kontroll mot eritreere i Norge. Det er grunn til å tro at et ukjent antall eritreere som har opphold i Norge grunnet beskyttelsesbehov, i virkeligheten er i landet for å bidra til at myndighetene tar kontroll over eksilorganisasjonene og -miljøet. Myndighetene har et etablert nettverk av myndighetstro informanter og sannsynligheten for at politisk opposisjonsaktivitet i eksil blir overvåket, registrert og rapportert til eritreiske myndigheter er svært høy.

Opposisjonelle norsk-eritreere forteller om trusler og diskreditering, og at de får merkelappen forræder hvis de ikke slutter å uttale og engasjere seg. Det blir fremsatt trusler, inkludert drapstrusler, rettet mot opposisjonelle selv og familiemedlemmer. Det er også eksempler på langvarige arrestasjoner av nære familiemedlemmer som kan knyttes til aktiviteter i eksilmiljøet i Norge, samt "forsvinninger".

PFDJ-regimet i Eritrea står for tiden bak en omreisende festival der blant annet Awel Seid skal delta. En slik Eritreisk festival er planlagt i Ekeberghallen i Oslo nå 3.september. Seid er kjent for sin propaganda for et voldelig totalitært regime. I ulike forestillinger kommer han med hatytringer mot regimekritiske eritreere, mot Ukraina og mot folket fra Tigray. Hans musikkvideoer bruker film og stillbilder av krig og vold, inkludert henrettelser av sivile i Tigray.

13. august 2022 ble en lignende fest avlyst i Nederland, og politiet har opprettet en egen kanal der det er mulig å anmelde trusler og lovbrudd fra det eritreiske regimet. På den tilsvarende eritreiske festivalen i Tyskland 20. august oppstod det alvorlige sammenstøt mellom regimevennlige og regimekritiske eritreere. Flere ble skadet og festivalen ble stanset. Nå 3. september vil det eritreiske PFDJ-regimet sammen med støttespillere i Norge arrangere et tilsvarende arrangement - Eritreiske festival - i Ekeberghallen i Oslo.

Venstre forventer at norske myndigheter viser samme handlekraft som i Nederland for å hindre dette.

Svar:

Ytringsfrihet er en grunnleggende rettighet og verdi i Norge, og det er viktig at alle har mulighet til å delta i det offentlige rom uten frykt for vold eller trusler. Ved gjennomføring av arrangementer og demonstrasjoner setter politiet vilkår for å ivareta ro, orden og sikkerhet. Politiets oppgave ved politiske markeringer, arrangementer eller demonstrasjoner er å bidra til at alle som ønsker det får ytre seg. Dette gjelder uavhengig av hvilke aktører som ytrer seg. Politiet kan stanse eller oppløse arrangementer når de avvikes i strid med nedlagt forbud eller fastsatte vilkår.

SPØRSMÅL NR. 2724**Innlevert 25. august 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 2. september 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Vil finansministeren vurdere å utvide fristen for foretak for å sende årsregnskap til Regnskapsregisteret til for eksempel 1. september?

BEGRUNNELSE:

Under pandemien ble fristen for innsendelse av årsregnskap skjøvet ut i tid, uten at det skapte store problemer for Brønnøysundregisteret så vidt denne representanten vet. Dagens frist skaper problemer for en del foretak, særlig små- og mellomstore, da fristen i dag for mange kommer i tilknytning til ferieavvikling. Dersom fristen for innsendelse skyves ut i tid kan en del foretak slippe unna unødige gebyrer i fremtiden.

Svar:

Ordningen med godkjenning av årsregnskapet innen seks måneder etter regnskapsårets slutt (juni), samt én måned innleveringsfrist (juli), er en ordning som går langt tilbake i tid.

Fristen for å sende inn årsregnskap er satt ut fra en avveining mellom flere ulike hensyn. Årsregnskapet for regnskapspliktige virksomheter er offentlig informasjon, og det er viktig at brukerne av årsregnskapet (kontraktsparter, kreditorer mv.) så raskt som mulig etter regnskapsårets slutt gis tilgang til informasjon om selskapets økonomiske stilling. På den annen side er det viktig at

bedriftene gis tilstrekkelig tid til å utarbeide og sende inn årsregnskapet. Dagens ordning er en godt etablert ordning som etter mitt syn veier disse hensynene på en god måte.

Dersom man skulle endre på innleveringsfristen, ville det reise seg en rekke spørsmål. For eksempel spørsmål om å endre på fristen for f.eks. fastsettelse av årsregnskapet, innsending av skattemelding, som i dag er 31. mai, samt saksbehandlingskapasitet og innretning av arbeidet hos f.eks. Brønnøysundregistrene.

Jeg vil også vise til at Regnskapsregisteret, når innsendingsfristen nærmer seg, har som praksis å varsle innsendingspliktige virksomheter om fristen for å sende inn årsregnskapet. Dette gjøres i Altinn, i tillegg til at det sendes e-post og SMS om at melding er lagt ut i Altinn. Regnskapsregisteret legger også ut oversikt i Altinn for revisorer og regnskapsførere.

Det er en svært liten andel som ikke sender inn årsregnskapene rettidig. For regnskapsårene 2017 – 2020 har rundt 95 % sendt inn årsregnskapene rettidig. For 2021 er tallet ca. 91,3 %. Dette tilsier at de aller fleste ikke har vansker med å levere årsregnskapet innen fristen, men det vil være naturlig å følge med på den videre utviklingen fremover for å se om dette er i endring.

Dersom man skulle endre fristene, slik representanten spør om, vil det måtte grundig utredes.

Jeg er opptatt av at de fristene man setter er best mulig tilpasset brukerne og gir minst mulig ulemper totalt sett.

SPØRSMÅL NR. 2725**Innlevert 26. august 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 9. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er status for fremdriften i gjennomføringen av Stortingets vedtak nr. 680 som ble vedtatt i forbindelse med Politimeldingen – Meld. St. 29 (2019-2020), Innst. 248 S (2020-2021) – om gjenåpning av nedlagte politiar-

rester, og hvilke politiarrester i Innlandet politidistrikt er tenkt gjenopprettet?

BEGRUNNELSE:

Politimeldingen ble debattert i Stortinget den 23.02.21, og voteringen ble gjennomført den 25.02.21. Det vises til vedtak 680 som lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjenåpne de arrester der nedleggelse under politireformen har ført til at politiet i dag bruker uforholdsmessig mye tid på transport av fanger.»

Det bes med dette om en tilbakemelding på fremdriften i gjennomføringen av vedtaket, samt hvilke politiarrester i Innlandet politidistrikt som er tenkt gjenopprettet.

Svar:

Under Frps justisministre ble flere politiarrester lagt ned, blant annet i Innlandet politidistrikt. Regjeringen Solberg

meddelte Stortinget i Prop. 1 S. (2021-2022) at anmodningsvedtaket representanten referer til var fulgt opp.

Senterpartiet og Arbeiderpartiet ønsker en ny kurs med politifolk og polititjenester nær folk i hele landet. Regjeringen foreslo en tilleggsbevilgning til politiet på 200 mill. kroner i 2022-budsjettet, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022). Jeg har nylig fastsatt en revidert hovedinstruks for politiet, hvor jeg slår fast at politiet skal ha en desentralisert organisasjonsstruktur og en hensiktsmessig geografisk fordeling av oppgaver og ressurser. Dette legger føringer for hvordan politiet organiserer sin virksomhet.

Jeg sendte i vinter ut et brev til kommunene hvor de ble invitert til å gi en vurdering av tjenestene som politiet leverer, og komme med innspill til hvordan politiet kan levere bedre tjenester til lokalsamfunnet.

Over 200 høringsvar ble mottatt innen fristen 1. juni. Disse svarene gjennomgås nå i departementet, og jeg tar sikte på å legge frem en plan for bedre polititjenester i hele Norge.

SPØRSMÅL NR. 2726

Innlevert 26. august 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 31. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan ser statsråden på det økende antallet grensepasseringer på Storskog, og hvilke eventuelle tiltak gjøres for å ha oversikt over situasjonen?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet har ønsket og foreslått grensekontroll i likhet med flere andre land nå som Europa opplever store folkeflytninger grunnet krigen i Ukraina. Dessverre vet vi at terrorister og kriminelle ønsker å utbytte slike flyktningstrømmer og derfor er det viktig å ha kontroll på grensene så vi vet hvem som passerer. AP/SP og stortingsflertallet har dessverre stemt ned FrPs forslag om dette.

Det vises til det økende antallet grensepasseringer over vår grense mot Russland på Storskog. I juli måned ble denne grenseovergangen krysset av 1 426 russiske borgere, og i august måned er antallet så langt 1 866. Dette representerer en kraftig økning i antallet russiske borgere som krysset grensen, sammenlignet med foregående måneder.

Det totale antallet grensepasseringer på Storskog var i juni måned 3 967 personer, juli måned 4033 personer, og

i perioden 01.08 – 23.08 var tallet 3 967 grensepasseringer. Til sammenligning var det totale antallet grensepasseringer under 3 000 i både april og mars måned, og enda lavere i februar og januar.

Spørsmålsstiller har tidligere stilt spørsmål om hva som gjøres for å holde kontroll på grensen mot Russland. Med den spesielle sikkerhetssituasjonen Europa nå står i og med de tidligere erfaringer vi har, er det slik spørsmålstiller ser det grunn til å være ekstra oppmerksom på vår grense mot Russland og være forberedt på eventuelle scenarier som kan oppstå. Det bes derfor om en tilbakemelding på hvordan statsråden ser på det økende antallet grensepasseringer, og hvilke eventuelle tiltak som gjøres for å holde oversikt over situasjonen på vår grense mot Russland.

Svar:

Norge utøver grensekontroll på Storskog og dette medfører at alle reisende kontrolleres av politiet. Regjeringen har gjort flere grep for å sikre at vi har en god og forsvarlig kontroll med hvem som kommer til Norge som følge av krigen i Ukraina. Politiet iverksatte fra 1. april intensivert

territorialkontroll som bidrar til å bekjempe terror, grov grensekryssende kriminalitet og ulovlig innvandring. PST og politiet har i samme periode også forsterket sin etterretning og overvåkning i Norge og på grensene.

Når det gjelder antallet grensepasseringer over Storskog så er det viktig å påpeke at trafikken har vært svært lav siden pandemiens utbrudd i 2020. Politiet opplyser at antallet grensepasseringer i juli 2019 var ca. 21 000, mot ca. 4 000 i juli 2022.

Trafikken har riktignok økt noe gjennom sommeren. Politiet opplyser at økningen siste måneder kan tilskrives flere mulige årsaker, herunder endrede trafikkmønstre som følge av sanksjonsregimet mot Russland. En annen sannsynlig årsak er russiske myndigheters avvikling av nasjonale covid-19-tiltak i juli, herunder det generelle utreiseforbudet for egne borgere (med unntak for enkelte grupper) som ble innført i starten av pandemien.

SPØRSMÅL NR. 2727

Innlevert 26. august 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 2. september 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvilke tiltak regjeringa vil sette i verk for å hindre at viktige industribedrifter må legges ned eller permittere ansatte?

BEGRUNNELSE:

I går, 25.08.22, kunne man lese i TA at REC-ledelsen har sendt ut informasjon til de ansatte om at de høye strømprisene nå kan føre til produksjonsstans og mulig nedleggelse. Det er rundt 60 ansatte ved REC på Herøya som produserer silisiumblokker, som igjen brukes til produksjon av solceller. En annen større industribedrift som sliter med høye strømpriser er Milba i statsrådets hjemtrakter, Skien. Milba har nå 3 millioner kr i estimert strømkostnad i august. På samme tidspunkt i fjor hadde de 300 000 kr. Milba har brukt 23 år på å bygge opp en internasjonal industribedrift med 200 ansatte som nå står i fare for å utradres. Det haster med å finne en politisk løsning for disse viktige industribedriftene.

Svar:

Regjeringen tar dagens situasjon med høye strømpriser på dypeste alvor. Dette er bakgrunnen for at vi allerede i fjor innførte en støtteordning for husholdninger der staten nå dekker 90 % av spotprisen på strøm når den er over 70 øre/kWh. Denne ordningen, som sannsynligvis er blant de mest rause i Europa, er estimert å tilbakeføre over 40 milliarder kroner til familier i kommuner med høy strømpris. Jeg vil også minne om at vi har bak oss en pandemi der regjeringen gjennom vinteren 2022 fikk på plass støt-

teordninger til næringslivet for omlag 20 milliarder kroner, også disse finansiert over statsbudsjettet.

Når regjeringen vurderer arbeidet med tiltak for å avhjelpe bedrifter med høye strømpriser som krevende, så skyldes det den makroøkonomiske situasjonen i Norge for tiden. Det går særdeles godt i norsk økonomi. Vi har den laveste arbeidsledigheten på 15 år og ferske tall fra SSB viser at det er rekordmange ledige stillinger. Vi opplever høy sysselsetting, men også stigende priser og økende renter. Mange bedrifter har minst like store utfordringer med å få tak i nok arbeidskraft, som høye strømreregninger. Å tilføre ytterligere stimulans til økonomien i en slik situasjon kan være med på å gjøre dette enda verre, for eksempel gjennom økte renter. Dersom renta øker 1 prosent mer enn antatt, vil det bety at en familie med 3 millioner i huslån må betale 30 000 kroner mer til banken i året. For eksportbedriftene vil også økt rente virke negativt, ettersom det bidrar til at den norske kronen blir mer verdt og at det dermed blir dyrere for utenlandske kunder å kjøpe varer og tjenester fra Norge.

Til de eksemplene som er nevnt i begrunnelsen for spørsmålet, vil jeg kommentere at vi gjennom media har blitt kjent med at REC Solar har takket nei til tilbud om fastprisavtale på strøm på 50-60 øre. Jeg har besøkt bedriften, og forsikret meg om at Agder Energi vil forhandle med selskapet.

Jeg vil minne om at bedriftseiere får gevinster når bedriften deres går med overskudd, og tap når bedriften går med underskudd. Dersom den enkelte bedriftseier ønsker å forsikre seg mot risiko som økning i strømpriser er det å tegne fastprisavtaler et godt alternativ, noe flere bedrifter har gjort. Jeg vil også nevne at mange bedrifter

kan svare på prisøkningen på strøm i form av økte utsalgspriser.

Generelt er det viktig å huske på at bedriftseiere får gevinster når bedriften deres går med overskudd, og tar tapet når bedriften går med underskudd. Dette er en viktig forutsetning for blandingsøkonomien. Dersom den enkelte bedriftseier ønsker å forsikre seg mot risiko, kan bedriften for eksempel tegne fastprisavtaler på strøm. Regjeringen har allerede varslet skatteendringer som skal bidra til at kraftselskapene kan tilby gunstigere fastprisavtaler enn i dag til de bedriftene som ønsker det. Andre bedrifter har svart på de økte strømprisene med energieffektiviserende tiltak og egenproduksjon av strøm. Denne regjeringen har styrket og vil fortsette å styrke Enova som bidrar med støtte til slike investeringer. Det må også

nevnes at mange bedrifter har svart på strømprisøkningen ved å øke utsalgsprisene på sine varer tjenester, og at det kan få uheldige konsekvenser dersom strømprisøkningen i tillegg skal kompenseres statlige midler.

Vi arbeider med tiltak som både kan avhjelpe situasjonen for bedrifter som sliter, samtidig som hensynet til makroøkonomien ivaretas. Vårt mål er at Norge skal komme styrket gjennom denne tiden.

Arbeidet har god progresjon og jeg ser positivt på at vi skal kunne presentere tiltak i løpet av september. Vi vurderer ulike tiltak og kombinasjoner av disse, og jobber godt sammen med partene i arbeidslivet. Jeg opplever at både LO, NHO og Virke er opptatt av at vi skal gjøre dette arbeidet grundig, for å unngå lite gjennomtenkte tiltak som ikke fungerer.

SPØRSMÅL NR. 2728

Innlevert 26. august 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 30. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Mener statsråden det er akseptabelt at politiet må løslate kriminelle de ellers ville ha varetektsfengslet grunnet manglende fengselsplasser, og hva vil statsråden gjøre for å sikre en forsvarlig fengselsdekning i Trøndelag?

BEGRUNNELSE:

I august har det ikke vært ledige fengselsplasser i Trøndelag. Som en konsekvens av dette har politidistriktet måtte plassere varetektinnsatte i fengsler andre steder i landet. Dette legger beslag på politiresurser til transport av innsatte, ressurser som kunne vært brukt på en langt mer hensiktsmessig måte.

Den manglende fengselsdekningen har imidlertid mer alvorlige følger enn bare spilte politiresurser. Politiet i Trøndelag har som en konsekvens av manglende fengselsplasser løslatt en person mot meldeplikt, som ville ha blitt fremstilt for varetektsfengsling dersom det var tilstrekkelig fengselsdekning.

Spørsmålsstiller vil på denne bakgrunn be om en om statsrådets vurdering av om det er akseptabelt at politiet må løslate personer de egentlig vil varetektsfengsle, fordi det ikke er tilstrekkelig med fengselsplasser til å varetektsfengsle vedkommende. Videre bes det om en tilbakemelding på hva statsråden vil gjøre for å sikre en forsvarlig fengselsdekning i Trøndelag.

Svar:

Kriminalomsorgen skal stille varetektsplasser til rådighet for politiet innen 48 timer. I Kriminalomsorgen region nord har det den siste tiden vært en relativt høy kapasitet-sutnyttelse på plasser med høyt sikkerhetsnivå, noe som har medført at politiet har fått tilbud om varetektsplasser i fengsler som medfører noe mer transport.

Jeg er eng i at det må sikres tilstrekkelig antall fengselsplasser over hele landet, bl.a. slik at politiet har tilgang på varetektsplasser. Jeg er kjent med at Kriminalomsorgen nå jobber med å overføre domfelte som skal gjennomføre straff til omkringliggende regioner for å frigjøre mer kapasitet til varetekt i region nord.

SPØRSMÅL NR. 2729**Innlevert 26. august 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 6. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva var grunnlaget for at Justis- og beredskapsdepartementet stanset evakueringen av sårede soldater fra Ukraina?

BEGRUNNELSE:

Denne representanten har siden april forsøkt å få klarhet i regjeringens håndtering om den ukrainske forespørselen om å behandle sårede soldater i Norge. Ukraina har ved fire ulike anledninger bedt Norge om å ta imot sårede soldater. Først på fjerde forsøk sa regjeringen ja. Saken ble også diskutert i Stortinget i vår, men ifølge nye opplysninger fra Kontroll- og konstitusjonskomiteen så fortalte ikke justisministeren Stortinget at hennes departement stanset saken i flere uker. Etter at utenriksdepartementet først sa ja til å ta imot skadde soldater.

I en uttalelse til Dagbladet 25.08.2022 opplyser justisministeren at det blant annet var usikkerhet knyttet til "regelverket" uten å presisere hvilke deler av regelverket det var uklarerhet i.

Svar:

Det er tidligere redegjort for regjeringens vurderinger knyttet til mottak av skadde ukrainske soldater. Jeg viser til mine svar på skriftlig spørsmål nr. 1963 og 2206 fra representanten Guri Melby, samt til mine svar på skriftlig spørsmål nr. 2229 og 2232 fra representanten Ine Eriksen Søreide. Jeg viser videre til mitt brev til Stortingets presidentskap 31. mai vedrørende MEDEVAC av skadde ukrainske soldater til Norge, og også til utenriksministerens svar til Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité, datert 24. juni, og særlig til avsnittet med omtale av medisinsk evakuering gjennom EUs ordning for sivil beredskap (UCPM).

SPØRSMÅL NR. 2730**Innlevert 26. august 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 6. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

EUs antikorrupsjonsmyndighet avslørte i juli at Frontex har vært medskyldig i push-backs av asylsøkere i Middelhavet.

Hva er justisministerens syn på disse avsløringene, hvordan vil regjeringen følge opp rapporten fra OLAF og hvilke grep vil justisministeren ta for å sikre at Norge ikke støtter ett byrå som begår alvorlige brudd på retten til å søke asyl?

BEGRUNNELSE:

Norge er en del av det europeiske grensekontroll byrået Frontex, som vi blant annet støtter finansielt.

I juli i år kom EUs antikorrupsjonsmyndighet OLAF med en 129 lang sider rapport som avslørte at Frontex ru-

tinemessig har dekket over at Hellas har presset asylsøkere og migranter i Middelhavet tilbake og hindret dem i å komme i land. Til sammen har over 38.000 mennesker blitt utsatt for denne ulovlige praksisen de siste tre årene.

Rapporten fra EUs antikorrupsjonsmyndighet OLAF viser at Frontex var medskyldig i den greske innsatsen for å tvinge migranter og asylsøkere til å returnere til Tyrkia etter å ha krysset Egeerhavet.

Granskerne fra OLAF oppdaget minst seks tilfeller der den greske kystvakten brukte skip som delvis var finansiert av nettopp Frontex til å presse migranter tilbake på havet. Ved ett tilfelle filmet et Frontex-fly at kystvakten slepte en gummibåt med 30 migranter mot tyrkisk farvann, selv om de egentlig skulle blitt tatt med til Hellas. I praksis betyr dette at Frontex har vært med på å sette

menneskeliv i fare, samt at de har begått grove menneskerettighetsbrudd.

Svar:

Rapporten fra EUs antikorruptjonsmyndighet (OLAF) er ikke rettet til norske myndigheter, og jeg er derfor kun kjent med innholdet gjennom media. Innholdet i rapporten slik dette er referert der, fremstår imidlertid som

alvorlig. Jeg har også merket meg at Frontex' tidligere direktør Fabrice Leggeri i ettertid har fratrudd sin stilling.

Overholdelse av grunnleggende rettigheter, herunder retten til å søke asyl, er et bærende prinsipp i regelverket som ligger til grunn for Frontex. Norske myndigheter vil gjennom vår deltakelse i byrået, i samarbeid med våre europeiske partnere, fortsette å jobbe for at byrået i sin virksomhet sikrer overholdelsen av disse rettighetene.

SPØRSMÅL NR. 2731

Innlevert 26. august 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 7. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kva retningslinjer har ferjeselskapa fått for å varsle passasjerar om farleg last som inneber avgrensa kapasitet på ferja, og har dei oppfordring om å varsle så tidleg som mogleg eller innanfor ein gitt frist før avgang?

GRUNNGJEVING:

Frakt av farleg last på ferjer medfører avgrensing i kor mange passasjerar ei ferje kan ta med. Ferjeselskapa tilbyr varsel om ruteavvik slik at ein kan abonnere på avviksmeldingar for relevante samband. I teorien vil det kunne opne for at ein kan planlegge rundt ruteavvika og dermed sikre mindre frustrasjon blant dei reisande.

Når varsla kjem ein halvtime før avgangen, og ofte endå seinare, blir det likevel umogleg å tilpasse reisa si. Ein er som regel på veg til ferja når varselet kjem.

E39 Halhjem-Sandvikvåg er det tredje mest trafikkerte ferjesambandet i Noreg. Ferjene som betener sambandet tar normalt 550 passasjerar og 180 køyretøy. Frakt av farleg last medfører ei avgrensing til 12 passasjerar. Meldingar om avvik grunna farleg last kjem ofte fleire gonger i veka. Sidan kapasiteten blir såpass avgrensa mykje, betyr det som regel at neste ferje òg blir full slik at ein må vente endå lenger.

Nokre døme på meldingar om ruteavvik på Fergesambandet E39 Halhjem-Sandvikvåg, med tidspunkt for mottatt varsel:

8. august kl. 17:00 – varsel om at avgangen 17:30 er med farleg last og at kapasiteten dermed er avgrensa til 12 passasjerar.

2. august kl. 00:22 – varsel om at avgangen 00:50 er med farleg last og at kapasiteten dermed er avgrensa til 12 passasjerar (neste ferje er 01:40).

30 juni kl. 18:26 – varsel om at avgangen 18:50 ikkje tar bilar, berre 12 passasjerar grunna farleg last.

30. juni kl. 17:42 – varsel om at avgangen kl. 17:30 er kansellert.

9. juni kl. 21:18 – varsel om at avgangen kl. 21:30 har avgrensa plass til 12 stk.

Kva tankar gjer statsråden seg rundt systemet for varsling av avvik.

Svar:

Frakt av motorvogn med visse typar farleg last medfører lågare passasjertal for fartøyet, jf. forskrift om farleg last på norske skip. Det finst inga overordna føring/retningslinje om varsling ved frakt av farleg last på eit ferjesamband, og som følgje av dette kan praksis variere.

I spørsmålet vert riksvegferjesambandet E39 Halhjem - Sandvikvåg nemnt særskilt. Dette sambandet blir drifta av ferjeselskapet Torghatten Nord AS på vegner av Statens vegvesen. Statens vegvesen informerer om at ferjeselskapet er oppfordra til å varsle når dei blir kjente med at ein transport med farleg last medfører avgrensing i kor mange passasjerar som kan takast med på ein avgang. Dette for å gi dei reisande informasjon om hendingar som kan påverka reisetida.

Det er ikkje alltid mogleg å informere andre reisande i god tid. Dette skuldast mellom anna at førar av motorvogn med farleg last ikkje har plikt til å varsle ferjeselskap før dei kjem til kaia og skal køyra om bord på ferja.

I 2021 blei det frakta 998 892 køyretøy på sambandet E39 Halhjem - Sandvikvåg. Av desse kom ikkje 1941 køyretøy med ønskt avgang, noko som tilsvarar 0,19 % av alle frakta køyretøy. I perioden januar - juli 2022 er det frakta 622 211 køyretøy. Av desse måtte 3 634 køyretøy (0,58 %) stå over ønskt avgang. Hovudtyngda av gjenståande køyretøy var i juni månad med 2453 gjenståande av totalt 110 557 frakta køyretøy. For året 2022 under eitt er det venta at prosenten gjenståande vil bli lågare enn 0,58 % sidan det er lågare trafikk om vinteren enn i sommarmånadene, opplyser Statens vegvesen. Måndag - fredag har sambandet 54 avgangar dagleg i kvar retning. På dagtid er det 20 minuttar mellom avgangane. Statens vegvesen mein-

er sambandet har tilstrekkeleg kapasitet sett opp mot trafikkmengda, men reisande må likevel kunne pårekna å måtte stå over ein avgang når det skal fraktast farleg last, med dertil passasjerrestriksjonar.

Forskrift om transport med ferje gir ferjeførar heimel til å halde igjen motorvogn med farleg last, når frakt av køyretøyet gir betydelege ulemper for mange andre reisande. Dette er ein heimel som vert nytta i ei viss utstrekning, men det er ei krevjande vurdering då frakt av eit slikt køyretøy, på samband med stor trafikk, ofte har negative konsekvensar uavhengig av kva for avgang det blir frakta på.

SPØRSMÅL NR. 2732

Innlevert 26. august 2022 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen

Besvart 2. september 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan statsråden legge fram en mer detaljert statistikk over hvor stor del av selskapsskatten som betales av selskaper av ulik størrelse?

BEGRUNNELSE:

Tabell 2.10 på s. 373 i Prop. 1 LS (2021-2022) viste fordelingen av innbetalt selskapsskatt i 2019, fordelt etter størrelsen på skattbar inntekt, der det blant annet framgår at 83 prosent av skatten ble betalt inn av selskaper som gikk med minst 5 millioner kroner i overskudd. Ber om at svaret baserer seg på nyeste tilgjengelige statistikk, og at det øverste intervallet for skattbar inntekt deles opp mer finmasket. f.eks. 5-10 mill.; 10-20 mill.; 20-50 mill.; 50-100 mill. og Over 100 mill. Ber også om en framstilling av hvor stor andel av selskapsskatten som betales av selskaper sortert i intervaller etter antall ansatte i bedriften.

Svar:

Departementet tar sikte på å publisere tilsvarende tabell som Tabell 2.10 Selskap etter skattbar inntekt i Prop. 1 LS (2021–2022), i vedlegg med skattestatistikk, med tall for 2020 i forbindelse med regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023. Det har dessverre ikke latt seg gjøre å utarbeide en utvidet versjon av en slik tabell innenfor tidsrammen for spørsmål til skriftlig besvarelse.

Jeg har merket meg at partiet Rødt har vist interesse for Tabell 2.10 i skatteproposisjon og ønsker en mer finmasket statistikk om utlignet selskapsskatt, jf. spørsmål nummer 389 ifb. Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2022 og i spørsmål nummer 33 ifb. Stortingets behandling av proposisjonene 70 L, 77 S og 78 S (2021–2022). På denne bakgrunn vil jeg undersøke med Statistisk sentralbyrå (SSB), som sammenstiller de aktuelle dataene på vegne av departementet, om tabellen kan utvides med flere intervaller. En forutsetning for en slik utvidelse er imidlertid at den kan gjennomføres innenfor SSBs retningslinjer for statistisk konfidensialitet, som blant annet innebærer at et visst antall selskap må inngå i hvert intervall. Dersom det lar seg gjøre, vil jeg vurdere om tabellen Selskap etter skattbar inntekt i det årlige vedlegget i skatteproposisjonen, kan utvides med flere intervaller for skattbar inntekt.

SPØRSMÅL NR. 2733**Innlevert 26. august 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 5. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kva vil departementet foreta seg etter at SVV har merka E6 langs rasutsette Langnesberga med «kode rød», og kor mykje pengar vil ein bruke på forsterka patruljering og midlertidige tiltak inntil endeleg tiltaksplan ligg føre, og er statsråden fornøgd med fremdriften på arbeida med fagleg rapport og skredførebygging?

GRUNNGJEVING:

Den rasutsette strekninga på E6 forbi Langnesberga har no havna på Statens vegvesen si liste som definerer høgt rasutsette vegstrekningar. Dette er etter fleire ras det siste halve året. I tillegg er det konstatert at sjølve vegfyllinga har stort risikopotensiale for utgliding av vegfylling på grunn av stor sjøgang i Snåsavatnet som følge av sterk vind. Geologar stadfestar at det er sannsynleg at nye ras vil skje.

Det hastar med å setje i verk tiltak, men det går seint å få avklaring på tilfredsstillande sikring og val av permanent løysing. Vi erfarer no at det vert jobba med ein skredfagleg rapport som vil kome til hausten, der det vert vurdert overvaking av store steinblokker som ligg i fjellside over E6. Likevel er det krevjande å vite at ein vel å bruke myke midlar på overvaking som kunne vore nytta på reelle tiltak.

Svar:

Statens vegvesen har auka skredfaktoren på E6 langs Langnesberga frå moderat (3,17) til høg (4,52) etter fleire hendingar dei siste åra. Ein har utført fleire sikringstiltak på enkeltpunkt på strekninga, i tillegg til tiltak på Vegset etter utgliding. Det er og utført skogrydding på kritiske punkt på toppen av bergskjeringar (opptil 150 meters høgde) og bergsikring i bergskjeringar på strekninga med boltar, reinsking og erosjonsnett. Statens vegvesen har overvaking av sig i vegfylling og har kartlagt sjøbotnen inntil vegfyllinga for å kunne avdekkje undersjøiske skred. Geologane i Statens vegvesen utarbeider ein skredfagleg rapport for heile strekninga som skal vere ferdig i oktober i år. Vidare tiltak kan tidlegast utførast sommaren 2023, då dette ikkje er mogleg å gjennomføre på vinteren.

Det langsiktige tiltaket for å sikre strekninga er tunnel. Tunnelløysinga inngår i reguleringsplan som vart vedtatt i 2016. Prosjektet var inne i NTP 2014-2023 og i 2018-2029, men er ikkje omtala i NTP 2022-2033, da ny NTP berre omtalar store prosjekt som startar opp i første seks års periode. Førebels anslag for kostnader for tunnelpros-

jekt er etter ei enkel kostnadsvurdering ca. 600 mill. kr, nytt anslag kan bli utført i løpet av hausten når naudsynte grunnundersøkingar ligg føre. For tiltak av denne storleiken skal Statens vegvesen sjølv prioritere om og når det skal settast i gang. Dette vurderer dei ut frå fleire omsyn, blant anna skredfaktor og budsjetterammer. Vidare vil skredfagleg rapport saman med grunnundersøkingar gi betre grunnlag for å vurdere om vedtatt reguleringsplan må endrast, då endringar i berget kan gjere det nødvendig å flytte tunnelpågogget.

Inntil vidare har Statens vegvesen høg beredskap og stenger den aktuelle vegstrekninga dersom det oppstår situasjonar som kan medføre risiko for liv og helse. Informasjonstavler blir satt opp i haust på E6 i begge endar av strekninga der Vegtrafikksentralen raskt kan legge ut budskap til trafikantane ved eventuell stenging av E6 Langnesberga og varsel om omkøyning.

Når vegen er open for trafikk er den vurdert som trygg nok for dei som ferdast der. Tryggleik har størst prioritet, og Divisjon for drift og vedlikehold, Vegtrafikksentralen og geologar i Statens vegvesen samarbeider tett og har 24/7 vakt. Ved indikasjonar om auka risiko for nedfall/skred/utgliding er terskelen låg for varsling og proaktiv stenging av vegen. Forsterka patruljering blir gjennomført og Statens vegvesen har utvida inspeksjonane av vegstrekninga og utfører proaktivt vedlikehald av dreng/kummar ved varsla uver. Statens vegvesen har etablert lokalt lager for tung sikring og beredskapshengar slik at vegstrekninga ved behov kan stengast så raskt som mogleg.

Eg har tillit til at vegvesenet gjer grundige og riktige vurderingar når det gjeld undersøking, overvaking, prioritering av strakstiltak og meir langsiktige tiltak.

SPØRSMÅL NR. 2734**Innlevert 26. august 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 31. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil statsråden i lys av alle leveringsproblemene til Thales nå aktivt forsøke å skaffe andre leverandører til produksjon av pass og nasjonale ID-kort?

BEGRUNNELSE:

Thales som er leverandør av pass og nasjonale ID-kort har avdekket en feil som kan berøre et helt parti med nasjonale ID-kort, og som en konsekvens av dette vil leveringstiden for ID-kort øke til 6-7 uker.

Dette føyer seg inn i rekken av leverandøren Thales sin manglende evne til å levere det som trengs for produksjon av pass og nasjonale ID-kort innen rimelig tid. Denne problematikken – og regjeringens manglende evne til å løse problemet – er vel kjent, og denne sommeren var det mange nordmenn som ikke fikk gjennomført utenlandsreiser som var planlagt og i mange tilfeller allerede betalt.

Spørsmålsstillere har tidligere stilt flere skriftlige spørsmål til statsråden om denne problematikken, spørsmål nr. 2404, nr. 2203, nr. 2180, nr. 2156, nr. 2112, nr. 1881, nr. 1880, nr. 1832, nr. 1777 og nr. 1655. Det pekes herunder særlig på spørsmål nr. 1832 som ble innlevert den 10.04.22, hvor det etterspørres hva statsråden gjør for å sikre at kapasiteten for norsk produksjon av pass og ID-kort ikke er avhengig av aktøren Thales.

Spørsmålsstillere opplever at statsrådets svar rundt denne problematikken i stor grad er å peke på leverandøren Thales, at denne leverandørens utfordringer er grunnen til problemene som har oppstått og at det derfor ikke er mye statsråden og regjeringen får gjort med situ-

asjonen. Slik spørsmålsstillere ser det føyer dette seg inn i rekken av regjeringens ansvarsfraskrivende linje, som vi også har sett i forbindelse med drivstoff- og strømprisene.

Nå rapporterer altså leverandøren Thales igjen at den ikke kan levere som forutsatt, og at dette vil gå ut over norske borgere. Det bes derfor om en tilbakemelding på om statsråden nå endelig vil vise handlekraft, og aktiv forsøke å få erstattet leverandøren Thales som produsent av pass og nasjonale ID-kort. Som nevnt løftet spørsmålsstillere dette allerede den 10. april i spørsmål nr. 1832.

Svar:

Det er nødvendig å vurdere tiltak som kan gjøre leveransekjeden for pass og ID-kort mer robust, og som dermed også vil styrke den nasjonale beredskapen for levering. Politidirektoratet er allerede bedt om å se på dette. Politiet må i den forbindelse ta med seg erfaringene med årets leveranseutfordringer, med sikte på å unngå å komme i en lignende situasjon i fremtiden.

Det er på kort sikt ikke mulig å skaffe andre leverandører av norske pass og ID-kort i stedet for, eller i tillegg til, nåværende leverandør. Norske pass og ID-kort må produseres og personaliseres av én og samme leverandør. Dette fordi både materialer, produksjonsmåte, trykk og personalisering må være helt likt for å unngå at det blir stilt spørsmål ved dokumentenes ekthet.

Den nylig avdekkede produksjonsfeilen må derfor følges opp overfor leverandøren i henhold til gjeldende kontrakt. Jeg er kjent med at Politidirektoratet gjorde det straks man fikk kjennskap til feilen.

SPØRSMÅL NR. 2735**Innlevert 26. august 2022 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 6. september 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Naturvernforbundet og Lågendeltaets Venner har påklaget tillatelsen til ny E6 gjennom Lågendeltaet naturreservat. Statsforvalteren har sendt klagen til Miljødirektora-

tet. Samtidig har regjeringen bedt Statens vegvesen gå gjennom alle sine planer på nytt pga. behov for reduserte utgifter.

Vil regjeringen sørge for at hensynet til naturreservater som Lågendeltaet vektlegges i vurderingen av hvilke veiprosjekter som bør utsettes og stanses og vil dette være en del av vurderingen når Lågendeltaet-utbyggingen kommer på statsrådets bord?

Svar:

Jeg vil først understreke at vern og god forvaltning av verneområdene våre er svært viktig for denne regjeringen. I Hurdalsplattformen sier vi at både klima og natur skal være en ramme rundt all politikk. Når et område er vernet, er vernet ment å være varig. Terskelen for å gjøre inngrep i et verneområde skal være svært høy.

Jeg mener derfor at nye samferdselsprosjekt ikke skal planlegges gjennom verneområder. Dette følger

også av Nasjonal transportplan 2022 – 2033, og er viktig for at transportpolitikken bidrar til at de nasjonale miljømålene nås. Jeg legger til derfor grunn at transportetatene heretter ikke planlegger nye samferdselsprosjekter gjennom verneområder.

Hensyn til natur er et av flere hensyn Stortinget gjennom anmodningsvedtak har bedt om at belyses i gjennomgang av veiprosjekter som er varslet frem mot 2023-budsjettet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om gjennomgangen.

Statsforvalteren har nå sendt klagen om dispensasjon til ny E6 gjennom Lågendeltaet naturreservat til Miljødirektoratet for avgjørelse. Jeg ønsker derfor ikke å uttale meg konkret om saken.

SPØRSMÅL NR. 2736

Innlevert 26. august 2022 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen

Besvart 31. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Kan statsråden nå tydelig avklare at næringsdrift fortsatt skal være hovedregel i fastlegeordningen, på hvilken måte planlegger statsråden å involvere partene som står sammen om handlingsplanen i arbeidet videre, hva er den flerårige budsjettkonsekvensen av at alle nye leger som starter et spesialiseringsløp får fast ansettelse i kommunen, og hvordan vil utgiftene knyttet til fastansettelse fordeles mellom stat og kommune?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Dagens Medisin (25.08.22) har HOD bedt Hdir. om en utredning av følgene ved store omlegginger i fastlegeordningen. Utredningen ser ut til å omfatte konsekvensene av kommunal ansettelse av alle fastleger og av en ordning hvor alle nye leger som starter et spesialiseringsløp får fast ansettelse. Det første har en stipulert kostnad på 11 milliarder kroner, det andre 240 millioner kroner. Vi nærmer oss en situasjon hvor 200.000 pasienter i Norge er uten fastlege. Det er krevende for den enkelte pasient, for fastlegene og for samfunnet totalt sett. Situasjonen har gått fra vondt til verre det siste året. For to år siden ble det inngått en økonomisk forpliktende handlingsplan for allmennlegetjenesten, mellom Legeforeningen, KS og staten. Samtidig som regjeringen ikke har

innfridd de store økonomiske løftene de gikk til valg på, har det kommet svært uklare signaler fra helseministeren om hva hun mener når hun vurderer store strukturelle grep og endringer i fastlegeordningen. Høyre regjeringen sikret at partssamarbeidet mellom Legeforeningen, KS og staten kom på plass igjen, og partene har stått sammen om handlingsplanen. Ifølge Dagens Medisin har det ikke vært åpenhet om utredningen og partene er ikke orientert, selv om det er åpenbart at det er partene som sitter på løsningen sammen. I handlingsplanen var partene enige om at næringsdrift for fastleger skulle være hovedregelen. Utredningen Helsedirektoratet nå er bedt om å gjøre bør være et tydelig signal om at regjeringen ikke bør gå vekk fra næringsdrift som hovedregel. Ifølge Dagens Medisin trekker utredningen fra Hdir. frem at en ny ansettelsesform antas å påvirke hvor mye, og hvordan, legene jobber. Næringsdrivende fastleger jobber flere timer med pasientrettet arbeid per dag enn kommunalt ansatt fastleger og gjennomfører i gj.snitt. flere prosedyrer per konsultasjon. Handlingsplanen er tydelig på at det også skal tilrettelegges for kommunalt ansatte, men hovedregelen skal være selvstendig næringsdrift. Iflg. Dagens Medisin anslås det at det trengs 1,3 til 1,6 fast ansatte leger per næringsdrivende fastlege for å dekke samme behov som i dag – i tillegg til andre kostnader. Skulle alle fastleger få fast ansettelse

er maksimumsanslaget 2 679 ekstra leger – med andre ord over 50 prosent flere fastleger enn i dag.

Svar:

Jeg er opptatt av å legge til rette for en bærekraftig allmennlegetjeneste, herunder fastlege-ordning. Da er det viktig å lytte til yngre leger. Kun 4 pst. av legestudentene oppgir å ville bli fastlege i ren næring, mens 16 prosent har denne preferansen etter ferdig spesialisering. Medisinstudentene oppgir at veiledning og støtte fra kollegaer, faglig utvikling, fagmiljø og sosiale rettigheter er viktig for dem. Dette tar jeg og regjeringen på alvor. Vi er nødt til

å lytte til fagfolkene dersom vi skal skape en bærekraftig fastlegeordning i framtiden.

Regjeringen har som kjent satt ned et ekspertutvalg som skal vurdere flere forhold ved fastlegeordningen. Utvalget har blant annet fått i mandat å se på endringer som gjør det enklere for kommunene med fast ansettelse av fastleger ved at fast ansettelse i større grad likestilles med næringsmodellen. Videre skal utvalget se på endringer som gjør det mer attraktivt for legestudenter å velge fastlegeyrket gjennom endringer i utdannings- og spesialisingsløpet. De budsjettmessige konsekvensene av utvalgets arbeid og regjeringens oppfølging vil jeg komme tilbake til på ordinært vis.

SPØRSMÅL NR. 2737

Innlevert 26. august 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 5. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hvor stor andel av strømstøtten har, måned for måned, blitt utbetalt for strømforbruk i intervallene nevnt under, jeg viser til at det ble gjennomført anslag på dette ved in-

nføring av strømstøtteordningen, og hvor mange sluttbrukere har fått utbetalt strømstøtte for forbruk i de ulike intervallene, måned for måned (0-1 000 kwh, 1 000-2 000 kwh, 2 000-3 000 kwh, 3 000-4 000 kwh, 4 000-5 000 kwh)?

Svar:

Tabell 1 viser hvor mye strømstøtte som er utbetalt til husholdninger i de forskjellige forbruksintervallene per måned. Tallene er hentet inn fra Reguleringsmyndigheten for energi (RME) og er oppgitt i mill. nok.

	0-1000	1000-2000	2000-3000	3000-4000	4000-5000	SUM
DES	1 169	699	313	117	43	2 342
JAN	1 100	611	245	82	29	2 068
FEB	768	375	124	35	11	1 313
MAR	1 757	820	260	70	22	2 928
APR	1 459	522	113	25	9	2 128
MAI	1 194	291	44	10	5	1 545
JUN	983	132	16	5	3	1 139
JUL	1 272	127	16	6	4	1 426

Tabell 2 viser hvor mange husholdninger som ligger i de ulike forbruksgruppene per måned.

	0-1000	1000-2000	2000-3000	3000-4000	4000-5000
DES	1 865 564	1 291 086	642 529	254 513	90 908
JAN	1 867 187	1 235 227	554 828	195 071	64 414
FEB	1 868 752	1 126 838	427 804	121 050	35 015

MAR	1 876 179	1 080 934	392 478	106 233	30 384
APR	1 877 606	884 403	223 061	43 129	12 577
MAI	1 879 158	639 341	102 599	18 231	6 790
JUN	1 880 947	368 811	36 882	8 748	4 328
JUL	1 881 323	273 032	25 384	7 129	3 783

SPØRSMÅL NR. 2738

Innlevert 26. august 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 2. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for om dette er en såkalt nettkode som er utvikla i ENTSO-E og iverksatt på børsen, eller om det er en privatrettslig avtale mellom Statnett, SvK og den danske TSOen, og kan statsråden også redegjøre for om departementet vet noe om hvorvidt ordningen har konsekvenser for prisene i Norge?

BEGRUNNELSE:

I utgangspunktet skal systemet for kraftutveksling være slik at det styrende prinsippet for utveksling mellom oss og land vi har forbindelse til er at kraften flyter fra et prisområde til et annet etter hvor det er dyrest strøm. Ser man på Statnetts oversikt over kraftflyt ser man at det jo ofte ikke stemmer. En ordning som blant annet Europower har omtalt bidrar til at vi enda oftere vil se slike tilfeller. Ordningen kalles "sumrestriksjon" og bidrar til at kraft flyter fra Norge til Sverige fordi det er høyere pris i Danmark enn i Norge.

Svar:

Jeg forstår spørsmålsstiller dithen at det vises til «sumrestriksjoner» i spørsmålet. Etter hva jeg kjenner til er dette et tiltak Svenska kraftnät har iverksatt for å utnytte kapasiteten i strømmettet inklusive overføringsforbindelsene til Norge og Danmark bedre.

I Norge har Statnett som systemansvarlig ansvar for å fastsette kapasitet i kraft-overføringsnett. På svensk side har Svenska kraftnät denne oppgaven. Det styrende prinsippet i EU/EØS-retten og Statnetts konsesjoner for kraftutveksling med utlandet, er at det skal legges til rette for maksimal tilgjengelig kapasitet for kraftutveksling.

Jeg er kjent med at Svenska kraftnät har iverksatt et tiltak for å utnytte overførings-kapasiteten i det svenske

strømmettet på en bedre måte, som kalles sumrestriksjoner. Bakgrunnen er at man i Sverige har hatt vedvarende driftsproblemer som følge av økt kraftflyt fra øst til vest i Midt-Sverige. Krafteksport fra Sverige til Norge og Danmark har bidratt til å forsterke problemene. Eksportkapasiteten fra Midt-Sverige til Østlandet var som følge av dette begrenset i store deler av 2021 og starten av 2022.

Statnett har vært positiv til innføring av sumrestriksjoner i Sverige. Ifølge Statnett forbedrer tiltaket importkapasiteten fra Sverige til Østlandet. Økt importkapasitet er spesielt viktig i den situasjonen vi nå har i kraftmarkedet. Jeg har forstått det slik at ordningen i noen tilfeller også vil kunne gi kraftflyt mellom Danmark og Norge, som går via det svenske strømmettet.

Med utgangspunkt i Statnetts vurderinger forstår jeg det slik at sumrestriksjonene vil gi en bedre utnyttelse av kraftressursene i Norge, Sverige og Danmark.

SPØRSMÅL NR. 2739**Innlevert 27. august 2022 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson****Besvart 5. september 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Er det aktuelt for regjeringa å ta i bruk Stavanger Havnesilo som beredskapslager i påvente av byggingen av nye beredskapslagre for korn?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen varslet i sommer at de ønsker å gjenopprette beredskapslager for korn. Dette er i tråd med råd fra Landsbruksdirektoratet.

Norges største kornlager er Stavanger Havnesilo. Det er flere gode grunner til at havnesiloen bør fases ut til fordel for nye kornlagre på sikt, både med tanke på avstand til kornproduksjon på Østlandet og i Trøndelag, og av hensyn til byutvikling i Stavanger.

Derimot kan det bli behov for å ta Stavanger Havnesilo midlertidig i bruk som kornlager i påvente av ny lagerkapasitet. Landbruksdirektoratet anslår at det vil ta staten sju år å bygge opp lagerkapasitet for et halvt år dersom havnesiloen ikke er med i regnestykket. Derfor har eier av Stavanger Havnesilo, Felleskjøpet Agri, også varslet at de gjerne kan stille siloen midlertidig til rådighet som beredskapslager.

Til Stavanger Aftenblad sier styreleder Anne Jødahl Skuterud (18. august):

– Vi ønsker å gå i dialog med staten om hvordan vi på kort sikt kan bidra med lagringskapasitet i Stavanger havnesilo – dersom staten ønsker å gjeninnføre beredskapslagring.

Stavanger kommune står nå midt i en reguleringsprosess der det diskuteres forslag om å rive størstedelen av Stavanger Havnesilo til fordel for boliger og nytt næringsareal. Det er avgjørende for de lokale folkevalgte og Felleskjøpet Agri å få svar fra regjeringa om hvorvidt det er aktuelt å bruke Stavanger Havnesilo som midlertidig beredskapslager. Uten en slik avklaring, risikerer man å rive havnesiloen og står tilbake uten tilstrekkelig lagerkapasitet for korn flere år fram i tid. Det vil verken Felleskjøpet Agri, regjeringa eller de lokale folkevalgte i Stavanger være tjent med.

Svar:

Regjeringen iverksatte tidligere i år, i tråd med Hurdal-splattformen, arbeidet med å se på muligheten for etablering av beredskapslagring av matkorn. Landbruks- og matdepartementet ga 10. mars utredningsoppdraget til Landbruksdirektoratet.

Departementet mottok rapport fra direktoratet 15. juni. Landbruksdirektoratet har vurdert en rekke alternativer med omfang av lagring, lokalisering av lagre og lagerkapasitet.

Det er ikke mulig nå å si noe om hvilken rolle enkelte kornsiloanlegg eventuelt vil ha i en ordning med beredskapslagring av matkorn.

Rapporten vil være et viktig grunnlag for regjeringens videre arbeid med beredskapslagring av matkorn.

SPØRSMÅL NR. 2740**Innlevert 27. august 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 2. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Vil statsråden se på muligheten til å iverksette tiltak for å øke kapasiteten i dagens kraftsystem med å åpne for å redusere krav om reservekapasitet i nettet fra dagens N-1 til N-0,9 dvs. at det skal være reserve i nettet 90 % av tiden mens topplastperioden sikres med andre tiltak, slik at

det legges til rette for møte de behov som flere regioner ser ved forespørsler om helt konkrete store næringsetableringer?

BEGRUNNELSE:

Norge er på grunn av tilgangen til fornybar energi et attraktivt sted å etablere seg for en rekke nye verdikjeder.

De siste årene har vi sett økt antall konkrete henvendelser fra store virksomheter som ønsker å etablere seg i Norge, som kan gi mange nye arbeidsplasser.

Kommuner, tomteeiere og regionene, spesielt på Sør-Vestlandet opplever at det ikke er tilgjengelig kapasitet i nettet, og man har derfor måttet si nei til etableringer som kan gi svært store ringvirkninger.

Uten kapasitet i nettet går Norge glipp av arbeidsplasser og stor verdiskapning fra disse aktørene.

Manglende kapasitet i kraftsystemet begrenser derfor både elektrifiseringen av samfunnet og utvikling av nye næringer.

N-1 kriteriet har historisk sett vært en viktig grunnpilar til nettplanleggingen i Norge og har gitt det norske kraftsystemet en meget god forsyningssikkerhet. En vurdering av omlegging til å drifte nettet etter et N-0,9 prinsipp vil kunne frigjøre 10 % av kapasiteten i nettet i områder hvor dette kan være forsvarlig ut fra nettet sin tilstand.

Slik situasjonen er i dag må vi dermed i det korte bildet utnytte nettet mye bedre enn det vi gjør i dag og en overgang til N-0,9 krever i utgangspunktet ikke bygging av nytt nett og bør dermed være en lett mulighet å gripe.

Svar:

Jeg er opptatt av at vi skal ha en tilfredsstillende forsyningssikkerhet i hele landet. N-1-kriteriet, det vil si at feil på én komponent normalt sett ikke skal gi avbrudd for uttakskunder, er ikke et lovfestet krav. Det er imidlertid vurdert å være et rasjonelt planleggingskriterium i transmisjonsnettet. N-1-kriteriet er ikke til erstatning for en samfunnsøkonomisk vurdering. Tiltak som er begrunnet i N-1-kriteriet og forsyningssikkerhet må også oppfylle kravene om samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Det er Statnett som planlegger transmisjonsnett.

Nettselskapene er ansvarlig for en samfunnsmessig rasjonell utbygging, utnyttelse og drift av strømmettet. Nettselskapene må vurdere om det er driftsmessig forsvarlig å gi tilknytning til nye kunder i eksisterende nett, eller om det er nødvendig å investere i økt nettkapasitet. Energimyndighetene tar stilling til eventuelle nettiltak i konsesjonsbehandlingen.

Vi ser i dag at omfattende industriplaner og elektrifisering av eksisterende forbruk gir behov for økt kapasitet i strømmettet. Det tar tid å planlegge og bygge nettanlegg og det kan derfor ta tid før nettkunder kan gis tilknytning. Det er samtidig kostbart å bygge nett og det har konsekvenser for natur, miljø og andre arealinteresser. Det er viktig at nettselskapene gjør det de kan for å utnytte eksisterende nett best mulig. Dagens regelverk åpner også for at nye kunder kan tilknyttes med vilkår om utkobling eller begrensning av forbruket. Dette kan bidra til at aktører kan få raskere tilknytning til nettet, og at man i noen tilfeller unngår investeringer i økt nettkapasitet.

SPØRSMÅL NR. 2741

Innlevert 28. august 2022 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg

Besvart 1. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Ofre for terrorangrepet i Oslo 25.06 har sagt de er lite fornøyd med oppfølging på flere fronter, som ved oppnevning av bistandsadvokat.

Mener regjeringen ofrene har fått god nok oppfølging og tenker regjeringen det er noe man kan lære av situasjonen i kjølvannet av den manglende oppfølgingen mange ofre føler på, og vil regjeringen sørge for at det snart kan arrangeres pridetog i Oslo om organisasjonene på feltet ønsker det?

Svar:

Regjeringen er opptatt av at fornærmedes og etterlattes rettssikkerhet skal ivaretas på en god måte, og retten til bistandsadvokat er en sentral del av dette. Bistandsadvokaten skal «ivareta fornærmedes og etterlattes interesser i forbindelse med etterforskning og hovedforhandling», og «gi slik annen hjelp og støtte som er naturlig og rimelig i forbindelse med saken», jf. straffeprosessloven § 107 c første ledd. Hvilke fornærmede som har rett til bistandsadvokat er regulert i straffeprosessloven § 107 a, og det

er opp til domstolene å vurdere hvorvidt lovens vilkår er oppfylt i den enkelte sak.

Oslo politidistrikt har uttalt at det skal være mulig å gjennomføre Pride-arrangementet som ble avlyst før sommeren utøver høsten, og at de har god dialog med arrangør av Pride. Politiet har også uttalt at det har vært

avholdt flere LHTBQIA+ arrangementer i Oslo i sommer. Flere av arrangørene har hatt dialog med politiet og det har vært gjennomført selvstendige vurderinger rundt hvert arrangement, hvor enkelte av arrangementene har vært ressurs-satt av politiet.

SPØRSMÅL NR. 2742

Innlevert 28. august 2022 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 5. september 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Når og hvordan vil kunnskapsministeren følge opp rapporten: «Gjennomgang av tilskuddsordningen for friskoler for funksjonshemmede»?

BEGRUNNELSE:

Oxford Research gjennomførte i 2019/2020 prosjektet «Gjennomgang av tilskuddsordningen for friskoler for funksjonshemmede» på vegne av Utdanningsdirektoratet. Rapporten påpeker at; Porteføljen av friskoler under denne tilskuddsordningen er svært sammensatt. For eksempel tilbyr de tidligere spesialskolene Signo grunn- og videregående skole og Briskeby videregående skole, en type opplæring som ikke finnes i det offentlige skolesystemet, og krever spesialisert kompetanse som er vanskelig å etablere i offentlige skoler.

Rapporten gir noen tydelige anbefalinger. Blant annet behovet for en ytterligere differensiering mellom bokstav f-skolene innenfor tilskuddsordningen. Videre skriver de:

«Oxford Research mener det mest nærliggende er å utvide antall satser skolene er godkjent for. Det vil kunne fange opp en del av den variasjonen denne kartleggingen har avdekket.»

Svar:

Oxford Research har i 2019/2020 gjennomgått tilskuddsordningen for private skoler for funksjonshemmede. Tilskuddsordningen er rettet mot skoler som er godkjent etter privatskoleloven § 2-1 f, særskilt tilrettelagt opplæring for funksjonshemmede. Tilskuddet skal bidra til å finansiere driften av skolene. Skolene tilføres 100 pst. av en sats per elev, avhengig av om skolene er godkjent for nokså ressurskrevende elever eller særlig ressurskrevende

elever. Det innebærer at skolene normalt ikke kan kreve skolepenger av elevene.

Gjennomgangen gir kunnskap om skolene og elevgrunnlaget ved skolene. Porteføljen av private skoler under denne tilskuddsordningen er svært sammensatt. Skolene varierer med hensyn til elevenes alder og skolerett, læreplan og planlagt sluttkompetanse, omfang av tilrettelegging i opplæringen, elevenes behov og geografi. De private skolene har blitt involvert i gjennomgangen.

Kunnskapsdepartementet ba i 2021 Utdanningsdirektoratet foreslå endringer i tilskuddsordningen basert på gjennomgangen til Oxford Research. Departementet vil sende på høring forslag til ny forskrift med sikte på at endringer i tilskuddsordningen kan bli fastsatt i 2023.

SPØRSMÅL NR. 2743**Innlevert 28. august 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 5. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Er oppgraderingen av Haukeli- og Vågslid tunnelen nå ferdigstilt og kan det oppgis til hvilken kostnad dette arbeidet har hatt?

BEGRUNNELSE:

De tre siste somrene mellom juni og oktober har Statens vegvesen oppgradert Haukelitunnelen og Vågslid tunnelen. Dette arbeidet var beregnet til å koste 340 millioner og skulle ferdigstilles sommeren 2022.

Svar:

Prosjektet representanten spør om omfatter oppgradering av E134 Vågslid- og Haukelitunnelene etter krav i tun-

nelsikkerhetsforskriften og rehabilitering av Svandalsfonna rasoverbygg.

Strekningen ligger i et høyfjellsområde. Som følge av snøforholdene og tilgjengelige omkjøringsveier ble det planlagt for at anleggsarbeidene skulle gjennomføres i perioden 15. juni - 15. oktober 2020, 2021 og 2022.

Arbeidet med å utbedre tunneler på riksveinettet for å ivareta kravene i tunnelsikkerhets- og elektroforskriftene har vist seg å være mer omfattende enn forutsatt. Det gjelder også for dette prosjektet. Gjennom Stortingets behandling av Prop. 1 S (2021-2022), jf. Innst. 13 S (2021-2022), ble det fastsatt en revidert kostnadsramme for prosjektet på 856 mill. 2021-kr, som tilsvarer 877 mill. 2022-kr. Prognosen for sluttkostnad for prosjektet er nå 795 mill. 2022-kr.

Arbeidene med utbedringene av tunnelen pågår. Det er forventet at tunnelene kan tas i bruk av trafikantene i november 2022.

SPØRSMÅL NR. 2744**Innlevert 29. august 2022 av stortingsrepresentant Abid Raja****Besvart 6. september 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Nå som høyere utdanningsministeren har fått sett nøyere på tallene, er han enig med sin partikollega i utdanning og forskningskomiteen om at det er en lærerkrise?

BEGRUNNELSE:

Det pågår en interessant debatt om rekrutteringen til læreryrket. I juli kom søkertallene til høyere utdanning, som viste nedgang i antallet studenter som har fått studieplass ved lærerutdanningene for tredje år på rad. Spesielt stor var nedgangen i søkere til barnehagelærerutdanningen, men det var også færre som søkte seg til grunnskolelærer 1-7 og 5-10 i 2022.

Da SSB i fjor prognoserte at det vil bli et overskudd på lærere var det blant annet basert på studenttall og fullføringsgrad fra 2019. Med nedgangen som har vært i

søkertallene, kan denne situasjonen ha endret seg. Flere lærerorganisasjoner er nå i streik, blant annet på grunn av at de mener læreryrket gir for dårlige lønnsbetingelser for å rekruttere nok studenter til å ta lærerutdanning. Utdanningsforbundet karakteriserer nedgangen i søkertall til lærerutdanningene «alarmerende» og «dramatisk».

Første nestleder i utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget, Marit Knutsdottir Strand fra Senterpartiet, uttalte 21. august at «lærerkrise er reell. Vi mangler også rektorer og barnehagelærere. Det er streik i sektoren. Siste ord om lærermangel er ikke sagt!» Dette står i kontrast til uttalelsene fra forskning og høyere utdanningsministeren fra Senterpartiet om at «nedgangen innenfor lærerfagene er ikke stort mer enn man kunne forvente. Vi trenger å se nærmere på tallene, men det er ingen grunn til å karakterisere dette som en krise».

Svar:

I år ble det gitt 10 651 tilbud om å starte en lærerutdanning. Det er verdt å merke seg at 1038 studenter kvalifiserte seg gjennom de nye opptakskravene til grunnskolelærer- og lektorutdanning, som ble innført i 2022.

Regjeringen er opptatt av å bruke ulike virkemiddel for å rekruttere og beholde lærere i hele landet. Sammen med partene i arbeidslivet og andre relevante aktører foregår det en kontinuerlig og bred innsats for å sørge for at lærerutdanningene blir attraktive for flere søkere, at studentene fullfører utdanningene og at de nyutdannede blir værende i yrket. Siden 2017 er det brukt 84 millioner kroner til rekruttering til lærerutdanning og kvalifisering av lærere. Det er mange variabler som spiller inn når framskrivninger gjøres. Like viktig som søkertall er også

tall på antall studenter som tas opp til utdanningene og ikke minst som fullfører. Jeg vil følge nøye med på denne utviklingen.

Når det gjelder lønn og arbeidsvilkår er dette noe som ligger til partene i arbeidslivet og forhandlinger mellom dem. Dette er i tråd med den norske arbeidslivsmodellen.

Som stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand er jeg opptatt av rekruttering til læreryrket og at alle barn og unge skal ha gode lærere. Vi må hele tiden fortsette arbeidet med å rekruttere og beholde lærere framover og følge nøye med på hvilke tiltak som har effekt, og om nye skal settes inn. Jeg mener det er spesielt viktig å følge rekruttering av lærere i Nord-Norge, samt barnehagelærerutdanning i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 2745

Innlevert 26. august 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 2. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hvor mye høyere strømregning får en gjennomsnittsfamilie i Kristiansand (NO2) med et årlig strømforbruk på 20 000 kw/t, i andre halvår 2022, med dagens strømpriser og hvis analytikernes og regjeringens (evnt forventede terminpriser hos Nasdaq for NO2) forventede strømpris for halvåret slår til?

BEGRUNNELSE:

Den gjennomsnittlig strømprisen for juli 2022 endte på nesten 263 øre/kWt for prisområde NO2 (sørvest) uten moms. Med moms ble snittprisen 328,46 øre/kWt. Prisene har steget vesentlig siden juli, og er i dag den 26. august 708,94 øre/kWt i NO2. Prisene forventes å stige ytterligere utover høsten og vinteren. Regnestykket bes uttrykt med og uten regjeringens strømstøtte, og målt mot historiske gjennomsnittsverdier fra 2010-2020.

Tabell 1

Svar:

Representantens spørsmål om beregninger av strømregningen kan forstås på to måter ut fra hvilke priser skal legges til grunn for NO2 for andre halvår av 2022. Det er derfor utført to separate beregninger med ulike prisnivåer for andre halvdel av 2022.

For begge beregninger er det lagt til grunn en gjennomsnittlig spotpris på 33 øre/kWh for årene 2010-2020. Det er antatt en standard strømforbruksprofil over året for å beregne hvordan et årsforbruk på 20 000 kWh kan fordeles per måned. Videre er husholdningens strømregning for de ulike prisnivåene beregnet både med og uten strømstøtte.

Strømkostnadene oppgis inkludert elavgift, elsertifikat, moms, enovaavgift og anslag for nettleie og leverandørpåslag.

1. Dagens prisnivå vedvarer ut 2022

NOK/mnd	Pris 2010-2020	2022 - Dagens priser		
	Regning	Ukompensert regning	Kompensert regning	Stønad
Juli	602	3 265	1 478	80 %
August	645	5 617	2 006	80 %
September	778	6 777	1 876	90 %
Oktober	1 020	8 890	2 461	90 %
November	1 288	11 223	3 107	90 %
Desember	1 579	13 759	3 809	90 %
Total strømgning	5 913	49 531	14 736	

Dersom dagens prisnivå med en strømpris på 434 øre/kWh vedvarer ut året, vil en husholdning i NO2 med disse forutsetningene få en strømgning 14 736 kroner med stønad. Uten stønad er strømgningen beregnet til 49 531 kroner. Dersom vi legger gjennomsnittsprisen mellom 2010-2020 til grunn i beregningene ville strømgningen vært 5 913 kroner.

2. Faktiske priser for juli og august, og terminpris for resterende måneder av 2022:

Tabell 2

NOK/mnd	Pris 2010-2020	2022 - Dagens pris + terminpris		
	Regning	Ukompensert regning	Kompensert regning	Stønad
Juli	602	3 265	1478	80 %
August	645	5 617	2006	80 %
September	778	4 808	1679	90 %
Oktober	1 020	6 988	2271	90 %
November	1 288	8 822	2867	90 %
Desember	1 579	10 816	3514	90 %
Total strømgning	5 913	40 317	13 815	

Dersom det legges til grunn faktiske strømpriser for juli og august, og at strømprisen følger terminprisen videre utover høsten, vil husholdninger i NO2 med disse forutsetningene få en strømgning 13 815 kroner med stønad. Uten stønad er strømgningen beregnet til 40 317 kroner. Dersom vi legger gjennomsnittsprisen mellom 2010-2020 til grunn i beregningene ville strømgningen vært 5 913 kroner.

SPØRSMÅL NR. 2746

Innlevert 28. august 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 5. september 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil ministeren ta et initiativ ovenfor sine regjeringskollegaer med ansvar for justis og næring, til å oppheve en utdatert lov, og hvordan vil evt. forbrukerministeren sørge for en mer tidsriktig og lik behandling av brukthandel?

BEGRUNNELSE:

Denne siste tiden har undertegnede blitt kontaktet av flere som reagerer på saken om Loppeliten bruktbuikk som må holde stengt grunnet det som oppleves som rigide regler. Loppeliten ønsker å selge barneklær til en snittpris på 61 kr, men blir hindret av politiet. Butikken har søkt om dispensasjon fra regelen om at klærne må ligge på et lager i to uker før de kan selges, men har ikke fått

medhold hos Vest politidistrikt. Dette kan bety kroken på døren for gjenbruksbutikken.

Flere medier i Bergen har omtalt den krevende situasjonen bruktbutikken i Fyllingsdalen opplever, senest Ba der det fremkommer at behandlingen av dispensasjoner oppleves som ulikt behandlet i ulike politidistrikt.

Dersom dette medfører riktighet har jeg stor forståelse for at dette er en forskjellsbehandling som er vanskelig å akseptere.

Dette får en også til å stille spørsmål ved om brukthandelloven er overmoden for oppheving da den fremstår som utdatert, næringsfiendtlig og lite forbrukervennlig.

Forbrukere ønsker å ha muligheten til å kjøpe brukt, og dette initiativet burde man applaudere og ikke stikke kjepper i hjulene for. Endringer i dette regelverket vil komme både næringsliv og forbrukere til gode.

Svar:

Dagens brukthandelregelverk er ikke tilpasset den digitale utviklingen i samfunnet, og heller ikke endringene i brukthandelmarkedet de siste årene med nye salgskanal-

er og økt interesse for gjenbruk av varer. Jeg ser at dagens regelverk kan begrense fornuftig gjenbruk, i stedet for å legge til rette for det, noe som er uheldig. Det må også tas i betraktning at loven har som formål å forebygge omsetning av stjalne og ulovlig mottatte gjenstander og å lette politiets arbeid med å oppspore slike gjenstander.

Det er politiet som er gitt myndighet til å behandle saker etter brukthandelregelverket, som å innvilge søknad om bevilling og å gjøre unntak fra krav om oppbevaring eller protokollføring. Departementet kan som ansvarlig for regelverket avsi tolkningsuttalelser, men kan ikke gå inn i enkeltsaker. Dersom det medfører riktighet at det er store forskjeller ved de ulike politidistriktenes behandling av disse sakene, er dette noe som vi vil se nærmere på i forbindelse med vårt arbeid med regelverket.

Som jeg nylig redegjorde for i spørsmål til skriftlig besvarelse om samme tema, er departementets arbeid med regelverket forsinket som følge av det ressurskrevende arbeidet med å håndtere koronapandemien. Vi arbeider med saken – med et mål om å fremme ombruk, bytte og mindre forbruk av nye ting. Det er for tidlig å angi når vi venter å kunne legge frem et forslag for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 2747

Innlevert 29. august 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 5. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kan jeg be om en oversikt over antall årsverk i Olje- og energidepartementet som brukes på følgende fagområder: Olje og gass, havvind, landbasert vind, vannkraft, hydrogen, bioenergi og annen fornybar energi?

Svar:

Energi- og vannressursavdelingen (EV) består av om lag 50 årsverk. De aller fleste av disse årsverkene er knyttet til forvaltning og videreutviklingen av vårt fornybare kraftsystem samt arbeidet med alternative energikilder og energibruk. Disse årsverkene omfatter havvind, landbasert vind, vannkraft, hydrogen, bioenergi, energieffektivisering, fjernvarme og annen fornybar energi, herunder nett og marked. Årsverkene brukes til oppgaver som konsesjonsbehandling av anlegg for kraftproduksjon og -overføring, arbeid med generelle rammevilkår, lovarbeid og annen

juridisk oppfølging, og analyser og bistand til politikktforming.

Avdeling for Klima, industri og teknologi (KIT) har om lag 30 årsverk som i hovedsak arbeider med karbonfangst og -lagring, havvind, hydrogen, klima og forskning. Avdelingen bruker også noe kapasitet på vannkraft og annen fornybar energi, samt olje og gass. Avdelingene EV og KIT har altså til sammen om lag 80 årsverk. For begge avdelingene gjelder at hvor mange årsverk som brukes fordelt på de ulike kategoriene varierer over tid avhengig av sakstilfang og politiske prioriteringer.

Olje- og gassavdelingen omfatter om lag 40 årsverk som i hovedsak arbeider med spørsmål knyttet til olje- og gass. Avdelingen bruker også noen årsverk på havvind, hydrogen og lagringsdelen av karbonfangst og -lagring.

SPØRSMÅL NR. 2748**Innlevert 29. august 2022 av stortingsrepresentant Peter Frølich****Besvart 5. september 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hva er Forsvarets retningslinjer for overskuddsmateriell, er det gitt vekk eller solgt noe utstyr til salg av overskuddsmateriell i perioden fra invasjonen 24. februar 2022 til dags dato, og i så fall hvilken type og mengde materiell er avhendet til hvilke aktører?

BEGRUNNELSE:

I Norge er salg av militært overskuddsmateriell en langvarig og etablert praksis. Dette er uproblematisk under normale og stabile geopolitiske forhold. Etter Russlands illegitime og uprovoserte invasjon har de ukrainske styrkene fått et stort behov for omtrent alt av militært materiell – selv grunnleggende bekledning og utrustning. Også sårbare deler av sivilbefolkningen vil kunne tenkes å nytte av overskuddsmateriell som ullklær o.l. Det reklameres i disse dager for pågående utsalg av militært overskuddsmateriell i Bergen og Trondheim (ref. overskuddsmateriell.no).

Svar:

Det er Forsvarsmateriell som avhender overskuddsmateriell i forsvarssektoren. Reglene de forholder seg til er «Instruks for utrangering av statseiendom» som er en forskrift utgitt av Kommunal- og distriktsdepartementet. Instruksen har som hovedregel at «Salg skal foretas på den måte som gir størst økonomisk utbytte» (§ 9).

Større materiellsystemer blir forsøkt solgt til statlige aktører, eller andre aktører som kan bli godkjent som kjøpere av Utenriksdepartementet og opprinnelsesnasjonen.

Annet materiell, som kan omsettes på det åpne markedet, selges gjennom en avtalepartner. Forsvarsmateriell har kontrakt med firmaet Auksjonen.no AS som selger gjennom nettstedet med samme navn.

Situasjonen i Ukraina har medført at overskuddsmateriell fra Forsvaret vurderes for donasjon. Etter krigsbruddet er det donert ulike typer personlig bekledning og utrustning (PBU) til Ukraina. Dette er materiell som ellers ville blitt solgt på det åpne markedet. Når donasjoner til Ukraina vurderes må behovene avklares, og mengdene materiell må være av et slikt omfang at Ukraina kan nyttiggjøre seg materiellet.

Etter 24. februar 2022 har Forsvarsmateriell overført i underkant av 200 saker til Auksjonen.no. Dette dreier seg om alt fra en mindre mengde PBU og annet mengdemateriell til enkeltgjenstander som eksempelvis båtmotorer og sveiseapparater. Ingen av disse sakene er vurdert hensiktsmessig for donasjon.

Når det gjelder virksomheter som annonserer «militært lagersalg», er dette private firma uten koplinger til forsvarssektoren. Forsvarsmateriell selger heller ikke materiell direkte til dem. Men flere slike firma kjøper materiell, som har vært brukt i Forsvaret, gjennom Auksjonen.no.

SPØRSMÅL NR. 2749**Innlevert 29. august 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 6. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva gjør regjeringen for at ukrainske flyktninger med store oppfølgingsbehov blir tilstrekkelig ivaretatt i norske asylmottak, samt for å sikre en rask bosetting av disse sårbare flyktningene slik at oppholdet deres i asylmottak blir kortest mulig?

BEGRUNNELSE:

Krigen i Ukraina har drevet mange ukrainere på flukt fra kamphandlingene som nå finner sted i deres hjemland. Det er bred politisk enighet om at Norge skal stille opp ved å ta vår andel av denne flyktningestrømmen i vårt nærrområde.

Som en følge av de begrensninger ukrainske myndigheter har lagt på menn i stridsdyktig alder sin adgang til å forlate landet, er det en naturlig konsekvens at flyktningestrømmen i stor grad består av kvinner, barn og eldre. Dette er en sammensatt gruppe av mennesker, med varierende behov for oppfølging.

Spørsmålsstillere be derfor om tilbakemelding fra statsråden på hva som gjøres for å ivareta de flyktningene som har store oppfølgingsbehov, som eksempelvis demente, funksjonshemmede og barnehjemsbarn. Det bes videre om en tilbakemelding på hva som gjøres for å sikre en rask bosetting av de mest sårbare flyktningene, slik at deres opphold i asylmottak blir av kortest mulig varighet.

Svar:

Alle beboere i asylmottak skal få et tilpasset og forsvarlig innkvarteringstilbud. Justis- og beredskapsdepartementet har delegert det operative ansvaret for innkvartering av asylsøkere til Utlendingsdirektoratet (UDI).

UDI jobber systematisk for å sikre at beboere med spesielle behov blir tidlig identifisert, at de får tilrettelagt botilbud i mottak, tilgang til helsetjenester og annen nødvendig bistand fra relevante sektormyndigheter. Jeg viser til svar på spørsmål nr. 1806 hvor det redegjøres for rutinene for identifisering og oppfølging av flyktninger med særskilte oppfølgingsbehov.

Når det gjelder spørsmålet om hva som gjøres for å sikre rask bosetting av de mest sårbare flyktningene som har store oppfølgingsbehov, har jeg innhentet informasjon fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Arbeidet med bosetting av flyktninger er delegert til Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi), som samarbeider med UDI og kommunene om å bosette alle flyktninger så raskt som mulig.

Bosetting av flyktninger er en frivillig oppgave for kommunene. Det er viktig at kommunene og IMDi har informasjon om hver enkelt flyktning og flyktningfamilie for å avtale bosettingen. Derfor gjennomføres det en kartlegging i mottaksfasen. For å imøtekomme det store volumet av flyktninger i år, er kartleggingen forenklet. Helseutfordringer og oppfølgingsbehov inngår i den forenklete kartleggingen. Basert blant annet på kartleggingen, tar IMDi kontakt med aktuelle kommuner med forespørsel om bosetting av enkeltpersoner. Dette gjøres så snart som mulig etter at oppholdstillatelse er gitt og kartlegging er gjennomført.

Flyktninger med store oppfølgingsbehov krever ekstra tilrettelegging og oppfølging etter bosetting. Kommunene trenger ofte mer tid til å skaffe egnet bosted og legge til rette for nødvendige tjenester. Flyktninger som venter lengst på bosetting, er personer som oppholder seg i UDIs særskilte botilbud. Kommuner som sier nei til å bosette personer med store hjelpe- og omsorgsbehov, viser

ofte til økonomi og mangel på tilrettelagt tjenestetilbud som begrunnelse.

Ved bosetting av flyktninger mottar kommunene særskilte tilskudd fra staten per flyktning de fem første årene etter bosetting. Integreringstilskuddet, sammen med ekstra tilskudd ved bosetting av personer med nedsatt funksjonsevne og/eller adferdsvansker, ekstra tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige, og tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap, skal bidra til å finansiere kommunenes integreringsarbeid.

For å få til raskere bosetting av personer med særlige store oppfølgingsbehov, utvidet vi i 2022 ekstratilskuddet ved bosetting av personer med nedsatt funksjonsevne og/eller adferdsvansker fra 5 til 10 år for personer som bosettes fra UDIs særskilte botilbud. Vi håper dette vil bidra til at kommunene bosetter flere flyktninger med store oppfølgingsbehov. Hittil i år er gjennomsnittlig ventetid fra vedtak til bosetting for personer med midlertidig kollektiv beskyttelse på litt over 1 måned. Dette inkluderer personer med særskilte behov.

SPØRSMÅL NR. 2750**Innlevert 29. august 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 6. september 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Støtter regjeringen det ukrainske initiativet om å opprette et spesialtribunal for å etterforske det russiske lederskapet for aggresjonsforbrytelsen mot Ukraina?

BEGRUNNELSE:

Forrige uke rapporterte norske og internasjonale medier at Ukraina jobber med en avtale for å sette opp et spesialtribunal som skal etterforske det russiske lederskapet for aggresjonsforbrytelsen mot Ukraina. Europarådets parlamentarikerforsamling (PACE) har også oppfordret til å opprette et slikt tribunal.

Ukraina ønsker at tribunalet skal starte sitt arbeid neste år og ber verdens stater undertegne avtalen, som innebærer å anerkjenne tribunalets eventuelle dom. Polen og baltiske land skal være blant statene som har uttrykt at de vil undertegne avtalen.

I 2010 ble folkerettsstridig angrepskrig, definert som aggresjonsforbrytelse, tatt inn i Roma-vedtektene gjennom Kampala-tillegget, noe som førte til at Den internasjonale straffedomstolen i 2018 fikk jurisdiksjon til å dømme ledere for denne forbrytelsen.

Den internasjonale straffedomstolen (ICC) kan etterforske krigsforbrytelser, forbrytelser mot menneskeheten og folkemord i Ukraina, men domstolen per i dag ikke jurisdiksjon til å dømme det russiske lederskapet for aggresjonsforbrytelse. Et spesialtribunal som det Ukraina nå tar initiativ til, ser derfor ut til å være det mest realistiske alternativet på kort sikt, for å kunne stille det russiske lederskapet, inkludert president Vladimir Putin, til ansvar for avgjørelsen om å invadere Ukraina.

Spørsmålsstiller mener det helt avgjørende at de øverste ansvarlige for folkerettsstridig angrepskrig stilles til ansvar og straffes for denne forbrytelsen, som er roten til grusomhetene som begås i krig. I resolusjonen om rettsoppgjør med det russiske lederskapet oppfordret PACE medlemsstatene til å ratifisere Kampala-tillegget, noe Norge ennå ikke har gjort. Logikken er at dersom en eventuell dom mot russiske lederskapet skal få størst mulig internasjonal anerkjennelse og effekt, så må statene som står bak rettsoppjøret vise at de støtter straffefølgelse av aggresjonsforbrytelse på prinsipielt grunnlag, ikke bare når det er politisk bekvemmelig.

Spørsmålsstiller mener det er viktig at Norge bidrar på best mulig måte til å stille det russiske lederskapet, inkludert president Putin, til ansvar for det folkerettsstridige angrepet på Ukraina.

Svar:

Bekjempelse av straffrihet for internasjonale forbrytelser er en utenrikspolitisk prioritet for Norge. Dette må gjøres på en effektiv måte som sikrer resultater.

Som representanten er kjent med, henviste Norge 2. mars 2022 situasjonen i Ukraina til Den internasjonale straffedomstolens (ICCs) hovedanklager. Dette gjorde vi sammen med 38 andre stater, og flere har siden sluttet seg til henvisningen. Med denne henvisningen har ICC raskt kunnet sette i gang etterforskning av blant annet krigsforbrytelser begått på Ukrainas territorium. Henvisningen er en klar beskjed om at krigshandlingene etterforskes, og at det ikke kan gjøres regning med straffrihet for krigsforbrytelser og andre alvorlige forbrytelser på ukrainsk territorium. Med mindre Sikkerhetsrådet henviser den konkrete aggresjonen til ICC, vil imidlertid ikke domstolen ha jurisdiksjon til å etterforske aggresjonsforbrytelser.

Ukraina har derfor foreslått et eget spesialtribunal for å straffeforfølge aggresjonsforbrytelser mot landet. Men slik situasjonen er nå, vil det være krevende for et spesialtribunal å gjennomføre effektive og troverdige rettsprosesser. Uten samarbeid fra Russland er det vanskelig å sikre effektiv bevisinnhenting, straffefølgelse og få utlevert personer man ønsker å dømme. Det er også lite trolig at eventuelle dommer får faktiske konsekvenser for de domfelte.

For Norge er det viktig å støtte opp om ICCs arbeid for å sikre ansvarliggjøring for andre alvorlige forbrytelser begått i Ukraina. Norge følger tett initiativet om å opprette et spesialtribunal for å etterforske aggresjonsforbrytelser mot Ukraina, og vil vurdere forslaget grundig. For øvrig vil vi fortsette å delta aktivt i internasjonale diskusjoner om ansvarliggjøring for forbrytelser begått i forbindelse med Russlands invasjon av Ukraina.

Det arbeides langs flere spor for å samle bevis og etterforske krigshandlingene i Ukraina. I tillegg til ICCs etterforskning av blant annet krigsforbrytelser begått i Ukraina, har Ukraina anlagt sak mot Russland ved Den internasjonale domstol (ICJ) for brudd på folkemordskonvensjonen. Norge vurderer hvordan vi best kan støtte Ukraina i denne saken. Menneskerettighetsrådet i Genève har opprettet en uavhengig undersøkelseskomisjon som gjør et viktig arbeid for å undersøke og dokumentere mulige menneskerettighetsbrudd og overgrep og brudd på humanitærretten i Ukraina. Dette arbeidet ledes av norske Erik Møse. Prosessene på det internasjonale plan supplerer Ukrainas eget arbeid for å etterforske mulige

lovbrudd i forbindelse med krigshandlingene på eget territorium.

SPØRSMÅL NR. 2751

Innlevert 29. august 2022 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein

Besvart 4. september 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Åtte FN-eksperter anført av spesialrapportøren for trosfrihet, Nazila Ghanea, har nylig krevd at Iran stanser den systematiske forfølgelsen og trakasseringen av religiøse minoriteter. Ekspertene oppfordrer også det internasjonale samfunnet til å holde Iran ansvarlig og bryte tausheten rundt temaet.

Vil Norge følge denne oppfordringen fra FN, og når og på hvilken måte vil man i så fall gjøre det?

BEGRUNNELSE:

Bahaier, kristne, ateister og flere andre religiøse grupper opplever grov, systematisk forfølgelse i Iran. FN-eksperterne sier at de er «alvorlig bekymret» over situasjonen i Iran, melder den norske trosfrihetsorganisasjonen Stefanusaliansen. FN-eksperterne anser at en slik «stats-sanksjonert intoleranse fremmer ekstremisme og vold» De oppfordrer iranske myndigheter til «å avkriminalisere blasfemi og ta meningsfulle skritt for å sikre retten til religions- eller trosfrihet og sikre menings- og ytringsfrihet uten diskriminering».

En mulig reaksjon fra Norges side er å følge eksemplet fra den britiske ambassadøren i Iran som har sendt ut et budskap på persisk der han tar til ordet for religionsfrihet og friheten til å dele sin tro med andre samt retten til å endre tro.

Svar:

Representanten reiser et viktig spørsmål. Jeg deler de åtte FN-eksperternes dype bekymring over økende forfølgelse av tros- og livssynsminoriteter i Iran. Norge støtter opp om deres krav om at Iran stanser forfølgelsen og trakasseringen av tros- og livssynsminoriteter. FN-eksperterne, med spesialrapportør for trosfrihet Nazila Ghanea i spissen, fremhever særlig det som fremstår som systematisk forfølgelse av bahaier i Iran. Spesialrapportør Ghanea og de andre ekspertene krever at Iran må slutte å bruke reli-

gion på en måte som står i veien for å innfri grunnleggende menneskerettigheter.

Norge har en omfattende dialog med Iran, også om menneskerettigheter. Tros- og livssynsfrihet inngår i dette. Dialogen med Iran skjer både bilateralt med iranske myndigheter gjennom vår ambassade i Teheran, med Irans ambassade i Oslo og multilateralt gjennom FN-systemet. Norges ambassade i Teheran følger utviklingen av menneskerettighetssituasjonen i Iran nøye, inkludert den manglende tros- og livssynsfriheten i landet. Utenriksdepartementet mottar dessuten verdifull informasjon gjennom regelmessig kontakt med menneskerettighetsorganisasjoner og med bahaisamfunnets kontor for samfunnskontakt i Norge. Så sent som i august i år hadde vår ambassade i Teheran i et møte med det offisielle iranske organet High Council for Human Rights, hvor Norge uttrykte bekymring vedrørende utviklingen av situasjonen for bahaier i Iran. Vår ambassade vil videreføre dialogen med iranske myndigheter.

Norge har tatt opp situasjonen i Iran i FNs menneskerettighetsråd. Under FNs generalforsamling er Norge medforlagsstiller for den årlige resolusjonen som tar opp menneskerettighetssituasjonen i Iran. Norge har også tatt opp situasjonen for tros- og livssynsminoriteter og kommet med anbefalinger under de faste periodiske landgjennomgangene (UPR) av Iran i FNs menneskerettighetsråd.

Dette vil Norge fortsette med.

SPØRSMÅL NR. 2752**Innlevert 29. august 2022 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg****Besvart 5. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

I sin redegjørelse for partiene på Stortinget 8. august sa statsråden at regjeringen har bedt om en evaluering av strømstøtteordningen. Han sa også at evalueringen gjøres av SSB og at det antas at regjeringen mottar den i månedsskiftet august/september. Det er grunn til å tro at evalueringen kan utgjøre et viktig grunnlag for den videre diskusjonen om strømstøtteordningen både i offentligheten og i Stortinget.

Vil statsråden sørge for at evalueringen umiddelbart offentliggjøres og oversendes Stortinget når regjeringen mottar den?

Svar:

Regjeringen følger nå opp kraftsituasjonen 2021-2022 med en grundig og bred gjennomgang og har i den forbindelse satt ut flere utredninger. Evalueringen av strømstøttsordningen inngår i dette arbeidet. Resultatene fra utredningene vil bli omtalt i statsbudsjettet, og rapportene vil bli offentliggjort i forbindelse med dette.

SPØRSMÅL NR. 2753**Innlevert 29. august 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 5. september 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Driva Aquaculture har sidan 2016 arbeidd med planer om landbasert oppdrett av fjellørret frå eit rømmingssikkert anlegg med ny teknologi. Anlegget har ca. 700 mill. NOK i investeringsramme og vil gi 25-35 arbeidsplassar i Oppdal kommune. Trøndelag fylkeskommune tilrådde etablering i 2020, men klagebehandlingen av saka har no pågått i to år.

Når kan Driva Aquaculture vente ei avklaring av saka, og er departementet kjend med Veterinærinstituttet si nye risikovurdering av anlegget vedkomande smittekontroll frå juli 2022?

Svar:

Regjeringa har høge mål for norsk havbruk. Vi skal utvikle verdas mest produktive og miljøvennlige havbruksnæring. For å få til vekst på naturens vilkår er vi avhengige av at næringa tar i bruk ny teknologi og nye metodar for fiskeoppdrett. Landbaserte oppdrettsanlegg med resirkulering av vatn (såkalla RAS-anlegg), som Driva Aquaculture har søkt om å få etablere, er eit nyttig verkemiddel i denne retninga.

Regjeringa er i utgangspunktet positiv til den type tiltak som Driva Aquaculture har presentert i denne saka, men det er samstundes avgjerande at det blir gjort grundige risikoavvegingar før prosjekt av denne typen setjast i gang. Saka blir ytterlegare komplisert av at Driva Aquaculture har søkt om å få bygge eit anlegg som ligg inntil eit nasjonalt laksevassdrag. Gjeldande regelverk for etablering av oppdrettsanlegg ved nasjonale laksevassdrag forbyr etablering av anlegget som Driva Aquaculture her har søkt om. Det kan derfor være naudsynt med tilpassingar av regelverket for å kunne godta etablering av denne typen anlegg, både i dag og i framtida. Eventuelle regelverkstilpassingar må være i samsvar med Stortinget sitt vedtak om nasjonale laksevassdrag og laksefjordar.

Saka reiser med andre ord både faglege og politiske spørsmål. Departementet må derfor bruke tid for å vurdere desse spørsmåla på ein forsvarleg måte, i samråd med andre aktuelle departement og etatar. Eg synest det er positivt at Venstre nå engasjerer seg i dette, men må samstundes konstatere at det ikkje finst nokon teikn på at partiet tok tak i dette då dei sjølv satt i regjering og kunne ha sett i verk slike vurderingar og avklaringar.

Handsaming av klagesaker er ein prioritert oppgåve i departementet, men eg kan ikkje gje noko nærare estimat for når avgjerda i denne saka føreligg.

Veterinærinstituttet sin rapport med vurdering av smitterisiko ved anlegget (datert 24. juni 2022) har blitt

ettersendt av klager og er lagt inn i våre klagesakspapir. I tråd med forvaltningslova sin generelle utgreiingsplikt vil denne bli tatt omsyn til ved behandlinga av klagen.

SPØRSMÅL NR. 2754

Innlevert 29. august 2022 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein

Besvart 5. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan fylket innføre et samarbeid om sone billett med private ekspressbuss-selskap på utvalgte strekninger der det ikke blir kjørt egne fylkeskommunale ruter, eller må fylket for å kunne gi likt tilbud i heile fylket, både økonomisk og for å sikre sammenhengende rutenett, opprette egne bussruter som skal gå i konkurranse med private, og hvordan mener statsråden dette kan løsest på en måte som sikrer et best mulig og likeverdig kollektivtilbud i distriktene, og vil statsråden gjøre tiltak som sikrer det?

BEGRUNNELSE:

Ved samordning av kollektiv-tilbudet i Vestland fylke, mellom de to gamle fylka, har det kommet opp en problemstilling om mulighetene fylket har til å støtte / kjøpe billigere billetter på ekspressbussruter.

Særlig i gamle Sogn og Fjordane har det vært slik at fylkets egne busser og de private ekspressbussene har utfyllt hverandre med korrespondanser og ikke kjørt dobbelt i konkurranse på same strekninga. Dette er en samfunnsøkonomisk og klimamessig fordel, særlig i distrikt med spredt bosetting og mindre kundegrunnlag.

Nå viser det seg imidlertid at fylket ant. ikke har lov til å gjøre det på denne måten. I forbindelse med innføring av felles sonebillettssystem i nye Vestland fylke foreslår derfor administrasjonen å ta vekk ordninga for de strekningene som er omfattet i Hordaland, i stedet for å innføre ordningen i Sogn og Fjordane.

Det høyrer også med i saka at det, utenom økonomisk fordyrande løysing med dobbelkøyring, er svært krevjande å rekruttere nok sjåførar. Samfunnet vil derfor på mange måtar tene stort på å få til ei fornuftig samordning av ressursane.

Svar:

Fylkeskommunene og Oslo kommune er ansvarlig for den lokale kollektivtransporten i fylket. De yter tilskudd til lokale ruter med buss, båt (unntatt riksveiferjer), trikk, T-bane og bybane. Fylkeskommunen bestemmer omfanget av rutetilbudet og fastsetter takstsystemet i sitt fylke.

Fylkesgrensekryssende bussruter – ekspressbusser – mottar som hovedregel ikke offentlig tilskudd, men drives på kommersielt grunnlag.

Fylkeskommunene kan inngå avtaler med ekspressbusselskaper som supplement til det offentlige busstilbudet. Dersom fylkeskommunene vil kompensere private ekspressbusselskap for krav om bestemte takster eller takstsamarbeid skal dette skje etter åpne prosesser. Som hovedregel skal kompensasjon fastsettes i avtale. Fylkeskommunen kan også, innenfor gjeldende rammeverk fastsette takstbestemmelser som gjelder for alle operatører innenfor et geografisk område.

SPØRSMÅL NR. 2755**Innlevert 29. august 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 5. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Er statsråden fornøyd med at Norge fortsatt er en sinke når det kommer til godkjenning av medisiner, hvilke konkrete ting vil statsråden foreta seg for å sikre at kreftsyke får tilgang til Enhertu og er statsråden kjent med om Beslutningsforum regner med totale utgifter når de ikke vil godkjenne en behandlingsform?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller har i det siste blitt kontaktet av flere pasienter som lider av brystkreft. Disse jublet over at Brystkreftmedisinen Enhertu har påviselig god effekt på pasienter med aggressiv type brystkreft. Den er godkjent for bruk i EU.

Men dette legemiddelet er ikke innført av Beslutningsforum, og det betyr at kreftpasientene selv må betale for medisinen. Enhertu koster 100.000 kroner i snitt pr. måned, pr. pasient, avhengig av kroppsstørrelse. Det mener spørsmålsstiller er uverdige.

Selv om en behandlingsform kan se dyr ut, er spørsmålsstiller redd for at glemmer helt vesentlige deler av regnestykket når de avslår behandlingsformer i bakgrunn av kostnader. Det er som kjent allerede dyrt å behandle kreftpasienter på mer tradisjonelt vis, og plasser på eksempelvis palliative avdelinger er utrolig dyrt. Spørsmålsstiller håper statsråden er enig i at det er bedre å få folk raskt ut i arbeid og bli friske, fremfor å gi dem behandling som de til slutt dør av.

Svar:

Beslutninger om offentlig finansiering av nye legemidler må være forutsigbare og basert på faglige kriterier. Derfor er det definert tydelige kriterier som skal sikre at alle legemidler og pasientgrupper behandles likt. Likeverdige tilgang til helsetjenester innebærer tilgang uavhengig av forhold som sosioøkonomisk status og alder.

Beslutning om hvorvidt nye legemidler med markedsføringstillatelse skal kunne tilbys i spesialisthelsetjenesten tas av Beslutningsforum etter vurdering i system for Nye metoder. Beslutningene er basert på metodevurderinger hvor det bl. annet vurderes om ressursbruken ved å ta i bruk et legemiddel står i rimelig forhold til nytten, hensyntatt tilstandens alvorlighet, jf. Meld. St. 34 (2015- 2016) - Verdier i pasientens helsetjeneste — Melding om prioritering. Prinsippene for prioritering i helse- og omsorgstjenesten bygger på verdier i vår felles helsetjenesten og er

førende for prioriteringsbeslutningene for ledere og personell i helse- og omsorgstjenesten, også for representanter i system for Nye metoder. Det fremgår av prinsippene for prioritering at konsekvenser av helsehjelp for pasientens framtidige arbeidsevne (produktivitet) eller forbruk av offentlige tjenester og mottak av stønader/ pensjoner ikke skal tillegges vekt.

Metodevurderingen har som formål å vise merverdi av metoden som vurderes innført, sammenlignet med metodene som allerede er i bruk. Hvor omfattende slike analyser er, vil avhenge av det tilgjengelige datagrunnlaget for den enkelte metoden og av beslutningstakernes informasjonsbehov for å fatte en beslutning. For legemidler vil legemiddelfirmaet vanligvis utarbeide en helseøkonomisk modell for å beregne forholdet mellom nytte og kostnad, altså kostnaden for et "godt leveår", for det aktuelle legemidlet. Hvilke ressursbruk som bør inkluderes i analysene er nærmere beskrevet i Legemiddelverkets retningslinjer for dokumentasjonsgrunnlag for hurtig metodevurdering av legemidler. I enkelte saker er det bestilt en forenklet metodevurdering, for eksempel begrenset til oppsummering av effekt og sikkerhet, eller relativ effekt.

For legemidlet Enhertu, har Legemiddelverket gjennomført en forenklet metodevurdering. Legemiddelverket har oppsummert effekt og sikkerhet ved bruk av Enhertu i henhold til bestilling fra system for Nye metoder og godkjent preparatomtale. Denne rapporten er supplert med et prisnotat fra Sykehusinnkjøp HF, som gjennomførte prisforhandlingene med leverandøren. Beslutningsforum i system for Nye metoder vurderte 22. november 2021 at Enhertu ikke kunne innføres grunnet at det ikke var mulig å vurdere relativ effekt i forhold til dagens behandlingsoalternativer med den tilgjengelige dokumentasjonen, samt at prisen er høy. Det europeiske legemiddelbyrået EMA har utstedt en betinget markedsføringstillatelse for Enhertu, som forplikter MT-innehaver til å levere ytterligere dokumentasjon i 2022. Den nye dokumentasjonen vil kunne inngå i en revurdering av metoden.

Regjeringen arbeider for å sikre rask og likeverdig tilgang til helse- og omsorgstjenester i en sterk offentlig helsetjeneste. På bakgrunn av blant annet funnene i evaluering av system for Nye metoder, har regjeringen i 2022 gitt aktørene i system for Nye metoder i oppdrag å effektivisere prosessene for metodevurdering og redusere tidsbruken. Videre vil regjeringen legge frem en ny melding

om prioritering, som blant annet vil omhandle innføring av persontilpasset medisin.

SPØRSMÅL NR. 2756

Innlevert 29. august 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 6. september 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Vil kulturministeren sørge for ekstra støtte til Skibladner som følge av at årets sesong ble ødelagt pga. lav vannstand i Mjøsa og tekniske problemer og hvor mye ekstra støtte vil Skibladner få?

BEGRUNNELSE:

Verdens eldste hjuldampner, Mjøsas hvite svane, har hatt en meget tøff sesong. Hamar Arbeiderblad hadde en sak 1. august hvor det fremkommer at Direksjonsformann Bjørn Blichfeldt i Opplandske dampskibsselskab aldri har opplevd en dårligere sommer på de 30 årene han har vært engasjert i selskapet.

Vanligvis har Skibladner rundt 20 000 passasjerer i løpet av en sommer. I år ble det bare 1 000. Det sier seg selv at dette er dramatisk. Pga. korona har Skibladner også hatt flere dårlige sesonger med avlyste seilinger og få passasjerer.

Årsaken til at årets sesong ble så dårlig, var lav vannstand i Mjøsa og tekniske problemer. Tekniske problemer er uhell og vanlig slitasje som uansett ville blitt en utgift uavhengig av vannstand. Men pga. unormalt lav vannstand, fikk ikke Skibladner starte sesongen før flere uker senere enn hva som er normalt og hva som var planlagt. Vannstanden i Mjøsa er indirekte politisk regulert og kontrollert, noe som tilsier at myndighetene bør ta sin del av ansvaret for inntektstapet. Inntektstapet fra de to foregående korona-sesongene bør også i større grad kompenseres, siden Skibladner bl.a. ble pålagt å seile med halv kapasitet.

Sett i lys av de store problemene Skibladner har hatt nå i flere år, så det naturlig å forvente at regjeringen vil ta ansvar for å kompensere Mjøsas hvite svane både for tapte inntekter og økte kostnader. Skibladner som verdens eldste hjulbåt, er så absolutt en felles nasjonal kulturskatt og stolthet. Følgelig bør det være en selvfølge at regjeringen og kulturministeren sørger for ekstra bevilgninger til Skibladner utover ordinær støtte.

Svar:

Skibladner er et viktig kulturminne som favner om både Mjøsregionens og Norges historie innen samferdsel og teknologi. Gjennom aktiv bruk er Skibladner også sentral for reiselivet i Innlandet. Bygd på Motala Verkstad i Sverige mellom 1854 og 1856, er Skibladner Norges eneste hjuldampner, og det eldste norske skipet som fremdeles er i drift. Det er òg verdens eldste operative hjuldampner i rutegående trafikk. Skipet trafikkerer Mjøsa, ifra Eidsvoll til Lillehammer. Fra statlig hold ytes tilskudd til drift og vedlikehold over budsjettene til både Kultur- og likestillingsdepartementet og Klima- og miljødepartementet.

Samlet har Skibladner mottatt et statlig tilskudd i 2022 på 3,9 millioner kroner. I tidligere år har Skibladner mottatt ekstraordinære midler til både covid-støtte og til vedlikehold. Spørsmålet om eventuell budsjettøkning til Skibladner i fremtidige budsjettår må håndteres på vanlig måte som en del av departementenes budsjettarbeid.

SPØRSMÅL NR. 2757**Innlevert 30. august 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 6. september 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Kan statsråden gjøre rede for om departementet har vurdert og eventuelt truffet en beslutning om Sjøfartsdirektoratet og Kystverkets forslag til maritim strategi for digital sikkerhet, og forslaget om å etablere et sektorvist responsmiljø (SRM) for maritim sektor for å møte økte digitale trusler?

BEGRUNNELSE:

I Sjøfartsdirektoratets årsrapport for 2020 står følgende på side 8:

“Sjøfartsdirektoratet utarbeidet i 2020 i samarbeid med Kystverket forslag til maritim strategi for digital sikkerhet. Etatene kommer med flere konkrete anbefalinger, inkludert etablering av et nasjonalt responscenter. Det er svært viktig å etablere et sektorvist responsmiljø (SRM) for maritim sektor for å møte økte digitale trusler.

Etter anbefalinger fra Nasjonal sikkerhetsmyndig (NSM) bør responsmiljøet ha en offentlig styring/tilknytning, ha en myndighetsrolle ovenfor aktørene og være tilgjengelig for alle aktører i den maritime sektoren. Sjøfartsdirektoratet er en helt naturlig aktør for dette oppdraget.

Strategien er overlevert NFD og SD som vil komme med en endelig beslutning om strategien og hvordan tiltakene skal gjennomføres”.

Svar:

Kystverket og Sjøfartsdirektoratet oversendte sitt forslag til overordnet strategi for maritim digital sikkerhet 18. desember 2020. Det mest omfattende tiltaket som ble foreslått i strategiutkastet er opprettelsen av et felles myndighetsbasert responsmiljø for maritim sektor i et samarbeid mellom de to etatene.

Departementet har ikke truffet en endelig beslutning i denne saken. Etersom forslaget om å etablere et felles responsmiljø på dette området vil gi virkninger for flere aktører innenfor maritim sektor, ba departementet etatene gjennomføre en grundigere utredning av tiltaket i henhold til instruks om utredning av statlige tiltak (utredningsinstruksen), herunder utrede flere alternative løsninger som en del av beslutningsgrunnlaget samt kostnader knyttet til drift, implementering og forvaltning av de ulike modellene. Etatenes utredning ble oversendt departementet 7. juni 2021 og utredningen er under behandling i departementet.

SPØRSMÅL NR. 2758**Innlevert 30. august 2022 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 8. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Forstår statsråden at lokalbefolkningen sør i Stange nå urettmessig blir påført unødige utgifter til bompenger og vil ministeren sørge for å gi de bompengefritak for bomstasjonen på E6 Skaberud – Akershus grense, for beboere som sokner til postadresse på Strandlykkja, Espå og Tangen?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med at det nå endelig bygges dobbeltspor på jernbanen fra Kleverud til Hamar så har lokalvegen, FV 222, mellom Minnesund og Stange blitt stengt ved Espå/Strandlykkja. Veien har vært stengt i flere måneder og det har påført lokalbefolkningen store ekstra utgifter. Vanligvis kan de kjøre på den bomfrie lokalvegen, men nå må kjøre på E6, hvor det er bompenger.

Lokalbefolkningen har behov for å reise mye frem og tilbake i lokalmiljøet og regionen. Alt fra jobbreisen, kjøring til skole, barnehage, besøke venner og familie og

fritidsreiser for barn og voksne påfører lokalbefolkningen store utgifter både til mye bilkjøring og passering av bommen mange ganger i døgnet. Utbyggingen av dobbeltsporet på Dovrebanen påfører ikke bare lokalbefolkningen store utgifter til bompenger, de får også store ulemper med støy og omkjøringer.

Da FrP satt i regjering og vi hadde samferdselsministeren i 2014/2015 hadde vi et tilsvarende problem. Da var ikke lokalvegen ferdig utbygd, slik at lokalbefolkningen måtte kjøre på nye 4-felt E6 hvor det er og var bompenger.

Den gang var det også motstand mot å gi bomfritak fra både byråkrater og Vegdirektoratet. Det var heller ingen «åpning» i Ap, Sp og SV sin NTP (Nasjonal Transportplan) fra 2013 for å gi bompengefritak grunnet stengte veier, manglende fullført lokalveg etc. Men daværende samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen viste handlekraft og tok en ren politisk beslutning og sørget for bomfritak for lokalbefolkningen. Dagens samferdselsminister fra Ap

har også en tilsvarende mulighet til å vise handlekraft og sørge for bomfritak for lokalbefolkningen.

Det haster med å få gitt bomfritak, for lokalbefolkningen har allerede blitt påført store og unødvendige utgifter til bompenger i flere måneder allerede.

Svar:

All stengning av vei vil føre til noe ulempe for de trafikantene som blir berørt. Det er mange årsaker til at en vei må stenges, og i mange tilfeller vil det være nødvendig å gjennomføre avbøtende tiltak i et forsøk på å sikre en rimelig grad av framkommelighet. Det som derimot ikke er vanlig, er å kompensere den enkelte trafikant for de ulempene en stengt vei medfører. At trafikanter må kjøre lange omveier eller bruke ferje fordi en vei blir stengt, utløser ikke kompensasjon. Det gjør det som regel heller ikke, som i dette tilfellet, dersom trafikanter må kjøre en omvei og passerer en bomstasjon de normalt ikke passerer.

SPØRSMÅL NR. 2759

Innlevert 30. august 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 6. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

På veldig mange felter i helse og velferd pågår det nå utredninger og kommisjoner som skal lage virkelighetsbeskrivelser og utvikle tiltak. Brukerne av tjenestene sitter inne med verdifulle erfaringer om hvordan tjenestene fungerer.

Hva slags plass tenker statsråden at brukernes erfaringer har i utviklingen av offentlige velferdstjenester?

Svar:

På samme måte som representanten, mener jeg det er viktig at pasienter, pårørende og brukere blir hørt og får delt sine verdifulle erfaringer i forbindelse med utviklingen av våre velferdstjenester. Jeg er derfor opptatt av å inkludere brukere av tjenestene i prosesser med ulike typer utredninger. Dette gir oss verdifulle innspill i arbeidet og bidrar til en positiv utvikling av tjenestene som speiler de utfordringene vi står overfor.

Gjennom arbeidet med en opptrappingsplan for psykisk helse og en forebyggings- og behandlingsreform for rusfeltet, er det å lytte til bruker- og pårørendestem-

mer noe av det viktigste vi kan gjøre. Pasienter, brukere og pårørendes behov og opplevelser må ligge til grunn for forbedring og videreutvikling av tilbudene innen psykisk helse og rusfeltet som del av vår felles helsetjeneste. Vi vil gå i en retning der brukerne opplever at tjenester, behandling og oppfølging er dekkende for de behovene de har og bidrar til bedre mestring og livskvalitet. At hjelpen de mottar oppleves som nyttig er helt grunnleggende, og vi må jobbe systematisk for at tjenestene skal få denne innsikten i sitt forbedringsarbeid.

Brukere og pårørende vil også ha en helt sentral rolle i utviklingen av Bo trygt hjemme- reformen. Sammen med Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet, har Helse- og omsorgsdepartementet invitert til fire regionale innspillmøter hvor brukerne av tjenestene får mulighet til å dele sine erfaringer og fortelle hva de mener er de største utfordringene og de beste løsningene i tiden fremover. Dette vil danne et godt grunnlag for det videre arbeid med reformen.

Videre har jeg lyst til å nevne at vi arrangerer fire møter i året i Kontaktforum for brukere av helse- og omsorgstjenesten. Forumet skal bidra til å bedre folkehelsen

og skape en bedre helse- og omsorgstjeneste for befolkningen gjennom gjensidig informasjonsutveksling, dialog med og innspill om forhold som berører tjenestene. Medlemmene representerer ulike brukergrupper av tjenestene. Dette for å sikre et representativt spekter av brukererfaringer og kompetanse på tvers av tjenester. Samtidig bidrar forumet til økt fokus på brukerperspektivet.

Det å få innspill fra personer med brukererfaring i utredningsarbeid er viktig for å få en presis virkelighetsbeskrivelse som kan bidra til utvikling av riktige tiltak. Jeg er derfor opptatt av at de utvalgene jeg setter ned, som for eksempel Helsepersonellkommissjonen, har med representanter med brukererfaring

I arbeidet med stortingsmeldingen om folkehelsepolitikken, som vil fremmes våren 2023, har jeg bedt om innspill fra aktører i alle samfunnssektorer. Hørings-

varene jeg mottok har dannet et viktig grunnlag for meldingsarbeidet.

Jeg har også invitert til en skriftlig innspillsprosess i arbeidet med stortingsmeldingen Nasjonal helse- og samhandlingsplan. Her vil blant annet pasient-, bruker- og pårørendeperspektivet få en sentral rolle og behandles gjennomgående i meldingen. I arbeidet til ekspertutvalget som skal gjennomgå fastlegeordningen, skal det også sikres bred involvering fra viktige yrkesgrupper og pasientorganisasjoner.

I tillegg til både skriftlige og muntlige innspillsrunder samt Kontaktforumet er jeg selv ute og møter en stor bredde av aktører, noe som er viktig for å kjenne innbyggerne og brukerne, tjenesten og de som jobber der. De samtalerne og de inntrykkene jeg mottar under mine besøk tar jeg med meg inn i det videre arbeidet med de offentlige helse- og omsorgstjenestene.

SPØRSMÅL NR. 2760

Innlevert 30. august 2022 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 6. september 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Har regjeringen bedt sine departementer og underliggende etater om tiltak for å redusere deres etterspørsel etter strøm?

BEGRUNNELSE:

Den folkerettsstridige russiske invasjonen av Ukraina har ført Europa ut i en alvorlig energikrise. Russland har tradisjonelt vært den største leverandøren av blant annet gass til Europa. Russland begynte å strupe igjen gassleveransene allerede på vårparten i fjor og har fortsatt med det siden. Kontinentet måtte gå inn i vinteren 2021 med reduserte gasslagre – det presset prisen kraftig opp. Etter at krigen startet, har gassprisene fortsatt på sin tilsynelatende grenseløse økning.

Energikrisen i Europa har ført til at det i mange land nå er store offentlige kampanjer med mål om å få folk til å bruke mindre strøm. I Danmark har de for eksempel satt i gang en kampanje for økt energieffektivitet, og i Spania må alle butikker skru av lyset senest klokka 22. I Spania har de også vedtatt en midlertidig lov der det ikke er tillatt å kjøle ned offentlige og kommersielle bygninger til mer enn 27 grader ved bruk av aircondition. Grensen for oppvarming i samme bygg er 19 grader om vinteren.

Også mange norske fylkeskommuner ser nå på tiltak for å redusere sitt forbruk, slik som å slå av gatebelysning og senke temperaturen innendørs.

Svar:

Staten skal bidra til å redusere presset på strumnettet, og sørge for å bruke minimalt med offentlige skattepengar på å betale høge strumrekningar. Regjeringa vil derfor be departementa og statlege verksemder om å redusere energiforbruket.

Statsbygg arbeidar kontinuerlig med å få ned energiforbruket for eigedomar som inngår i den statlege huseleigeordninga. Dette inneber blant anna natt- og helgesenking av temperatur og energieffektiviseringstiltak. Statsbygg arbeidar også med å innføre eit sentralt toppsystem for bygningsautomasjon og energioppfølging som knytter saman tekniske anlegg som varme, ventilasjon og belysning. Det er forventa ein gevinst på 50 millionar kroner i året i form av lågare energikostnadar og innsparingar ved bruk av ny teknologi i drift og vedlikehold av eigedomane som er knytt til systemet. I løpet av 2022 vil det utgjere 60 eigedomar, og ved utgangen av 2025 vil systemet dekke 200 eigedomar med til sammen over 2 millionar kvadratmeter areal.

Eit tiltak som kan bidra til å redusere etterspørselen på straum er installering av lokal fornybar energiproduksjon som solcellepanel. Ei undersøking av takareala på bygningsmassen forvalta av Statsbygg viser at 250 000 kvadratmeter er godt egna til installasjon av solceller. Dette kan gi ein årleg kraftproduksjon på 50 GWh. Statsbygg har allereie installert solcellepanel på ei rekke statlege bygg, og arbeidar med ei liste over prioriterte tiltak.

For dei sjølvforvalta statlege eigedomane er det verksemdenes overordna departement som har ansvar for drift og vedlikehald av eigedomsmassen. I tillegg er ein stor del av lokala til statlege verksemdar leigd i den private leigemarknaden. KDD vil i brev til departementa be om at det vert iverksett tiltak for å redusere straumforbruket for eigedomar både i statens husleigeordning, på dei sjølvforvalta eigedomane og for leigde lokale.

SPØRSMÅL NR. 2761

Innlevert 30. august 2022 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 9. september 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Lovfestede, åpne og gratis tilbud gir felles opplevelser og gode kulturtilbud for ungdom. Fritidserklæringen har mange gode intensjoner, men er lite forpliktende.

Vil det komme en konkretisering av fritidserklæringen, som tiltak som sikrer åpne fritidstilbud for ungdom i alle kommuner og vil regjeringen vurdere å utrede og foreslå en lovfesting av åpne fritidstilbud?

BEGRUNNELSE:

Klubbfeltet hare etterspurt en lovfesting i 20 år nå. I lovfestingskampanjen “Et bra sted å være: slike barn og unge ser det”, har Redd Barna utformet sitt ønske slik:

«Det må lovfestes at alle kommuner må sørge for at barn og unge har tilgang til en fritidsklubb/møteplass i sitt nærmiljø. En lovfesting må definere retten til et fritidstilbud, si noe om kvalitet-, kompetanse- og ressursbehovet og fastslå ungdoms rett til deltakelse og medvirkning. Møteplassene må være tilpasset alle barn sin funksjonsevne».

I august ble fritidserklæringen igjen underskrevet, og høstet lovord fra sittende regjeringsmedlemmer. Erklæringen har det ambisiøse målet om at alle barn kan delta i fritidsaktivitet med alle. At Fritidserklæringen er et samarbeid med så mange aktører, inkludert regjeringen, KS og frivilligheten bidrar til å styrke den felles bevisstheten for å sikre tilgang på fritidsaktiviteter. Samtidig kan ikke regjeringen med det fraskrive seg ansvaret for å sikre tiltak, som lovfesting og finansiering av tilgjengelige tilbud.

Klubbfeltet er den aktiviteten med færrest barrierer for deltakelse. Om vi skal sikre alle barn og unge retten til å delta på minst én fritidsaktivitet er klubbfeltet derfor helt sentralt. Fritidsklubbene treffer all ungdom, og spesielt

barn og unge som befinner seg i en særlig sårbar situasjon. Det gjelder både økonomi og andre forhold. Derfor er dette et naturlig sted å starte for å sikre økt deltagelse.

Svar:

Som SV, er regjeringa, og eg som barne- og familieminister, oppteken av barn og unge sine fritidstilbod.

Nyleg signerte statsministeren og eg, saman med seks andre statsrådar, KS og frivilligheita ei fornya fritidserklæring. Nye partar er Kunnskapsdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Norsk Kulturskoleråd, Norsk friluftsliv, BUA, Norges Musikkorps Forbund, Norges Frivilligsentralar, Kulturalliansen og Norsk kulturforum. Denne erklæringa forpliktar stat, kommune og frivilligheita til å leggje til rette for at alle barn skal ha moglegheit til å delta på minst ein organisert fritidsaktivitet saman med andre. Den fornya fritidserklæringa forpliktar regjeringa på fleire måtar enn tidlegare. Mellom anna skal regjeringa, kommunane og frivilligheita arbeide for å byggje ned barrierar mot deltakinga til barn og unge, tilknytt kjønn, etnisitet, religion, seksuell orientering, funksjonsnedsetjing, bustad og foreldra sin sosiale og økonomiske situasjon. Vidare skal den fornya erklæringa ha eit sterkare fokus på kunst- og kulturaktivitetar. Arbeidet med fritidserklæringa blir fulgt opp i ein samarbeidsgruppe der representantar for alle partane deltek. Samarbeidsgruppa deler erfaringar på feltet, oppdaterer kvarandre om aktuelle initiativ og gir innspel til partanes planer for vidare arbeid med Fritidserklæringa. Barne-, ungdoms og familiedirektoratet er sekretariat for samarbeidsgruppa.

Tidligere arbeid med fritidserklæringa har resultert i auka merksemd rundt inkludering i fritidsaktivitetar,

med særleg vekt på senka barrierar for deltaking. AL-LEMED, eit dialogverktøy for å inkludere barn og unge i fritidsaktivitetar, er eit resultat av arbeidet med fritidsreklæringa. Vidare har erklæringa resultert i Læringsløftet «Bli med – aktiv fritid for alle», som er eit samarbeid mellom KS, Bufdir og Frivillighet Norge med mål om å stimulere til samarbeid mellom kommunar, fylkeskommunar og lokal frivillighet.

Representanten spør også om regjeringa vil vurdere og foreslå ein lovfesting av opne fritidstilbod. Eg meiner at opne møteplassar, som fritidsklubbar, er ein viktig del av fritidstilbodet til barn og unge og bidrar til å skape ein meningsfylt kvardag for barn og unge.

FN sin barnekonvensjon, kulturlova og folkehelselova gjeld for kommunane, og fritidsklubbar er eit verkemiddel som kan vere med å oppfylle krava til kommunane som kjem fram i lovverket. Vi er no i ein gjenoppbyggingsfase etter pandemien. I ei fersk undersøking frå Telemarksforsking seier kultursjefane i landet at dei først og fremst vil prioritere fritidsklubbar i gjenoppbygginga. Oppgåva vår i regjeringa er å støtte kommunane i arbeidet med fritidsklubbar. Vi har derfor styrkt kommuneøkonomien, slik

at det skal bli lettare for kommunane å prioritere opne fritidstilbod til barn og unge.

Regjeringa har på noverande tidspunkt ikkje planlagt å lovfeste opne fritidstilbod i kommunane. Regjeringa skal gjennomføre ei utgreiing av fritidsklubbane, som oppfølging av samarbeidsstrategien for barn og ungdom i låginntektsfamiliar (2020—2023) Like muligheter i oppveksten. Departementet er i sluttfasen med å velje leverandør til utgreiing av fritidsklubbfeltet.

På nasjonalt nivå bidrar vi med fleire økonomiske støtteordningar til fritidsklubbfeltet. Barne- og familiedepartementet gir tilskot til Ungdom og Fritid gjennom Bufdir, og til mellom anna opne møteplassar gjennom Tilskudd til inkludering av barn og unge. Denne ordninga er på 555 mill. kroner og vart styrkt med 85 mill. kroner i 2022. I tillegg gir regjeringa tilskot til Ungdom og Fritid sine søkbare ordningar, og har i 2022 auka tildelingane av tippemidlar til 11 mill. kroner. I revidert nasjonalbudsjett styrkte regjeringa òg finansieringa til aktivitetstiltak og -prosjekt for barn og unge med 15 mill. kroner, og dessutan vart Ungdom og Fritid tildelt eit ekstra tilskot på 6,5 mill. kroner til satsing på dataspelaktivitetar i klubbane.

SPØRSMÅL NR. 2762

Innlevert 30. august 2022 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 5. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden spesifisere kostnadsendringer på hver InterCity-strekning dersom det skal bygges dobbeltspor på alle strekningene?

BEGRUNNELSE:

Ifølge et intervju stortingsrepresentant Kathrine Kleve-land fra Sp har gjort med avisen Tønsberg blad tidligere i sommer, uttaler hun at kostnadene til InterCity-utbyggingen har økt fra 150 milliarder fra 2021 til 184 milliarder i 2022. Jeg ønsker at statsråden kan redegjøre for om 184 milliarder er korrekt og samtidig spesifisere endringer i kostnader for de enkelte InterCity-strekningene, Østfoldbanen. Dovrebanen og Vestfoldbanen.

Svar:

Den opprinnelige IC-strategien fra utredningsarbeidet i 2012 la til grunn økt frekvens og vesentlig kortere reisetid

på alle tre IC-strekningene gjennom en trinnvis utbygging av sammenhengende dobbeltspor, i takt med økende etterspørsel på indre og ytre IC. I løpet av de nærmeste årene ferdigstilles dobbeltsporet til Tønsberg og Hamar. Erfaringene fra planlegging og utbygging av IC-strekningene viser imidlertid at byggekostnadene er mye høyere enn antatt og at sammenhengende dobbeltspor vil bli mye dyrere enn anslått da Nasjonal transportplan 2014-2023 ble lagt fram i 2013. Den dramatiske kostnadsutviklingen betyr blant annet at det ikke har hatt noen hensikt å gå videre med å planlegge dobbeltspor helt frem til Skien, Lillehammer og Halden, følgelig finnes det ikke et oppdatert og detaljert kostnadsestimat.

Ambisjonen om forbedret togtilbud i IC står fast, og gjennomføringstakten må tilpasses planrammene som følger av Nasjonal transportplan (NTP) og oppfølgingen i de årlige budsjettene. Jeg mener vi nå må arbeide videre med utbyggingskonsepter der togtilbudet i større grad tilpasses behovet på de enkelte strekningene. I supplerende tildelingsbrev nr. 4 av 15. juni 2022 har regjeringen

derfor bedt om at Jernbanedirektoratet utreder realistiske tilbudsbaserte konsepter som tar utgangspunkt i togtilbudet til de reisende, og hvor dobbeltspor ikke er et mål i seg selv, men ett av flere tiltak for å muliggjøre den ønskede tilbudsutviklingen. Vi ønsker nå å velge ut de utbyggingene som er nødvendige, vedlikeholde den infrastrukturen vi

har, fullføre det vi har igangsatt og fokusere på togtilbudet til passasjerene. Da oppnås økt samfunnsøkonomisk lønnsomhet, og båndlagt areal vil kunne fristilles til byutvikling i de berørte byene. Regjeringen vil ifb. Nasjonal transportplan 2025 - 2036 legge frem sin strategi for videre utvikling av togtilbudet på InterCity-strekningene.

SPØRSMÅL NR. 2763

Innlevert 30. august 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 9. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil regjeringen utrede og innføre et frikort for ukrainske soldater for medisinsk behandling i Norge, slik at vi kan gjenoppta behandlingen av skadde og sårede soldater her i Norge?

BEGRUNNELSE:

I perioden 12.06 til 22.6 har vi tatt imot 21 ukrainske soldater for medisinsk behandling i Norge. Men siden 22.06. har dette stoppet helt opp. Utfordringen syntes å være at ukrainske myndigheter har satt som krav at det må opplyses om hvilken by og hvilket sykehus pasienten er planlagt sendt til, og at det må garanteres at pasientene får gratis behandling. Etter det vi forstår er det denne garantien som har satt en midlertidig stopp for MEDEVAC av militært personell, og at utfordringen er knyttet særlig til kostnader i primærhelsetjenesten. Venstre mener en mulighet kan være at alle ukrainske soldater som ankommer får et frikort som gjør at dette problemet kan håndteres på en rask og effektiv måte.

Svar:

Norge bidrar substansielt i det europeiske solidaritetsarbeidet for å støtte Ukraina i deres kamp for sitt land og våre felles demokratiske verdier. Dette inkluderer bistand gjennom den europeiske ordningen for medisinsk evakuering av pasienter fra Ukraina (medevac).

Norge har så langt gjennomført medisinsk evakuering av 80 pasienter til behandling ved norske sykehus, inkludert sårede soldater. I tillegg er det også transportert 51 pårørende til Norge. Det er gitt tilbud fra Norge om behandling til omlag 285 pasienter. De fleste som får tilbud om medevac, får tilbud om sykehusbehandling i flere land. Pasientene som avslår tilbud om behandling i

Norge, gjør ofte dette med bakgrunn i at de ønsker å bli behandlet i land hvor de har familie eller bekjente, og/eller at de ønsker geografisk nærhet til Ukraina.

Videre har Norge gjennomført medevac av 245 pasienter til behandling på sykehus i andre europeiske land, blant annet ved bruk av forsvarrets rammeavtale med SAS. I et pilotprosjekt vil vi fortsette å tilby denne type transport to ganger i uken ut oktober måned. Norge har også levert ambulansibusser til Polen som bidrar til medisinsk nødhjelp og tilrettelegger for medisinsk evakuering. Vår bistand settes stor pris på av både Ukraina og europeiske samarbeidspartnere.

Alle med midlertidig kollektiv beskyttelse, også ukrainsk militært personell, har samme rett til helsetjenester som asylsøkere og den norske befolkningen for øvrig. De ukrainske pasientene som kommer til Norge via medevac-ordningen har som utgangspunkt behov for behandling i spesialisthelsetjenesten.

Etter utskrivning fra sykehus vil noen pasienter ha behov for videre oppfølging i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og eventuelt ytterligere planlagt oppfølging i spesialisthelsetjenesten. Helse- og omsorgsdepartementet har presisert overfor de regionale helseforetakene at ukrainske medevac-pasienter ikke skal betale egenandeler i spesialisthelsetjenesten.

For flyktninger som er bosatt i en kommune, herunder ukrainere med midlertidig kollektiv beskyttelse, vil det, på samme måte som for befolkningen for øvrig, være krav til egenandeler opp til grensen for frikort, jf. Nasjonal veileder for helsetjenester til asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente, kap. 8.

I likhet med andre land som mottar sårede soldater / militært personell til behandling via medevac-ordningen, vil departementet utstede et brev til EU-kommisjonen og ukrainske myndigheter hvor det informeres om hvilket sykehus pasientene vil bli behandlet på og at alle personer

med midlertidig kollektiv beskyttelse får samme helserettigheter som norske borgere. Det vil også bli informert om at behandlingen i spesialisthelsetjenesten vil være gratis.

Jeg vurderer at det ikke er behov for en egen ordning for fritak for egenandeler i den kommunale helse- og om-

sorgstjenesten for ukrainske soldater / militært personell, når de har de samme helserettighetene som andre med midlertidig kollektiv beskyttelse, asylsøkere og den norske befolkningen.

SPØRSMÅL NR. 2764

Innlevert 30. august 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 8. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Mener statsråden at det er trygt for mennesker å bli tvangsreturnert til Afghanistan?

BEGRUNNELSE:

Da Taliban gjenerobret makten i Afghanistan i august 2021 ble det innført en midlertidig stans av alle returer til landet, grunnet den uoversiktlige og farlige situasjonen som hadde oppstått. I tiden som fulgte ble ikke situasjonen bedre, snarere tvert imot, men den midlertidige stansen av returer ble likevel opphevet 1. mars 2022. I sin begrunnelse mente UNE at situasjonen i Afghanistan ikke er like uforutsigbar, mens det samtidig ble understreket at det ikke er trygt for alle å returnere. FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) fornyet i februar 2022 sin anbefaling om at medlemslandene ikke skal sende noen afghanere tilbake til Afghanistan.

UDI uttalte i starten av 2022 at det i alt dreide seg om i underkant av 150 afghanske borgere som hadde utreiseplikt da den midlertidige stansen i returer ble innført. Disse sakene skulle bli vurdert på nytt når den midlertidige returstansen opphørte. I Dagsavisen 30.08.2022 ble det oppgitt at så langt har 29 saker blitt vurdert, hvorav 26 har endt opp med å få sine vedtak omgjort helt eller delvis. Disse sakene dreier seg i all hovedsak om afghanske kvinner som ikke har trygge, mannlige nettverk i Afghanistan. Tre saker har så langt fått videreført vedtaket om retur til Afghanistan. Dette på tross av at Landinfo sin rapport 09.03.2022 rapporterte følgende:

«Det har etter maktovertakelsen vært en klar nedgang i antallet sikkerhetsrelaterte hendelser og antallet sivile ofre i konflikterelatert vold, men det rapporteres om økt kriminalitet. Menneskerettighetssituasjonen for en rekke grupper, blant annet sivilsamfunnsaktører, kvinner og journalister, er vanskelig. Afghanernes tilgang til sivile og politiske rettigheter er sterkt begrenset. Rommet for kritiske ytringer har blitt mindre. Det

rapporteres om arrestasjoner, bortføringer og drap. Mønsteret over hvem som rammes er uklart. Mange har forlatt landet. Hele det afghanske folket er rammet av en alvorlig humanitær og økonomisk krise. Befolkningen har usikker tilgang til mat, og helsevesenet er under sterkt press».

Som om ikke det var nok, 30.08.2022 varslet FN-organet OCHA at Afghanistan står overfor flere kriser, både humanitære, økonomiske, klima og sult. I følge OCHA skal seks millioner afghanere stå i fare for å dø av hungersnød.

Svar:

Utlendingsdirektoratet (UDI) informerte departementet i sommer om at de ville gjenoppta behandlingen av alle asylsøknader fra afghanere. Dette innebærer at alle aktuelle asylsøknader vil bli vurdert konkret og individuelt, i lys av oppdatert landinformasjon. UDI opplyser at det i første rekke er enkelte menn som ikke tilhører utsatte eller sårbare grupper som vil kunne få avslag. Praksisendringen vil også få betydning for tilbakekallsaker og utvisningssaker.

Det er som kjent UDI og Utlendingsnemnda (UNE) som avgjør søknader og klager etter utlendingsloven. Verken jeg eller Justis- og beredskapsdepartementet for øvrig har myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker som ikke gjelder hensynet til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn.

SPØRSMÅL NR. 2765**Innlevert 30. august 2022 av stortingsrepresentant Abid Raja****Besvart 5. september 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Vil regjeringen komme med en helhetlig tiltaksplan for oppfølging av elever som er rammet av streiken i skolen og ettervirkningene av pandemien?

BEGRUNNELSE:

Det pågår en streik i skolen som blant annet har som konsekvens at mange elever ikke får et opplæringstilbud i begynnelsen av skoleåret. Lærerorganisasjonene streiker fordi de er tilbudt for dårlige lønnsvilkår over tid, særlig for de lærerne med høyest utdanning og ansiennitet. Det er varslet at streiken kan bli langvarig.

Barneombudet har i den forbindelse uttalt en bekymring for elevene som mister opplæring som følge av streiken i skolen. Barn har en grunnlovfestet rett til opplæring. Ombudet sier at mange barn og unge har hatt en vanskelig tid under pandemien, og mistet undervisning og samvær med andre elever og lærere, og at dette har hatt store konsekvenser. Samtidig er retten til å streike en grunnleggende rett i arbeidslivet, og knytter seg til behovet for at de samme elevene skal møte kvalifiserte lærere i klasserommene.

Etter to år med pandemi er det alvorlig når elever går glipp av enda mer undervisning og oppfølging. Som Barneombudet understreker i sine uttalelser er det spesielt viktig at sårbare barn og unge fortsatt får den oppfølgingen de trenger. Utdanningsforbundet uttaler også at situasjonen er alvorlig. Ombudet etterlyser en plan for å følge opp de elever som mister undervisning som følge av streiken i skolen, og som også mistet mye tid på skolen under pandemien.

Svar:

Streik er et lovlig virkemiddel for arbeidstakere å ta i bruk når de ikke kommer til enighet med arbeidsgiversiden. Det er representanter for disse partene som drøfter og forhandler lønns- og arbeidstidsspørsmål for lærerne. Regjeringen er ikke en del av dette.

Det er selvsagt uheldig for elevene at det kommer en streik etter en lang periode med pandemi. Jeg tror likevel ikke det vil være hensiktsmessig at vi fra nasjonalt hold pålegger skolene en særskilt tiltaksplan. Jeg har tidligere orientert Stortinget om at regjeringen heller ikke har ønsket en fjernstyring av hvilke tiltak skolene setter inn for å følge opp konsekvensene av pandemien. Det er de ansatte på skolen som er best egnet til å se hvilke elever

som eventuelt trenger spesiell oppfølging og målrettede tiltak. Vi vet at pandemien har rammet ulikt, både geografisk og blant elevene, og at det er behov for lokale, målrettede tiltak for noen elever. Regjeringen har derfor styrket kommuneøkonomien med 2,5 milliarder kroner sammenlignet med Solberg-regjeringens forslag i 2022, og det er bevilget 291 millioner kroner i ekstra øremerkede midler til de områdene som har hatt de strengeste tiltakene over tid. De siste 75 mill. kronene ble nylig overført til kommunene.

Som jeg tidligere har informert Stortinget om, er det satt i gang flere forskningsprosjekter som ser på konsekvensene av pandemien for barn og unge både på kort og på lang sikt. Vi vil fortløpende vurdere om det er behov for ytterligere tiltak for å styrke skolens arbeid med å følge opp de elevene som kan ha behov for ekstra støtte i tiden fremover.

SPØRSMÅL NR. 2766**Innlevert 30. august 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 12. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Statsråden har signalisert at de varslede restriksjonene på eksport ved lav magasinfylling ikke vil ha særlig effekt før neste vinter.

Hvilke tiltak ovenfor kraftprodusentene vil statsråden innføre for å sikre normal magasinfylling neste sommer for å sikre at vi “aldri mer vil komme inn i den situasjonen vi har vært i i sommer?”

BEGRUNNELSE:

Statsråden har varslet at regjeringen i løpet av høsten vil komme med tiltak som begrenser krafteksporten i perioder med lite vann i magasinene. I FriFagbevegelse er statsråden sitert på at “De nye mekanismene for strømstyring gjør at vi aldri mer vil komme inn i den situasjonen vi har vært i sommer”. Samtidig har statsråden signalisert at de varslede tiltakene ikke vil ha mye effekt i vinter, men er særlig viktig for neste vinter. En ny analyse fra Volue Insight, gjengitt i Dagens Næringsliv på nett 29. august sier at de nye kablene til England og Tyskland gjør at man ikke forventer “normal vannstand før langt uti 2024, kanskje enda senere”.

Svar:

Regjeringen har i løpet av det siste året innført flere kraftfulle tiltak i møte med den krevende situasjonen, og følger også situasjonen tett. NVE fattet den 29. juli vedtak om innsending av informasjon om tapping og magasinfylling frem til juni 2023. Vedtaket ble sendt til, og gjaldt for, Statnett og kraftprodusentene i Sør-Norge med magasiner med betydning for forsyningssikkerheten vinteren og våren 2022/2023. Jeg har også vært klar i min kommunikasjon til kraftprodusentene og minnet om deres samfunnsansvar ved flere anledninger.

Tallene fra rapporteringene viser at kraftprodusentene nå holder igjen vann i magasinene og at vannkraftproduksjonen har vært rekordlav de siste ukene. Vi ser også en stabil fyllingsgrad i sørlige deler av Norge (NO2) de siste ukene, og fyllingsgraden ligger nå noe over minimum fyllingsgrad målt de siste 20 årene. Vi går nå inn mot høsten hvor det normalt sett kommer en del tilsig til norske vannmagasiner, og ressursituasjonen kan se annerledes ut i løpet av noen uker.

NVEs vurdering er at det i dag er lav sannsynlighet for rasjonering til vinteren og våren, og vi ser nå at de tiltakene som er iverksatt virker. Samtidig er det fortsatt usik-

kerhet knyttet til utviklingen fremover. Dette gjelder både utviklingen i nedbør og tilsig til det norske vannkraftsystemet, men også situasjonen i det europeiske kraftmarkedet. Jeg vil derfor ikke utelukke at det kan være aktuelt å innføre ytterligere tiltak.

Selv om sannsynligheten er lav for rasjonering har energimyndighetene gjort forberedende arbeid for å kunne iverksette tiltak dersom det skulle oppstå en svært anstrengt kraftsituasjon (SAKS). Statnett har fått i oppdrag å kartlegge hvilke SAKS-tiltak som i så fall kan være aktuelt å ta i bruk, dersom vurderingen av situasjonen skulle endre seg.

Regjeringen jobber nå med å få på plass en styringsmekanisme som prioriterer fyllingen i vannkraftmagasinene våre og forsyningssikkerheten for strøm, og begrenser eksporten når vannstanden i magasinene faller ned mot svært lave nivåer. I arbeidet vurderes det flere mulige tiltak. Arbeidet skjer i nært samarbeid med NVE, og skal slutføres i høst.

Jeg vil komme tilbake til Stortinget med en redegjørelse om kraftsituasjonen 19. september i år.

SPØRSMÅL NR. 2767**Innlevert 30. august 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 14. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Norge er nå EUs største leverandør av gass.

Vil statsråden gjøre endringer i norsk politikk for å bidra til lavere elektrisitetspriser hos kundene til norsk gass, og dermed hjelpe europeiske land i deres kriseintervensjon i strømmarkedet?

BEGRUNNELSE:

I et svar 25. august på mitt skriftlige spørsmål om hvorvidt statsråden ser det som en aktuell løsning å pålegge petroleumsselskaper å tegne avtaler om gassleveranser under dagens rekordhøye markedspris, svarte statsråden at det ikke er aktuelt å legge opp til en politikk der petroleumsselskaper på norsk sokkel pålegges å tegne fastpriskontrakter om gassleveranser. De siste dagene har signalene fra viktige aktører i EU og europeiske land om behovet for tiltak som demper prisen på elektrisitet økt i styrke. I E24 er Belgias statsminister sitert på at "Jeg forstår at pristak ikke er et enkelt tiltak å gjøre. Men situasjonen vi har vært i de siste ukene er fullstendig uholdbar. Folk får energiregninger som gjør det umulig for dem å leve." EU-kommisjonens leder Ursula von der Leyen er sitert i NRK på at EU jobber med en kriseintervensjon og strukturell reform av strømmarkedet. I samme sak er Østerrikes statsminister sitert på at "Elektrisitetsprisene må ned. Vi kan ikke la Putin bestemme hver dag hva energiprisene skal være."

Svar:

Den betydelige prisstigningen på energi og energikrisens effekt på verdensøkonomien er nå svært krevende for mange land i verden, størst er konsekvensene for mange lavinntektsland. Også i Europa og Norge er effekten av energiprisøkningene utfordrende for husholdninger, næringsliv og industri.

Gass brukes hovedsakelig til oppvarming, i industrien og til kraftproduksjon. Prisene på gass settes i et globalt marked. Dagens høye gasspriser er en refleksjon av et stramt marked med knapphet på gass, flaskehals i forbrukslandene og ekstraordinær usikkerhet rundt fremtidig forsyning. I en situasjon med stor knapphet har prismekanismen på gass en viktig rolle i å stimulere til høyest mulig produksjon, en mest mulig effektiv bruk og i å gi insentiver til å fjerne flaskehals i infrastrukturen.

EU-kommisjonens president Ursula von der Leyen presenterte denne uken fem forslag for å møte energikrisen. Det skal være møte energiministermøte i EU på fredag,

og vi legger til grunn at det vil komme mer detaljert informasjon om forslagene etter dette møtet. Regjeringen vil vurdere disse forslagene når det konkrete innholdet blir kjent, og Norge skal ha tett kontakt med EU fremover.

Jeg har full forståelse for at EU nå kommer med forslag for å håndtere den meget krevende energisituasjonen, slik vi eksempelvis har gjort gjennom strømstøtteordningen i Norge. Samtidig er det viktig at det velges mekanismer som ikke gjør det vanskeligere for Europa å dekke sitt energibehov fremover, eller som vil kunne utfordre forsynings sikkerheten på kort eller lang sikt. Det er flere regioner og land som konkurrerer om å kjøpe gassen som produseres i verden og Norge, og gassen i markedet strømmer enkelt forklart, innenfor de begrensninger gasstransportinfrastrukturen gir, til den delen av det markedet som betaler mest.

Det viktigste norske myndigheter kan bidra med i dagens situasjon er å legge til rette for fortsatt høy produksjon og eksport hos de gassproduserende selskapene i Norge. Norge bidrar positivt for å avhjelpe energikrisen med å være en stor, pålitelig og forutsigbar leverandør av petroleum til Europa. Vi produserer for fullt og forventer at gassproduksjonen i år vil komme opp i 122 mrd. kubikmeter, som er en økning med om lag 100 TWh energi fra 2021. Fortsatt leting og investeringer i ny produksjon er avgjørende for at Norge skal kunne opprettholde dagens produksjonsnivå. Derfor vil regjeringen videreutvikle petroleumsvirksomheten, en politikk som jeg opplever våre allierte i EU støtter fullt ut.

SPØRSMÅL NR. 2768**Innlevert 31. august 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 7. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Meiner samferdselsministeren at dette er akseptabel standard på innanriks ferjer på ein stamveg på eit av landets største ferjesamband, og vil samferdselsministeren gjere noko med dette?

GRUNNGJEVING:

Den 15 og 18 juli i år vart det observert mykje vatn på dekk på ferja BF Tomrefjord, som går mellom Molde og Vestnes E-39. Det var så mykje vatn at ein ikkje kunne gå der med vanlege tennissko. Dette var også tilfellet ved passasjer-gangen. Det skjedde på normalt fine sommardagar.

Boreal trafikkerar dette sambandet, og rederiet har ikkje utbetra feilen slik eg har oppfatta dette.

Det skal angjeveleg være sendt melding til sjøfartsdirektoratet uten at ferja har blitt teken ut av trafikk eller stoppa. Ferja er fortsatt i drift etter det eg får opplyst.

Svar:

Statens vegvesen opplyser om at det er fleire ferjer i drift som har liknande design som M/F Tomrefjord. Designet er energieffektivt, men det er sensitivt for korleis fartøyet blir lasta.

Om fartøyet er tungt lasta i front, kan det kome vatn inn mellom ferjedekket og fallport når fartøyet gjer 14-15 knop. Dette er ikkje ideelt og ferjeselskapet Boreal Sjø, som driftar sambandet E39 Molde-Vestnes, arbeider med å finne løysingar for å redusere ulempene som dette gir.

SPØRSMÅL NR. 2769**Innlevert 31. august 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 8. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hva er status på arbeidet med styringsmekanismen, når den vil være på plass og hvor raskt den vil kunne ha noen effekt, er intensjonen med styringsmekanismen at den også skal medføre lavere strømpriser over tid?

BEGRUNNELSE:

I brev til Stortingets presidentskap av 15. august skriver statsråden at det skal etableres en egen styringsmekanisme som skal sikre at mer vann spares i magasinene ved lave magasinivåer og at eksporten av kraft i slike tilfeller begrenses. Det er kommunisert at et forslag om dette vil bli lagt fram i høst.

Svar:

I lys av en svært usikker situasjon i den europeiske energiforsyningen, kan sårbarheten ved uventede hendelser i vår egen kraftforsyning, for eksempel tilsigssvikt, være

høyere enn før. Olje- og energidepartementet gjennomfører derfor et arbeid for å se på hvordan forsyningssikkerheten for strøm kan sikres på en best mulig måte, og vil blant annet vurdere tiltak for sikre at mer vann spares i magasinene ved lave magasinivåer, og at eksporten av kraft i slike tilfeller da begrenses. Formålet med mekanismen er i første rekke å sikre tilgangen på kraft gjennom vintersesongen.

I arbeidet vurderes det flere mulige tiltak. Det er for tidlig å si hvilken effekt de ulike alternative tiltakene vil kunne ha, for eksempel på strømpriser. Arbeidet skjer i nært samarbeid med NVE, og skal sluttføres i høst.

SPØRSMÅL NR. 2770

Innlevert 31. august 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 7. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil samferdselministeren sørge for at statens vegvesen region midt snart legg fram og opererer med realistiske prisanslag for Møreaksen, med det same kraftige prisvekstgrunnlaget innan bygg og anlegg som resten av samferdselsnorge opplever?

GRUNNGJEVING:

Samferdselsprosjekt til himmels!

Fylkeskommunen i Møre og Romsdal opplever at samferdselsprosjekt går til himmels kostnadsmessig, men Møreaksen forkjemparane trur fortsatt på eit under. Fylkeskommunen opplever enormt store prisaukar på alle samferdselsprosjekt. Siste store prosjekt Nærlandsøybrua har kome godt over 830 mill. kr frå sine vel 350 mill. kr som fyrste prisgrunnlag. Det same opplever ein på alt av samferdselsprosjekt i fylket, bruer, tunellar, veg, rekkverk osv.

Fylkesvegsjef Ole Jan Tønnesen seier til SMP:

«Kostnadsveksten treffer oss midt i solar plexus, seier fylkesvegsjef Ole Jan Tønnesen.»

Vidare seier han:

«Vi har nok ikkje sett den siste kostnadsoverskridelsen. Om det er små prosjekt eller store prosjekt så opplever vi at alle får betydelege prisaukar, seier Tønnesen.»

Dette er fakta, beinharde fakta som sjølvsagt gjelder alt av vegbygging. Dette gjelder sjølvsagt også den planlagte fjordkryssinga av Romsdalsfjorden, Møreaksen.

Det ser ut til å være i emning eit verkeleg stort under, når dei som ynskjer å bygge Møreaksen tviheld på sine totalt urealistiske prisanslag på ca. 25 milliard kr. Berre kosmetiske endringar har vorte synleggjort ang kostnadsutvikling på dette gigantprosjektet med omlag ny verdensrekord i bruspenn, omlag ny verdensrekord i undersjøisk tunell ned på godt under 300 m.

Møreaksen får sjølvsagt minst like store kostnadsaukar som resten av samferdselsprosjekta her i fylket og i resten av landet. Sannsynlegvis også vesentleg høgare då prosjektet verken har Ks2 eller på nokon som helst måte er byggeklar.

«Med fakta prisvekst som har vore no og som blir lagt opp til framover, er ikkje ei dobling av kostnadane for Møreaksen urealistisk».

Dette betyr at Møreaksen raskt vil bevege seg meir mot 40-50 milliard kr, sannsynlegvis enda høgare. Dette

er realitetar ein ikkje kan snakke seg vekk ifrå. Regjerinnga varslar også no kutt i vegbygging og utsett byggeklare prosjekt av same grunn, kraftig prisvekst. Den norske stat har alt kasta vekk nok pengar på dette håplause prosjektet som eit stort fleirtal av folket i Møre og Romsdal ikkje vil ha.

Svar:

E39 Ålesund-Molde er prioritert i Nasjonal transportplan med ei økonomisk ramme på 24,34 milliardar 2021-kr.

Det har vore ein kostnadsauke i bygg- og anleggsmarknaden den seinaste tida. Statens vegvesen følgjer denne utviklinga tett. I kostnadsanslaga for alle vegprosjekt, også E39 Ålesund-Molde, vert det lagt inn usikkerheit.

Alle statlege investeringsprosjekt med forventa kostnad over 1 milliard kroner skal ha ei ekstern kvalitetssikring (KS2). KS2 for E39 Ålesund-Molde, trinn 1 Vik-Molde er starta. Resultata frå kvalitetssikringa vil ligge føre i løpet av hausten 2022 og vert då offentleg tilgjengeleg.

Samferdselsdepartementet vil saman med Statens vegvesen vurdere korleis tilrådingar frå dei eksterne konsulentane skal takast omsyn til i prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 2771**Innlevert 31. august 2022 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 6. september 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hvordan har statsråden fulgt opp ansvaret om å sørge for at de lokale NAV-kontorene følger intensjonen om at det utvises særlig skjønn i behandling av søknader om strømstøtte?

BEGRUNNELSE:

I avtalen mellom regjeringen og SV ble det enighet om å sikre at folk som har behov for økonomisk støtte til strømgifter vurderes etter sosialtjenestelovens § 19, stønad i særlige tilfeller, og at det fra NAV sin side utvises særlig skjønn i behandling av søknader knyttet til dekning av høye strømgifter, med mål om å hindre at folk kommer i en vanskelig økonomisk situasjon på sikt. På spørsmål fra undertegnede informerte daværende statsråd Hadia Tajik om at «på bakgrunn av den ekstraordinære situasjonen med høye strømpriser, sendte jeg et brev til landets kommuner 3. november 2021. I brevet redegjorde jeg for vurderingen av strømgifter ved behandling av saker etter sosialtjenesteloven §§ 18 og 19.» Statsråden påpekte blant annet at det var viktig at kommunene i samarbeid med mottakerne vurderte om økte strømgifter gjør at behovet for stønad øker, og at NAV fikk i ansvar å undersøke hvorvidt intensjonen i brevet ble fulgt opp i de lokale NAV-kontorene. Folk opplever stadig vekk nye strømprisrekorder, og flere får problemer med å betale stadig dyrere strømregninger.

Svar:

Kommunene har ansvar for å vurdere økonomisk stønad til livsopphold (økonomisk sosialhjelp) som et siste økonomisk sikkerhetsnett for personer som ikke kan sørge for sitt livsopphold gjennom arbeid, egne midler eller ved andre økonomiske ytelser. Økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven § 18 er en skjønnsmessig ytelse. NAV-kontoret har både rett og plikt til å foreta konkrete og individuelle vurderinger av hvilke utgifter som er nødvendige for å sikre tjenestemottaker et forsvarlig livsopphold. Stønaden skal utmåles med bakgrunn i den enkeltes faktiske behov, og NAV-kontoret skal utrede hjelpebehovet i samarbeid med vedkommende. Kommunene har etter sosialtjenesteloven § 19 mulighet til å gi økonomisk støtte til de som trenger det for å overvinne eller tilpasse seg en vanskelig livssituasjon, selv om vilkårene for økonomisk stønad i sosialtjenesteloven § 18 ikke er oppfylt. Støtte et-

ter § 19 er ikke en pliktmessig ytelse og kommunene har et stort rom til å utvise skjønn etter denne bestemmelsen.

Daværende statsråd Tajik sendte et brev til alle landets kommuner 3. november 2021 hvor det blant annet ble pekt på at det er viktig at kommunen i samarbeid med mottakeren vurderer om økte strømgifter gjør at behovet for stønad øker. Det ble også understreket at søknad om hjelp til å betale en unormalt høy strømregning kan være et eksempel på en situasjon der stønad kan være aktuelt å innvilge etter sosialtjenesteloven § 19. Arbeids- og inkluderingsdepartementet ba i den sammenheng om at Arbeids- og velferdsdirektoratet på egnet vis undersøkte og ved behov forsikret seg om at intensjonen i brevet til kommunene ble fulgt opp i NAV-kontorene. Tilbakemeldingen fra Arbeids- og velferdsdirektoratet var at hovedinntrykket var at det i saker som gjaldt strømgifter ble foretatt konkrete og individuelle vurderinger i den enkelte sak og at intensjonen i brevet som ble sendt til kommunene ble fulgt opp.

I 2022 har nivået på strømprisene fortsatt å være høyt. Dermed er det også viktig at kommunene i samarbeid med den som søker om sosialhjelp vurderer om økte strømgifter gjør at behovet for stønad øker. Den 16. juni viderefremmet Arbeids- og velferdsdirektoratet informasjon fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet til statsforvalterne om prisvekstens betydning for utmåling av økonomisk sosialhjelp. Det ble i den forbindelse vist til at de statlige veiledende satsene for økonomisk sosialhjelp ikke kan erstatte de individuelle og skjønnsmessige vurderingene NAV-kontoret har rett og plikt til å foreta i hver enkelt sak, og at dette ikke minst er viktig i en situasjon med økte priser på nødvendige livsoppholdsutgifter.

Departementet har ikke mottatt informasjon som tilsier at kommunene ikke behandler søknader om økonomisk sosialhjelp hvor søker har utgifter til strøm i tråd med sosialtjenesteloven. Jeg har tillit til at kommunene håndterer situasjonen knyttet til de høye strømprisene på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 2772**Innlevert 31. august 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 8. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Når vil regjeringen la § 6 i Offentlegforskrifta tre i kraft?

BEGRUNNELSE:

Forskrift til offentliglova ble fastsatt ved kongelig resolusjon 17. oktober 2008, dvs. snart 14 år siden.

Heleforskriften trådte i kraft 1. januar 2009, med unntak av § 6: «Tilgjengeleggjering av journalar på Internett». Denne skal tre i kraft «når departementet bestemmer».

§ 6 plikter statsministerens kontor, alle departementer, statlige direktorater, statlige tilsyn og statsforvalterne å gjøre sine postjournaler tilgjengelig for allmennheten på internett. Hvis opplysninger unntas offentlig journalføring, grunnet taushetsplikt o.l., skal journalen like fullt inneholde at det er gjort et unntak, samt fullstendig hjemmel for unntaket.

Offentlig tilgjengelig postjournal er avgjørende for at presse og publikum kan følge med på statens virksomhet. Det er like avgjørende at postjournalen reflekterer hva som er fjernet fra offentlig innsyn, slik at publikum både får en anledning til å prøve hjemmelen som ligger til grunn for unntaket, samt søke om merinnsyn i enten hele eller deler av dokumentet.

Forskriften er hjemlet i Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd, vedtatt av Stortinget. Sittende regjering har erklært i sin regjeringsplattform at:

«Regjeringen vil sikre at offentlighetsloven og prinsippet om meroffentlighet praktiseres i alle offentlige virksomheter.»

Så lenge § 6 er sovende, er det frivillig for organene nevnt ovenfor om de ønsker å føre offentlig tilgjengelig postjournal for seg og sine avdelinger/seksjoner.

Begrunnelsen for å ikke la paragrafen tre i kraft 1. januar 2009 var at den digitale løsningen på det tidspunkt ikke var klar:

«Dei organa som er omfatta av ordninga etter offentligforskrifta § 6 fyrste ledd skal offentliggjere journalane sine gjennom ein felles sentral internettportal kalla Offentleg elektronisk postjournal (OEP). Denne er enno under utvikling, og difor har § 6 i offentligforskrifta i skrivande stund ikkje teke til å gjelde.» (Rettleiar til offentliglova, Justisdepartementet 2010).

Plattformen Offentlig elektronisk postjournal ble lansert 18. mai 2010. Den var i drift lenge nok til å bli teknologisk utdatert, og den ble derfor erstattet av portalen eInnsyn i februar 2018. Begrunnelsen for å ikke la paragrafen tre i kraft har med andre ord falt bort for mange år siden.

Svar:

Som det går fram av representantens begrunnelse for spørsmålet, var den opprinnelige løsningen for allmenn elektronisk publisering av journaler på nettet, Offentlig elektronisk postjournal (OEP), under utvikling da offentligforskrifta ble vedtatt 17. oktober 2008 og satt i kraft 1. januar 2009. § 6 kunne derfor ikke settes i kraft sammen med resten av forskriften. OEP ble først lansert for allmennheten 18. mai 2010.

I den påfølgende tidsperioden hadde en del statlige organer som ut fra offentligforskrifta § 6 første ledd første punktum var omfattet av plikten til å publisere sin elektroniske journal på nettet, ikke tekniske løsninger som gjorde det mulig å publisere på OEP. Av den grunn kunne § 6 ikke settes i kraft.

Spørsmålet om ikrafttredelse av offentligforskrifta § 6 er nå til vurdering i departementet. På bakgrunn av den tiden som har gått siden vedtakelsen, kan det også være aktuelt å vurdere enkelte justeringer før paragrafen eventuelt trer i kraft.

SPØRSMÅL NR. 2773**Innlevert 31. august 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 6. september 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Vil regjeringen forbedre strømstøtte til landbruket slik at man unngår at avlinger destrueres fordi det er for dyrt å ha kjøleanleggene på?

BEGRUNNELSE:

Sommeren 2022 har vært svært problematisk for mange norske bønder. Årets enorme mengder nedbør har skapt store utfordringer for jorder og avlinger. Gulrotbønder på Nordmøre, hvor det i juli regnet mer enn dobbelt så mye som i fjor, ser nå hele sin avling bokstavelig talt regne vekk. Gulrøtter plantes og trives best i myr, men med nedbør av denne mengden tåler ikke jordene vekten av maskinene som skal sanke grønnsakene. Hele årets produksjon og inntekt som står i jorda akkurat nå vil gå tapt dersom det ikke hentes opp snarest. I tillegg kan gulrotbønder i Rogaland fortelle om en prisstigning på over 390 % mot 2019 prisen på strøm. Når strømprisene er dobbelt så høye som inntektene på gulrøtter, ser bøndene seg nødt for å destruere hele avlingen. Situasjonen er kritisk for norsk matproduksjon, forsyning og bønder over hele landet og kan føre til store økonomiske tap.

Svar:

Primærprodusenter i jordbruket og veksthus fikk, som eneste næring, strømstøtte fra desember 2021. Formålet med strømstøtteordningen for jordbruks- og veksthusnæringen er å bidra til at norsk matproduksjon og norsk produksjon i veksthus opprettholdes på tross av de ekstraordinært høye utgiftene til strøm. For husholdninger er maksimalgrensen for kompensasjon 5 000 kWt per husholdning per måned. Maksimalgrensen på 20 000 kWt per foretak per måned for jordbruksnæringen ble satt etter innspill fra jordbruksorganisasjonene, og skulle dekke et rimelig og normalt strømforbruk for både næring og privat forbruk på et «vanlig» gårdsbruk. For støtte til veksthus og vanningslag er det ingen maksimalgrense.

Denne regjeringen har valgt å prioritere produksjonskostnadene for primærprodusentene. Strømutgifter til pakkeri- og lagervirksomhet faller således utenfor strømstøtteordningens virkeområde.

Jeg har stor forståelse for frustrasjonen hos dem som har høye strømutgifter i tilknytning til lager- og pakkerivirksomhet. Jeg vil i den sammenheng vise til det arbeidet som nå pågår med å vurdere tiltak for næringslivet.

SPØRSMÅL NR. 2774**Innlevert 31. august 2022 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 8. september 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hvilke konsekvenser får disse forhold for gjennomføringen av gjeldende Langtidsplan for forsvarssektoren, og videre oppbygging av Forsvaret, og hvilke personaltiltak vurderes iverksatt?

BEGRUNNELSE:

Av Forsvarsanalysen 2022 fremgår det at sluttratene blant de unge spesialistene er høyere enn ønsket, samt at det trengs en dobling av antall nyutdannede offiserer for å opprettholde offiserskorpset frem mot 2040.

Svar:

Mer konkret viser han til at sluttratene blant de unge spesialistene er høyere enn ønsket, samt at det trengs en dobling av antall nyutdannede offiserer for å opprettholde offiserskorpset frem mot 2040.

Sluttrater blant spesialister og fremtidig behov for offiserer er kjente størrelser. Høye sluttrater blant personellet som i dag utgjør spesialistene var deler av rasjonale for at Stortinget sommeren 2015 vedtok å innføre en ny militærordning, herunder et spesialistkorpset med tilpassede systemer for tilsetting, disponering, avansement og utdanning. Med militærordningen, som var ferdig imple-

mentert ved utgangen av 2020, har Forsvaret fått på plass ordninger som setter karriereutviklingen til spesialistene i system. Som Forsvarsanalysen peker på, har ikke sluttrattene for spesialistene samlet sett vært alarmerende høye, men de er høyest blant de unge spesialistene. Sistnevnte er ikke noe som er særskilt for Forsvaret, men siden Forsvaret bruker mye interne ressurser på utdanning og opplæring, vil det være ressursbesparende å få flere til å bli i organisasjonen lengre. Kartleggingen av sluttårsaker i perioden 2016–2020, som er dokumentert gjennom to FFI-rapporter, viser til at det er sammensatte årsaker til at ansatte slutter, men ønske om sivil utdanning, sivile jobbtilbud og uklare karrieremuligheter i Forsvaret er faktorer som går igjen. Forsvaret har igangsatt flere initiativer for å følge opp disse forholdene. Dette omfatter blant annet et pågående arbeid med å gi sivil akkreditering til flere av Forsvarets interne utdanningsløp og utvikling av digitale karrierkart.

Som følge av store krigskolekull på 1980-tallet er det i dag mange offiserer som vil gå av med pensjon de neste ti årene. Samtidig har Forsvaret vært gjennom omfat-

tende endringer som også påvirker volumet av offiserer og hvilken kompetanse de skal representere. Endringer i våre sikkerhetspolitiske omgivelser, den teknologiske utviklingen og den generelle samfunnsutviklingen har ført til et mer sammensatt kompetansebehov enn tidligere. Flere funksjoner som tidligere ble bekledd av offiserer ivaretas nå av spesialister. Behovet for større grad av sivil kompetanse, også blant de militære, blir stadig mer fremtredende. For å dekke behovet for offiserer må Forsvaret derfor ta flere virkemidler i bruk utover den tradisjonelle krigsskoleutdanningen, herunder rekruttering av personell med sivil utdanning som gis en militær påbygning og rekruttering av tidligere militært tilsatte som har opparbeidet seg sivil utdanning/erfaring. I sum må vi uansett rekruttere og utdanne flere til ledige offiserstillinger i fremtiden. Derfor planlegges det med i vedtatt langtidssplan å styrke Forsvarets høyskole med flere ansatte og tilhørende EBA-fasiliteter i årene fremover. Videre har Forsvaret allerede økt kvotene utover det som ligger til grunn for Forsvarsanalysen 2022 og det vurderes behov for ytterligere økning.

SPØRSMÅL NR. 2775

Innlevert 31. august 2022 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 7. september 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Ligger den tidligere skisserte tidsplanen fast, og vil anbefalingen om fremtidig innretning for den nye overflatekampstrukturen bli lagt frem samtidig som statsbudsjettet for 2023?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver i Meld. St. 10 (2021-2022) at den vil «Komme tilbake til Stortinget i løpet av 2022 med en anbefaling om fremtidig innretning for den nye overflatekampstrukturen.»

Svar:

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med informasjon om denne saken i Prop. 1 S (2022–2023).

SPØRSMÅL NR. 2776**Innlevert 31. august 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 11. september 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for statens inntekter så langt i 2022 sammenliknet med vedtatt statsbudsjett når det gjelder, skatteinnngang fra fastlandet, merverdiavgift fra strøm, drivstoff og mat samt totale inntekter fra olje og gass sektoren?

Svar:

Tabell 1 viser statens samlede inntekter fra skatter og avgifter fra Fastlands-Norge og statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i vedtatt budsjett og statsregnskapets status ved utgangen av juli 2022. Det gjøres oppmerksom på at det ifm. revidert budsjett normalt vil være et avvik mellom Finansdepartementets anslag på skatte- og avgiftsinntektene og vedtatt budsjett for innværende år.

Å sammenligne departementets anslag og de faktiske merverdiavgiftsinntektene fra omsetning av mat, strøm og drivstoff, er ikke mulig. Til statsbudsjettet lages det anslag for de samlede inntektene fra merverdiavgiften. En legger da til grunn forventningene til den makroøkonomiske utviklingen, herunder anslag for forbruk. Merverdiavgiften er en generell avgift på forbruk og det er det samlede forbruket som er relevant for inntektsanslaget. Det lages ikke anslag for merverdiavgiftsinntekter fra omsetning av enkelte varer og tjenester. Det foreligger heller ikke regnskapstall som viser merverdiavgiftsinntektene fra omsetning av mat, strøm og drivstoff til husholdninger. I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2022 anslo Finansdepartementet samlede inntekter fra merverdiavgiften til 362,6 mrd. kroner. Ved utgangen av juli har det til sammen blitt innbetalt om lag 174,4 mrd. kroner i merverdiavgift.

Tabell 1 Statens inntekter fra skatter og avgifter fra Fastlands-Norge og statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i 2022. Vedtatt budsjett og statsregnskapets status ved utgangen av juli 2022. Mill. kroner

	Vedtatt budsjett 2022	Status statsregnskapet juli 2022
Skatter og avgifter Fastlands-Norge ¹	1 167 839	721 135
Statens netto kontantstrøm ²	534 211	491 255

¹ Til revidert budsjett for 2022 ble statens inntekter fra skatter og avgifter fra Fastlands-Norge for 2022 anslått til 1 203 177 mill. kroner (inkl. Stortingets vedtak).

² Til revidert budsjett for 2022 ble statens netto kontantstrøm for 2022 anslått til 933 001 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 2777**Innlevert 31. august 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 8. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er status for fremdrift i innstallering av ANPR-utstyr i politiets biler, og er intensjonen at alle nye politibiler i politidistriktene skal leveres med slikt utstyr?

BEGRUNNELSE:

ANPR (Automatic Number Plate Recognition) er en skiltscanner hvor kameraet er utstyrt med teknologi som automatisk leser registreringsnummeret på kjøretøy. Systemet har vært i bruk – og under kontinuerlig utvikling – av Statens vegvesen siden 2008. Det er britisk politi som

utviklet ANPR-teknologien allerede i 1976. Siden den gang har teknologien blitt utviklet gjennom bruk av politi og andre offentlige etater i flere land.

Utrykningspolitiet (UP) kontaktet Politidirektoratet allerede i 2005 med forespørsel om igangsettelse av prøveprosjekt med ANPR-teknologien i sine biler. Prosjektet kom i gang i 2010, og siden 2012 har alle UP-patruljer hatt ANPR-teknologi i sine biler. Erfaringen fra UP sin bruk av ANPR er at teknologien er svært effektiv.

Da Fremskrittspartiet satt i regjering ble det prioritert – og satt av midler til – innstallering av ANPR-enheter i landets politibiler, slik at denne teknologien også blir tilgjengelig for politidistriktene og ikke bare UP. Det ønskes på denne bakgrunn en tilbakemelding på hvor langt arbeidet med utrulling av ANPR-teknologi i landets politibiler har kommet. Videre ønskes det besvart om regjeringens ambisjonsnivå er at alle nye politibiler som leveres i politidistriktene skal leveres med ANPR-enhet.

Svar:

Politidirektoratet (POD) opplyser at politiet i dag har totalt 74 Automatic Number Plate Recognition (ANPR)- sett

i bruk. 16 sett er i drift i politidistriktene, mens 44 brukes av UP-patruljer. Det betyr at ANPR er i bruk i hele landet og i alle politidistrikt.

POD har tildelt UP et nasjonalt ansvar for fag og metodeutvikling for ANPR i politiet. I denne forbindelse vises det blant annet til at det eksisterer flere systemer, herunder ny teknologi og digitale løsninger, som politiet ønsker å se nærmere på for å kunne utføre politiinnnsatsen mer effektiv og med en høyere kvalitet enn tidligere. Dette gjelder også for politipatruljenes utstyr og metodebruk i trafikkinnnsatsen.

POD viser til at svensk politi er i gang med å utvikle et trafikkovervåkingskjøretøy, og at det finnes en rekke leverandører av ANPR-systemer. Politiets fellestjenester arbeider nå med å kartlegge mulige løsninger/leverandører knyttet til politiets behov i Norge.

Direktoratet vil, etter å ha undersøkt og vurdert hvordan den svenske politipatruljen er utstyrt med trafikkteknisk utstyr (inkludert ANPR), ha et bedre beslutningsgrunnlag for det videre arbeidet med ANPR.

SPØRSMÅL NR. 2778

Innlevert 31. august 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 9. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Havarikommisjonen kritiserer smale firefeltsveier etter dødsulykken på E18 i 2020.

Hvilke andre prosjekter planlegges for samme vei-standard, og har ministeren tenkt til å revurdere disse planene?

BEGRUNNELSE:

På planlagte veiprosjekter vil det være både tryggere og billigere å nedskalere til 2/3-feltsveier med midtdeler i 90 km/t. De innsparte midlene kan også brukes på å sikre enda flere farlige veier samt øvrige trafikkikkerhetstiltak.

Svar:

La meg innledningsvis understreke at den aktuelle ulykken på E18 var en tragisk hendelse. En alvorlig trafikkuulykke er en ulykke for mye. I år har det vært mange

alvorlige trafikkuulykker på norske veier. Skal vi unngå alvorlige trafikkuulykker må vi bygge trafikkisikre veier og trafikantene må opptre aktsomt i trafikken. Årets økning i trafikkuulykker viser tydelig at trafikkisikkerhetsarbeidet må fortsette.

Statens Havarikommisjon har gransket den konkrete ulykken. Havarikommisjonen har gitt fem sikkerhetstilrådninger som vil bli fulgt opp av Vegtilsynet i dialog med Statens vegvesen som veimyndighet og Nye Veier som utbygger og med ansvar for drift vedlikehold på denne konkrete veistrekningen.

Strekningen på E18 som er omtalt i havarikommisjonens rapport ble åpnet i 2019. Veien har en totalbredde på 21,5m. Motorveiprofil med bredde 20m var en del av regelverket i Norge fra 2002 frem til 2019. Etter 2019 ble veinormalene endret slik at motorveier skulle bygges med 23 meter. Fordi det, som spørsmålsstilleren skriver, er viktig å kunne bygge mer trafikkisikker vei for de samme

midlene, ble det derfor i 2020 tillatt å bygge en noe smalere motorvei for de lavere trafikkmengdene.

Kravene til utforming av motorveier har vært gjennom en grundig revisjon. Det er innført oppdaterte krav til veitstyr, rekkverk og sideterreng som vil gi forventet økt trafikksikkerhet. Motorvei med 23 meter bredde skal benyttes for de høyere trafikkmengdene, men det er i dag tillatt med reduksjon i bredde på midtdeler og bredde på ytre skulder på de motorveiene som har lavere trafikkmengde. Bredden på kjørefeltene er lik i begge tilfellene. Når det bygges ny vei, må hensyn til klima og natur veies høyt. Trangere økonomiske budsjetterammer gjør at vegene må bygges med riktig standard. Smalere motorveger bidrar til mindre arealbruk, lavere kostnad og lavere klimapåvirkning enn om alt skulle bygges med full standard.

Strekninger med moderat trafikkmengde for motorvei, det vil si med planlagt trafikkmengde under 20.000 biler 20 år frem i tid, planlegges med en noe smalere veibredde i tråd med gjeldende regelverk. Statens vegvesen og Nye Veier har nå gitt innspill til Samferdselsdepartementet om hvordan veinormalene kan videreutvikles for å få mer fremkommelighet og trafikksikkerhet for pengene, samtidig som en tar mer hensyn til klima og natur når en planlegger og bygger veier. Disse innspillene vil danne grunnlag for regjeringenes videre arbeid med å videreutvikle veinormalene.

Jeg vil vise til at for de prosjektene Statens vegvesen nå planlegger for gjennomføring, er det lagt opp til smal

4-felts vei med skulderbredde 2 m eller mindre og fartsgrense 110 km/t, altså samme standard som den aktuelle strekningen det vises til i spørsmålet, på følgende strekninger:

E134 Saggrenda-Elgsjø

E18 Retvedt-Vinterbro

E39 Stord-Os,

Det kan også være flere prosjekter som kan være aktuelle for planlegging senere hvor smal 4-felt i de varianter som vegnormalene åpner for vil bli vurdert som ett aktuelt alternativ.

Nye Veier planlegger følgende motorveistrekninger med redusert bredde på hele, eller deler av strekningen:

E6 Ulsberg – Kvål

E6 Moelv – Øyer

E18 Tvedestrand – Bamble

I tillegg pågår det nå bygging i Nye Veiers regi på strekningene E6 Kvithamar – Åsen og E39 og Lyngdal øst – Lyngdal vest hvor det i tråd med veinormalene bygges redusert bredde.

Alle prosjekter Statens vegvesen og Nye Veier planlegger, gjennomgår kontinuerlig optimalisering hvor vurderinger av miljø, framkommelighet, trafikksikkerhet og samfunnsøkonomi inngår i beslutningsgrunnlaget.

Generelt sett er det ikke grunnlag for å si at 2/3- felt eller 4-felt er forskjellige når det gjelder trafikksikkerhet. Begge veiklasser er meget sikre veier når de bygges etter veinormalene og eventuelt godkjente fravik.

SPØRSMÅL NR. 2779

Innlevert 31. august 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 8. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Er statsråden enig i at alvorlige påstander om norsk politis opptreden som fremsettes i det offentlige rom er egnet til å svekke befolkningens tillit til politiet dersom de ikke avklares, og vil statsråden ta initiativ for å etterprøve påstandene om at politifolk på 1990-tallet drev våpentrening av kriminelle?

BEGRUNNELSE:

En tidligere lederskikkelse i en av hovedgrupperingene i den såkalte «gjengkrigen» på 2000-tallet har i forbindelse med en bokutgivelse fremsatt svært alvorlige påstander

om norsk politis opptreden på 1990-tallet. Det som hevedes er at ansatte i politiet drev våpentrening av gjengkriminelle, mot betaling som ble organisert gjennom en mellommann.

Påstanden har blitt omtalt av mediene, senest i en nettartikkel hos VG den 28.08.22. Det fremgår av nettsaken at departementet og statsråden ikke hadde anledning til å kommentere saken den 27.08 eller 28.08. Det fremgår videre av saken at hverken Oslo politistrikt eller Øst politidistrikt har planlagt å foreta seg noe på bakgrunn av de opplysninger som har fremkommet. Spesialenheten for politisaker svarer at de ikke vil iverksette noen etterforskning av påstandene, da de vurderer at mediedekningen av

påstandene ikke alene er tilstrekkelig til at terskelen for iverksettelse av etterforskning i straffeprosessloven § 224 er nådd.

Spørsmålsstiller mener at det uavhengig av den strafferettslige siden av saken er svært alvorlig for befolkningens tillit til politiet, at så alvorlige påstander som det her er tale om fremsatt i det offentlige rom blir stående uavklart. Selv om det har formodningen mot seg at kriminelles negative påstander om politiet medfører riktighet, er en påstand av en slik alvorlighetsgrad som her etter sin art så egnet til å svekke befolkningens tillit til politiet at den bør søkes etterprøvd. Da er det statsrådets ansvar å ta initiativ til at påstandene etterprøves og avklares.

Det bes på denne bakgrunn om statsrådets vurdering av om slike alvorlige påstander om politiet som fremmes i det offentlige rom er egnet til å svekke befolkningens tillit til politiet. Videre bes det om en tilbakemelding på om statsråden vil ta initiativ til å etterprøve disse påstandene, slik at det ikke blir stående uavklart om norske politifolk faktisk har drevet våpentrening av kriminelle.

Svar:

Spørsmålet har sin bakgrunn i en bokutgivelse der det fremsettes påstander om ulovlige eller uheldige handlinger begått av ansatte i politiet og kriminalomsorgen

og av advokater. Forholdene som gjelder skytetrening opplyses å ha skjedd rundt årtusensskiftet. Det i seg selv vanskeliggjør ettergåelse av opplysningene. Det gis heller ikke presise opplysninger om tid eller sted for handlingene, eller navn på involverte personer.

Det er påtalemyndighetens rolle å vurdere om det skal foretas undersøkelser eller iverksettes etterforskning av mulige straffbare forhold på bakgrunn av slike påstander.

Spesialenheten behandler alle anmeldelser og henvendelser hvor ansatte i politiet og påtalemyndigheten kan ha begått straffbare forhold i tjenesten. Politiet kan også selv opprette undersøkelsessaker som sendes videre til Spesialenheten for politisaker når man blir kjent med potensielle straffbare forhold internt.

Politidirektoratets vurdering er at de manglende detaljene i påstandene vanskeliggjør en videre intern oppfølging. Dette gjelder også eventuelle undersøkelser med sikte på en administrativ gjennomgang og oppfølging, uavhengig av den strafferettslige og påtalemessige vurderingen. Direktoratet har samtidig meddelt at for det tilfelle det skulle fremkomme ytterligere opplysninger som kan belyse saken, vil saken bli vurdert nærmere.

Jeg mener direktoratets vurdering er dekkende og har ikke innvendinger mot den nå.

SPØRSMÅL NR. 2780

Innlevert 31. august 2022 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 6. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren redegjøre om regjeringens planer for Flytogets rolle i jernbanetilbudet fremover, spesielt i lys av de nye signalene om at Flytogets tilbringertjeneste til Gardermoen nå skal sees i sammenheng med øvrig togtilbudet?

BEGRUNNELSE:

I januar i år, som svar på skriftlig spørsmål nr. 15:924 (2021-2022), skrev samferdselsministeren at regjeringen "ikke har tatt endelig stilling til hvorvidt Flytoget AS skal integreres i det øvrige togtilbudet". Ministeren skrev videre at departementet "arbeider nå med hvordan arbeidet med direktetildeling av togtilbudet som ikke er

konkurransesatt skal innrettes" og at "dette er spørsmål jeg vil vurdere i denne prosessen".

19. august ble det kjent at Jernbanedirektoratet ønsker å dele ansvaret for persontogtrafikken på Østlandet mellom Vy (pakken "Østlandet 1") og Flytoget (pakken "Østlandet 2").

I omtalen på direktoratets nettsider står det blant annet:

"Jernbanedirektoratet ser potensialet ved å se de ordinære regiontogene og flytogets ruter til og fra Gardermoen i en større sammenheng, for å utnytte kapasiteten enda bedre."

Jernbanedirektør Knut Sletta uttaler at "Flytoget har en kontrakt som varer til 1. februar 2028. Ved å forhandle med Flytoget om flere regiontogstrekninger, kan vi se disse rutene i en større sammenheng og åpne for bedre utny-

ttelse av kapasiteten på sporene allerede fra 2023. Det vil kunne gi kundene et enda bedre tilbud”.

Direktoratet skriver videre at en avtale med Flytoget “vil kunne inkludere tilbringertjenesten som i dag trafikkeres av Flytoget, senest fra 2028.”

Dermed kan det virke som regjeringen omsider har tatt stilling og at Flytogets fremtidige rolle nå er vurdert, jmf. svaret på det skriftlige spørsmålet i januar.

Fra Rødts side er det gledelig hvis Flytogets tilbringertjeneste til Gardermoen omsider skal sees i sammenheng med det øvrige togtilbudet i Oslo-området. Rødt har lenge hatt programfestet at Flytoget og Vy bør slås sammen, nettopp for å sikre dette. Det gir ingen mening at pendlere står tett på lokal- og regionaltog, mens halvfulle flytog binder opp kapasitet i Oslostunnelen og blokkerer for å øke antall ordinære togavganger og/eller at flytogene ikke har mulighet til å ta med seg ordinære reisende underveis.

Flytogets fremtidige rolle er imidlertid spørsmål som naturlig hører hjemme i Stortinget. Da er det ønskelig med en redegjørelse om hva regjeringens konklusjoner faktisk er.

Svar:

Jernbanedirektoratet er kompetent myndighet for tilde-
ling av kontrakter om offentlig tjenesteyting med person-
tog. Direktoratet er dermed også ansvarlig for dialogen

med Flytoget om direktetildelingen av persontogkontrak-
tene om enkelte av regiontogstrekningene på Østlandet,
etter at regjeringen stanset den videre konkurranseutset-
tingen så raskt vi kunne i fjor. Så lenge Jernbanedirek-
toratet er i dialog med togselskapene, er det for tidlig å
konkludere om togtrafikken på Østlandet skal deles mel-
lom Vy og Flytoget. Det er dermed også for tidlig å si noe
om Flytogets rolle i jernbanetilbudet fremover.

Et av de største problemene i norsk jernbane i dag, er
at kapasiteten på det sentrale Østlandsområdet tidvis er
sprengt. Dette skaper trengsel og punktlighetsproblemer
som går ut over de reisende. Dette er en hovedutfordring
vi tar på alvor, og som må løses dersom jernbanen skal
fortsette å ta sin del av veksten i transportsystemet.

Våre mål for de nye avtalene som Jernbanedirekto-
ratet skal inngå er bl.a. flere og mer fornøyde reisende, et
bedre rutetilbud, bedre kapasitetsutnyttelse og at toget
skal være en koordinert del av et helhetlig transportsys-
tem. Fordelen med å se disse strekningene i sammenheng
med Flytoget-strekningen, er at vi kan få en bedre utny-
ttelse av kapasiteten på vestsiden av Oslo og gjennom
Oslostunnelen.

Denne regjeringen ser hele togtilbudet på Østlandet
i sammenheng for å få et bedre tilbud til de reisende, og
har et klart mål om at direktetildelingen skal gi en bedre
utnyttelse av kapasiteten på Østlandet, samtidig som vi
oppretholder et godt tilbud til Oslo lufthavn.

SPØRSMÅL NR. 2781

Innlevert 31. august 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 14. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at det norske selskapet
Gentian i Moss, Østfold får tilgang til anonymiserte rest-
epøver fra norske sykehus for forskning og utvikling av
nye diagnostiske tester, og for å sikre et bedre samarbeid
mellom den offentlige helsetjenesten og helsenæringen
for å få frem gode innovative løsninger?

BEGRUNNELSE:

Gentian i Moss i Østfold er ledende i utviklingen av diag-
nostiske tester for bruk i helsetjenesten over hele verden.
Gentian er det eneste børsnoterte selskapet i Moss, og et
av få norske helsenæringselskaper som eksporterer me-

disinsk utstyr til verdensmarkedet. Statsråden var nylig
på besøk hos Gentian og uttalte at “dette er jo det vi i reg-
jeringen ønsker mer av”. Da må det også følges opp med å
legge til rette for videre utvikling.

Svar:

Vi trenger nye og lønnsomme bedrifter som investerer i
forskning, innovasjon og produksjon i Norge for å gå over
til en grønn, bærekraftig og kunnskapsbasert økonomi.
Regjeringen har høye ambisjoner for helseindustrien. En
innovativ helsenæring vil bidra til at vi både når helse-
politiske og næringspolitiske mål. I juni la regjeringen
frem et veikart for grønt industriløft. Her presenteres

nye ambisjoner, virkemidler og tiltak. I veikartet peker vi på syv innsatsområder, der prosessindustrien og biøkonomi er to av disse.

Gentian Diagnostics er utviklet i Moss og skal bidra til å bedre kvaliteten i helsetjenestene og møte fremtidige utfordringer knyttet til økonomi og sosialdemografiske trender, både i Norge og utlandet. Som stortingsrepresentanten viser til, uttalte jeg under besøket at regjeringen ønsker flere eksempler som Gentian Diagnostics.

Representant Wiborg etterspør hva jeg vil gjøre for å sikre at selskaper som Gentian får tilgang til anonymiserte restprøver fra norske sykehus for forskning og utvikling av nye diagnostiske tester. Denne problemstillingen var ikke oppe under mitt besøk. Bruk av biologisk materiale til

annet enn forskning, reguleres av behandlingsbiobankloven. Dersom biologisk materiale utleveres fra helsetjenesten til annen bruk enn helsehjelp, må pasienten som hovedregel samtykke til dette. Dette gjelder også der materialet er anonymisert. Videre har behandlingsbiobanker ingen plikt til å utlevere biologisk materiale, men kan utlevere etter en konkret forespørsel.

Regjeringen har høye ambisjoner for helseindustrien. Samtidig er offentlig-privat samarbeid om forskning og utvikling innen helseområdet avhengig av befolkningens, og ikke minst pasientenes, tillit. Utlevering av pasienters biologiske materiale er derfor strengt regulert av Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 2782

Innlevert 1. september 2022 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad

Besvart 8. september 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Norge forvalter svært viktige marine områder, derimellom Tislerrevet i Ytre Valer nasjonalpark.

Kva gjer regjeringa for å overvake særleg verdifulle og sårbare marine områder, og Tislerrevet i Ytre Valer spesielt, og korleis vil regjeringa dokumentere og sørge for at måla i verneplanen vert nådd?

GRUNNGJEVING:

Svenske forskarar fann Tislerrevet i Ytre Hvaler på 1990-talet, og i 2009 vart det ein del av Ytre Hvaler Nasjonalpark. Korallrevet er ca. 1 200 meter langt, 200 meter breitt og ligg på 70 til 130 meter djupne. Korallrevet er det største kjende innaskjers saltvasskorallrevet i verda.

Då Tislerrevet vart ein del av nasjonalparken, vart det sett klare mål om at revet skulle vere like friskt i 2021 som i 2009. I eit presseoppslag i Østfold NRK 24. august, kom det fram at Noreg ikkje gjennomfører systematisk forskning og overvaking av dette korallrevet, berre sporadiske undersøkingar. I same medieoppslaget ver det opplyst at svenske forskarar brukar 30 millionar i året på å forske på korleis ein kan bevare korallar og restaurere korallrev som har vorte skada.

Kunnskapen om havet si rolle for karbonlagring, biologisk mangfald, produksjon av biologisk materiale og mat vert stadig større. Det er enno mykje som ikkje er forstått og kartlagt i havet, men ved å fylgje med og forske på ko-

rallrev i Norske farvatn kan ein betre forstå kva som må gjerast for å ta vare på havhelsa generelt. Ny sensor og vid-eoteknologi gjer det stadig enklare å drive overvaking og forskning under havoverflata og utviklinga av slike metoder og teknologi er noko som også kan kome andre havnasjonar til gode.

Norge forvalter ein unik produktiv kyst med nokre av dei største villfiskressursane i verda. Mareanoprosjektet og havforskarane finn stadig nye områder med koraller i havet. Norge er det landet som har flest korallrev i sine kyst og havområde. I fylgje havforskarane finst det kanskje så mykje som 10 000 områder med saltvasskorallar i norske farvatn. Dette gjer Noreg til eitt av dei landa som har flest korallrev i sine kyst og havområder. Noreg har difor eit særskilt forvalteransvar for desse unike levande organismene og havmiljøet dei er avhengige av for å overleve.

Svar:

Kartlegging og overvåking utgjør et viktig grunnlag for en treffsikker forvaltning av naturverdiene i havet. Dette gjelder ikke minst i særlig verdifulle og sårbare områder, og i verneområder til havs.

Kunnskapen om havbunnen i de særlige verdifulle og sårbare områdene har blitt styrket, og miljøverdiene bekreftet, bl.a. gjennom kartlegging av havbunnen i Mareano-programmet. Mareano-programmet ble opprettet i

2005 og kartlegger dybde og bunnlandskap, geologi, sediment, naturtyper og forurensning på havbunnen i norske havområder. Kunnskapen fra Mareano, bl.a. om sårbare naturtyper som korallrev og korall- og svampskog, er viktig for bærekraftig forvaltning av havbunnen.

Siden 2010 har Miljødirektoratet gjennomført overvåking knyttet til havforsuring i norske havområder. Havforsuring kan særlig gi problemer for arter med kalkhus og skjelett, som f.eks. koraller, og er derfor svært relevant for forvaltningen av norske korallrev.

Det har gjennom flere år blitt brukt midler til kartlegging av foreslåtte marine verneområder. Fra 2022 har det også vært anvendt midler til nærmere kartlegging i vedtatte verneområder. Kartleggingen danner grunnlag for vurdering av tilstand, forvaltning og eventuell senere overvåking av naturverdiene i områdene.

I et verneområde har forvaltningsmyndigheten ansvar for å utarbeide en konkret forvaltningsplan som skal sikre at naturverdiene i området ivaretas i tråd med formålet med vernet. For Ytre Hvaler nasjonalpark er det opprettet et eget nasjonalparkstyre for å forvalte dette området. Når det gjelder korallene i Tislerrevet, har Ytre Hvaler nasjonalparkstyre gitt en tillatelse til vitenskapelige undersøkelser for perioden 2022-2023. Formålet med disse er bl.a. generell overvåking av Tislerrevet for å forstå hvordan ulike miljøfaktorer og klimaendringer påvirker larveutvikling, larvespredning og rekruttering av nye koraller.

Videre gjennomføres det kartlegging av korallrev, herunder av Tislerrevet, gjennom prosjektet Frisk Oslofjord 2, som følger opp kartleggingen som er gjort gjennom tre år i Frisk Oslofjord 1. Denne kartleggingen vil bidra til å gi grunnlag for senere overvåking.

SPØRSMÅL NR. 2783

Innlevert 1. september 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 8. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil regjeringen ta initiativ for å få til en engangsløsning for familien som har sittet i kirkeasyl i Finnsnes kirke siden 2014?

BEGRUNNELSE:

Familien har sittet fem år i asylmottak og deretter syv år i kirkeasyl. Det er lite trolig at å lage en løsning for denne familien vil ha noen «pull-effekt» overfor andre asylsøkere. Både den lokale kirken, lokalsamfunnet for øvrig og kommunen har engasjert seg for at familien skal få bli i kommunen. I tillegg kommer at en nær slektning av familien er fengslet med en dødsdom på Sri Lanka og at sikkerhetssituasjonen generelt i hjemlandet er kraftig forverret det siste året. Det lange oppholdet i kirkeasyl, har klart forverret familiemedlemmenes psykiske helse.

Svar:

I 2021 innførte Regjeringen Solberg en engangsløsning for utlendinger med mer enn 16 års oppholdstid i Norge. Jeg vil ikke ta initiativ til en tilsvarende ordning for kirkeasylanter eller andre som ellers ikke fyller vilkårene for oppholdstillatelse etter nevnte engangsløsning. Deres

saker må vurderes etter de ordinære bestemmelsene om oppholdstillatelse i utlendingsregelverket.

Som representanten Bollestad er kjent med, er det Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som vurderer om vilkårene for å få beskyttelse eller opphold på annet grunnlag er oppfylt. Et endelig avslag fra forvaltningen kan bringes inn for domstolene for å få prøvd gyldigheten av vedtaket. Familien Collin Johnsens sak er ifølge medieomtale tidligere behandlet av tingretten og lagmannsretten. Begge rettsinstanser har gitt UNE medhold i at avslaget er gyldig. Høyesterett skal ha forkastet familiens anke.

Stortinget har bestemt at verken jeg som statsråd eller departementet kan gripe inn i eller påvirke utfallet i enkeltsaker. Å lage en særløsning (engangsløsning) for nettopp denne familien ville innebære at jeg gjorde nettopp det. Jeg vil påpeke at det å søke tilhold i en kirke i den hensikt å unngå tvangsretur er noe familien selv har valgt fremfor å returnere til hjemlandet – noe de er forpliktet til etter norsk lov etter å ha fått endelig avslag på søknaden om beskyttelse.

SPØRSMÅL NR. 2784**Innlevert 1. september 2022 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand****Besvart 6. september 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Finansministeren og statsministeren har i foredrag og flere intervjuer sagt at oljepengebruken skal reduseres neste år.

Kan finansministeren bekrefte at med redusert oljepengebruk sikter han til at det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet målt i kroner skal reduseres fra 2022 til 2023?

BEGRUNNELSE:

Oljepengebruken måles på flere måter. Det er derfor ikke helt klart hva finansministeren og statsministeren mener. Et mye brukt mål er for eksempel uttaksprosenten av fondet. Hvis fondet øker mye i verdi, kan uttaksprosenten synke samtidig som oljepengebruken inn i økonomien øker.

Svar:

Norsk økonomi er nå i en høykonjunktur, prisveksten er høy og arbeidsledigheten er lav. Norges Bank har økt renten og varslet at den skal videre opp fremover. Regjeringen har signalisert at den i budsjettet for neste år vil redusere oljepengebruken for å bidra til å dempe presset i økono-

mien, og å redusere risikoen for en mer markert oppgang i arbeidsledigheten senere. Den økonomiske politikken må strammes inn slik at prisveksten ikke kommer ut av kontroll. Dersom vi ikke bidrar til stabiliseringen vil det kunne ramme husholdningene og sette arbeidsplasser i fare i neste omgang.

Når oljepengebruken reduseres som andel av økonomien, dvs. at budsjettunderskuddet vokser saktere enn økonomien ellers, bidrar finanspolitikken til å dempe etterspørselen i økonomien. Da har budsjettet en såkalt negativ budsjettimpuls.

Budsjettimpulsen måles ved endringen i det strukturelle oljekorrigerte budsjettunderskuddet som andel av trend-BNP for Fastlands-Norge fra ett år til det neste, og er et enkelt mål for budsjettets virkning på økonomien. Indikatoren tar for eksempel ikke hensyn til at forskjellige inntekts- og utgiftsposter kan ha ulik virkning, eller at finanspolitikken kan gi aktivitetsvirkninger over flere år. I budsjettdokumentene omtales derfor også budsjetteffekter som er anslått ved hjelp av makroøkonomiske modeller, som gir en mer utfyllende analyse av hvordan budsjettet virker på økonomien.

Regjeringen har signalisert at den vil sikte inn et budsjettoplegg som ikke øker presset på norsk økonomi, og der oljepengebruken reduseres som andel av økonomien.

SPØRSMÅL NR. 2785**Innlevert 1. september 2022 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 8. september 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

SV er gjort kjent med at det 3. mai 2022 vart det sendt eit brev frå KLD til Miljødirektoratet med varsel om å sette skogvernssaker på vent.

Kva er årsaka til at dette, gjeld denne instruksjonen framleis og meiner ministeren dette er det i tråd med budsjettavtalen med SV og måla stortinget har sett for skogvern?

GRUNNGJEVING:

I 2016 vedtok Stortinget eit mål om verne 10 % av den produktive skogen i Noreg. Vi har i dag verna 5,4% av denne. No er det 6 år sidan målet vart sett utan at det er nådd. Dette til tross for at det er kø for å få gjennomført friviljug vern, SV fekk forhandla inn att 150 mill. til formålet i statsbudsjettet for 2022 og midlar i revidert NB 2022.

Vi får opplyst at det no er nær stopp i ferdigbehandling av friviljug skogvern-saker. Innkomne saker blir ikkje handsama og KLD har bedt om at det ikkje vert teke

imot nye vernesaker inntil videre. Vi risikerer dermed at verneverdig skog går tapt, både skog som er tilbudt for vern og skog som skogeigarar har/hadde planer om å tilby for vern.

Skogvern er viktig for både å sikre biologisk mangfald og for binding av karbon både i jordsmonn og trevirke. Om lag 60% av artane vi kjenner til i Noreg har tilhald i skogen. Mange artar slit med å overleve på grunn av flatehogst fordi dei er avhengige av gamal naturskog. Planter, sopp og dyr trivst best i eit skogmiljø med variasjon av treslag og med ulik alder og høgde på trea. Skogen med sine moser, vektster og jordsmonn er eit svært viktig karbonlager som er med å reinsar vatn og demper flom og erosjon. Urøyvd skog er karbonpositiv i eit lengre tidsperspektiv medan skogsdrift kan ha har negativt karbonrekneskap om det ikkje vert teke nok omsyn til karbonlagera og dei biologiske prosessane.

Svar:

Skogvern har vært et sentralt virkemiddel for å ta vare på naturverdier i skog i lang tid. For Regjeringen er frivillig skogvern et prioritert virkemiddel for å ivareta arter og naturverdier vi ennå ikke har mer treffsikre ordninger for enn områdevern. For å finne fram til et tilstrekkelig omfang skog som kan vernes gjennom frivillig vern, har miljømyndighetene og skogeierorganisasjonene samarbeidet om frivillig vern i to tiår. Det har derfor i lang tid vært stor interesse for å tilby skog til frivillig vern, og det pågår arbeid med et stort antall skogområder. Vi følg-

er opp budsjettavtalen med SV på Stortinget, og justerer takten i tråd med til enhver tid gjeldende bevilgninger fra Stortinget. De siste årene har imidlertid tilgangen på verneklare skogområder vært så stor at flere områder har blitt liggende lenge i Klima- og miljødepartementet i påvente av vernevedtak. Dette er ikke en ønskelig situasjon, verken for departementet eller for private skogeierne som må vente lenge på erstatningsoppgjør for vern.

For å bedre denne situasjonen sendte departementet 3. mai 2022 brev til Miljødirektoratet hvor det ble bedt om at arbeidet med skogvern generelt bremses ned inntil videre, på grunn av en betydelig kø av frivillig vern områder som bl.a. ligger i Klima- og miljødepartementet.

Departementet har i brevet ikke bedt om at skogvernarbeidet stoppes eller settes på vent.

Miljødirektoratet har fulgt opp brevet fra departementet i dialog med statsforvalterne, bl.a. med sikte på at man tidlig i verneprosessene skal prioritere skog med de viktigste verneverdiene. Dette vil også bidra til god treffsikkerhet i skogvernet. For områder som er kommet langt i verneprosesser har Miljødirektoratet videreført saksbehandling, f.eks. har direktoratet nylig oversendt to tilrådinger om vern av i alt 42 skogområder til departementet.

Også departementet jobber videre med sikte på nytt skogvern. I februar 2022 ble 25 skogområder vernet, og det planlegges vern av flere viktige skogområder i løpet av året.

SPØRSMÅL NR. 2786

Innlevert 1. september 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 9. september 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvordan Lov om tros- og livssynssamfunn § 6 andre ledd følges opp, og om hvordan en eventuell utvidelse av bestemmelsen kan utformes slik at ekstreme religiøse budskap og undergraving av demokrati og menneskerettigheter motvirkes?

BEGRUNNELSE:

Det vises til Prop. 130 L (2018–2019) om trossamfunnsloven, og Innst. 208 L (2019–2020) hvor Stortinget vedtok §6 annet ledd. Bestemmelsen viser til at trossamfunn i Norge

som mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til religionsfrihet skal nektes offentlig tilskudd. Dette må gjelde bidrag fra offentlige organer og rettssubjekter under den fremmede staten eller andre som er underlagt offentlige myndigheters kontroll, herunder stiftelser eller virksomheter, slik at forsøk på å omgå regelverket også rammes.

Stortinget forventer at regjeringen har oversikt, eller en kvalifisert formening om hvilke land som ikke respekterer retten til religionsfrihet. Statsråden bør snarest redegjøre for hvilke land dette er.

Statsråden bør også kunne redegjøre for hvordan det kontrolleres om bidrag til tros- og livssynssamfunn kommer fra slike land.

Det er også interessant å vite om statsråden ser behov for ytterligere begrensninger på slike bidrag. For eksempel kan det strammes inn, slik at ikke bare fører slike bidrag til kutt i den offentlige støtten, men at det også gjøre ulovlig å motta slike bidrag.

Svar:

Trussamfunnslova § 6 andre ledd med tilhørende endringer i trussamfunnsforskrifta blei satt i kraft med verknad frå 1. januar 2022. Trus- eller livssynssamfunn som tar imot bidrag frå statar som ikkje respekterer retten til trus- og livssynsfridom, kan nektast tilskott, jf. § 6 i lova. I forskrifta § 11 er det presisert at dette også gjeld bidrag som kjem frå stiftingar eller verksemder som er under statleg kontroll: «Med bidrag fra «stater» menes bidrag fra en annen stats offentlige organer eller fra fysiske eller juridiske personer som er underlagt en annen stats offentlige myndigheters kontroll, inkludert stiftelser og foretak. Med bidrag menes pengestøtte og verdien av varer, tjenester og andre tilsvarende ytelser som er mottatt vederlagsfritt eller til underpris.»

Det er statsforvaltaren som fører tilsyn med trus- og livssynssamfunn som mottar tilskott etter trussamfunnslova. Trus- og livssynssamfunna skal kvart år sende inn rapport om verksemda til statsforvaltaren. Statsforvaltaren kan òg krevje rapportering om særskilde forhold. I tillegg skal trus- og livssynssamfunn som mottar tilskott, kvart år sende inn rekneskap til statsforvaltaren. Mottar eit trus- eller livssynssamfunn bidrag frå utlandet, skal det opplyst særskilt om dette. Rekneskapen skal vere revidert av statsautorisert revisor.

Statsforvaltaren kan nekte eit trus- eller livssynssamfunn tilskott om samfunnet i løpet av eit kalenderår mottar eitt eller fleire bidrag som til saman utgjør 50 000

norske kroner eller meir, frå ein stat som ikkje respekterer retten til trus- og livssynsfridom.

I vurderinga av om eit trus- eller livssynssamfunn skal nektast tilskott på grunn av forhold nemnt i trussamfunnslova § 6 første–tredje ledd, skal det særleg leggjast vekt på om samfunnet har iverksett tiltak for å hindre slike forhold. Det skal også leggjast vekt på kor alvorleg forholdet er og om det framstår som forsettleg. Er det grunnlag for å nekte tilskott, kan tilskottet etter ei konkret vurdering i staden avkortast.

Dei politiske omstenda i ei rekkje av dei potensielt aktuelle landa endrar seg raskt og det er svært vanskeleg å lage og oppdatere ei autoritativ global oversikt over land som ikkje respekterer retten til trus- og livssynsfridom. FN har inga slik liste over land som bryt retten til trus- og livssynsfridom. Utanriksdepartementet meiner det verken er grunnlag for eller hensiktsmessig å setje opp ei slik oversikt. Menneskerettar, inkludert trus- og livssynsfridomen, står sentralt i norsk utanriks- og utviklingspolitikk og blir følgt opp i relevante multilaterale og bilaterale fora.

Når det gjeld ei utviding av føresegna slik at ekstreme religiøse budskap og undergraving av demokrati og menneskerettar vert motverka, viser eg til utgreiingsarbeidet som er iverksett knytt til oppmodingsvedtak 955, jf. orientering i Prop. 1 S (2021-2022) for Justis- og beredskapsdepartementet. Stortinget har ytra ei bekymring for pengestøtte frå utlandet til religiøse organisasjonar i Noreg kor det er uklårt kor pengane kjem frå og om utanlandske aktørar har bidratt til finansieringa, jf. Innst. 406 S. Utgreiinga blir følgt opp av ei tverrdepartemental arbeidsgruppe leia av Justis- og beredskapsdepartementet. Barne- og familiedepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Arbeids- og integreringsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Utanriksdepartementet deltar i arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 2787

Innlevert 1. september 2022 av stortingsrepresentant Grunde Almeland

Besvart 7. september 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Vil statsråden sikre et nasjonalt kompetansesenter eller kompetansemiljø for adopsjon, slik blant annet både FHI

og adopsjonsmiljøene mener vil bidra til kompetanseheving i alle relevante tjenester?

BEGRUNNELSE:

Gjennom Haag-konvensjonen har Norge forpliktet seg til rette for etteradopsjonsarbeid, slik at adopterte og deres familier får kvalifisert veiledning, støtte og rådgivning både før, under og etter adopsjonen.

FHIs forskningsrapport «Bedre føre var OG etter snar», indikerer at ikke alle adopterte får den hjelpen de har behov for. De mest utbredte vanskene hos adoptivbarna er atferdsproblemer, psykiske vansker, lese- og skrivevansker, sosiale vansker og tilknytningsforstyrrelser.

I et tildelingsbrev fra 2021 fikk Bufdir i oppdrag å utrede og foreslå hvordan adopterte og familiene deres skal følges opp etter adopsjon. Tre anmodningsvedtak fra Stortinget til regjeringen lå til grunn for oppdraget. I utredningen «Etteradopsjonstilbud til adopterte og familiene deres» anbefaler Bufdir en tiltakspakke for å styrke oppfølgingen av adopterte barn og sikre dem en god oppvekst.

Et tiltak som er vurdert er opprettelse av et nasjonalt kompetansesenter for adopsjon. Bufdir vil i utredningen ikke utelukke at et adopsjonsfaglig kompetansesenter vil heve den adopsjonsspesifikke kompetansen i tjenestene og gjøre at norske myndigheter styrker sin oppfølging av adopterte. Det er forståelig at Bufdir ikke anbefaler et slik tiltak med sektorovergripende ansvar, da det er utenfor deres mandat. Derfor må det tas stilling til politisk.

Adopsjonsforeningene stiller seg positive til den foreslåtte tiltakspakken, men mener at tiltakene blir for sprikende og mangler en helhetlig overbygning som sikrer alle adopterte og adoptivfamilier en tilstrekkelig god oppfølging.

Tidligere utredninger har konkludert med at det er behov for å samle kompetansen om adopsjon på et nasjonalt nivå. Både NOU 2009: 21 Adopsjon – til barnets beste og NOU 2014: 9 Ny adopsjonslov har forslag om å opprette et nasjonalt kompetansesenter. Adopsjonsforum og InorAdopts utredning i 2013 konkluderer med at det er behov for å samle kompetansen om adopsjon på et nasjonalt nivå, i et fysisk etablert senter med faste ansatte. FHI anbefaler også i forskningsrapporten fra 2021 å etablere et adopsjonsfaglig kompetansemiljø.

Svar:

Mange adopterte lever gode og trygge liv. Men ein del adopterte og familiar har eit behov for særskild oppfølging. Adopsjon vil vere ein livslang prosess. Det har i fleire år vore etterspurt tiltak for å gi betre oppfølging av adopterte og familiane deira. Stortinget har fatta oppmødningssvedtak om saka, jf. vedtak nr. 744 av 31. mai 2016 og nr. 790 og 791 av 7. juni 2017.

Vi har no meir kunnskap om kva behova er. Folkehelseinstituttet (FHI) si undersøking frå 2021 syner at for mange barn og familiar ikkje får hjelpa dei treng. Vidare

viser By- og regionforskningsinstituttet NIBR si kartlegging frå same år at adopterte opplever forskjellsbehandling, rasisme og diskriminering. I tildelingsbrevet for 2021 fekk Bufdir i oppdrag å greie ut og føreslå korleis adopterte og familiane deira kan bli følgt opp etter adopsjon, og å gi eit kostnadsoverslag for dette.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har greidd ut alternative tiltak for betre oppfølging av adopterte og familiane deira. Bufdir tilrådde ein pakke på fem tiltak, irekna foreldrestøttande kurs og bistand til søk etter biologisk opphav

I utgreinga si vurderte Bufdir òg oppretting av eit nasjonalt kompetansesenter, men tilrår ikkje dette. Bufdir legg særleg vekt på at eit slikt miljø vil vere sektorovergripande, med ansvar både innanfor helsesektoren, undervisningssektoren og hjelpeapparatet elles. I tillegg vurderer Bufdir at det vil vere dyrt og ressurskrevjande å etablere nye institusjonar på tvers av allereie eksisterande strukturar.

Departementet har i år hatt eit innspelsmøte med adopsjonsorganisasjonane og -miljøa om tiltaka. Eg vil kome tilbake til kva endelege tiltak departementet vil setje i verk.

Målet for meg er å sørge for at adopterte barn og foreldre deira får betre oppfølging og tryggleik over tid.

SPØRSMÅL NR. 2788**Innlevert 1. september 2022 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 8. september 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

I forslag til kommuneplan i Halden åpnes det for store inngrep i edellauvskogsområdet i Tistedalen. Området er registrert i naturbase som svært viktig og er av nasjonal interesse. Utbyggingsområdet deler et større sammenhengende skogareal i to og overlapper med områder grunneier tidligere har tilbudt for skogvern. Når det ikke er reist innsigelse kan statsråden kalle inn hele eller deler av planen for å ivareta nasjonale interesser.

Vil statsråden gå i dialog med partene for å finne en løsning som tar vare på edellauvskogen?

Svar:

Det er statsforvaltarane som statleg regional miljøstyresmakt som har ansvaret for å sjå til at nasjonale miljøverdiar blir ivaretekne i den kommunale arealplanlegginga. Eg legg til grunn at statsforvaltarane følger opp sitt ansvar, og gjer konkrete vurderingar i dei einsskilte planprosessane. Moglegheita departementet har for å kalle inn planar og omgjere dei, er eit verkemiddel det er høg terskel for å nytte, og som må sjåast på som eit unntak frå den ordinære planprosessen. Når det gjeld arealdelen til kommuneplanen for Halden kommune, går det fram av nettsida til kommunen at forslag til endringar i planen nyleg er lagt ut til nytt offentleg ettersyn, med frist for innspel innan 14. oktober.

SPØRSMÅL NR. 2789**Innlevert 1. september 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik****Besvart 8. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Politidirektoratet og politidistriktene oppfyller lovkravene i arkivloven og offentlighetsloven om å arkivere dokumenter slik at de er raskt tilgjengelige for allmennheten, hva vil statsråden gjøre for å sikre at digitalt materiale lagres på en forsvarlig og varig måte i straffesaksarkivet, og hva vil statsråden gjøre for å få fortgang i prosessen?

BEGRUNNELSE:

Offentlige organer har en plikt til å ha arkiver, jf. arkivloven § 6. Arkivene skal være ordnet og innrettet slik at alle dokumenter som er blitt til som ledd i virksomheten, er sikret som informasjonskilder for samtid og ettertid. Bestemmelsen stiller også krav til måten lagring av dokumentene skjer på, og til systemene som brukes til slik lagring.

Arkivverkets tilsyn av politidirektoratet viser at tusenvis av dokumenter ikke er synlige for offentligheten, slik de skal være. Tilsynet har ifølge NRK blant annet avdekket

at over 10 000 brev, som Politidirektoratet er pålagt å offentliggjøre, ikke er synlige i dokumentlisten. Dette hindrer innsyn i saker av interesse for offentligheten, både for journalister og publikum. Riksarkivaren har nå varslet syv pålegg etter tilsynet.

I vår rettsstat har politiet monopol på å gjennomføre myndighetsbeslutninger ved bruk av makt. Politiet har også et ansvar for å trygge innbyggernes sikkerhet. Det er svært bekymringsverdig at politiet ikke sørger for nødvendig og lovpålagt transparens rundt utøvelsen av sitt virke. Åpenhet og transparens er viktig for offentlighetens tillit til politiet, og for at journalister skal få mulighet til å utøve sin funksjon som samfunnets «vaktbikkje».

Et annet tilsyn fra Arkivverket av Øst politidistrikt viser at store mengder digitalt lyd- og bildemateriale fra straffesakarkivet lagres på enheter som ikke er varige, i strid med arkivloven § 6. Det samme gjelder Innlandet, Sør-Vest og Agder Politidistrikt. Dette kan i verste fall bety tap av bevismateriale. Dette er svært kritisk, og kan føre til at saker som burde ha blitt gjenopptatt ikke blir det,

eller at saker som blir gjenopptatt ikke fører frem, fordi avgjørende bevis har gått tapt. Utilfredsstillende arkivering av bevis kan gå på akkord med rettssikkerheten til den enkelte. Politiforum har kartlagt at rundt 500 000 enheter står i kø for å bli digitalisert. Enkelte politidistrikt har gjennomført digitaliseringen av bevismaterialet, noe som viser at det er fullt mulig å gjennomføre dette.

Det er et demokratisk problem og en rettssikkerhet-sutfordring at politiet ikke oppfyller lovens krav til arkivering.

Svar:

Jeg er enig med representanten i at det er viktig at arkivloven etterlevs, slik at hensynene bak offentleglova ivaretas med rask tilgjengelighet for allmennheten.

Arkivverkets undersøkelse har vist at Politidirektoratet har mangelfull arkiveringspraksis, men direktoratet er i full gang med å foreta utbedringer. I den foreløpige tilsynsrapporten har Arkivverket gitt Politidirektoratet mellom seks og tolv måneder til å lukke avvikene. Direk-

toratet vil gå i dialog med Arkivverket for å diskutere ulike problemstillinger, herunder politiets løsning med ett felles arkivsystem. Det er igangsatt flere tiltak i direktoratet blant annet knyttet til styrket bemanning, opplæring og hvordan arbeidet organiseres for å sikre riktig og hurtig saksbehandling. Direktoratet skiftet saks- og arkivsystem like før pandemien startet, og dette har også hatt betydning for den lange behandlingstiden.

Når det gjelder spørsmålet om digitalt materiale i straffesaker er det også iverksatt flere tiltak. Politiet prioriterer digitalisering i straffesakskjeden, og har også etablert en mediebank som bidrar til å sikre lyd- og bildemateriale. For å støtte både Øst politidistrikt og de øvrige distriktene i arbeidet med å konvertere eldre lyd- og bildemateriale til mediebanken, arbeides det også med å få satt opp en teknisk løsning som øker tempoet i konverteringen. Politidistriktene Øst og Agder er nå med på å teste denne løsningen.

Jeg vil følge opp denne saken i den løpende styringsdialogen med politiet.

SPØRSMÅL NR. 2790

Innlevert 1. september 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 13. september 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Er fiskeriministeren bekymret for at russiske fiskefangster som tillates landet i Norge og dels eksporteres videre til EU-land, kombinert med sterkt økende norsk import fra Russland av fiskefôr og råvarer til fiskefôr, på sikt kan svekke norsk sjømatnærings omdømme i internasjonale markeder?

BEGRUNNELSE:

En artikkel i Dagens Næringsliv den 12. august belyser hvordan russiske oligarkter tjener store summer på å lande sine fangster ved norske havner. I andre europeiske land er store russiske skip bannlyst. Dermed bidrar Norges praksis til å gi Putin inntekter han avskjæres fra i EU-land.

Samtidig viser SSBs handelsstatistikk at Norge importerte russisk fiskefôr og fôrvarer til fiskefôr til en verdi av 256 millioner kroner i juli i år. Det er en økning på 46,8 prosent sammenlignet med juli 2021. Jevnt over har importen fra Russland gått kraftig ned etter krigsutbruddet, men fiskefôr og fôrvarer er et unntak.

Svar:

Norge fordømmer på det sterkeste Russlands militære angrep på Ukraina. Vi står sammen med våre allierte om å støtte Ukraina og reagerer kraftig mot Russland. Norge har derfor sluttet opp om EUs restriktive tiltak mot Russland, med enkelte nasjonale tilpasninger. Dette er de strengeste sanksjonene mot et enkeltland noensinne. Tiltakene er en nødvendig reaksjon på Russlands brutale og uprovoserte angrepskrig mot Ukraina. Fra norsk side har vi stilt det meste av bilateralt samarbeid med russiske myndigheter i bero, med noen viktige, nasjonale unntak. Det geografiske naboskapet med Russland krever likevel noe kontakt og dialog. Blant annet videreføres fiskerisamarbeidet med Russland, inkludert fiskeriforsknings-samarbeidet. Vi har den geografien vi har, og vi deler Barentshavet med Russland. Felles forvaltning er derfor grunnleggende, og den internasjonale havretten pålegger oss det.

Formålet med å videreføre det norsk-russiske fiskerisamarbeidet er å sikre den langsiktige bærekraftige forvaltningen av fiskebestandene, og dermed beskytte det

økosystemet disse er en del av. Forvaltningssamarbeidet, inkludert forskning, regulering og kontroll, er bærende elementer for en forsvarlig og bærekraftig forvaltning. Det er derfor en grunnleggende norsk interesse å opprettholde forsknings- og forvaltningssamarbeidet. Uten samarbeid om forvaltning, forskning og kontroll, er det en risiko for at en bestand fiskes ned. Det kan skade den viktige torskbestanden i Barentshavet, og det er en risiko for at det oppstår uvisse følger for økosystemene. Overfiske kan sette en bestand langt tilbake og det finnes eksempler som viser at det kan ta svært lang tid å gjenoppbygge en bestand, om man i det hele tatt klarer det – med de følger det ville medført for fiskeriavhengige kystsamfunn. En bærekraftig forvaltning krever derfor samarbeid, og det står vi fortsatt ved.

Norge har etter en selvstendig vurdering valgt å slutte opp om EUs restriktive tiltak som en nødvendig reaksjon på Russlands brutale og uprovoserte angrep på Ukraina. Det er ingen tvil om at Norge slutter opp om og står sammen med EU om sanksjonene som rammer det russiske regimet.

Det norske sanksjonsregelverket er utformet basert på prinsippene om forutsigbarhet, brukervennlighet og kravet til klarhet. Til forskjell fra EU har vi valgt å spesifisere hvilke fartøy som omfattes av havneforbudet. Det innebærer at den norske forskriften eksplisitt klargjør at den kun rammer fartøy over 500 bruttotonn som seiler kommersielt i internasjonal fart. Vi har også gitt et unntak for fiskefartøy. Unntaket er, som redegjort nærmere for ovenfor, gitt fordi vi vil hegne om en bærekraftig fiskeriforvaltning i Barentshavet. Norge har hatt fiskerisamarbeid med Russland i over 50 år. Dette sikrer en bærekraftig forvaltning, men har også bidratt til dialog og stabilitet i nord. Vi ønsker å bidra til at stabilitet i nordområdene ikke svekkes.

For å unngå utilsiktede konsekvenser for matsikkerhet er EU sine tiltak mot Russland utformet slik at de generelt sett ikke rammer handelen med mat. Matvarer, herunder også sjømat, med noen få unntak, har aldri vært omfattet av EUs eller Norges sanksjoner mot Russland. Det samme gjelder for fôrvarer. Det er derfor ikke tilfelle at Russland får inntekter for handel med fôrvarer med Norge, mens de er avskåret fra slik handel med EU. Næringsaktørene avgjør selv hvilke varer de importerer eller eksporterer innenfor det til enhver tid gjeldende sanksjonsregimet.

Kvantumet russisk fisk som landes i Norge er noe lavere per utgangen av august i år (93 000 tonn) enn ved utgangen av august i fjor (96 000 tonn). Det aller meste av den russiske fisken går videre. Omsetningstall viser at om lag 90 pst. av den russiske fisken som landes i Norge går inn på tollager, før den deretter sendes videre til EU og andre markeder og at om lag 10 prosent importeres til Norge. Den russiske fisken utgjør dermed en liten andel av råstoffgrunnlaget til norsk industri.

Norge skal ikke bli noen frihavn for russiske fartøy som ikke kan anløpe annen europeisk havn. Vi har ingen indikasjoner på at dette er tilfellet i dag. Frakt til EU-havner kan gjennomføres med russiske fartøyer under 500 bruttotonn. For større fartøyer kan det søkes om særskilt tillatelse basert på gitte vilkår og for nærmere angitte formål, bl.a. frakt av matvarer. EUs medlemsland kan følgelig gi dispensasjon fra havneforbudet for russiske fartøyer som frakter fisk, og etter det vi er kjent med gis det slike dispensasjoner. Statistikk fra Eurostat viser at EUs medlemsland har importert til sammen 101 000 tonn fisk fra Russland i første halvår 2022. Dette er en volumøkning fra samme periode i 2021 da EU importerte i overkant av 82 000 tonn fisk fra Russland. Det er dermed ikke det norske unntaket for fiskefartøy alene som bidrar til at russisk fisk kommer inn på det europeiske markedet.

Norge er verdens nest største eksportør av sjømat og norsk fiskeriforvaltning er anerkjent. Dersom forvaltningssamarbeidet med Russland i Barentshavet opphører og dette skulle medføre at torskbestanden, som er godt forvaltet gjennom årtier, kommer under press, vil omdømmet til Norge generelt og norsk sjømat spesielt kunne svekkes. Omdømmet til norsk sjømatnæring i internasjonale markeder er et felles ansvar. Jeg mener at flere bør tenke over hvordan dette omdømmet best kan sikres.

SPØRSMÅL NR. 2791**Innlevert 1. september 2022 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide****Besvart 9. september 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Planlegger regjeringen ytterligere humanitær støtte til Pakistan som følge av flomkatastrofen i landet?

BEGRUNNELSE:

Flomkatastrofen i Pakistan har ført til at minst 33 millioner mennesker er på flukt. Pakistans regjering mener katastrofen vil koste landet USD 10 mrd. Regjeringen har varslet at Norge vil gi noe nødhjelp, men behovene er akutte og vil komme til å være enorme også framover.

Svar:

Flommen i Pakistan er dramatisk. Landet er igjen utsatt for en klimakatastrofe som påvirker millioner av mennesker. FN legger til grunn at over 30 millioner mennesker er rammet av flommen, hvorav halvparten er barn. Flommen har ødelagt eller skadet over 18,000 skoler og over en million hjem, og behovene for mat, rent vann og husly er

store. Det er stor bekymring for de langsiktige psykososiale skadevirkningene av flomkatastrofen i Pakistan, spesielt for barn som ikke lengre har tilgang på skoletilbud. Disse vil også ha behov for beskyttelse.

Norge bidrar både med humanitær bistand i denne akutte fasen og langsiktig utviklingsbistand til kvinner og barn i de flomutsatte provinsene. Den norske bistanden går via FN, Røde Kors- bevegelsen og ikke-statlige organisasjoner. Så langt har regjeringen bidratt med 25 millioner kroner til nødhjelpsarbeidet og matsikkerhet. Vi vil bidra med ytterligere humanitær støtte i forbindelse med flomkatastrofen i Pakistan slik at totalbeløpet blir på om lag 80 millioner kroner.

I tillegg er Norge blant de landene som gir mest kjernestøtte til flere av FN-organisasjonene som er operative i Pakistan og som bidrar til å hjelpe ofrene av flomkatastrofen. Kjernestøtte gir våre partnere forutsigbarhet og muligheten til å kanalisere ressurser dit de trengs mest. Dette er særlig viktig i en akutt krisesituasjon som denne.

SPØRSMÅL NR. 2792**Innlevert 1. september 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjøalg Unneland****Besvart 13. september 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Mener ministeren at kommunelovens regler om rett til fritak for å delta på kommunestyremøter skal gjelde for studenter på like linje som arbeidstakere og hva vil ministeren gjøre for å sørge for at unge folkevalgte studenter får delta på politiske møter i likhet som andre folkevalgte?

BEGRUNNELSE:

I henhold til kommuneloven paragraf 8-1 så er folkevalgte til kommunale og fylkeskommunale organer pliktig til å delta på organets møter, hvis de ikke har gyldig forfall. Kommuneloven paragraf 8-2 stadfester at:

«Arbeidstakere har krav på fri fra sitt arbeid når det er nødvendig på grunn av møteplikt i kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer.»

Slik situasjonen er i dag får ikke studenter gyldig fravær for å utføre sin plikt, nemlig delta i deres folkevalgte organ. I dag er unge mellom 18 og 30 er svært underrepresentert i kommunestyre, bystyre og fylkesting. I tillegg har unge lokalpolitikere en spesielt høy frafallsrate i lokalpolitikken. At unge blir hindret i å delta i deres folkevalgte organer er et demokratisk problem som får negative samfunnsmessige konsekvenser, da det fører til at unge blir underrepresentert i politikken.

På en rekke studier er det krav om 80 % tilstedeværelse, studentene får heller ikke fritak for å delta på politiske møter, dette betyr i praksis at de nektes å delta.

Det har lenge vært tverrpolitisk enighet om å øke unges deltakelse i politikken men slik det er i dag ivaretas ikke studenter av lovgivningen da den kun ivaretar arbeidstakere. Dette rammer også studenter ulikt, fordi det i dag er opp til hver enkelt utdanningsinstitusjon å eventuelt gi eller ikke gi godkjent fravær, noe som fører til at studenter vil rammes ulikt fra institusjon til institusjon. Dette er en urettferdig praksis. Slik det er i dag nektes studenter å utføre sitt folkevalgte arbeid, arbeid de er pliktet til å gjøre.

Her må lovverket tydeliggjøres og eventuelt endres for å sikre at også unge folkevalgte, herunder studenter, kan delta i demokratiet på like linje med arbeidstakere.

Svar:

Mangfold i politikken er viktig, og jeg er enig med stortingsrepresentant Unneland i at det er problematisk at unge er underrepresentert i kommunestyre, bystyre og fylkesting.

Universiteter og høyskoler har et selvstendig faglig ansvar for innhold og opplegg innenfor de rammene som følger av universitets- og høyskoleloven og forskrift til loven, jf. universitets- og høyskoleloven § 1-5 fjerde ledd. Det er også den enkelte institusjon som fastsetter studieplan for det faglige innholdet i studiene, inkludert om kurs skal være obligatoriske, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-3 tredje ledd.

I juni i år vedtok Stortinget overordnede nasjonale regler om permisjon i universitets- og høyskoleloven på bakgrunn av forslag fra Kunnskapsdepartementet i Prop. 74 L (2021–2022). Reglene trådte i kraft 1. august i år. Det følger nå av universitets- og høyskoleloven § 4-3 e at institusjonene skal innvilge permisjon fra studiene når det foreligger særlige grunner, og at det da skal innvilges permisjon så lenge behovet tilsier det. I Stortingets behandling av Prop. 74 L (2021-2022), jf. Innst. 287 L (2021–2022), uttalte Utdannings- og forskningskomiteen følgende:

Komiteen støtter forslagene om å innføre en overordnet nasjonal regel for permisjon. Komiteen viser til at for eksempel studenter som er valgt til et folkevalgt organ eller studentpolitiske organer, skal ha rett til permisjon i studiet. Det samme gjelder for toppidrettsutøvere.

Departementet legger på bakgrunn av dette til grunn at studentene i utgangspunktet vil ha rett til permisjon dersom dette er nødvendig for å kunne ivareta verv i et folkevalgt organ.

Minimumsrettighetene i universitets- og høyskoleloven § 4-3 e vil bidra til likebehandling på tvers av institusjonene. Institusjonene skal gi forskrifter om permisjon, jf. § 4-3 e tredje ledd. I forskriften kan institusjonene åpne for permisjon i andre tilfeller enn det som følger av loven og fastsette regler om permisjonens lengde mv. Kravet om at institusjonene skal ha forskrifter om permis-

jon, vil sikre forutberegnelighet for studentene og bidra til likebehandling innad på den enkelte institusjonen.

Universiteter og høyskoler har en plikt til å legge til rette for at studentene oppnår de kunnskapene og ferdighetene som utdanningen skal gi. Den som skal bestå en utdanning, må ha oppnådd det fastsatte læringsutbyttet for den aktuelle utdanningen. Permisjoner og annen tilrettelegging kan ikke føre til en reduksjon av de faglige kravene som stilles i den enkelte utdanningen.

Søknader om permisjon må vurderes konkret opp mot de nasjonale reglene og eventuelle tilleggsregler som gjelder for den enkelte institusjon. Det er opp til institusjonene å vurdere om det foreligger særlige grunner for permisjon etter universitets- og høyskoleloven § 4-3 e, eller om det eventuelt er grunnlag for permisjon etter institusjonens egne tilleggsregler. I tillegg er det opp til den enkelte institusjon å vurdere hvor lang permisjon det er behov for og hvilke permisjoner som kan innvilges uten at det fører til en reduksjon av de faglige kravene som stilles i den enkelte utdanningen.

Jeg mener det er viktig å legge til rette for at studentene engasjerer seg i politisk arbeid. Samtidig er det viktig at studentene sikres mulighet til å oppnå det fastsatte læringsutbyttet for den utdanningen de er tatt inn på. Jeg mener de nye reglene om permisjon balanserer de ulike hensynene på en god måte.

Jeg vil for øvrig vise til at kommuneloven § 8-1 åpner for fritak fra deltagelse i et kommunalt og fylkeskommunalt folkevalgt organ ved gyldig forfall. I noen tilfeller kan det være aktuelt å vurdere om deltagelse i obligatorisk undervisning vil være et slikt gyldig forfall. Jeg viser i denne sammenheng til at Høyesterett i en sak om fritak fra møteplikt som lagrettemedlem, kom til at obligatorisk undervisning var gyldig fravær.

SPØRSMÅL NR. 2793**Innlevert 2. september 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 6. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Stortinget har vedtatt fritak i bomringen for kjøretøy på biogass. Nå har det kommet forslag til hvordan dette kan administreres.

Hvordan vil statsråden følge opp saken lokalt inn mot fylker og kommuner for å ivareta Stortingets vedtak?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok 9. juni 2022 en likestilling mellom biogass, el og hydrogen.

I vedtaket ber Stortinget regjeringen snarest følge opp vedtaket om et obligatorisk takstfritak for biogasskjøretøy på strekninger som er finansiert av bompenger, gjeldende fra 1. januar 2023.

Svar:

Som ledd i oppfølgingen av anmodningsvedtak 35 punkt 8, 2. desember 2021 og senere anmodningsvedtak nr. 757,

10. juni 2022, har Statens vegvesen på oppdrag fra Samferdselsdepartementet, opprettet en egen takstklasse for alle gassdrevne kjøretøy i takstgruppe 2 (tunge kjøretøy) i AutoPASS, jf. omtalen av anmodningsvedtak 35 punkt 8 i Prop. 111 S (2021-2022) Nokre saker om veg, særskilte transporttiltak og transport i byområda mv. Med en egen takstklasse for alle tunge gassdrevne kjøretøy kan gasskjøretøy identifiseres og prises som en egen takstklasse. Det er lagt opp til at en slik ordning først og fremst brukes i byområder der det allerede i dag er mulighet for et takstsystem med tids- og miljødifferensierte takster, jf. veglova § 27 andre ledd.

Fritak for tyngre gassdrevne kjøretøy ble gjennomført i bomstasjonene i og rundt Oslo fra 1. september 2022 i forbindelse med takstendringer i Oslopakke 3. Andre bompengefinansierte bypakker med et miljødifferensert takstsystem må først ha et lokalpolitisk vedtak, før den nye takstklassen kan etableres og et fritak for denne gruppen kjøretøy kan gjelde.

SPØRSMÅL NR. 2794**Innlevert 2. september 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 12. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Mener statsråden at kostnadene med klimagassutslipp for oljeselskap på norsk sokkel som ikke elektrifiserer med kraft fra land, ikke vil være i stand til å finansiere disse kostnadene og kommer til å stenge ned?

BEGRUNNELSE:

Statsråden hevder at oljeselskapene på norsk sokkel må få tilgang til kraft fra land for å redusere utslippskostnadene sine og at de uten denne muligheten må stenge ned driften.

Svar:

Hovedvirkemidlene for å få ned utslippene fra produksjonen av olje og gass på norsk sokkel er kvoteplikt og CO₂-avgift. Kostnaden ved klimagassutslipp i petroleumssektoren er betydelig høyere enn i de fleste andre sektorer. Utslippskostnadene, altså summen av kvoter og CO₂-avgift, er i dag på om lag 1 500 kroner per tonn CO₂. Stortinget har varslet en videre opptrapping av utslippskostnadene for olje- og gassproduksjonen. Dagens politikk gir således selskapene sterk egeninteresse av å redusere sine utslipp av klimagasser.

Olje- og gassnæringen tilpasser seg denne politikken og har også satt seg høye egne ambisjoner om reduksjon i utslippene fra produksjonen framover. Mer bruk av kraft

fra land er nødvendig for å oppnå store videre utslippskutt fra næringen i perioden mot 2030.

Innretninger med lokal kraftproduksjon som ikke legger om til kraft fra land, enten fordi det er en lite egnet løsning for disse og/eller at det er et for kostbart tiltak,

har i praksis begrensede muligheter for å redusere sine utslippskostnader betydelig så lenge innretningen er i drift.

For felt basert på slik produksjonsinfrastruktur vil det å stenge ned innretningen typisk være måten å redusere utslippskostnadene sine betydelig på før 2030.

SPØRSMÅL NR. 2795

Innlevert 2. september 2022 av stortingsrepresentant Irene Ojala

Besvart 8. september 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hvem har gitt nasjonalparkstyret fullmakter til endring av kontorsted fra Kiberg til Vadsø, og kan eventuelt et nasjonalparkstyre se bort fra beslutningen som ble tatt av departementet om at kontorstedet skal være i Kiberg?

BEGRUNNELSE:

Varangerhalvøya nasjonalpark/Várnjårgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen kansalistaras ble opprettet i 2006 og er 1804 kvadratkilometer stor. Varangerhalvøya er Norges største halvøy. Landskapet er svært gammelt i Skandinavisk målestokk, og i stor grad formet før istidene. Innlandsisen under de siste istidene har ligget fastfrosset over store deler av halvøya, og dermed i liten grad endret landskapet. Halvøya består i hovedsak av fjellvidder, og vegetasjonsløse blokkhav dominerer store deler av de høyereliggende platåene.

Nasjonalparken ligger i kommunene Båtsfjord, Unjárgga/Nesseby, Vardø og Vadsø i Troms og Finnmark fylke. Da disse kommunene ikke ble enige om forvaltningssted og kontorlokalisering besluttet Miljøverndepartementet at Kiberg skulle være forvaltningsknutepunktet, og også skulle være kontorlokale for nasjonalparkforvalteren. Begrunnelsen var at Kiberg hadde en god geografisk plassering relatert til nasjonalparken. Tidligere Kiberg skole har vært kontorstedet for forvalteren av Varangerhalvøya nasjonalpark siden bygget sto klart til bruk i 2013.

I midten av juli 2022 fikk eier av skolen, Arnt Støme, beskjed om at forvalterens kontorsted ville flyttes fra Kiberg til Vadsø. Miljødirektør Lisa Helgason ved Statsforvalteren i Troms og Finnmark, opplyser om at de har fulgt opp Miljødirektoratets vedtak om å flytte kontorstedet ved å si opp leieavtalen ved Kiberg skole. Direktoratets vedtak er basert på nasjonalparkstyrets ønske.

Svar:

I 2010 ble det besluttet å overføre forvaltningsansvaret for Varangerhalvøya nasjonalpark samt Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde og Syltefjorddalen naturreservat fra statsforvalteren (da fylkesmannen) til et lokalpolitisk sammensatt verneområdestyre med medlemmer fra Båtsfjord, Vardø, Vadsø og Nesseby kommuner, Troms og Finnmark fylkeskommune og Sametinget.

Sekretariatsfunksjonen for verneområdestyret ble lagt til en nasjonalparkforvalter. Staten dekker utgifter til lønn og kontorsted for forvalter.

Da kommunene ikke ble enige om lokalisering av forvaltningsknutepunktet for nasjonalparken, som skulle være kontorstedet for forvalter, ba styret departementet om å bestemme dette. Slik jeg har oppfattet saken, ønsket alle kommunene forvaltningsknutepunktet lagt til egen kommune.

Etter en helhetsvurdering besluttet departementet høsten 2011 at knutepunktet skulle ligge i Kiberg i Vardø kommune.

Siden den gang har myndigheten til å godkjenne lokalisering av nye forvaltningsknutepunkt blitt delegert fra departementet til Miljødirektoratet.

Jeg har notert meg at et enstemmig nasjonalparkstyre har besluttet at det ønsker å flytte forvaltningsknutepunktet og dermed forvalters kontorsted til Vadsø. Flyttingen ble godkjent av Miljødirektoratet i brev 26. august 2022. Direktoratet legger vekt på at nasjonalparkforvalter ved en slik flytting vil ha kontorsted i et bredere faglig miljø enn i dag, blant annet nær Statens naturoppsyn og dermed feltapparatet for områdene styret forvalter. Dette er i tråd med intensjonene for etablering av forvaltningsknutepunktene, jf. beskrivelsen av dette i Prop. 1 S (2009-2010).

Når det nå er lokal enighet om å flytte kontorstedet et annet sted, og dette er i tråd med de føringene som i sin tid

ble lagt for lokalisering av forvaltningsknutepunkt, ser jeg liten grunn til å fastholde beslutningen fra 2011.

SPØRSMÅL NR. 2796

Innlevert 2. september 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 8. september 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Departementet har anslått at provenytapet ved den midlertidige petroleumsskatten vil bli om lag 11 mrd.

Hvis man tar høyde for de investeringer man nå vet har blitt realisert eller vil realiseres som følge av skatteendringene, hvor mye er provenytapet da og hva vil tapet være knytta spesifikt til en evt. utbygging av Wisting-feltet, gitt de investeringskostnader Equinor i dag anslår?

BEGRUNNELSE:

I følge Equinors konsekvensutredning fra 2022 er de totale, forventede investeringer til utbygging av Wisting-feltet ved beslutning om videreføring, estimert til 60-75 milliarder (2021-kroner).

Svar:

Våren 2020 ble det innført midlertidige regler i petroleumsskatten, jf. Prop. 113 L (2019–2020) og Innst. 351 L (2019–2020), som innebærer at investeringskostnader samt en friinntekt på 24 pst. kan utgiftføres umiddelbart i særskattegrunnlaget. Reglene omfatter investeringskostnader som pådras i 2020 og 2021, samt investeringskostnader som er omfattet av plan for utbygging og drift (PUD) eller plan for anlegg og drift (PAD) innkommet til Olje- og energidepartementet før 1. januar 2023 og godkjent av departementet før 1. januar 2024. I tillegg kan skatteverdien av underskudd og ubenyttet friinntekt for inntektsårene 2020 og 2021 kreves utbetalt. Fra og med 2022 ble friinntekten i de midlertidige reglene nedjustert fra 24 pst. til 17,69 pst. som følge av en teknisk satsøkning i særskatten ved omlegging til kontantstrømskatt, jf. Prop. 88 LS (2021–2022).

I svar på skriftlig spørsmål nr. 2258 fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski datert 14. juni 2022 beregnet departementet at de midlertidige reglene vil gi et provenytap over tid på om lag 11 mrd. kroner, målt som nåverdi i 2020-kroner, sammenlignet med en situasjon der investeringene hadde vært skattlagt med ordinære

2019-regler. Generelt sett er det slik at det norske samfunnet økonomisk tjener på at et lønnsomt olje- og gassfunn blir utbygd og utnyttet sammenlignet med at det ikke blir det.

Departementet har ikke grunnlag for å oppdatere beregningen. I beregningen legger en bl.a. til grunn at investeringene følger anslagene i revidert nasjonalbudsjett for 2022. Nye anslag for norsk økonomi, herunder om petroleumsinvesteringer, vil fremgå i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023.

Departementet har ikke et tilstrekkelig informasjonsgrunnlag til å beregne provenyvirkning av skatteendringer for enkeltprosjekter.

Statens inntekter fra SDØE samt skatter og avgifter fra petroleumsvirksomheten inngår i kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten som i sin helhet overføres til Statens pensjonsfond utland. Provenyendringer som følge av de midlertidige reglene påvirker dermed ikke det oljekorrigerte budsjettet på kort sikt, men vil påvirke handlingsrommet i fremtidige budsjetter.

SPØRSMÅL NR. 2797**Innlevert 2. september 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 13. september 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Under overskriften “Vi lanserer ny visuell profil for å spare kostnader og kommunisere mer effektivt” presenterer Forskningsrådet sin nye grafiske profil på sin hjemmeside, 1. september i år. “Investeringen i ny profil skal gjøre det enklere å forstå hvem vi er” heter det videre i saken.

Mener statsråden at dette er fornuftig bruk av skattebetalernes penger, og er ikke dette penger som heller kunne gått til forskning - som er Forskningsrådets primæroppgave?

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for Forskningsrådet som opplyser at de over tid har brukt store ressurser på å ved-

likeholde flere profiler og merkevarer for ulike tiltak og program. Forskningsrådet har derfor brukt 6,2 millioner kroner til en helhetlig og samlende visuell profil. Forskningsrådet mener at investeringene i ny profil vil lønne seg raskt og anslår at de vil kunne spare tre millioner kroner årlig på design og kommunikasjonsaktiviteter. De legger også vekt på at en ny visuell profil vil styrke og effektivisere dialog med forskningsmiljøer og allmennheten.

Jeg mener at det er Forskningsrådet som selv best vurderer tiltak for å styrke og effektivisere sin dialog med forskningsmiljøer, allmennhet og nye brukergrupper. For øvrig er jeg opptatt av effektiv og god drift i Forskningsrådet.

SPØRSMÅL NR. 2798**Innlevert 2. september 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 6. september 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hva er utenriksministerens reaksjon på rapporten fra FNs høykommissær for menneskerettigheter om menneskerettighetsbrudd i Kina som ble publisert onsdag 31. august, og hvordan vil dette påvirke relasjonene mellom Norge og Kina?

BEGRUNNELSE:

FNs høykommissær for menneskerettigheter publiserte onsdag 31. august en rapport om brudd på menneskerettigheter i Xinjiang-regionen i Kina. FN-rapporten konkluderer med at Kina har begått alvorlig brudd på menneskerettighetene i regionen, samtidig som de skriver at Kinas behandling av uigurer og andre muslimske grupper, kan være internasjonale forbrytelser, inkludert forbrytelser mot menneskeheten.

I etterkant av rapporten har USAs utenriksminister uttalt at Kina må stilles til ansvar for «folkemordet» på den muslimske uigur-minoriteten og mener at denne rappor-

ten styrker og bekrefter deres dype bekymring knyttet til det pågående folkemordet og forbrytelsene mot menneskeheten som kinesiske myndigheter begår mot uigurene.

Svar:

Menneskerettigheter er et tverrgående hensyn i norsk utenrikspolitikk. Det er også et viktig element i norsk bilateral dialog med Kina. Både jeg og andre regjeringsmedlemmer har tatt opp menneskerettighetssituasjonen i Kina, med særlig vekt på den bekymringsfulle situasjonen i Xinjiang, med motparter på kinesisk side. Ulike syn må ikke stå i veien for utveksling av synspunkter og erfaringer. Bilateral dialog og multilateralt samarbeid er våre viktigste virkemidler i arbeidet for å fremme og beskytte menneskerettigheter.

Rapporten fra kontoret for høykommissæren for menneskerettigheter om menneskerettighetsbrudd i Xinjiang er omfattende og sterkt urovekkende. Rapporten omtaler i sine funn mange av de mest alvorlige historiene

som har fremkommet tidligere. Representanten påpeker korrekt at rapporten konkluderer med at dette kan regnes som internasjonale forbrytelser, og trolig også forbrytelser mot menneskeheten. Dette tar vi svært alvorlig. Derfor uttalte jeg meg offentlig på vegne av regjeringen om rapporten. Uttalelsen ligger ute på regjeringens nettsider.

Vi vil fortsette å ta opp menneskerettighetssituasjonen i Kina både direkte med kinesiske myndigheter, og

internasjonalt gjennom FN. Vi oppfordrer kinesiske myndigheter til å respektere alle sine menneskerettighetsforpliktelser, stoppe vilkårlig frihetsberøvelse av uigurer og andre minoriteter, og til å samarbeide fullt ut med FNs menneskerettighetsinstitusjoner for å sikre overholdelse av bindende, internasjonale menneskerettighetsforpliktelser.

SPØRSMÅL NR. 2799

Innlevert 2. september 2022 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 14. september 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Lærere er en av de yrkesgruppene som har størst risiko for å bli utsatt for vold og trusler. I forbindelse med et tilsyn i Oslo kommune har Arbeidstilsynet presisert at lovverket krever at kommuner må ha fysisk opplæring av alle ansatte i håndteringen av vold og trusler, flere ganger årlig.

Hvordan tenker statsråden at dette skal implementeres i kommunene og hvor mye ressurser vil regjeringen sette av til dette formålet?

BEGRUNNELSE:

I Forskrift om endring i forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid står det:

«§ 23A-2. Opplæring ved arbeid som kan medføre risiko for å bli utsatt for vold og trussel om vold.

Ved arbeid som kan medføre risiko for å bli utsatt for vold og trussel om vold skal det gis nødvendig opplæring og øvelse i forebygging og håndtering av vold- og trusselsituasjoner, samt i bruk av eventuelt sikkerhetsutstyr.

Arbeidsgiver skal sørge for at opplæring og øvelse gjentas og tilpasses vesentlige endringer i risikovurderingen og ellers når det er nødvendig.»

I forbindelse med tilsyn i Oslo kommune har arbeidstilsynet gjennomgått kommunens opplegg for opplæring i håndtering av vold og trusler, og presisert at denne forskriften skal forstås som at lærere må få jevnlig fysiske kurs (minst to ganger i året) i håndtering av vold og trusler.

Jeg går ut fra at denne forståelsen da er noe som legges til grunn i alle landets kommuner. Å lage et system for en så omfattende opplæring av alle lærere er ressurskrevende.

Dette er noe som per i dag ikke har noe finansiering, og vil være en ny oppgave for kommunene å løse.

Svar:

Jeg vil understreke at vold og trusler, enten det er rettet mot elever, lærere eller andre voksne i skolen, er uakseptabelt. Det er alvorlig både for de som utsettes for det, og for dem som utøver volden.

Mitt svar er basert på innspill fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet som har ansvaret for arbeidsmiljøloven.

Regelverket er tydelig på at ansatte har rett til et godt arbeidsmiljø, og at elevene har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Etter forskrift om utførelse av arbeid skal alle arbeidsgivere kartlegge hvilken risiko sine ansatte har for å bli utsatt for vold og trusler. Som stortingsrepresentanten viser til, krever videre regelverket at arbeidstakerne gis nødvendig opplæring og øvelse i blant annet forebygging og håndtering av vold- og trusselsituasjoner. Forskriften sier imidlertid ikke noe spesifikt om innhold og hyppighet av opplæringen; den forutsettes å stå i forhold til den konkrete risikovurderingen.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet, som har ansvaret for arbeidsmiljøloven, opplyser at departementet ikke er kjent med at Arbeidstilsynet har stilt krav om fysiske kurs minst to ganger om året. I den konkrete saken som det formodentlig vises til i spørsmålet, har Arbeidstilsynet bedt om bekreftelse på at nødvendig praktisk øvelse i forebygging og håndtering av vold og trusler gis til alle ansatte i Utdanningsetaten som har risiko for å utsettes for vold og trusler. Oslo kommune har imidlertid i sitt svar til Arbeidstilsynet opplyst at det skal gjennomføres øvelse

minst to ganger per år på den enkelte skole i kommunen.

Dette er altså noe kommunen selv har kommet frem til, og er ikke stilt som krav av Arbeidstilsynet.

SPØRSMÅL NR. 2800

Innlevert 2. september 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 12. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden sikre at ideelle aktører som utfører offentlig lovpålagte oppgaver på oppdrag fra stat, fylkeskommune eller kommune kan få strømstøtte (Jeg sikter særlig til aktører som driver innen helse, private barnehager, friskoler som f.eks. er organisert som et aksjeselskap eller stiftelse. Haraldsplass Diakonale Stiftelse er et eksempel på en aktør som utfører offentlig lovpålagte oppgaver og som nå ikke får strømstøtte)?

BEGRUNNELSE:

Av innst. 251 S (2021-2022) fremgår det at strømstøtteordningen for ideell og frivillig sektor forvaltes av Lotteri- og stiftelsestilsynet. Det settes imidlertid noen vilkår for støtten. I Lottstiftets søknadsportal fremgår det at følgende ikke blir kompensert i denne ordningen:

“Strømforbruk knyttet til utføring av offentlig lovpålagte oppgaver på oppdrag fra stat, fylkeskommune eller kommune. Eksempler på dette er ideelle organisasjoner som driver med barnehager, barnevern, skoler, omsorgsboliger og annet helsetilbud.”

Denne ordningen legger opp til at flere ideelle aktører står uten strømstøtte ved at de havner mellom to ordninger.

Svar:

Regjeringen samarbeider nå tett med partene i arbeidslivet for å finne egnede tiltak som kan avhjelpe utfordringer som deler av næringslivet har i møte med høye strømpriser. Det arbeides for at en strømstøttepakke for næringslivet kan bli presentert i løpet av september. Virke, som representerer mange av de ideelle aktører som har avtaler med statlige, fylkeskommunale og kommunale virksomheter, er involvert i arbeidet.

Næringsministeren har i svar på spørsmål nr. 2720 fra representanten Nikolai Astrup vist til at regjeringen vurderer ulike tiltak og kombinasjoner av disse. Han viser

til at både LO, NHO og Virke er opptatt av at vi skal gjøre dette arbeidet grundig, for å unngå lite gjennomtenkte tiltak som ikke fungerer.

Arbeidet med tiltak for å avhjelpe bedrifter med høye strømpriser er krevende, primært grunnet den makroøkonomiske situasjonen i Norge for tiden. Det går særdeles godt i norsk økonomi. Vi har den laveste arbeidsløsheten på 15 år og ferske tall fra SSB viser at det er rekordmange ledige stillinger. Vi opplever høy sysselsetting, men også stigende priser og økende renter. Mange bedrifter har minst like store utfordringer med å få tak i nok arbeidskraft, som høye strømgjeldninger. Å tilføre ytterligere stimulans til økonomien i en slik situasjon kan være med på å gjøre dette enda verre, for eksempel gjennom økte renter.

SPØRSMÅL NR. 2801**Innlevert 2. september 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 14. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at rettighetene til flyktningbarn med funksjonsnedsettelse på mottak og i norske kommuner ivaretas, og for å styrke koordineringsteamene som skal sikre en kontinuitet i oppfølgingen av barna og deres familier?

BEGRUNNELSE:

Redd Barna har i år lansert en rapport om oppfølgingen av barn og unge med funksjonsnedsettelse som har blitt bosatt i norske kommuner. Barna og deres familier forteller om lang ventetid for å få informasjon om sine rettigheter, at de ikke blir hørt og ikke får god nok oppfølging fra koordineringsteamene. Et koordineringsteam skal opprettes for barn og unge med funksjonsnedsettelse som har sammensatte behov og bistå med koordinering av hjelpetjenestene og utvikling av en individuell plan.

Det siste halvåret har det vært flere avisoppslag der det også er avdekket manglende oppfølging av barn med funksjonsnedsettelse og deres familier i norske asylmottak. Den siste, forferdelige saken endte med dødsfallet til en 10 år gammel gutt på et Hero-mottak i Ringsaker. Gutten som døde hadde en utviklingshemming. Felles for alle disse sakene er at foreldrene flere ganger har etterlyst hjelp, mer informasjon og tilrettelegging, men ikke fått det.

Svar:

Regjeringens grunnleggende målsetting er at asylsøkere eller fordrevne personer som har midlertidig kollektiv beskyttelse skal få et godt opphold i Norge. Mange av disse har opplevd krig, forfølgelse eller andre alvorlige hendelser i sitt hjemland. Også det å flykte fra sitt hjemland og skulle etablere seg på nytt i et fremmed land, vil i seg selv kunne oppleves krevende. Ikke minst vil dette gjelde for barn. Alle barn i Norge skal få mulighet for en trygg oppvekst. Barn skal få gå på skole eller i barnehage og ha sosial interaksjon med andre barn. Barn og unge under 18 år som er asylsøkere eller har midlertidig kollektiv beskyttelse, har rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester. Kommunene skal tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester til barn og unge under 18 år som oppholder seg i kommunen.»

Helsedirektoratet har oppdatert Nasjonal veileder for helsetjenester til asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente. Den omhandler blant annet rettigheter og tje-

nester til barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Det er viktig med et godt samarbeid mellom kommunen og det lokale mottaket slik at beboerne sikres nødvendig og forståelig informasjon om rettigheter og helsetjenestetilbud lokalt og i Norge.

Den 1. august ble det innført en lovfestet rett til barnekoordinator. Familier med barn under 18 år som er asylsøkere eller har midlertidig kollektiv beskyttelse vil også omfattes av denne ordningen. Samtidig ble det lovfestet en plikt for kommunene til å tilby barnekoordinator til familier/barn som oppfyller vilkårene for rett til barnekoordinator. Fra samme tidspunkt ble det også innført harmoniserte og styrkede regler om samordning og samarbeid mellom velferdstjenestene, samt individuell plan.»

Barnekoordinator skal gjøre det enklere for familier som har eller venter barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, ved at koordinator skal sørge for at familien og barnet får et velferdstjenestetilbud som er koordinert og helhetlig, samt at de får nødvendig informasjon og veiledning. Koordinatoren skal også sørge for fremdrift i arbeidet med individuell plan dersom barnet oppfyller vilkårene for slik plan.

Rettigheten skal gjelde for "familier med barn eller som venter barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, og som vil ha behov for langvarige og sammensatte eller koordinerte helse- og omsorgstjenester og andre velferdstjenester". Rettigheten gjelder til barnet fyller 18 år.

Arbeids- og velferdsdirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Utdanningsdirektoratet og Helsedirektoratet utarbeider nå en tverrsektoriell veileder for de nye bestemmelsene om samarbeid, samordning og barnekoordinator. Veilederen har hovedvekt på målgruppene barn, unge og deres familier. Det tas sikte på at veilederen skal bli publisert 15. september 2022 på blant annet Helsedirektoratet sine nettsider.

Alle beboere i asylmottak skal få et tilpasset og forsvarlig innkvarteringstilbud. Det operative ansvaret for innkvartering av asylsøkere er delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til Utlendingsdirektoratet (UDI). UDI har rutiner og retningslinjer for å identifisere og følge opp personer med særskilte oppfølgingsbehov. UDI stiller krav til driftsoperatørene av asylmottak om at de skal tilrettelegge og bistå beboerne med å komme i kontakt med helsetjenesten i kommunen. I enkelttilfeller har UDI innvilget ekstraordinære tiltak, som eksempelvis ekstra bemanning med kvalifisert personell i mottaket,

inntil kommunens tilbud er igangsatt. Kommuner som er vertskommune for et asylmottak, mottar tilskudd fra UDI som kompensasjon for utgifter til kommunale tjenester som beboerne i asylmottak har krav på. Jeg viser for øvrig til redegjørelse fra Justis- og beredskapsministeren på spørsmål nr. 1806 og 2749.

Bosetting av flyktninger er en frivillig oppgave for kommunene og staten kan ikke pålegge en kommune å bosette enkeltpersoner, heller ikke barn med funksjonssnedsettelse. Erfaringer fra tidligere er at det kan være utfordrende å få bosatt personer med store helse- og omsorgsbehov.

Kommuner som bosetter flyktninger mottar et statlig integreringstilskudd. Integrerings-tilskuddet skal gi en rimelig dekning av kommunenes gjennomsnittlige merutgifter til bosetting, kvalifisering og integrering i

bosettingsåret og de fire påfølgende årene. Integreringstilskuddet blir utbetalt uavhengig av hvilke behov den enkelte flyktning har for oppfølging, tiltak og tilrettelegging i kommunen. Det gis også ekstratilskudd for bosetting av enkelte grupper, som eldre, enslige mindreårige og personer med nedsatt funksjonsevne. Kommuner som bosetter personer med store helse- og omsorgsbehov, må sende spesifisert søknad til Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Kommunene har ansvar for oppfølging av bosatte flyktninger og står fritt til å vurdere hvordan integreringstilskuddet benyttes innenfor rammen av lovpålagte oppgaver. Alle kommuner som yter særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester til enkeltmottakere kan, etter nærmere fastsatte kriterier, søke Helse- og omsorgsdepartementet om delvis refusjon av direkte lønnsutgifter knyttet til disse tjenestene.

SPØRSMÅL NR. 2802

Innlevert 2. september 2022 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 12. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva gjør regjeringen for å følge opp og reversere Ruters kollektivkutt i Viken, og hvordan vil regjeringen forhindre at øvrig kollektivtilbud kuttes?

BEGRUNNELSE:

I august gjennomførte Ruter flere kutt i rutetilbudet i hovedsak i Viken, mer spesifikt færre bussavganger og -ruter. Dette begrunnes med både et innsparingsbehov i Ruter og færre passasjerer etter pandemien. Samtidig har Ruter fått kompensert de tapte billettinntektene gjennom flere vedtak i Stortinget, der forhandlinger mellom SV og regjeringspartiene har resultert i økte bevilgninger til kollektivtrafikken i hele landet.

Et svekket kollektivtilbud vil medføre færre avganger og mindre fleksibilitet. Det vil igjen bety langt mer reisetid, mindre fleksibilitet og mindre fritid. Det vil igjen motivere til andre

fremkomstmidler, som bil. Kutt i kollektivtilbudet vil kunne føre til varige endringer i reisemønster der det ikke bare blir endringer i antall pendlerreiser pga. økt bruk av hjemmekontor, men at også biltrafikken vil øke. Dette må motvirkes, og Stortinget har vedtatt at det er et mål at kollektivtrafikken skal opp til samme nivå som det var før

pandemien. I Viken hadde kollektivtrafikken sterk vekst fram til pandemien, så grunnlaget er der.

Svar:

Etter årene med korona står kollektivtilbudet overfor store utfordringer. Hjemmekontor og redusert reiseaktivitet har medført lavere inntekter for fylkeskommunene. Det har for mange fylkeskommuner vært en positiv vekst på antall som velger å reise kollektivt gjennom våren og sommeren i takt med at samfunnet gradvis har kommet tilbake til normalen. Nå er reiseaktiviteten enkelte steder i landet nesten tilbake igjen på samme nivå som før pandemien, mens det for andre fylkeskommuner fremdeles er noe lavere reiseaktivitet.

Fylkeskommunene har ansvar for den lokale kollektivtransporten, og de må derfor omstille tilbudet slik at inntektene passer med utgiftene. Testing av nye billettkonsepter er et eksempel på nye måter å tiltrekke seg reisende på.

Vi ønsker at flere skal ta kollektiv i stedet for å ta bilen, ikke minst i de store byområdene.

For å hjelpe fylkeskommunene med denne omstillingsfasen, har staten til sammen utbetalt en omstillingspakke på 500 millioner kroner i 2022. Pengene skal

hjelpe fylkeskommunene til å finne de beste løsningene lokalt for buss, båt, ferje, T-bane, trikk og bybane.

Omstillingsmidlene fordeles mellom fylkeskommunene etter størrelsen på de økonomiske tapene som de fylkeskommunale kollektivselskapene har hatt det siste halvåret, nærmere bestemt frem til utgangen av juli i år.

For å opprettholde et pålitelig kollektivtilbud, stilte staten helt fra starten av opp med en egen kompensasjonsordning. Til sammen har fylkeskommunene fått utbetalt 8,5 milliarder kroner gjennom kompensasjonsordningen siden mars 2020.

Når perioden fra mars 2020 til juli 2022 ses under ett, har alle fylkeskommuner fått dekket hele nettotapet i den fylkeskommunale kollektivtransporten gjennom ekstra utbetalinger fra staten. I tillegg kommer omstillingsmidlene på 500 millioner kroner. Omstillingsmidlene

er utbetalt som en del av rammetilskuddet til fylkeskommunene over Kommunal- og distriktsdepartementets budsjett.

I regjeringens politiske plattform, Hurdalserklæringen, slås det fast at det lokale demokratiet må utvikles gjennom desentralisering av oppgaver til kommuner og fylkeskommuner. Kommunesektoren skal i all hovedsak være rammefinansiert og hovedsakelig gis frie midler. Det er kommunene selv som er best i stand til å vurdere hva som trengs mest i deres kommune. Øremerkede tilskudd skal som hovedregel være forbeholdt viktige nasjonale prioriteringsområder i en oppstartsfase, eller finansiering av oppgaver som få kommuner har ansvar for.

Distriktene og det kommunale selvstyret er viktig for denne regjeringen. Det er ikke aktuelt å intervensjonere i Ruters kollektivtilbud i Viken.

SPØRSMÅL NR. 2803

Innlevert 2. september 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 12. september 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Vil statsråden sikre mer åpenhet i kulturrådets såkalte skjønnsmessige vurderinger, og vil statsråden være med på å gjøre prosessen mer legitim?

BEGRUNNELSE:

Norsk kulturråd forvalter store bevilgninger til kultursektoren, på vegne av staten. Det største fondet er kulturfondet, som i 2022 deler ut over 900 millioner. Samtidig deles det ut en tusenvis av kunstnerstipend, av 23 ulike stipendkomiteer. Fond for lyd og bilde deler ut over 40 millioner.

Totalt sett er ordningene som kulturrådet forvalter enorme, og utgjør en stor andel av fellesskapets midler.

De fleste av tildelingene skjer gjennom såkalte skjønnsmessige vurderinger. Disse er vanskelige å etterprøve, og de ulike stipendkomiteer er heller ikke åpne i hva som legges i vurderingene. Summen er at systemet er vanskelig å forstå for de utenfor, og det er lett å mistenke at alternative motiv gjør seg gjeldene.

Med mer objektive, og etterprøvbare, kriterier vil det bli større legitimitet. Alternativt kan man se for seg at publikumsoppslutning kan bli en viktigere komponent i tildelingskriteriene. Det bør tross alt være slik at kunsten er til for folk, ikke for kunstnere.

Svar:

Det er et viktig prinsipp for offentlig forvaltning at det skal praktiseres mest mulig transparens og åpenhet knyttet til hvilke vurderinger som gjøres når man forvalter offentlige midler.

Det gjelder også Norsk kulturråd. Forvaltningsloven stiller krav om skriftlige begrunnelser av enkeltvedtak, og om innholdet i begrunnelsen. Dersom en søker mener reglene ikke er fulgt, kan det påklages til Kultur- og likestillingsdepartementet. På ordinær måte, er det også innsynsmulighet i søknadene.

Statlige midler til kulturformål forvaltes etter prinsippet om armlengdes avstand. Det innebærer at tilskuddsmottakerne er faglig uavhengige, og at beslutninger som krever kunst- og kulturfaglig skjønn, ikke underlegges statlig styring.

I Norge har vi tradisjon for at det er kunstnere selv som fordeler midler til kunst og kultur. Det er et godt prinsipp og forsterker legitimiteten til beslutningene.

Selv om enkelte partier på Stortinget (som spørsmålstilleren kjenner godt) mener politisk styring av tilskuddene vil gi bedre kunst til folk, mener regjeringen at armlengdeprinsippet er fundamentalt for å sikre fri kunst.

Kunst er – og skal være – frie ytringer. Det innebærer at kunst kan oppleves rørende, sterkt eller provoserende i sine uttrykk. Det er en verdi for vårt demokrati at vi kan utfordres av kunst som har offentlig tilskudd.

Så er vi nå i slutfasen av innspill til stortingsmelding om kunstnerpolitikk (kunstnermeldinga), med frist 30 september. Forvaltningen av tilskudd vil vurderes nærere der, men vel så viktig vil det være at det totale sikkerhets-

nettet for kunst og kulturarbeidere blir sterkere. Etter åtte år med borgerlig styre var det gjort lite for å sikre bedre vilkår for kunstnere. Nettopp derfor la vi på 60 millioner kroner i en ren kunstnerøkonomi-pakke i vår første mulighet til å endre Erna Solbergs statsbudsjett, som var støttet av Fremskrittspartiet. Vi vil fortsette å prioritere et bedre og sterkere sikkerhetsnett for kunstnere og hele grunnlaget for det – er at det skapes fri kunst.

SPØRSMÅL NR. 2804

Innlevert 2. september 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik

Besvart 9. september 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Vil utenriksministeren fordømme Israels angrep og nedstenging av kontorene til sju palestinske menneskerettsorganisasjoner, og kreve at Israel umiddelbart trekker tilbake beslutningen om terrorstemplingen?

BEGRUNNELSE:

I august angrep og stengte israelske militærstyrker ned kontorene til palestinske menneskerettighetsorganisasjoner i Ramallah, konfiskerte materiale og erklærte dem for å være ulovlige. Organisasjonene har fått en militærordre om å legge ned og avslutte arbeidet som begrunnes med at rettighetsorganisasjonene utgjør en risiko for regionenes sikkerhet. De ansatte risikerer opptil 25 år i fengsel.

Nylig sa utenriksminister at Norge vil fortsette å støtte sivilsamfunnsorganisasjonene fordi materialet UD har mottatt fra Israel ikke er tilstrekkelig til å begrunne terrorlistingen.

Statsråden har flere ganger uttalt i Stortinget at hun vil be Israel gjøre om beslutning om terrorstempling. Hun har også uttrykt bekymring over at handlingsrommet for det palestinske sivilsamfunnet blir stadig mer begrenset.

Kort tid etter at ni europeiske land og Norge avviste terroranklagene, sendte det israelske forsvarsdepartementet et brev til de seks terrorsiktede organisasjonenes advokater, hvor det blir antydnet at deres forsvar av organisasjonene kan bli sett på som et brudd på landets antiterrorlov.

Organisasjonene som nå har fått stengt ned kontorene sine, forsvarer rettighetene til fengslede barn, rettighetene til palestinere som blir fordrevet, og dokumenterer krigsforbrytelser overfor internasjonale domstoler.

Flere har rådgivende status overfor FNs organer og har mottatt internasjonale priser for sitt menneskerettsarbeid. Angrepet på de palestinske organisasjonene blir sett på som en betydelig opptrapping av angrepene på dem som kritiserer Israels okkupasjons- og undertrykkelsespolitikk, og føyer seg inn i rekken av israelske myndigheters langvarige svertetekampanje og angrep på det palestinske sivilsamfunnet.

Utenriksministeren bør nå kreve at Israel umiddelbart fjerner terrorstemplingen av seks palestinske menneskerettighetsorganisasjoner. Angrepet er et grovt brudd på den beskyttelse som ligger i FN sine resolusjoner om beskyttelse av menneskerettighetsforkjempere. Norge må støtte opp under en uavhengig gransking av Israels forbrytelser og ta avstand fra okkupasjonsmaktens urettmessige behandling av palestinske sivilsamfunnsorganisasjoner.

Svar:

Jeg er opprørt over at israelske sikkerhetsstyrker gjennomførte razziaer mot kontorene til palestinske menneskerettighets- og sivilsamfunnsorganisasjoner i Ramallah. Dette inkluderer Al Haq, som Norge har støttet i mange år. Disse organisasjonene gjør et viktig arbeid på bakken for å forsvare palestinernes menneskerettigheter overfor israelske og palestinske myndigheter.

Jeg er også dypt bekymret over påfølgende rapporter om at organisasjonenes ansatte og deres familier ble utsatt for trusler. Dette er uakseptabelt. Arbeidet for å fremme og verne om menneskerettigheter må kunne utføres fritt og trygt, uten hindringer og trusler.

Sammen med 16 andre europeiske land og EU, uttrykte Norge den 22. august vår dype bekymring om razziaene til israelske myndigheter.

Norge og flere andre land tok også saken opp i det månedlige møtet om den israelsk-palestinske konflikten i Sikkerhetsrådet 25. august. Dette viser at mange land er opptatt av saken og deler vår bekymring for vilkårene for det palestinske sivilsamfunnet.

Anklagene mot de palestinske sivilsamfunnsorganisasjonene er alvorlige. Norge har vært tydelig på at beslutningen om å terrorliste de palestinske organisasjonene måtte underbygges med tilstrekkelig dokumentasjon. Det

materialet vi har mottatt fra Israel er etter vårt syn ikke tilstrekkelig til å begrunne terrorlistingen av de seks organisasjonene. Dette har vi formidlet til israelske myndigheter. Dette synet deles av en rekke andre land, herunder USA, Belgia, Danmark, Frankrike, Tyskland, Irland, Italia, Nederland, Spania og Sverige. Skulle vi få ny informasjon fra Israel, vil vi gjøre en ny vurdering på det grunnlaget.

Norge har i flere år investert store ressurser i å bygge opp et palestinsk sivilsamfunn. Dette vil vi fortsette med. Et levende sivilsamfunn er viktig for å ivareta og fremme demokratisk utvikling i Palestina og for å støtte opp om en to-statsløsning.

SPØRSMÅL NR. 2805

Innlevert 2. september 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 12. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Ifølge Statnett kan Norge gå fra kraftoverskudd til kraftunderskudd innen 2026.

Hvor mye kraftproduksjon skal bygges ut i Norge de neste årene, og hvilke grep vil regjeringen ta for at Norge skal ha et kraftoverskudd i 2026?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Statnetts analyse for 2021-2026 blir dagens kraftoverskudd i Norge på rundt 15 TWh redusert til rundt 3 TWh i 2026. Forbruksveksten i samme analyse fra 2021 til 2026 estimeres å være på 19 TWh i Norge. Elektrifisering av petroleumsvirksomhet, ny industri og datasentre står for mesteparten av denne veksten. Det er usikkerhet knyttet til forbruksveksten i Norge, den kan både bli høyere og lavere innen 2026 enn det Statnett anslår. 25. august meldte Statnett at omfattende forbruksplaner fyller opp kapasiteten i strømmettet i nord. Planer om næringsutvikling og elektrifisering i Nord-Norge gjør at kapasiteten i strømmettet blir fylt opp i løpet av få år, og all kapasitet er nå reservert. Dermed er det ikke mulig for nye initiativer å få avtaler om tilknytning til strømmettet uten at det bygges ut mer nett. I sin siste langtidsanalyse har NVE lagt til grunn at kraftforbruket i Norge vil vokse med 36TWh fram mot 2040, fra 138TWh i dag til 174TWh. Det viser at Norge trenger mye mer kraft enn i dag, dersom vi skal sikre forsynings sikkerheten vår, og en oversikt fra VG viser at få nye kraftprosjekter i Norge er under arbeid.

Svar:

Regjeringen vil føre en politikk som sikrer rikelig tilgang på ren og rimelig kraft, som i årtier har vært et av Norges fremste konkurransefortrinn.

Regjeringen vil øke norsk vannkraftproduksjon, blant annet gjennom å legge til rette for bedret vedlikehold, oppgradering og fornyelse av eksisterende vannkraftanlegg. I tillegg er det igjen åpnet for konsesjonsbehandling av vindkraft på land og vi legger til rette for en storstilt satsning på vindkraft til havs. Solkraft vil også kunne bidra til økt kraftproduksjon i det norske systemet i tiden fremover, både bakkemonterte solkraftverk og solcelleanlegg på bygg.

Utviklingen i energi- og kraftbehovene de neste årene er usikker. Det er flere aktører som har utarbeidet anslag for kraftbehov og kraftbalanse i Norge for årene som kommer. Alle anslagene inneholder forutsetninger og usikkerhet, men til sammen gir de et bilde av utfallsrommet vi står overfor. Økt kraftbehov i årene framover er en fellesnevner for flere av analysene.

NVE anslår i sin siste langsiktige kraftmarkedsanalyse fra 2021 at Norge vil gå fra et kraftoverskudd på rundt 17 TWh i 2021 til 7 TWh i 2030. Mot 2040 anslår NVE at kraftoverskuddet vil øke til 12 TWh. Det er antatt at økningen i kraftproduksjon hovedsakelig vil komme fra vannkraft, men også sol og vind vil bidra.

NVE anslår at det vil komme 28 TWh ny kraftproduksjon i Norge de neste 20 årene. Av dette anslås det at 11

TWh vil komme fra vannkraft 4 TWh fra vindkraft på land, 7 TWh fra vindkraft til havs og 6 TWh fra solkraft.

Det er flere faktorer enn investering i ny kraftproduksjon som vil prege utviklingen i kraftbalansen. For eksempel er potensialet for energieffektivisering i Norge stort. NVE har anslått at det er et lønnsomt energieffektiviseringspotensial i dagens bygningsmasse på rundt 13 TWh, gitt en sluttbrukerpris på 100 øre/kWh.

Regjeringen har nedsatt en bredt sammensatt energikommisjon som skal utarbeide et grunnlag for de langsiktige veivalgene i norsk energipolitikk. En av hovedoppgavene til kommisjonen er å vurdere energibehovene og foreslå økt energiproduksjon med mål om at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft. Energikommisjonen vil legge fram sin rapport mot slutten av 2022, og rapporten vil inngå som et viktig innspill i det videre arbeidet med framtidens kraftforsyning.

SPØRSMÅL NR. 2806

Innlevert 2. september 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 11. september 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Statkraft sier at de ikke har mulighet til å gi tilbud om en fastprisavtale til oppdrettsanlegget Tytlandsvik Aqua siden oppdrettsanlegg ikke er omfattet av unntaket i skatteloven for kraftkrevende industri.

Vil statsråden sitte å se på at bedrifter går over ende siden de ikke får tilbud om fastpris fra Statkraft, eller vil statsråden allerede nå gjøre midlertidige tiltak som gjør det mulig for oppdrettsanlegg å inngå fastprisavtaler med Statkraft?

Finansdepartementet har sendt på høring et forslag om å utvide unntaket for langsiktige kontrakter. Forslaget innebærer at grunnrenteskatten for strøm solgt gjennom nærmere spesifiserte fastprisavtaler baseres på inntekten avtalene faktisk gir kraftprodusentene, slik systemet er for industrikraft. Ordningen er etterspurt av næringen, og skal legge til rette for at flere får tilgang til gode fastprisavtaler og mer forutsigbare strømregninger.

Høringsfristen gikk ut 1. september. Departementet arbeider med oppfølging av høringen, og det tas sikte på innføring fra 1. januar 2023.

BEGRUNNELSE:

Oppdrettsanlegg som har et årlig forbruk på 40 gWh vil få en enorm strømregning allerede i høst. Å vente til innføringen som er planlagt 1. januar 2023 vil kunne bety at flere bedrifter vil kunne gå over ende.

Svar:

Skatteloven § 18-3 annet ledd gir reglene for beregning av inntektssiden i grunnrenteskatten for vannkraft. Hovedregelen er at kraften verdsettes til spotmarkedspris fastsatt i kraftmarkedet. Det er imidlertid gjort noen unntak. Blant annet verdsettes langsiktige kontrakter på visse vilkår til kontraktsprisen, og ikke spotmarkedspris.

Reglene for grunnrenteskatt er ikke til hinder for at kraftprodusenter kan tilby fastprisavtaler, det gjelder også avtaler som ikke omfattes av unntaket for langsiktige kontrakter. Kraftprodusentene kan sikre en fast inntekt etter skatt også for slike fastprisavtaler, men må da ta hensyn til at grunnrenteskatten beregnes etter spotmarkedspriser i sin prissikringsstrategi.

SPØRSMÅL NR. 2807**Innlevert 2. september 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 12. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Da Hywind Tampen, ble godkjent sa regjeringen ja til Equinor etablering av havvindproduksjon innenfor arealene av tildelte lisenser. For Trollvind sier regjeringen at Equinor må konkurrere mot andre.

Hvorfor vil ikke regjeringen tillate utbygging for elektrifisering innen tildelte oljelisenser, og hva gjør regjeringen for å sikre at slik utbygging av havvind til elektrifisering av oljeinstallasjoner kan skje innen utgangen av 2027, så elektrifisering «i størst mulig grad kan skje med havvind», slik Hurdalsplattformen sier?

BEGRUNNELSE:

Statnett varsler av kraftoverskuddet i Norge i normalår vil være borte alt i 2026. I 2027 vil en rekke elektrifiseringsprosjekter av oljeinstallasjoner komme på nett. Dette vil øke kraftforbruket i Norge i en allerede kritisk situasjon for Europa, grunnet Russlands invasjon av Ukraina, med tilhørende svært høye strømpriser i Norge. I tillegg er det et ønske om rask utbygging av havvind.

Å skaffe kraft til oljeinstallasjoner behandles normalt under petroleumslovgivningen og tillatelse gis av OED. Ved kraft fra land-løsninger må det i tillegg gis konsesjon etter energiloven og slik konsesjon kan gis av NVE.

Både for kraftproduksjon med havvind og kraft fra land løsninger, er det anledning til å samarbeide, mellom ulike lisenser. I Hywind Tampens tilfelle leverer flytende havvind kraft til både Snorre- og Gullfaksfeltene. Ved elektrifisering med kraft fra land på Utsirahøyden er det gitt tillatelse til en serie av tiknytninger til kabelen som går fra land og ut til Johan Sverdrup byggetrinn II.

Det er derfor underlig at regjeringen møter utbyggingen av Trollvind med at det må lyses ut konkurranse om havområdet, helt i strid med det som var praksis for utbygging av Hywind Tampen. Det er også grunn til å understreke at netto kraftproduksjon i sin helhet skal benyttes av andre oljeaktører og at finansieringen ikke krever statsstøtte eller risikoavlastning, men i sin helhet dekkes av utbyggere som i dag har høye kraftpriser på sin produksjon. Dette er derfor en helt subsidiefri måte å kickstarte utbyggingen av storskala flytende havvind raskere enn gjennom havenergiloven, der det endelige regelverket ikke er klart. En Trollvindutbygging vil også kunne fungere som et eksempel for andre aktører til å elektrifisere i kombinasjon med kraft fra landløsning slik at Stortingets mål om å kutte utslippene med 50 % sammenliknet med 2005-nivå kan nås innen 2030 og muligens forseres eller

åpne for større utslippsreduksjoner. Dette vil trolig være nødvending for å nå regjeringens eget omstillingsmål om 55 prosent kutt i utslippene sammenliknet med 1990-nivå.

Svar:

Hywind Tampen er en dedikert havvindutbygging med en kapasitet på 88 MW som skal forsyne deler av energibehovet på feltene Gullfaks og Snorre. Vindturbinene er kun knyttet til plattformer på disse to feltene og utbyggingen innebærer en omlegging av energiløsningen på de to feltene. En slik endring krever myndighetsgodkjenning etter petroleumsloven, og Hywind Tampen ble behandlet etter petroleumsloven. Hywind Tampen er for øvrig kun delvis lokalisert innenfor utvinningstillatelsene der feltene Snorre og Gullfaks ligger.

Trollvind-prosjektet innebærer planer om bygging av et anlegg med 1000 MW flytende havvind som tilknyttet nettet på land på Kollsnes. En slik utbygging av havvind som kobles til nettet på land er ikke vurdert som petroleumsvirksomhet etter petroleumsloven.

Departementet legger til grunn at Trollvind behandles under samme regelverk som annen fornybar kraftproduksjon til havs som skal knyttes til land. Det er departementets vurdering at havenergilova må legges fullt ut til grunn for det skisserte prosjektet. Dette innebærer at det må avklares om det er ønskelig å gjennomføre en konsekvensutredning for å ta stilling til om det skal åpnes et område for vindkraft til havs i nærheten av Troll-feltet. Etter en eventuell åpningsbeslutning, legger Olje- og energidepartementet til grunn at prosjektet må behandles i tråd med forslag til endringene i havenergilova og havenergiforskriften som var på høring sommeren 2021, da det antas at disse vil være trådt i kraft på tidspunkt for en eventuell åpningsbeslutning. Dette vil i så fall innebære at området må lyses ut, og det må gjennomføres en konkurranse om arealet.

Kvoteplikt og CO₂-avgift er hovedvirkemidlene for å få ned klimagassutslippene på norsk sokkel. Virkemidlene gir selskapene sterk egeninteresse av å redusere utslippene fra produksjonen. Dette inkluderer insentiver til å legge om kraftproduksjonen fra gassturbiner offshore til bruk av havvind dersom en slik løsning er teknisk mulig og kan bidra til kostnadseffektive utslippsreduksjoner.

SPØRSMÅL NR. 2808**Innlevert 4. september 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 9. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Region NO2, hvor mellomlandsforbindelsene til England, Tyskland, Nederland, og Danmark går, har en enorm eksponering mot de Europeiske prisene. De siste ukene har det over lengre tid vært vesentlig høyere strømpriser i NO2 enn NO5 og NO1, samt større nettap. Samtidig kommer store deler av flaskehalsinntektene til Statnett fra denne regionen.

Kan regjeringen avklare om hvordan de planlegger å korrigere denne urimelige situasjonen med at Sørlandet og Sørvestlandet får alle ulempene med utenlandskabelene, men ingen kompensasjon?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen virker ikke å ha noen plan for hvordan normalisere norske kraftpriser, dermed blir det viktig å få avklart hva regjeringen planlegger å gjøre med det faktum at prisregion NO2, til tider har 40 % høyere priser enn tilstøtende regioner. Samtidig tjenes store deler av statens flaskehalsinntekter i region NO2, men reduksjon i nettleie fra Statnett spres likt ut over landet, uten at region NO2 som har alle ulempene med for tett tilknytning til det dysfunksjonelle europeiske kraftmarkedet, får noe igjen.

Svar:

Statnett har i 2022 hatt store ekstraordinære flaskehalsinntekter. Regjeringen bestemte derfor 2. september at 6 til 10 mrd. kroner av disse inntektene skal gå til å redusere nettleien til strømkunder i Sør-Norge i 2022. En sum av Statnetts merinntekt vil fordeles til nettselskapene avhengig av deres økning i kostnader til nettap. Nettapskostnadene avhenger av spotprisen i prisområdet der nettselskapet er lokalisert, og fordelingen av Statnetts merinntekter vil derfor variere mellom nettselskapene slik at de selskapene som har hatt høyest økning i nettapkostnader får mest.

Regjeringen har også innført en rekke midlertidige støtteordninger som hjelp til å håndtere de høye strømprisene, herunder stønadsordningen for husholdninger. Når gjennomsnittlig spotpris i et prisområde overstiger 70 øre per kilowatttime, vil staten betale 80 prosent av kraftprisen over dette nivået fra januar til september 2022, og 90 prosent fra oktober til desember 2022. Regjeringen har varslet at vi vil fremme en proposisjon for Stortinget om at staten skal dekke 90 prosent av kraftprisen over 70 øre per kilowatttime også for forbruk i september 2022. Gjennom denne stønadsordningen blir husholdninger kompensert ut ifra kraftprisen i de ulike prisområdene. Det sikrer at husholdningene i områdene der prisen er høyest, også mottar mest i støtte.

Sammen med partene i arbeidslivet, vil Regjeringen om kort tid presentere et forslag til en ordning som skal avhjelpe situasjonen også for næringslivet.

SPØRSMÅL NR. 2809**Innlevert 4. september 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 8. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Nedstengningen av de svenske kjernekraftreaktorene på Ringhals verket påvirker svensk og norsk kraftnett negativt. Den siste ukens skade og nedstengning på en til reaktor likeså.

Hvordan driftes nettet, og hvor mye begrenser det reduserte svenske kraftnettet, norsk kraftoverføring internt (Både over Dovre, Sognefjorden, og andre interne forbindelser.)?

BEGRUNNELSE:

Statnett skrev blant annet i høst: Situasjonen i kraftmarkedet har vært uvanlig i høst, med store begrensninger i nettet til Norge fra Sverige i sør. Det har gitt utfordringer for driften av kraftsystemet. Statnett varsler nå endringer i driften som vil medføre noe begrenset kapasitet fra Sør-Norge til Sverige.

Statnett har besluttet å drifte nettet opp mot Sverige etter samme prinsipper som svenskene har driftet sitt nett. Det innebærer at man ikke bruker såkalt systemvern for å optimalisere kapasiteten på grensen, noe som igjen innebærer at kapasiteten på eksport fra Østlandet går noe ned.

Svenska kraftnät har satt begrensninger på kapasiteten mellom det svenske prisområdet SE3 og det norske området NO1. Disse begrensningene har sammen med utfordringer i det svenske nettet medført at det gått liten flyt til Østlandet til tross for lavere pris i Sør-Sverige. Samtidig har det i perioder med lik eller lavere kraftpris på norsk side blitt eksportert kraft til Sverige.

Systemvern er innstillinger i nettet som bidrar til økt handelskapasitet på forbindelser internt og mellom de nordiske landene samtidig som de gir en viss risiko i driften av nettet. På norsk side har man installert systemvern for å kunne optimalisere kraftflyten. Dette har man ikke valgt å gjøre på svensk side. Nå velger Statnett å ikke benytte systemvern som gir økt utnyttelse av forbindelsen mellom landene.

Svar:

De to gjenværende Ringhalsreaktorene (3 og 4) har vært ute til revisjon i sommer. Det er vanlig at det gjennomføres revisjoner på kjernekraftreaktorene i løpet av sommermånedene når kraftforbruket er lavt. Ringhals 3 er satt i drift igjen. Ringhals 4 skulle settes i drift igjen 6. september, men Vattenfall melder at anlegget ble skadet i oppkjøringen. Som følge av dette er idriftsettelsen utsatt til 30. november.

Statnett er systemansvarlig i Norge og har ansvaret for driften av transmisjonsnettet, herunder å fastsette handelskapasiteten mellom budområdene i Norge og mot utlandet.

Statnett etterstreber å gi høyest mulig handelskapasitet mellom budområder til enhver tid, gitt krav om driftssikkerhet og gjeldende forhold i kraftsystemet. Jeg synes det er bra at Statnett legger til rette for en effektiv utnyttelse av kraftressursene gjennom å søke å gi en høyest mulig handelskapasitet til markedet.

Fastsettelse av handelskapasitet er en kompleks og sammensatt oppgave, der geografisk fordeling av produksjon i det nordiske kraftsystemet er et av forholdene som er relevant. Departementet har ikke oversikt over hvordan ulike enkelthendelser og situasjoner påvirker handelskapasitet mellom ulike budområder.

SPØRSMÅL NR. 2810

Innlevert 4. september 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 13. september 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at 8,8 milliarder blir foreslått bevilga ekstra til kommunesektoren for å kompensere for utgiftene for virusutbruddet?

GRUNNGJEVING:

En arbeidsgruppe med medlemmer fra KS og staten anslår at virusutbruddet kostet kommunene og fylkeskommunene til sammen 8,8 milliarder kroner første halvår 2022. Regjeringen skapte usikkerhet i vår med å skape usikkerhet hvorvidt kommunene skal få kompensert disse pengene. Nå sier regjeringen at dette skal man

komme tilbake til i nysalderingen av 2022 budsjettet som fremmes i november.

Svar:

Gjennom heile pandemien har kommunane og fylkeskommunane gjort ein framifrå jobb. Kommunesektoren blei samla sett kompensert for netto mindreinntekter og meirutgifter for 2020 og 2021. Arbeidsgruppa sin rapport viser at kommunesektoren sin økonomi har blitt påverka òg i 2022. Stortinget har bede oss om å komme attende til saka i nysaldert budsjett for 2022. Regjeringa vil i tråd med

dette gå grundig gjennom rapporten og fremje forslag om kompensasjon.

SPØRSMÅL NR. 2811

Innlevert 4. september 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 12. september 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Hvor mange omgjøringsbegjæringer har departementet mottatt i dispensasjonssaker og finnes det statistikk på utfallet av de omgjøringsbegjæringene som departementet har behandla (Om mulig er det ønskelig med tall de siste 10 år)?

GRUNNGJEVING:

Det er en praksis med at saker med dispensasjoner blir behandla av settestatsforvalter på departementet sine vegner. I tillegg blir noen slike saker sendt departementet gjennom omgjøringsbegjæringer.

Svar:

Det er ingen statistikk over kor mange oppmodingar departementet får om å gjera om vedtak knytt til dispensasjonsregelen i plan- og bygningslova. Departementet får

ein del oppmodingar om omgjering knytt til ulike føresegner i lova. Det er likevel svært sjeldan at departementet gjer om eit endeleg klagevedtak frå statsforvaltaren.

Statsforvaltarens vedtak er endeleg, og kan ikkje klage vidare til departementet, jf. forvaltningslova § 28. Terskelen for å gjera om ei endeleg avgjerd er høg, jf. forvaltningslova § 35. Bakgrunnen er at partane i saka skal kunna forhalda seg til, og innretta seg etter, det endelege vedtaket frå forvaltninga.

Statsforvaltaren skal vere ein garantist for rettstrygleik når det gjeld kommunale enkeltsaker etter plan- og bygningslova og medverke til føreseieleg handsaming for tiltakshavaren, naboar og andre. Statsforvaltaren skal også bidra til at nasjonale og viktige regionale interesser ikkje blir vesentleg tilsidesette i enkeltvedtak etter plan- og bygningslova. Samstundes skal statsforvaltaren vera varsam med å overprøva avgjerder som ligg til det lokalpolitiske skjønnet.

SPØRSMÅL NR. 2812

Innlevert 4. september 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 13. september 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Vil regjeringa gå i dialog med Giske kommune om å refundere utgifter til gjennomført utdjupeing og tilrettelegging av Gjørund Hamn som fiskerihamn raskast råd etter 01.01.2023, jf. inngått avtale mellom kommunen og Kystverket?

BEGRUNNELSE:

Samferdsledepartementet sette i 2019 av 105 millionar kroner til eit utdjupeingsprosjekt for Gjørund Hamn i Giske, som del av den nasjonale politikken for å legge til rette for større, meir samla og moderne fiskerikaier langs kysten. Giske kommune har forskottert midlar for å kome

raskt i gang med prosjektet, som er svært etterspurt i den sterke fiskerinæringa i kommunen.

Hamna på Gjørund har ei unik beliggenheit grunna nærheit til skipslei og flyplass og med tilliggande areal nok til å huse nødvendig servicenæring til fiskeria. Flåten i Giske består av autolinerederi, havtrålarar og kystfiske og landar årleg ca. 60 000 tonn til ein verdi av ca. 2 mrd. NOK. I ei ferdig utbygd fiskerihamn med kaier og infrastruktur vil mykje av kvantumet kunne påreknast landa på Gjørund med dei ringverknader det vil få. Inkludert fiskeindustri, oppdrett og store leverandørbedrifter til fiskeribedrifter snakkar vi om ei næringslivsklynge med ca. 4 mrd. i omsetnad og 7- 800 tilsette.

Ut frå avtalen som er inngått mellom Kystverket og Giske kommune er det lagt opp til at refusjon skal utbetalt seinast i andre halvdel av NTP-planperioden (2024-2029). Dersom refusjonen blir utbetalt allereie i 2023, slik det er opning for i avtalen, vil det ha mykje å seie for kommune og lokalt næringsliv, men ikkje føre til auka press i bygge- og anleggsbransjen sidan prosjektet alt er gjennomført.

Svar:

Kystverket har inngått avtale med seks kommunar om forskottering av fiskerihamneprosjekt. Blant desse er Giske kommune for prosjekt i Gjørund fiskerihamn. Det går fram av avtalen at kommunen kan sende krav om refusjon når prosjektet er ferdigstilt. Utbetalinga vil etter avtalen skje seinast i andre del av planperioden for Nasjonal transportplan 2018–2029, dvs. perioden 2024-2029. Prosjektet er enno ikkje avslutta.

Forkotteringsordninga blei etablert i førre stortingsperiode, og inneber ein forplikting på meir enn ein halv milliard kroner overfor seks kommunar. Ordninga inneber i praksis at den førre Regjeringa sendte regninga for seks havneprosjekt vidare til senere stortingsperioder. Denne regjeringa skal sjølvstilt halde staten sine forpliktingar, og vil utbetale dei forskotterte beløpa etter at prosjekta er ferdigstilt.

Det konkrete tidspunktet for utbetaling til den ein-skilde kommunen vil eg måtte kome tilbake til i dei ordinære budsjettprosessane, etter at dei aktuelle prosjekta er fullførte og kommunane har sendt krav om refusjon. Dette gjeld òg for Giske kommune.

SPØRSMÅL NR. 2813

Innlevert 4. september 2022 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 13. september 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

I lys av kritisk behov for nasjonal deponikapasitet for uorganisk farlig avfall, hvorfor stiller ikke statsråden krav til dagens industri om at eksisterende renseteknologi for eksempelvis svovelsyre og flyveaske skal benyttes, slik at behovet for avfall som må deponeres vil bli redusert og grunnstoffer blir holdt i et kretsløp, i tråd med sirkulærøkonomiske prinsipper?

BEGRUNNELSE:

Det har i svært mange år vært kjent at deponiet på Langøya er i ferd med å bli fullt og at det er et kritisk behov for å finne nye løsninger for å håndtere farlig uorganisk avfall i Norge. 2. april 2018 gjorde Stortinget derfor følgende vedtak. «Stortinget ber regjeringen utrede påbud om rensing av flyveaske og komme til Stortinget med dette på egnet måte.». Regjeringen Solberg kom ikke tilbake til Stortinget før tre og et halvt år etter i «Meld. St. 4 (2021–2022) om op-

pfølgning av Anmodnings- og utredningsvedtak. Selv om denne proposisjonen i hovedsak skulle handle om vedtak gjort i stortingssesjonen 2020-21 måtte vedtaket om flyveaske fra stortingssesjonen 2017-2018 også utkvitteres fordi dette var et av vedtakene «frå tidlegare stortingssesjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. S 580 (2020–2021) meinte ikkje var kvitterte ut.»

Regjeringens fulgte opp Stortingets vedtak ved å konkludere med at det ikke var aktuelt å gjennomføre utredningen Stortinget ba om i vedtaket. I proposisjonen om oppfølging av vedtak konkluderer departementet slik: «Departementet vil følgje utviklinga på området, men vurderer ikkje at det er aktuelt å greie ut påbod om reinsing av flyveaske no. Departementet reknar vedtaket på dette grunnlag som følgt opp.»

Vårt inntrykk er at det allerede eksisterer teknologi for å rense både flyveaske og svovelsyre-avfall som er viktige komponenter i det som i dag deponeres på Langøya. Slik renseteknologi er, såvidt oss bekjent i bruk i blant annet

Sverige og Finland (flyveaske) og i Tyskland (svovelsyre). Kunnskapen om at slik teknologi allerede eksisterer lå også til grunn for Stortingets vedtak om å utrede rensing av flyveaske i 2018. En enstemmig energi- og Miljøkomite slo den gangen fast at “arbeid med å rense flyveaske er i gang i flere land.” På denne bakgrunnen er det overraskende at regjeringen Solberg brukte så lang på å utkvittere vedtaket og at konklusjonen ble at utredningen ikke skal gjennomføres.

Svar:

Farlig avfall er avfall som inneholder helse- og miljøfarlige stoffer. Det aller viktigste når det gjelder farlig avfall er at det håndteres forsvarlig slik at det ikke skaper forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Vi har et strengt regelverk som skal sikre dette. Det stilles krav til den som generer farlig avfall om at avfallet må håndteres på lovlig måte, enten i egen virksomhet eller ved å levere avfallet til virksomhet med tillatelse til å ta imot slikt avfall. Det kan også stilles generelle krav om at en virksomhet så langt det er mulig skal unngå at det dannes avfall, eller søke å gjenbruke avfall som oppstår. Miljømyndighetene pleier derimot ikke stille krav om valg av konkret miljøløsning eller teknologi. Dette er vurderinger som best gjøres av virksomhetene selv utfra økonomiske og tekniske for-

hold. Slike krav fra miljømyndigheten vil kunne hemme teknologiutviklingen og forhindre at bedriftene selv kan velge de mest kostnadseffektive tiltakene for å oppfylle miljøkravene fra myndighetene.

Samtidig som vi må opprettholde strenge krav til håndtering av farlig avfall der vi sikrer at farlige stoffer tas ut av kretsløpet, er jeg opptatt av hvordan å få til økt gjenvinning eller rensing av farlig avfall der dette kan skje forsvarlig. Blant annet har Forskningsrådet fått i oppdrag å utrede muligheter og hindringer for hvordan forskning og innovasjon kan bidra til reduksjon og økt materialgjenvinning av farlig avfall i Norge. Bakgrunnen er at det pågår viktig teknologiutvikling knyttet til å øke gjenvinningen av farlig avfall. For eksempel finnes det flere initiativer knyttet til å rense flyveaske fra avfallsforbrenningsanlegg. Slik teknologi har potensiale til å redusere deponibehovet for farlig avfall fra denne fraksjonen. Det tar imidlertid tid å kommersialisere og å ta i bruk slike teknologier i full skala.

Vi følger med på teknologiutviklingen knyttet til å kunne øke gjenvinningen av farlig avfall, og vil ettersom teknologier modnes vurdere om ytterligere virkemidler/krav bør innføres. Samtidig vil det alltid være stoffer som ikke er egnet for gjenvinning og som må sikres en forsvarlig deponiløsning.

SPØRSMÅL NR. 2814

Innlevert 4. september 2022 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen

Besvart 14. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kan statsråden i nærmere detalj redegjøre for hvordan NVE i sin analyse har kommet fram til at den temperaturkorrigerede nedgangen i forbruk fra den kalde vinteren 20/21 til den varme vinteren 21/22 (slik NVE beskriver første kvartal -22, i alle fall) er større enn den faktiske nedgangen i forbruk, hvilken tidsperiode definerer NVE som “vinter” i nevnte analyse, og hvordan skiller temperaturen disse to vintrene seg fra snittet i perioden 1990-2021 (Her vil jeg gjerne få opplyst normalgraddagstallene det vises til)?

BEGRUNNELSE:

Jeg ønsker å få oppklart noen aspekter ved tall NVE nylig har lagt fram om temperaturkorrigert kraftforbruk vinter-

en 21/22 sammenlignet med vinteren 20/21. Fredag 26. august var NVE-direktøren intervjuet i en NRK-artikkel om nye tall på kraftforbruk, hvor NVE har sammenlignet de to vintrene og korrigert forbruket for temperatur. En uke senere, 2. september, publiserte NVE tallene og analysen offentlig. Analysen viser at den temperaturkorrigerede nedgangen i forbruk var større enn den faktiske nedgangen fra vinteren 20/21 til vinteren 21/22. Tidligere tall og analyser fra NVE har pekt i en noe annen, men ikke nødvendigvis motstridende retning. I kvartalsrapporten for første kvartal i år skriver NVE at “Norsk kraftforbruk falt med 10 prosent sammenliknet med samme kvartal i fjor. Dette skyldes i stor grad at temperaturene for store deler av Norge var lavere enn normalt i januar og februar i fjor, mens temperaturene i år var høyere enn normalt store deler av kvartalet. Forbruk til alminnelig forsyning

i Norge i første kvartal var det laveste på over 12 år. Fallet var størst i de sørlige områdene. I Sørøst-Norge (NO1), hvor en stor andel av befolkningen bor, var det et fall i forbruket på hele 16 prosent". I rapporten for kvartal 2, som muligens ikke overlapper med tidsperioden som ses på i den nye analysen, skriver NVE: "Dette (nedgang i forbruk) skyldes i stor grad at temperaturene var høyere enn i fjor og at man derfor trengte mindre forbruk til oppvarming. Betraktelig høyere priser i sør enn tilsvarende kvartal i fjor kan også ha bidratt til lavere forbruk til tross for strømstøtteordningen." Her slås det ganske tydelig fast at temperatur er hovedårsak, med pris som et mulig innslag. Når vinteren 21/22 var varmere enn normalt og vinteren 20/21 var kaldere enn normalt, ifølge NVE, er det særlig interessant at NVEs analyse kan slå fast at den temperatorkorrigerede nedgangen i forbruk er større enn den faktiske nedgangen i forbruk. Jeg ønsker derfor å få opplyst bakgrunnen for funnene i noe nærmere detalj.

Svar:

I NVEs analyser er det brukt en annen analyseperiode enn første kvartal. Dette fører til at tallene fra analysene og kvartalsrapporten ikke er direkte sammenlignbare. I NVEs analyser er vinteren definert som ukene 44-52 og 1-13, altså noe lenger enn første kvartal.

Det stemmer at første kvartal i 2022 var varmere enn første kvartal 2021. Videre er som nevnt ukene 44-52 også inkludert i NVEs analyser, og for disse ukene var det varmere i 2020-2021 enn i 2021-2022. NVE korrigerer kun den delen av forbruket som er temperaturavhengig, det vil si den delen av forbruket som går til romoppvarming. I husholdninger tilsvarer dette i overkant av 60 pst. av samlet forbruk og i yrkesbygg rundt 40 pst. I NVEs notat gjøres denne korrigeringen uke for uke, før ukene summeres sammen til forbruket for hele perioden. Det er ingen eksakt sammenheng i prosentvis endring i temperatur og prosentvis endring i forbruk, siden NVE kun korrigerer deler av det totale forbruket i hvert prisområde. Normalgraddagstallene som er brukt av NVE er et snitt av perioden 1991-2020.

SPØRSMÅL NR. 2815

Innlevert 1. september 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 12. september 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Har Norge ferdigforhandlet en frihandelsavtale med Kina?

BEGRUNNELSE:

Norge har lenge vært i forhandlinger om en frihandelsavtale med Kina. Det har vært svært lite informasjon tilgjengelig om status for arbeidet, herunder om norske krav og premisser. Samtidig har det vært mye oppmerksomhet og usikkerhet rundt forutsetningene for en eventuell frihandelsavtale, blant annet om konsekvensen av at Norge har skrevet en "normaliseringserklæring" med Kina som legger sterke føringer på hva Norge kan mene om forhold som Kina oppfatter som sine interesser.

Andre usikkerhetsmomenter er det faktum at det er dokumentert grove overgrep fra Kina mot uigurer, andre minoriteter og opposisjonelle, samt at Kina ikke tar avstand fra Russlands invasjon i Ukraina, men erklærer sterk generell støtte til Russlands ledelse. Jeg har merket meg

at EU og har lagt sine forhandlinger om frihandelsavtale med Kina på is, og at andre land er meget restriktive med slike forhandlinger.

Det verserer ubekreftet informasjon om at det skal foreligge en ferdigforhandlet frihandelsavtale. Dersom en avtaletekst foreligger, er det av stor betydning for norsk offentlighet å få informasjon om og mulighet til å gjøre seg opp en mening om avtalens innhold.

Svar:

Arbeidet med frihandelsavtalen startet allerede i 2008. Det har vært fremgang i forhandlingene de siste to årene, men en har ennå ikke ferdigstilt forhandlingene, da det gjenstår avklaringer på noen sentrale områder. Det er foreløpig for tidlig å si noe om når et avtaleutkast eventuelt kan ferdigstilles. Vi er opptatt av å vurdere dette bredt og bruke den tiden vi trenger for å ivareta våre interesser. Russlands folkerettsstridige krig i Ukraina vil selvsagt

kunne påvirke fremdriften i arbeidet og de generelle vurderingene vi gjør.

SPØRSMÅL NR. 2816

Innlevert 5. september 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 13. september 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

I en vitenskapelig publikasjon i bladet Kritisk Juss, utgave 2/2022, Volume 48, august 2022, konkluderer artikkelforfatteren Marius Storvik med at 8 av 14 studentsamskipnadene i Norge forsettlig bryter reglene om depositum.

Hva tenker statsråden om dette og hva vil statsråden gjøre for å rydde opp i den ulovlige depositumspraksisen til disse 8 samskipnadene?

BEGRUNNELSE:

Normalordningen etter husleieloven er at depositumet skal plasseres hos en nøytral mellommann, gjerne banken. Dette er for å begrense overivrige utleiery fra å trekke fra depositumet for den minste ting.

Depositumspraksisen til disse Studentsamskipnaden Nord, Studentsamskipnaden i Trondheim, Studentsamskipnaden i Molde, Studentsamskipnaden i indre Finnmark, Studentsamskipnaden i Østfold, Studentsamskipnaden på Vestlandet (Sammen), Norges arktiske studentsamskipnad og Studentsamskipnaden i Oslo (SIO) er at studentene må betale depositum til en bedriftskonto som samskipnadene selv disponerer. Det praktiseres ikke med en nøytral mellommann.

Departementet har i Ot. prp. nr. 74 (2007-2008) på side 18-19 presisert at denne praksisen er ulovlig, og at studenten etter denne ordningen ikke har den sikkerheten som depositum skal ha.

Det er dypt urovekkende at en praksis som ble slått fast som ulovlig i 2009 av departementet, er til stede den dag i dag. Det er derfor behov for en opprydning rundt Samskipnadenes depositumpraksis ved utleie av studentboliger.

Svar:

En studentsamskipnad er et eget rettssubjekt og har et styre som øverste myndighet. Ordningen med studentsamskipnader fungerer i det store og hele godt for studentene. Den har lange tradisjoner i Norge, og har sørget for gode

studentvelferdstilbud gjennom mange år. Dette gjelder også for utleie av studentboliger som studentsamskipnadene har ansvar for.

I den grad studentsamskipnadene ikke praktiserer regelverk korrekt kan det være grunn til å se nærmere på det, blant annet for å sikre at studentenes rettigheter overholdes.

Husleieloven og tilhørende forskrifter hører under Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) sitt ansvarsområde. Husleieloven § 3-5 regulerer bruken av depositum ved utleie av bolig. Depositumet er sikkerhet for skyldig leie, skader på husrommet, utgifter ved fravikning og for andre krav som reiser seg av leieavtalen. En forskrift fra 2009 [1] gir studentsamskipnader enkelte unntak fra husleieloven § 3-5.

I forskriftens § 1 bestemmes det blant annet at studentsamskipnadene ikke trenger å opprette en egen depositumskonto for hvert leieforhold, men at de kan opprette en felleskonto for flere depositum. Videre stilles det krav om at depositumskontoen skal være «atskilt fra leierens og utleierens øvrige midler». Dette siste kravet er gitt for å hindre sammenblanding av midler, og i større grad sikre studentens rettigheter til depositumet ved en eventuell konkurs hos studentsamskipnaden.

Utover dette skal kravene i husleieloven § 3-5 følges. Dette innebærer blant annet at verken leier eller utleier har anledning til å disponere over depositumskontoen, men at en nøytral aktør foretar oppgjør og utbetaler fra kontoen når husleielovens vilkår er oppfylt.

Studentsamskipnadene skal forholde seg til regelverket som gjelder, og må sørge for at praksisen rundt depositum er i tråd med gjeldende rett.

SPØRSMÅL NR. 2817**Innlevert 5. september 2022 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 14. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil helseministeren vurdere tiltak for å gi helsenærings-selskaper tilgang til anonymiserte restprøver fra norske sykehus for forskning og produktutvikling?

BEGRUNNELSE:

REK sør-øst (Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk), komiteen som er ansvarlig for å godkjenne all medisinsk og helsefaglig forskning som involverer mennesker, menneskelig biologisk materiale eller helseopplysninger, har i flere anledninger bekræftet skriftlig at Gentians bruk av rester av anonymiserte biologiske pasient prøver (restprøver) i utvikling av diagnostiske tester faller utenfor REKs mandat og ikke krever godkjenning av REK, siden Gentians applikasjon ikke faller under Helseforskningsloven § 2 og § 4 bokstav a). Like fullt opplever helsenærings-selskaper vanskeligheter med å få tilgang til disse restprøvene.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 2781 fra stortingsrepresentant Wiborg.

Vi trenger nye og lønnsomme bedrifter som investerer i forskning, innovasjon og produksjon i Norge for å gå over til en grønn, bærekraftig og kunnskapsbasert økonomi. Gentian Diagnostics er utviklet i Moss og skal

bidra til å bedre kvaliteten i helsetjenestene og møte fremtidige utfordringer knyttet til økonomi og sosialdemografiske trender, både i Norge og utlandet. Som stortingsrepresentanten viser til uttalte jeg under besøket at regjeringen ønsker flere eksempler som Gentian Diagnostics.

Representant Schou etterspør hvorvidt jeg vil vurdere tiltak for å gi helsenæringen tilgang til anonymiserte restprøver fra norske sykehus for forskning og produktutvikling. Bruk av biologisk materiale til annet enn forskning, reguleres av behandlingsbiobankloven. Dersom biologisk materiale utleveres fra helsetjenesten til annen bruk enn helsehjelp, må pasienten som hovedregel samtykke til dette. Dette gjelder også der materialet er anonymisert. Videre har behandlingsbiobanker ingen plikt til å utlevere biologisk materiale, men kan utlevere etter en konkret forespørsel.

Regjeringen har høye ambisjoner for helseindustrien. En innovativ helsenæring vil bidra til at vi både når helsepolitiske og næringspolitiske mål. I juni la regjeringen frem et veikart for grønt industriløft. Her presenteres nye ambisjoner, virkemidler og tiltak. I veikartet peker vi på syv innsatsområder, der prosessindustrien og bioøkonomi er to av disse.

Utlevering av biologisk materiale er strengt regulert, og samarbeidet mellom helseindustri og helsetjenestene våre må skje innen profesjonelle rammer og være basert på tillit.

SPØRSMÅL NR. 2818**Innlevert 5. september 2022 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 12. september 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Hva gjør regjeringen av tiltak for å øke støtten til energisparing ved å øke støtte gjennom ENOVA?

BEGRUNNELSE:

Strømstøtten som allerede er gitt har konsekvenser for å få ned strømregningen, men kan også tenkes å føre til større strømforbruk i en tid med knapphet på energi. ENOVA er blant statsforetakene som arbeider med tiltak for energisparing, som i tur kan bidra til å begrense denne knappheten.

Svar:

Vi står i en utfordrende tid med knapphet på energi i Europa, og tilhørende høye strømpriser. Å få mer effektiv bruk av energi er helt essensielt i denne situasjonen.

Enova har i lang tid hatt en viktig innsats rettet mot energitiltak hos husholdninger og bedrifter, men Solberg-regjeringen reduserte fokus på energi i den nye styringsavtalen de laget for Enova for perioden 2021 til 2025. Nåværende regjering styrket imidlertid satsingen på energieffektivisering igjen i budsjettet for 2022. I styringsavtalen er det nå satt av 400 mill. kroner årlig til klima- og energitiltak hos husholdninger og forbrukere. Dette er en økning på 100 mill. kroner fra forrige regjering. Vi la også opp til en annen innretning for de 100 millionene enn de øvrige satsingene på energieffektivisering for å utløse energisparetiltak mer rettferdig, også blant dem som ofte ellers ikke gjør slike satsinger for egenhånd.

Enova støtter i dag mange tiltak i husholdningene som bidrar til reduksjon i energi- og effektbruk. Dette inkluderer solceller, strømstyringssystemer, smarte varmtvannsberedere, væske-til-vann varmepumper, energirådgivere med mer. I februar nær doblet de støtten til solceller og lanserte kartleggingsstøtte til borettslag. Enova merker økt pågang fra folk som gjennomfører energitiltak og har hittil i år betalt ut mer enn de gjorde i hele fjor. Dette er en rettighetsbasert ordning, så her er det bare å søke.

Enova har også støtteordninger som bidrar til energieffektivisering i bedrifter, blant annet støtte til fjernvarme og varmesentraler. Støtte til spillvarmeutnyttelse og høytemperatur varmepumper bidrar til både mer effektiv energibruk og reduserte klimagassutslipp i industrien. Energisparingstiltak i industrien kan utløse svært omfattende kutt i energibruken, mange ganger enkelttiltak i en husholdning, og slike kutt kommer alle til gode.

Regjeringen jobber med en helhetlig plan for strømsituasjonen, der energieffektivisering vil være viktig. Enovas rolle i dette kommer vi tilbake til i den forbindelse.

Hvert år blir det gjennomført mange energitiltak. Det byttes vinduer og etterisoleres for flere milliarder kroner i året og det selges over 100 000 luft-luft varmepumper i året. Dette er teknologisk modne løsninger, som mange tar i bruk uten støtte. Det er utfordrende med støtte til kjente og velprovde løsninger i modne markeder, da slik støtte kan føre til økte priser til forbruker, spesielt hvis det allerede er press i markedet. I disse dager ser vi medierapporter om mulig økende prising av for eksempel solceller til husholdninger fra leverandører som opplever stor etterspørsel. I verste fall får man mindre energieffekt av samme sum statlige subsidier. Mye av støtten vil dessuten gå til de som uansett ville gjennomført tiltak siden det er svært krevende å skille mellom disse og de som gjennomfører tiltak kun med støtte. Slik støtte vil derfor kunne legge beslag på betydelige summer før man ser økt aktivitet.

Ofta kan mangel på god informasjon være en barriere for gjennomføring av gode tiltak. Enova har derfor på sine nettsider, og gjennom rådgivningstjenesten 'Enova svarer', tilgjengeliggjort en mengde informasjon og veiledning om energitiltak både tilpasset husholdninger og næringsliv.

En viktig sak for regjeringen er at også husholdninger med lave inntekter skal ha mulighet til å energioppgradere boligene sine og regjeringen legger derfor fra 2023 opp til å gi Husbanken i oppdrag å støtte energitiltak for husholdninger med lave inntekter. Det legges opp til å finansiere ordningen gjennom å overføre deler av midlene som er øremerket klima- og energitiltak for husholdninger og forbrukere hos Enova til Husbanken fra 2023.

Så må vi ikke glemme de ambisiøse klimamålene vi har, og viktigheten av å redusere utslippene våre betraktelig. Enova er et svært viktig klima- og energivirkemiddel som nettopp skal bidra til å nå våre utslippsforpliktelser og bidra til omstilling til lavutslippssamfunnet. Enova støtter de som er villige til å gå foran slik at klima- og energiløsninger utvikles og tas i bruk i alt fra landtransport til kraftkrevende industri. Dette er løft som krever betydelige investeringer og hvor staten stiller opp med risikoavlastning.

SPØRSMÅL NR. 2819**Innlevert 5. september 2022 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 8. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvordan har statsråden fulgt opp anmodningsvedtakene om å etablere nasjonale retningslinjer for utredning og håndtering av eldrevoldssaker og å etablere meldeplikt til tilsynsmyndighetene når det er grunn til å tro at eldre blir utsatt for vold og overgrep, og når vil dette komme på plass?

BEGRUNNELSE:

I mai 2021 valgte et enstemmig Storting å slutte seg til Fremskrittspartiets forslag om å innføre nasjonale retningslinjer og meldeplikt i eldreomsorgen for å motvirke vold og overgrep mot eldre. Daværende stortingsrepresentant, og nåværende helseminister, Ingvild Kjerkol, stemte for forlagene i saken. Derimot er ikke meldeplikten og retningslinjene innført enda.

Det er viktig å få på plass gode rammer som motvirker vold mot eldre. Dessverre har man sett altfor mange tragiske hendelser der eldre utsettes for vold i eget hjem, hos slektninger, på sykehus eller i institusjon. For å unngå flere slike trakiske hendelser er det nødvendig at disse vedtakene følges opp straks. Det kan være vanskelig for eldre å både si ifra om hva de opplever og å bli hørt. Sakene kan også være vanskelig for helsepersonell å forholde seg til uten retningslinjer og meldeplikt.

For Fremskrittspartiet er det viktig at eldreomsorgen skal være varm og trygg. Vi ønsker derfor et lovverk som gjenspeiler det. Meldeplikt og retningslinjer vil være med på å trygge mange Eldres hverdag, og for hver dag som går uten at vedtakene ikke blir fulgt opp, risikerer vi at flere hendelser skjer uten å bli håndtert.

Svar:

I Hurdalsplattformen løfter regjeringen fram eldre som en egen målgruppe, med en rekke konkrete punkter som skal bidra til å gi eldre en trygg og god alderdom. Eldre skal være trygge på at fellesskapet stiller opp. Vi vil jobbe for en hjemmetjeneste som arbeider forebyggende og bidrar til å holde folk friskere, hjelper eldre i aktivitet og gir trygghet. Regjeringen vil gjennom en målrettet innsats legge til rette for at eldre får bo i egen bolig lengst mulig dersom de kan og vil, og vi vil i løpet av 2023 legge fram en egen stortingsmelding om en Bo trygt hjemme-reform.

For at eldre skal kunne bo trygt hjemme er det behov for å styrke innsatsen for å forebygge, avdekke, avverge og håndtere eldrevold i omsorgssektoren. Ansatte i helse- og

omsorgstjenesten har behov for tydelige og gode rutiner som understøtter godt arbeid med å forebygge, avdekke, avverge og håndtere vold.

Helse- og omsorgsdepartementet har i et eget oppdrag til Helsedirektoratet bedt om at direktoratet gjennomgår dagens virkemidler og prosedyrer for utredning og håndtering av saker der det er grunn til å tro at eldre blir utsatt for vold og overgrep, samt vurderer effektive meldesystemer for å ivareta behovet for oppfølging fra tilsynsmyndighetene. Helsedirektoratet er også bedt om å utrede ev. etablering av nasjonale faglige retningslinjer eller vurdere andre normerende virkemidler for utredning og håndtering av eldrevoldssaker. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte for utkvittering av de nevnte anmodningsvedtakene.

Helsedirektoratet er i tillegg bedt om å gi en helhetlig vurdering og prioritering av hvilke tiltak som bidrar til å styrke innsatsen for å forebygge, avdekke, avverge og håndtere eldrevold i omsorgssektoren. Leveransen på oppdraget skal ses i sammenheng med annet relevant arbeid, blant annet Opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner, som koordineres av Justis- og beredskapsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 2820**Innlevert 5. september 2022 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein****Besvart 9. september 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Dagens regelverk innebærer at ukrainske flyktninger som er gitt kollektiv beskyttelse i Norge ikke får innvilget barnetrygd, men blir henvist til eventuelt å søke kommunal sosialhjelp det første året.

Mener regjeringen dette er hensiktsmessig, eller vil man endre regelen slik at man ikke velter utgifter over på kommunene og tvinger folk til bruk av sosialhjelp?

BEGRUNNELSE:

Flyktninger til Norge får ikke barnetrygd dersom barnet ikke har opphold i Norge i mer enn 12 måneder. Derfor har ukrainske flyktninger, som har kollektiv beskyttelse i Norge, ikke fått behandlet sine søknader om barnetrygd. Ved NAV kontorene som behandler barnetrygd hoper nå søknadene seg opp.

Inntil det er gått et år er kommunene nødt til å supplere med sosialhjelp for å få familiene opp på tilstrekkelig livsopphold. Det er ikke barnetillegg i introduksjonsstønad, derfor må folk søke om supplerende sosialhjelp til barneforsørging på grunn av manglende rett til barnetrygd. Alternativet er økt fattigdom blant ukrainske flyktninger på introduksjonsprogrammet

Med de beregnede ankomstene av ukrainske flyktninger til Norge kan det bli snakk om flere hundre millioner kroner som statlige myndigheter velter over på kommunene slik reglene fungerer i dag.

Dersom barnet likevel bor mer enn 12 måneder skal imidlertid barnetrygden etterbetales i sin helhet. Dersom kommunene utbetaler et beløp tilsvarende barnetrygden i sosialhjelp over 12 måneder (selv om det ikke er noen automatikk her) og kollektiv beskyttelse forlenges, vil altså flyktningen få utbetalt et engangsbeløp i tillegg til tidligere ytelser, og deretter barnetrygd hver måned framover.

Dette synes som en lite hensiktsmessig ordning, som bør vurderes. I tillegg kommer at NAV kontorene som behandler barnetrygd melder om at sakene nå hoper seg opp.

Svar:

Det er riktig at personar som etter utlendingslova er omfatta av ordninga for midlertidig kollektiv beskyttelse, ikkje vil ha rett til barnetrygd etter gjeldande rett. For å utløyse rett til barnetrygd må barnet vere busett og opphalde seg i Noreg i meir enn 12 månadar. Opphaldsløyva

som ukrainske flyktningar har fått, er på akkurat 12 månadar, og altså ikkje tilstrekkeleg til å gi rett til barnetrygd. Dersom opphaldsløyva blir forlenga utover eit år, kan ein framsette ny søknad om barnetrygd, med moglegheit for etterbetaling i inntil tre år. I mellomtida vil det derfor som representanten viser til, kunne vere naudsynt for kommunane å gje økonomisk stønad (sosialhjelp) når vilkåra for det er oppfylte.

Slik eg forstår representanten, er han bekymra for den økonomiske meirbelastninga statlege styresmakter veltar over på kommunane. Det er kommunane som er ansvarlege for dei flyktningane som er busette i deira kommune. Så lenge dei fordrivne frå Ukraina med vedtak om kollektiv beskyttelse er busett i ein kommune, vil dei ved behov ha rett til økonomisk stønad (sosialhjelp) og andre individuelle tenester etter sosialtenestelova frå denne kommunen.

For framtidige tilfelle kor eit vedtak om kollektiv beskyttelse eventuelt blir forlenga ut over eit år, er det korrekt at flyktningen etter gjeldande rett vil få etterbetalt barnetrygd, som då kjem i tillegg til tidlegare utbetalt økonomisk stønad (sosialhjelp), og også barnetrygd kvar månad framover. Det er etter gjeldande rett ikkje nokon føresegn i sosialtenestelova eller barnetrygdlova som gir kommunen tilgang til å krevje refusjon for sosialhjelp i etterbetaling av barnetrygd. Eg viser også til at kommunane frå 1. september 2022 ved vurdering av søknad om økonomisk sosialhjelp til familiane ikkje lengre tar omsyn til om søkjaren får barnetrygd. Kommunane er kompensert for denne endringa.

Ordninga med kollektiv beskyttelse etter utlendingsslova - som ikkje har vore mykje nytta tidlegare, har synleggjort problemstillingar på barnetrygdområdet som er nye. Dersom barnetrygdlova skal tilpassast situasjonen med dei fordrivne frå Ukraina som har fått kollektiv beskyttelse i Noreg etter utlendingslova, reiser dette ei rekke spørsmål det er naudsynt å utgreie og avklare nærare. For å sikre likebehandling, er det mellom anna eit spørsmål om også andre grupper med opphald på anna grunnlag inntil eit år bør vere omfatta av moglege endringar, og det må avklarast kva for konsekvensar slike endringar i så tilfelle kan få. Eg vil på bakgrunn av dei erfaringane ein har gjort seg, sjå nærare på problemstillingane denne saka reiser, og deretter vurdere eventuelle justeringar i gjeldande regelverk.

Eg legg avslutningsvis til at etter det eg er gjort kjent med, vil NAV innan kort tid behandle søknadane om barnetrygd som førebels ikkje er behandla.

SPØRSMÅL NR. 2821**Innlevert 5. september 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 8. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Burde Norge følge eksempelet til våre naboer i Sverige og lovfeste innsattes rett til 12 timer fellesskap per døgn?

BEGRUNNELSE:

En sentral del av rehabiliteringsarbeidet i fengslene er at de innsatte har tilgang på aktiviteter, jobbrelatert trening, fysisk aktivitet og meningsfylt fellesskap. Straffegjennomføringsloven §17 sier at innsatte i norske fengsler skal ha fellesskap «så langt det er praktisk mulig», men hovedregelen her gjelder kun innenfor rammene av det enkelte fengsels innredning og bemanningsmessige ressurser. Kriminalomsorgen har de siste årene opplevd gjentatte budsjettkutt, noe som i stor grad har negative ringvirkninger for både ansatte i kriminalomsorgen og de innsatte i fengslene.

Det er ingen minstekrav til innsattes fellesskap per dag, men det burde det være. Dette vil dessuten gi bedre vern mot bruken av de facto isolasjon, som Norge gjentatte ganger har fått kritikk for, både fra nasjonale organer som Sivilombudsmannen og fra internasjonale organer som FNs torturkomité (CAT), Europarådets torturovervåkingsskomité (CPT) og FNs menneskerettighetskomité. Etter CPTs standarder bør varetektsinnsatte være minst åtte timer utenfor cellen daglig og domfelte bør ha betydelig

mer tid i fellesskap. Sverige har forskriftsfestet at innsatte ikke skal være innelåst på cellene sine i mer enn 12 timer daglig, og det er gode grunner som tilsier at Norge burde ha liknende krav. Å lovfeste at innsatte skal ha rett til 12 timers fellesskap hver dag vil styrke rettsikkerheten til de innsatte, da avvik fra dette vil kreve vedtak, som per i dag ikke er tilfellet ved bruken av de facto isolasjon.

Svar:

Aktivitet og fellesskap kan bidra til innsattes rehabilitering, og er viktig for å unngå isolasjon og negative konsekvenser av isolasjon. Regjeringen vil styrke innholdet i soningen. I budsjettet for 2022 er det bevilget 50 millioner kroner til styrking av kriminalomsorgen gjennom økt bemanning og innhold, med en helårseffekt på 100 millioner kroner i 2023. Det er en prioritert oppgave for kriminalomsorgen å motvirke isolasjon og negative konsekvenser av isolasjon i fengsel.

I Dokument 4:3 (2018-2019) Særskilt melding til Stortinget om isolasjon og mangel på menneskelig kontakt i norske fengsler, har Sivilombudsmannen (nå Sivilombudet) gitt en rekke anbefalinger, blant annet om lovgivningsmessige tiltak. Justis- og beredskapsdepartementet arbeider med oppfølging av meldingen.

SPØRSMÅL NR. 2822**Innlevert 5. september 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 7. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

I fjor fikk SV gjennomslag for at det skal etableres en miljørabatt for elvarebiler i bomringen.

Hva er status for arbeidet med dette og når kan elvarebiler regne med å få rabatt i bomringen?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har vedtatt at alle nye personbiler og lette varebiler være nullutslippsbiler i 2025. Det er helt avgjørende at dette skjer for at vi skal klare å nå klimamålene vi har satt oss. Vi har kommet langt i elektrifiseringen av personbilparken. Men utviklingen innen varebilsegmentet ligger foreløpig langt bak. Derfor haster det å komme med tiltak som vil få fart på omstillingen av varebiler for at vi skal nå klimamålene.

Svar:

Som øvrige nullutslippskjøretøy er el-varebiler i dag omfattet av den nasjonale ordningen der det er mulig med en redusert takst på inntil 50 pst. av normaltakst, jf. Prop. 87 S (2017–2018) Nokre saker om luftfart, veg, særskilde transporttiltak, kyst og post og telekommunikasjonar og Innst. 380 S (2017–2018).

Jeg er imidlertid enig med representanten i at det er viktig å fremme bruk av nullutslippskjøretøy i varebilsektoren spesielt, og at utviklingen her ligger etter personbilparken. Jeg legger til grunn at representanten etterspør status for arbeidet med Stortingets anmodningsvedtak nr. 35, punkt 14, av 2. desember 2021, som ble fremmet ved

behandlingen av Nasjonalbudsjettet for 2022, jf. Innst. 2 S (2021-2022):

«Stortinget ber regjeringen etablere en nasjonal ordning med miljørabatt for elvarebil ved betaling for bomplasseringer.»

Departementet vil komme tilbake til Stortinget med en status for oppfølgingen av dette vedtaket på egnet måte. Jeg vil imidlertid bemerke at det i bompengefinansierte bypakker som har et miljødifferensiert takstsystem, allerede i dag skal være åpnet for at lokale myndigheter kan beslutte fritak for betaling av bompenger for lette el-varebiler (takstgruppe 1) selv om det innføres en takst (betaling) for øvrige lette elbiler. For tunge el-biler i takstgruppe 2 (også varebiler) er det i dag en praksis for at disse har fritak for bompengebetaling.

SPØRSMÅL NR. 2823

Innlevert 5. september 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 14. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Mener statsråden virkelig at det er en fornuftig politikk å stenge norske selskaper ute av konkurransen under påskudd av at konkurransen potensielt kan ivaretas fra utenlandske konkurrenter, og er dette i så fall en generell holdning fra regjeringen i næringspolitikken?

BEGRUNNELSE:

I sitt svar på mitt spørsmål nr 15:2627 viser statsråden til at konkurransen i markedet kan sikres gjennom konkurranse fra utenlandske selskaper fremfor Østfolds-Bedriften Pretec.

Dette er en påstand jeg vil bestride, og viser i den sammenheng til at dette markedet før Pretec sin inntreden var preget av monopoldannelse. Samt at over 90 prosent av dagens marked dekkes opp av to aktører.

Uavhengig av dette er det en næringspolitisk holdning som kommer til syne som jeg ikke kjenner igjen fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet sine valgkamper. Da varslet man eksempelvis en storstilt satsing for at norske bedrifter skulle prioriteres eksempelvis gjennom entreprenørmarkedet.

Jeg ber derfor statsråden avklare hva som er regjeringens gjeldende politikk på området. Den de gikk til valg på, eller den som statsråden gav uttrykk for i sitt svar til mitt forrige spørsmål.

Svar:

Jeg har nok en gang vært i kontakt med Statens vegvesen om spørsmålet. Det er viktig i denne saken å påpeke at også Pretecs bolter er tilvirket i et land utenfor Norge, selv om Pretec AS er et norsk selskap. Pretec AS kan i så måte betegnes som en importør av bergsikringsbolter. Også Pretec AS har dratt nytte av konkurransefordelene som samarbeid med land utenfor Norge kan gi.

Statens vegvesens regelverk viser til en gitt norsk-europeisk standard slik at ikke kravene blir så avansert og omstendelig at håndhevere av regelverket ikke kan utføre oppgaven. Norske bedrifter kan dermed bli forhindret fra å levere bergsikringsbolter til det norske markedet dersom de insisterer på å levere stål i henhold til en utenlandsk standard som avviker fra norsk-europeisk standard, i Pretecs tilfelle en kinesisk standard.

Jeg vil dessuten igjen minne om at også Pretec har anledning til å få sertifisert stålet de bruker i sine bolter hos sin stålleverandør ved å benytte Kontrollrådet eller andre tilsvarende selskap, jf. mitt svar på spørsmål nr. 2627. Det vises også til at det er åpnet for bruk av andre ståltypen i regelverket, så lenge stålets egenskaper er like gode som for et stål produsert etter NS-EN 3576-3 og at det er utført tilsvarende kvalitetskontroll.

SPØRSMÅL NR. 2824**Innlevert 5. september 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 13. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Det vil være mulig å realisere Arna-Stanghelle både raskere og rimeligere dersom de statlige midlene kan brukes fritt til både vei og bane viser utredninger fra Statens vegvesen. Bakgrunnen er at en felles utbygging vil gi samordningsgevinster både i form av tid og penger spart, og anslaget på mulig innsparing er foreløpig på hele 4 milliarder kroner.

Vil statsråden sørge for at midlene kan brukes fritt for å for eksempel framskynde jernbane og rassikring, og samtidig spare store pengesummer?

BEGRUNNELSE:

I fjor fikk SV gjennomslag for å sikre framdriften for jernbaneutbyggingen mellom Arna og Voss i budsjettavtalen med regjeringen. Prosjektet er også svært høyt prioritert av Jernbanedirektoratet, som et av de klart viktigste jernbaneprosjektene i landet.

Svar:

Ved å gjennomføre det aktuelle prosjektet som et fellesprosjekt mellom Statens vegvesen og Bane NOR, der vei og

bane er lagt i et felles tunnelsystem, har Statens vegvesen tidligere vurdert det slik at kostnadene kan reduseres med om lag 4 mrd. kr sammenlignet med å gjennomføre dette som to separate prosjekt. Denne innsparingen er allerede innarbeidet i prosjektkostnadene som er oppgitt i Nasjonal transportplan (2022-2033). Til grunn for vurderingen ligger en forutsetning om helhetlige kontrakter som inneholder både vei- og jernbaneelementer, og ikke sektorspesifikke kontrakter. De største gevinstene er altså knyttet til samordning av byggingen gjennom felles tunnelsystem for vei og bane og kontrakter/felleskontrakter.

Jeg er også kjent med at Statens vegvesen og Bane NOR gjennomfører vurderinger knyttet til en forutsetning om en mer rendyrket prosjektorganisasjon, der budsjettering, kontraktsoppfølging og regnskapsføring gjennomføres i sin helhet i Statens vegvesen, som prosjekteier. Statens vegvesen vil gjennomføre videre utredninger av potensialet for ytterligere kostnadsreduksjoner gjennom blant annet slike effektiviseringstiltak, innenfor rammebetingelsene som er gitt i økonomireglementet og bevilgingsreglementet. Jeg vil vurdere disse problemstillingene nærmere når det foreligger et tilstrekkelig grunnlag fra Statens vegvesen.

SPØRSMÅL NR. 2825**Innlevert 5. september 2022 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 13. september 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Hvordan skal Kultur- og likestillingsdepartementet sikre et kritisk menings- og ytringsmangfold gjennom Kulturrådets fagfellebaserte tildelingsprosesser i et fagmiljø som Ytringsfrihetskommisjonen mener viser «tegn til en svak uenighetskultur og lav takhøyde for kritiske diskusjoner innad i feltet»?

BEGRUNNELSE:

Ytringsfrihetskommisjonen la den 15. august frem sin utredning og anbefalinger om ytringsfrihetens kår i Norge

(NOU 2022:9, En åpen og opplyst offentlig samtale). Her slås det fast, blant annet med de mange årelange kontroversene i samfunnsdebatten rundt teaterprosjektet «Sløserikommisjonen» av Traavik.info som eksempel, at deler av scenekunstheltet viser klare tegn til «en svak uenighetskultur og lav takhøyde for kritiske diskusjoner innad i feltet».

I vedtak av Kulturrådet 29.august fikk scenekompaniet Traavik.info for første gang på mange år ikke fornyet statsstøtte av et fagfelleutvalg der bl.a. tre av ti utvalgsmedlemmer meldte seg inhabile etter innsigelse fra kompaniet selv i forkant av behandlingen. Det har heller ikke

blitt gitt noen faglig begrunnelse for vedtaket. Det stilles derfor spørsmål om fagfellevurdering virkelig er riktig forvaltningspraksis i forhold til prosjekter som i særlig grad utfordrer uenighetskulturen i kulturfeltet selv.

Svar:

Det er generelt viktig å ha med seg hele historien. Ytringsfrihetskommisjonen skrev ikke at sektoren «viser tegn til en svak uenighetskultur», men det ble omtalt noen potensielle risikofaktorer ved dagens tildelingspraksis, og at disse til sammen kan «bidra til en svak uenighetskultur og lav takhøyde for kritisk diskusjon».

Det aller viktigste en regjering kan gjøre for å sikre et trygt ytringsrom og reell ytringsfrihet er gode og målrettede tilskuddsordninger for kultursektoren, forvaltet etter prinsippet om armlengdes avstand fra politiske myndigheter.

Selv om kommisjonen konkluderte med at ytringsfriheten er godt beskyttet for kunstnere, så kommisjonen behov for mer forskning og bred debatt. Det er vi enige i,

derfor håper jeg høringsrunden nå vil vise konkrete innspill til hvordan vi ytterligere kan trygge ytringsrommet.

Jeg stusser på at representanten synes å mene at et enkeltstående avslag, der Kulturrådet i tillegg har vist at rutinene har fungert, skal være et godt eksempel på utfordringer med fagfellevurderinger som forvaltningspraksis. For meg er dette et helt uforståelig resonnement. I Norge har vi tradisjon for at det er kunstnere selv som fordeler midler til kunst og kultur, det er et godt prinsipp og forsterker legitimiteten til beslutningene.

Forvaltningen av tilskudd og stipender i tillegg til det totale sikkerhetsnettet for kunst og kulturarbeidere vil vurderes i kunstnermeldinga, som har frist for innspill 30 september. Det er viktig at kunstnere i større grad anerkjennes som arbeidstakere på linje med andre arbeidsfolk. Av samme årsak prioriterte denne regjeringen å etablere 100 nye kunstnerstipender i 2022. Kunst- og kulturarbeidere er arbeidsfolk som bidrar med yringer, verk, kunnskap, kompetanse, innsikt og opplevelser som beriker livene våre. Verdien kunsten bidrar med i samfunnet skal også reflekteres i det kunstnere får betalt.

SPØRSMÅL NR. 2826

Innlevert 6. september 2022 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 13. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

SV fikk gjennomslag i budsjettet for at det skal lages en fullverdig konseptvalgutredning av Nord-Norgebanen som skal inngå i grunnlaget for neste nasjonale transportplan (NTP). Før sommeren ble det klart at NTP framskyndes med et år.

Hvilke konsekvenser vil det få for Nord-Norgebanen, vil den ennå være klar i tide og vil man fortsatt få en god nok utredning til å kunne fatte byggevedtak?

BEGRUNNELSE:

Nord-Norgebanene er viktig for å få mer gods over på bane, særlig i lys av den ventede veksten i marine næringer. I dag er det allerede nesten daglig kaos, nesten-ulykker og ulykker på grunn av store, dårlig skodde vogntog. Vogntog som ikke hører hjemme på nord-norske vinterveier.

Nord-Norgebanen vil binde by og land tettere sammen. En rask jernbane vil gjøre det mulig for flere å bo i distriktene, siden flere arbeidsplasser blir innenfor behagelig dagpendleravstand. Det vil utvikle seg større

bo- og arbeidsmarkedsregioner og det vil skape vekst i næringslivet.

I høst fikk SV gjennomslag for at Nord-Norgebanen skulle utredes, men denne gangen ordentlig, uten at det på forhånd er konkludert med at banen ikke skal bygges. SV mener også at utredningen må legge til grunn miljøvennlige løsninger for å bygge ut Nord-Norgebanen, med byggemetoder som kutter utslipp og minimerer naturinngrep. SV mener også at midlene bør omfordeles fra overdimensjonerte og miljøfiendtlige motorveiprosjekter.

Svar:

I Hurdalsplattformen fremgår det at regjeringen vil gjennomføre en konseptvalgutredning (KVU) med mål om å realisere Nord-Norgebanen. Etter budsjettforliket ble det klart at regjeringen skal gjennomføre en fullverdig KVU for Nord-Norgebanen. Dette er fulgt opp og departementet har gitt Jernbanedirektoratet et slikt oppdrag. Utred-

ningen skal ferdigstilles og behandles i forbindelse med neste rullering av Nasjonal transportplan.

Etter en KVV gjennomføres ekstern kvalitetssikring (KS1) av de ulike alternativene og det pekes på hvilke konsepter som skal planlegges videre. KVV, høringen av denne og KS1 benyttes deretter som grunnlag for regjeringens konseptvalg. Dersom det besluttes at prosjektet bør utredes videre og konsept er valgt, bestilles et forprosjekt som utreder valgt konsept i mer detalj. Deretter utarbeides det en kommunedelplan og reguleringsplan iht. plan- og bygningsloven. Det er viktig at disse planprosessene gjennomføres grundig slik at grunneiere, samiske interesser, miljøhensyn, m.m. blir tilstrekkelig hensyntatt. Videre gjennomføres en ekstern kvalitetssikring (KS2) som gir anbefaling om blant annet styrings- og kostnadsramme. Det er først på dette stadiet at departementet har et godt nok grunnlag til å kunne fremme forslag om kostnads-

ramme for prosjektet ovenfor Stortinget. Det er viktig at vi tar oss tid til å gjennomføre grundige utredningsprosesser slik at stortinget får et godt beslutningsgrunnlag for å ta stilling til prosjektet. Ovennevnte prosess tar mange år, spesielt for store, kompliserte prosjekter. Det vil av denne grunn derfor ikke være mulig å fremme forslag om kostnadsramme for Stortinget som er det vedtaket som trengs for å inngå avtale om bygging med Bane NOR før om flere år, uavhengig av om NTP er fremskyndet eller ikke.

Jeg forventer at KVV Nord-Norgebanen vil ferdigstilles sommeren 2023 og vil sette meg grundig inn i denne når den foreligger. Utredningen vil gi viktig informasjon om fremtidig utvikling og mulig videre planlegging av ny jernbaneinfrastruktur i Nord-Norge. Neste nasjonale transportplan planlegges lagt frem våren 2024. Det gir regjeringen tid til å vurdere funnene i KVV-en innen NTP legges frem.

SPØRSMÅL NR. 2827

Innlevert 6. september 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland

Besvart 8. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

I lys av passkrisen, hva har statsråden foretatt seg for å sikre at også besøkende i norske fengsler har kunne brukt utgåtte pass for å besøke innsatte?

BEGRUNNELSE:

I juni 2022 anslås det at et sted mellom 300 000 og 400 000 nordmenn sto uten gyldig pass midt i det som omtales som passkrisen. Justisministeren jobbet iherdig for å få med andre land på å la nordmenn legitimere seg med annen id enn pass. Dette arbeidet resulterte i at land som Tyskland, Island, Estland, Portugal og Hellas aksepterte bruk av utløpte norske pass som legitimasjon.

I samme periode ble det sendt et brev til justisdepartementet fra en innsatt i Ullersmo fengsel som viste til at en 78 gammel kvinne som skulle besøke en innsatt ble avvist pga. utgått pass.

Krav for legitimasjon ved besøk til norske fengsler ligger lovbestemmelsen regulert i straffegjennomføringsloven § 27, 4. ledd. Bestemmelsen i § 27 regulerer bestemmelser om undersøkelse av personer og gjenstander, 4. ledd lyder som følger «Enhver kan avkreves gyldig legitimasjon for å sikre rett identitet». Hoved praksisen i kriminalomsorgens enheter er at besøkende skal fremvise gyldig legit-

imasjon. Fengselsansatte gjennomfører en skjønnsmessig vurdering av dette kravet.

For mange innsatte er kontakt med familie og venner en svært viktig del av rehabiliteringen. Derfor er det et viktig prinsipp at alle innsatte skal kunne motta besøk av pårørende og venner i fengslet, så lenge det er sikkerhetsmessig forsvarlig.

Å få andre land til å godta utgåtte norske pass er ingen enkel oppgave. Å sende et styringssignal til Kriminalomsorgsdirektoratet om at utgåtte pass skal aksepteres i en periode bør imidlertid være en enkel oppgave.

Svar:

Etter straffegjennomføringsloven § 27 kan besøkende i norske fengsler avkreves gyldig legitimasjon for å sikre rett identitet.

Som hovedregel skal besøkende i kriminalomsorgens enheter fremvise gyldig legitimasjon. Dersom besøkende ønsker å benytte pass som er utgått på dato som legitimasjon, gjør kriminalomsorgen en skjønnsmessig vurdering hvor det blant annet vektlegges hvor lenge det er siden utløpsdato.

Kriminalomsorgsdirektoratet har ikke registrert at det har oppstått ekstraordinære hendelser knyttet til

besøkende med pass som er utgått på dato. Det kan imidlertid ikke utelukkes at det kan ha forekommet isolerte

hendelser der besøkende, etter en helhetlig vurdering, har blitt nektet inngang.

SPØRSMÅL NR. 2828

Innlevert 6. september 2022 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo

Besvart 13. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Når vil nasjonal turistvei-skiltene komme på plass på strekningen Ogna-Flekkefjord, som siden i fjor har vært en del av nasjonal turistvei Jæren, og hvilke planer har Statens vegvesen for utvikling av denne strekningen de neste årene?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Solberg v/Samferdselsdepartementet besluttet i juni i fjor at nasjonal turistvei Jæren skulle forlenges til Flekkefjord gjennom Eigersund og Sokndal. Et drøyt år senere, og en sommer med betydelig ferietrafikk, er fortsatt ikke de brune nasjonal turistvei-skiltene på plass. Informasjonen på nettsidene til Statens vegvesen er også i beste fall mangelfull.

I sitt svar ber jeg statsråden også redegjøre for hvilke planer Statens vegvesen ellers har for utvikling av Nasjonal turistvei Jæren de neste årene, herunder informasjonstiltak.

Svar:

Jeg vil vise til at Samferdselsdepartementet i et brev til Statens vegvesen 28. september 2021, ba etaten om å følge opp beslutningen om å forlenge nasjonal turistveg Jæren til Flekkefjord, gjennom Eigersund og Sokndal. Statens vegvesen er også bedt om å gjennomføre praktiske tiltak for å synliggjøre at strekningen er forlenget til Flekkefjord.

I juni og august 2021 ble det gjennomført innledende befaringer på strekningen. 9. mars 2022 ble det arrangert et informasjonsmøte for de berørte kommunene hvor det ble orientert om videre arbeid og prosess.

Mellom Jæren og Flekkefjord er det identifisert to aktuelle stoppesteder, en rasteplass og et utsiktspunkt, som kan utvikles til turistvegattraksjoner, Stapnes i Eigersund kommune og Jøssingfjord i Sokndal kommune. Gjennomføring av anleggene er prioritert innenfor rammene for satsing på Nasjonale turistveger i NTP 2022-2033 i tidsrommet etter 2024 fram mot 2029.

Planlegging av turistveganlegg tar i snitt 2-4 år avhengig av karakter og størrelse. De angitte stoppestedene er del av en pågående formgivningskonkurranse der første fase er kvalifisering av formgivere som deretter leverer skisser som grunnlag for videre detaljering og byggeplaner.

De berørte kommunene er orientert om planene for å utvikle Stapnes og Jøssingfjord til turistvegattraksjoner.

Arbeidet med å få skiltet forlengelsen til Flekkefjord har startet opp. Med to berørte regioner, tre kommuner og strekningen som er ca. 100 kilometer lang, tar det tid å planlegge og koordinere med vegmyndighet som forvalter skiltingen. Skiltplanen inkluderer en avstikker via fv. 4248 til Sogndalsstranda. Det tas sikte på å få skiltet forlengelsen innen sommersesongen 2023.

Statens vegvesen sitt nettsted for Nasjonale turistveger, www.nasjonaleturistveger.no, er oppdatert med nye kart som viser det nye endepunktet for strekningen i Flekkefjord. Strekningen er oppdatert med beskrivelse av landskapskarakteren mellom Jæren og Flekkefjord.

SPØRSMÅL NR. 2829**Innlevert 6. september 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 8. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvor mange nye stillinger er opprettet i kriminalomsorgen som en følge av de 50 millioner kronene som statsråden fremhever i Dagbladets artikkel av 18.08.22, og hvor er disse stillingene opprettet?

BEGRUNNELSE:

Det vises til Dagbladets dekning av statsrådens besøk til Oslo fengsel, på torsdag den 18.08.22. Det hitsettes fra statsrådens uttalelser til Dagbladet i nettsaken som ble publisert samme dag som besøket fant sted:

«Da vi kom inn i regjering i fjor høst så var statsbudsjettet for 2022 noe av det første vi begynte med. Det var viktig for meg allerede da å prioritere penger til kriminalomsorgen. Det har vært kutt i mange år og en nedbygging. Jeg er glad for at vi fikk 50 millioner kroner til flere folk i kriminalomsorgen i 2022. Så står vi i en veldig krevende situasjon fordi kuttene de siste åra har vært veldig store. Det tar tid å drive gjenoppbygging.»

Spørsmålsstiller ber om en redegjørelse for hvor mange nye stillinger de 50 millionene statsråden her fremhever har tilført kriminalomsorgen, og hvor i landet disse nye stillingene er etablert.

Svar:

I budsjettet for 2022 ble det bevilget 50 mill. kroner til økt bemanning og bedre innhold i kriminalomsorgen. I tråd med omtale i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022) for Justis- og beredskapsdepartementet, vil midlene i hovedsak benyttes til bemanning ifm. isolasjonsforebyggende tiltak, tilpasset oppfølging av unge domfelte, tiltak for likeverdige forhold for kvinner og menn i straffegjennomføringen, tettere oppfølging av domfelte med rusproblemer og tilrettelagt oppfølging av forvaringsdømte.

Som det fremgår av budsjettforslaget er helårseffekt av bevilgningen 100 mill. kroner i 2023. Siden bevilgningen i 2022 er halvårseffekt, er ikke alle stillinger besatt og det pågår for tiden ansettelsesprosesser. Det er derfor ikke mulig på nåværende tidspunkt å gi en samlet oversikt over bruken av midlene.

SPØRSMÅL NR. 2830**Innlevert 6. september 2022 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide****Besvart 13. september 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Ifølge Dagbladet har regjeringen gitt tillatelse til et forskningstokt på norsk sokkel for det russiske forskningsfartøyet «Akademik Sergey Vavilov» i perioden 26. august til 22. oktober 2022.

Hva er forskningstoktets formål og hvilke konkrete vurderinger er gjort av fartøyet og toktets potensielle sikkerhetsrisiko mot norske interesser?

BEGRUNNELSE:

I Russlands nylig oppdaterte sjømilitære doktrine tillegges nordområdene økt betydning sammenlignet med

den forrige doktrinen fra 2015, og behovet for økt russisk tilstedeværelse i Arktis fremheves som landets kanskje viktigste sjømilitære prioritering. Videre vektlegger den oppdaterte doktrinen betydningen av å benytte sivile fartøy til militære formål, herunder operasjoner i gråsonen mellom fred og krig. Forsker ved FHS/Sjøkrigsskolen, Ina Holst-Pedersen Kvam, uttaler følgende til Dagbladet om det aktuelle forskningsfartøyet:

«Akademik Sergey Vavilov» bærer blant annet autonome undervannsfarkoster som kan plassere lytte- og sabotasjeutstyr på fiberoptiske kommunikasjonskabler eller robotiserte sonarsystemer på havbunnen for å overvåke ubåttrafikk, slik søsterskipene har gjort i russiske havområder enda lenger øst.»

Svar:

Regjeringen følger nøye med på situasjonen i våre nærområder og er opptatt av sikkerhetsaspektet ved aktivitetene som foregår. Sammen med Forsvaret, Etterretningstjenesten og Politiets sikkerhetstjeneste er vi årvåkne på utenlandsk etterretning og påvirkning, og at aktivitet som i utgangspunktet er lovlig, kan bli utnyttet til formål som kan skade vår nasjonale sikkerhet.

Norske myndigheter behandler søknader om havforskningstokt innenfor de rammer havretten setter. I FNs havrettskonvensjon er det fastsatt at alle stater skal ha rett til å drive vitenskapelig havforskning med forbehold for de rettigheter og plikter andre stater har. Dette innebærer at kyststaten kan nekte havforskningstokt innenfor territorialfarvannet. Derimot må kyststaten normalt samtykke til forskningstokt i økonomisk sone og på kontinentalsokkelen utenfor 12 nautiske mil.

Kyststatens begrensede mulighet til å nekte vitenskapelig havforskning må ses i sammenheng med at økonomisk sone og kontinentalsokkel ikke er en del av kyststatens territorium, men havområder hvor kyststaten har visse rettigheter. Disse rettighetene er i all hovedsak knyttet til kartlegging og utnyttelse av ressurser. Utøvelsen av kyststatens rettigheter må skje i samspill med andre staters rettigheter. Eksempelvis kan ikke kyststaten nekte andre stater å gjennomføre militærøvelser i havområder utenfor territorialfarvannet. Staten som gjennomfører

militærøvelsen må imidlertid ta hensyn til blant annet petroleumsvirksomhet.

Toktet med det russiske forskningsfartøyet Akademik Sergey Vavilov omfatter oseanografiske, sedimentære og klimarelaterte undersøkelser. Det skal i sin helhet foregå utenfor norsk territorialfarvann. Utgangspunktet for behandlingen av søknaden var derfor andre staters rett til å forske i norske havområder. Enkelte av de planlagte undersøkelsene på havbunnen var imidlertid av en slik karakter at de kunne ha direkte betydning for undersøkelse etter ressurser på kontinentalsokkelen. Etter havretten kunne derfor Norge sette enkelte begrensninger. Hvilke begrensninger som er satt, fremgår klart av lisensen fra Oljedirektoratet. Et tilsvarende tokt med et annet russisk fartøy ble gjennomført i 2021. Også det toktet ble gjennomført utenfor territorialfarvannet og Norge satte de samme begrensningene i samtykket.

For at utbyttet av vitenskapelig havforskning skal bli størst mulig, er deling av data og publisering av forskningsresultater viktig. Norge setter derfor som vilkår at resultater fra havforskning skal oversendes etter gjennomført tokt. Noen ganger kan etterarbeidet ta noe tid slik at dette må etterspørres, men for toktet som ble gjennomført i 2021, mottok Utenriksdepartementet en toktrapport i mars i år. I tillegg har Oljedirektoratet, i lisensene som er utstedt, inkludert detaljerte krav til hvilke data som skal oversendes dit. Kunnskap fra forskningstokt blir dermed, som forutsatt i FNs havrettskonvensjon, delt og offentliggjort.

SPØRSMÅL NR. 2831

Innlevert 6. september 2022 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 14. september 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Hvordan vil regjeringen håndtere risikoen for at innstramminger i regelverket i verste fall vil kunne svekke Forsvarets operative evne de neste årene, ved at prosjekter av stor betydning for landets forsvarsevne risikerer å fordyres og forsinkes, og mener regjeringen at innstrammingerne er et fornuftig forsvarspolitisk grep sett i lys av den kraftig forverrede sikkerhetspolitiske situasjonen vi nå befinner oss i?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har foreslått innstramminger i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak, herunder en generell innstramming i adgangen til å leie inn arbeidskraft fra bemanningsforetak, ved å oppheve adgangen til innleie «når arbeidet er av midlertidig karakter». De foreslåtte endringene kan ifølge Forsvarsbygg «medføre forsinkelser i prosjekter hos Forsvarsbygg, samt øke projektkostnadene, fordi de entreprenørvirksomheter som Forsvarsbygg kontraherer med kan bli berørt av endringene.»

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 2832 fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes hvor det redegjøres nærmere for saken.

Regjeringen legger vekt på at det skal legges til rette for et arbeidsliv som er mer produktivt, mer konkurransedyktig og hvor det blir investert mer i de ansatte sin kompetanse. Dette vil styrke det seriøse arbeidslivet vi vil skal kjennetegne Norge. Man kan ikke utelukke at innføring av innstramminger i regelverket for inn- og utleie fra

bemanningsforetak kan medføre noe forsinket fremdrift og økte prosjektkostnader i forsvarssektorens eiendom-, bygge- og anleggsprosjekter i en overgangsperiode inntil entreprenørmarkedet er tilpasset nye reguleringer. Min vurdering er imidlertid at konsekvensen av de foreslåtte endringene i regelverket bør være minimale med tanke på forsinkelse og fordyrelse av prosjekter, spesielt sett opp mot annen usikkerhet som påvirker prosjektene, og at endringene i regelverket ikke vil påvirke Forsvarets operative evne nevneverdig.

SPØRSMÅL NR. 2832

Innlevert 6. september 2022 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 14. september 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Hvordan vil regjeringen håndtere risikoen for at innstramminger vil kunne medføre ytterligere merkostnader i forsvarssektoren, hvor store merkostnader og forsinkelser estimerer regjeringen at dette evt. vil kunne medføre i inneværende LTP-periode, og hvilke EBA-prosjekter vil kunne rammes av forsinkelser og kostnadsøkninger som følge av de foreslåtte endringene i regelverket?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har foreslått innstramminger i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak, herunder en generell innstramming i adgangen til å leie inn arbeidskraft fra bemanningsforetak, ved å oppheve adgangen til innleie «når arbeidet er av midlertidig karakter». De foreslåtte endringene kan ifølge Forsvarsbygg «medføre forsinkelser i prosjekter hos Forsvarsbygg, samt øke prosjektkostnadene, fordi de entreprenørvirksomheter som Forsvarsbygg kontraherer med kan bli berørt av endringene.»

Svar:

Regjeringens mål med endringene i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak er flere faste og direkte ansettelse i topartsforhold mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Et viktig mål er å skape et trygt arbeidsliv hvor arbeidstakere har mer innflytelse over egen arbeidshverdag og hvor det investeres mer i de ansattes kompetanse. Forslagene kan innebære at en del virksomheter må organisere og innrette bemanningen sin på ny måte, selv

om loven fortsatt også vil åpne for fleksibilitet på ulike måter. Regjeringen har også varslet at det for enkelte av forslagene vil gis overgangsregler for allerede bindende kontrakter slik at eventuelle økonomiske konsekvenser unngås.

Elvenes viser til Forsvarsbyggs vurdering av mulige konsekvenser av endringene i regelverket - gjengitt i Forsvarsdepartementets høringsuttalelse. Forsvarsbygg opplyser at det allerede i dag stilles krav til bransjen når det gjennomføres byggeprosjekter for forsvarssektoren. Ved utførelsen av kontraktarbeidet skal minst 80 prosent av arbeidet utføres av fast ansatte i minst 80 prosent stilling, uavhengig av om arbeiderne er ansatt hos totalentreprenør eller eventuell underentreprenør. Disse kravene vil kunne bidra til at eventuelle negative effekter av innstramminger i regelverket begrenses. Man kan likevel ikke utelukke at det kan bli noe forsinket fremdrift og økte prosjektkostnader i forsvarssektorens eiendom-, bygge- og anleggsprosjekter i en overgangsperiode inntil entreprenørmarkedet er tilpasset nye reguleringer.

Det er mange og ulike forhold som påvirker framdrift og kostnader ved byggeprosjekter. Den senere tids knapphet på enkelte varer og økte priser er eksempler på det. Eventuelle negative konsekvenser knyttet til endringene som er foreslått er etter mitt syn håndterbare, gitt de krav som allerede stilles i Forsvarsbyggs kontrakter og at det gis overgangsordninger ved implementeringen av nytt regelverk. Jeg ser derfor ikke at de foreslåtte endringene i regelverket vil få nevneverdig betydning for realisering av sektorens byggeprosjekter.

SPØRSMÅL NR. 2833**Innlevert 6. september 2022 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 14. september 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Regjeringa har i si eiga plattform lova at reinhaldet i forsvarssektoren skal takast inn att i regi av Forsvaret. I Klassekampen 6. september kunne vi imidlertid lese at reinhaldarane på Rygge Flystasjon må skifte arbeidsgjevar fordi kontrakta endå ei gong vart lagt på anbod.

Når vil regjeringa iverksetje eigen politikk, innkontraktere reinhaldet og gje oppdraget til Forsvarsbygg eller annan underliggende etat?

GRUNNGJEVING:

I Hurdalsplattforma erklærer regjeringa at dei vil «sørgje for at reinhaldet i heile forsvarssektoren igjen blir organisert i Forsvarets eigen regi». Regjeringa har uttrykt at innkontrakteringa skal skje i løpet av 2023, men i vår vart det igangsatt ny anbodsrunder for toårige kontrakter.

På Rygge militære flystasjon, og resten av forsvarlets anlegg i Østfold vant selskapet Toma anbodet og reinhaldsarbeidarane må nok ei gong skifte arbeidsgjevar. Dei uttrykkjer at dei føler seg som kasteballar og er usikre på om alle beheld jobben.

Svar:

Hurdalsplattforma slår fast at reinhaldet i heile forsvarssektoren igjen skal organiserast i Forsvarets eigen regi. Denne regjeringa er oppteken av at reinhaldspersonell

skal ha ein trygg og god arbeidskvardag. Dette må gjerast på ein god og forsvarleg måte. Mellom anna må ein eigen organisasjon byggjast opp, utstyr må kjøpast og personell må rekrutterast.

Reinhald i forsvarssektoren omfattar om lag ein million kvadratmeter. Det er eit av Noregs største reinhaldsoppdrag, og gjeld mange tilsette. Ambisjonen er å få til ei betre samla løysning for reinhaldet enn vi har i dag. Regjeringa er derfor oppteken av at det skal gjerast skikkeleg og planleggast godt. Det er viktig både av omsyn til personellet, til etableringa av ein profesjonell organisasjon for å handtera reinhald i et så stort omfang og for å legge til rette for god kvalitet og effektivitet i organiseringa av reinhaldet.

Etter mitt syn, og etter anbefaling frå Forsvarsbygg, ville det vore uforsvarleg å ikkje lyse ut nokon av dagens reinhaldskontraktar som går ut ved årsskiftet, da ein kunne risikera å stå utan reinhald frå årsskiftet. Det har derfor vore strengt nødvendig som et risikoreduserande tiltak å lyse ut desse avtalene i tråd med anskaffelsesregelverket. Desse reinhaldskontraktane vil være av kortare varigheit. Samtidig stiller dei nye avtalane endra krav for betre å ivareta Forsvarets behov basert på erfaringane frå tidlegare avtalar. Det vil sørgje for reinhaldsleveransen til Forsvaret i ein overgangsperiode.

Tidspunktet for overføring vil bli kommunisert når rammene for dette er nærmare avklart, med ambisjon om igangsetjing i 2023.

SPØRSMÅL NR. 2834**Innlevert 6. september 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 14. september 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Nye tall viser at mangelen på fastleger er verre enn man trodde. Det er nå 230 000 mennesker som står utenfor fastlegeordningen.

Hvordan vil ministeren sikre at disse får forsvarlig tilgang på allmennlegetjenester og at de vet hvor de skal henvende seg for å få helsehjelp som ikke er akutt?

BEGRUNNELSE:

Alle innbyggere som ifølge folkeregisteret er bosatt i en norsk kommune, har rett til en fastlege. For 230 000 innbyggere i Norge er denne retten ikke oppfylt.

Når du står på en liste uten fastlege, vil det i noen tilfeller være en vikar som ivaretar fastlegens ansvar. Det kan også være at andre leger i kommunen tar dette ansvaret.

I noen tilfeller må du bruke legevakt eller øyeblikkelig hjelp for å få nødvendig legehjelp.

For dem som står uten fastlege er det vanskelig å vite hvor de skal henvende seg. Mange oppsøker legevakten. Der blir mange avvist del fordi legevakten ikke har kapasitet og rammer til å ta imot pasienter som skal ha sykemelding, utredninger eller kontroll av vedvarende helsetilstander. Mange vet ikke da hvor de skal henvende seg for å få hjelp.

Etter sykehusinnleggelse eller utredning og behandling i spesialisthelsetjenesten er det fare for at epikriser med anbefalinger om oppfølging etter sykehusbesøk ikke blir lest og prøvesvar blir stående uåpnet når pasienten ikke har fastlege. Da er det risiko for at tilstander som burde vært behandlet ikke blir fulgt opp og at råd fra sykehuset om oppfølging ikke blir fulgt.

Det er kommunen har ansvaret for at de som bor i kommunene har tilbud om nødvendige allmennlegetjenester. Nå har mange kommuner store problemer med å rekruttere og holde på fastleger og sikre vikarer. Det er Helse- og omsorgsdepartementet som har det overordnede ansvaret for at befolkningen får gode og likeverdige helse- og omsorgstjenester.

Svar:

Jeg tar krisen i fastlegeordningen på største alvor. Situasjonen er nå vanskelig både for innbyggere, leger og kommuner. Statsforvaltere og kommuner uttrykker i stigende grad bekymring for fastlegeordningen og varsler om en krevende situasjon i både by- og distriktskommuner. Også Helsetilsynet er bekymret, særlig når det gjelder pasienter som i utgangspunktet er sårbare, har sammensatte helseproblemer og som trenger oppfølging av fastlegen over tid. Situasjonen følges nøye av Helsedirektoratet.

Det er kommunen som har ansvar for å tilby nødvendige allmennlegetjenester til alle som oppholder seg i kommunen og som skal organisere fastlegeordningen og sørge for at personer som ønsker det, får tilbud om plass på fastleges liste. Kommunen skal sørge for at et tilstrekkelig antall leger deltar i fastlegeordningen, mens staten har ansvar for å sikre like rammevilkår gjennom regelverk og økonomiske rammer. Handlingsplan for allmennlegetjenesten, som den forrige regjeringen la frem i 2020, skulle bidra til å styrke, utvikle og bevare en fastlegeordning som gir pasientene allmennlegetjenester av høy kvalitet. Handlingsplanen har flere gode tiltak, men de har ikke hatt tilstrekkelig effekt. Da må vi tenke nytt, og vi må ta mer grunnleggende grep. Det arbeidet påbegynte regjeringen i vårt tilleggsnummer til årets budsjett. Vi vil følge opp i statsbudsjettet for 2023. Målet er at alle innbyggere skal ha en fast lege, og at fastlegeordningen igjen blir attraktiv for fagfolkene våre. Detaljene kommer i oktober, når regjeringen Støre legger frem sitt første ordinære statsbudsjett.

Samtidig som vi skal ta grep i 2023-budsjettet, må vi være sikre på at de mer grunnleggende tiltakene vi setter inn treffer målrettet og løser de faktiske utfordringene. Vi har derfor satt ned et hurtigarbeidende ekspertutvalg som skal gi regjeringen konkrete forslag til tiltak for å styrke fastlegeordningen og gjøre den bærekraftig over tid. Det hurtigarbeidende ekspertutvalget skal foreslå endringer i organiseringen og finansieringen av fastlegeordningen. De skal blant annet gi råd om hvordan unge leger kan få større økonomisk trygghet og mulighet til å leve et liv med fritid og familie. Utvalget skal også se om det er oppgaver som kan løses av annet personell under ledelse av fastlegen, eller om det er administrative oppgaver som kan flyttes ut av fastlegeordningen. Det er viktig for å lette arbeidsmengden til fastleger og bruke de samlede ressursene i helsetjenesten enda bedre. Videre skal utvalget se på endringer som gjør det mer attraktivt for legestudenter å velge fastlegeyrket gjennom endringer i utdannings- og spesialiseringsløpet. Dette mener jeg vil bidra til å øke kapasiteten og sikre bærekraft i ordningen. Ekspertutvalget skal levere sine endelige vurderinger og anbefalinger 15. april 2023. De budsjettmessige konsekvensene av utvalgets arbeid og regjeringens oppfølging vil jeg komme tilbake til i fremtidig budsjett.

SPØRSMÅL NR. 2835**Innlevert 6. september 2022 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 15. september 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvilke vurderinger som er gjort når regjeringen uttaler at de ikke ønsker å heve strømstøttetaket for jordbruksforetak, veksthus og vanningslag på 20 000 kWt?

BEGRUNNELSE:

Landbruks- og matministerens uttalte 6. september at regjeringen ikke vil endre strømstøtten til jordbruksforetak som går over strømstøttetaket på 20 000 kWt. Samme dag sendte Norsk Bondelag og Norges Bonde- og Småbønderlag et samlet brev med ønske om at "det åpnes for at alle som har et månedlig strømforbruk som overstiger 20 000 kwh kan søke særskilt om å få dekket inntil 100 prosent av forbruket. Støtten gis etter samme beregningss metode som i gjeldende forskrift."

Svar:

Primærprodusenter i jordbruket og veksthus fikk, som eneste næring, strømstøtte fra desember 2021. Formålet

med strømstøtteordningen for jordbruks- og veksthusnæringen er å bidra til at norsk matproduksjon og norsk produksjon i veksthus opprettholdes på tross av de ekstraordinært høye utgiftene til strøm. For husholdninger er maksimalgrensen for kompensasjon 5 000 kWt per husholdning per måned. Maksimalgrensen på 20 000 kWt per foretak per måned for jordbruksnæringen ble satt etter innspill fra jordbruksorganisasjonene, og skulle dekke et rimelig og normalt strømforbruk for både næring og privat forbruk på et «vanlig» gårdsbruk. Jeg presiserer at veksthus og vanningslag ikke har noe forbrukstak. Dette innebærer at disse kan søke om dekning av alt forbruk knyttet til produksjon og vanning.

Det er gjort betydelige prioriteringer av norske bønder, blant annet gjennom tilleggsforhandlinger, økte investeringsmidler utenfor jordbruksoppgjøret, et historisk høyt jordbruksoppgjør, ekstraordinær utbetaling i 2022 samt strømstøtte både til landbruket og veksthus. Det er mange som sliter, også annet næringsliv. Næringslivspakken som kommer skal favne alt næringsliv, og det blir derfor ikke riktig å gi ytterligere støtte til enkelte grupper av næringsutøvere nå.

SPØRSMÅL NR. 2836**Innlevert 7. september 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 14. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Meiner statsråden det er rettferdig og forsvarleg at innbyggjarane og næringslivet skal måtte betale fulle bompengesatsar på strekninga Trondheim-Stjørdal, for ei vare dei ikkje får under byggjetida for ny E6, og har statsråden ein plan for utbetring av fylkevegnettet som vert slitt pga. omfattande bruk som omkøyringsveg?

GRUNNGJEVING:

I Trøndelag blir E6 mellom Trondheim og Stjørdal bygd ut, og det er bra.

Derimot opplever innbyggjarane og næringslivet stor urett ved at ein må betale fulle bompengesatsar for ei vare ein ikkje får under byggjetida. Det er hyppig vegarbeid med tunell stengningar, nedsatt hastigheit og større omkøyringar i forbindelse med vegutbygginga.

Strekninga holder ikkje lenger motorvegstandard i byggjetida og det er såleis grovt urettvis at ein må betale full bompengetakst. Dei eksisterande vegane er nedbetalt for mange år sidan, men ein har likevel fortsett med bompengeneinnkreving til finansiering av heilt andre prosjekt eller i dette området. Dette betyr at ein i Malvik i Trøndelag også har betalt for vegen sin mange gongar og finansiert anlegg andre stadar, og no i tillegg må betale for noko

ein ikkje får i byggjetida av ny E6. Det medfører også stor slitasje på fylkevegnettet pga. omkøyringane, og plan for korleis dette skal utbedrast er uvist.

Svar:

Bompengeneinnkrevjinga på E6 mellom Trondheim og Stjørdal som går føre seg no, er knytt til nedbetaling av gjeld frå utbygginga av prosjektet E6 Trondheim-Stjørdal. Det er derfor ikkje riktig at eksisterande veg er nedbetalt for mange år sidan. Prosjektet har vært behandla i Stortinget fleire gonger, seinast ved stortingsbehandlinga av Prop. 32 S (2014–2015), jf. Innst. 118 S (2014-2015). I følge prognosen vil bompengeselskapet Vegamot ha nedbetalt all gjeld i dette prosjektet i løpet av 2024. Ved årsskiftet hadde Vegamot uteståande fordringar på dette prosjektet på om lag 500 mill. kr. Til orientering kan det opplysast at dette var eit av prosjekta som sleit under nedstigninga under pandemien på grunn av sviktande inntekter frå reisande til og frå Trondheim Lufthamn Værnes.

Når det gjeld den pågåande byggeaktiviteten i området, er dette knytt til prosjektet E6 Ranheim – Åsen. Også dette er eit prosjekt delfinansiert med bompengar, jf. stortingsbehandlinga av Prop. 81 S (2017–2018) og Innst. 298 S (2017-2018). Utbygginga skjer no med rekvirering av midlar frå bompengeselskapet Vegamot. Vegamot vil etter planen starte innkrevjinga for nedbetaling av sine

låneopptak til dette prosjektet når utbygginga av ny E6 er ferdig.

All stenging av veg vil føre til nokre ulemper for trafikantane. Det er mange årsaker til at ein veg må stengast, og i mange tilfelle vil det vere nødvendig å gjere avbøtande tiltak i eit forsøk på å sikre rimeleg grad av framkomme. Det er ikkje vanleg er å kompensere den enkelte trafikant for dei ulempene ein stengt veg medfører. At trafikantar må køyre omvegar fordi ein veg blir stengt, utløyser altså ikkje kompensasjon.

Når det gjeld det siste spørsmålet, om utbetring av fylkesvegnettet pga. omfattande bruk som omkøyingsveg, så blir E6 Ranheim - Åsen bygd av Nye Veier AS. Statens vegvesen har ansvaret for riksvegkontraktane og fylkeskommunane for fylkesvegkontraktane sine. Når sidevegnettet blir slite ned fordi det blir nytta til anleggsdrift, ligg tilbakeføring til opphavleg stand inne i prosjektkostnadene, uavhengig av vegeigar. Når det gjeld auka slitasje på grunn av at veggen blir brukt som omkøyingsveg for den «ordinære» trafikken, er det ikkje vanleg å kompensera for dette. Det same gjeld ved omkøyring ved stengt veg av andre årsaker. Ved avtale om kompensasjon vil det i tilfelle vera ei sak mellom Nye Veier AS som byggherre og Trøndelag fylkeskommune som vegeigar. Nye Veier AS fortel meg at dei har ein god dialog med Trøndelag fylkeskommune om temaet.

SPØRSMÅL NR. 2837

Innlevert 7. september 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 14. september 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at norske myndigheter ikke aktivt vil bistå en terrorsiktet norsk borger som oppholder seg i Jemen med å komme seg til Norge?

BEGRUNNELSE:

En norsk borger reiste i 2011 til Jemen for å slutte seg til Al Qaida. I en nettartikkel av 06.09.22 hos NRK fremgår det at vedkommende har sittet fengslet i Jemen de siste ti årene, men at han nå vil bli løslatt i forbindelse med en lokal fangeutveksling. I den samme nettartikkelen tar en norsk professor til orde for at norske myndigheter bør ta en aktiv rolle for å hente vedkommende ut av Jemen og få han inn i det norske fengselssystemet.

https://www.nrk.no/urix/eksperter_-terrorsiktede-anders-dale-kan-bli-loslatt-i-jemen-1.15948862

På bakgrunn av den åpenbare sikkerhetsrisikoen denne personen representerer, foranlediger professorens uttalelser spørsmålet om statsråden kan garantere at norske myndigheter ikke vil innta noen aktiv rolle for å få hentet denne personen til landet.

Svar:

Utenrikstjenesten er kjent med at en norsk borger skal befinne seg i et fengsel i Jemen, men har ikke ytt konsulær bistand i saken. Konsulær bistand tilbys på individuelt grunnlag og etter forespørsel fra den personen saken gjelder. Det gjøres individuelle vurderinger i hver enkelt

sak. All konsulær bistand er frivillig. Norske myndigheter har på grunn av sikkerhetssituasjonen i Jemen ytterst begrensede muligheter til å tilby konsulær bistand i landet.

Det er offentlig kjent at den norske borgeren representantens spørsmål gjelder, er siktet for deltagelse i en

terrororganisasjon og at vedkommende er etterlyst internasjonalt av norske politimyndigheter. Spørsmål om etterlysninger, eventuelle utleveringsbegjæringer og retur til Norge som følge av internasjonalt politisamarbeid faller utenfor mitt konstitusjonelle ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 2838

Innlevert 7. september 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 15. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kva har samferdselsministeren tenkt å gjere for å unngå permiteringar og oppsigelsar innan transport, bygg og anleggsbransjen dersom regjeringa med støtte frå SV har tenkt å nedskalere, utsette og kutte betydeleg i vegutbygginga her i landet i tida framover?

GRUNNGJEVING:

Statsråden har den siste tida signalisert kutt og nedskalering av vegbygging i Norge i tida framover. SV som regjeringa sine "budsjettkameratar" har ved fleire høve hevda at samferdselsbygginga skal kraftig kuttast.

Fleire større byggjeprojekt som no står klar til oppstart er satt på vent og utsatt på ubestemt tid. Statsråden har uttalt at NTP ikkje er realistisk og ynskjer å rullere planen eit år før normal rullering, tydelegvis for å kutte planen betydeleg.

Transport, bygg og anleggsbransjen står i "knestående" pga. dei svært høge drivstoffprisane og høge byggjekostnadar generelt. I mange områder går det no mot slutten på store vegutbyggingar, slik som til dømes i Møre og Romsdal. Det er derfor eit stort behov for utlysning av nye større vegprosjekt for å kunne holde hjula i gang innan desse bransjane i ei ellers vanskeleg tid.

Dersom statsråden og regjeringa kuttar ut og utsetter større vegprosjekt, vil dette gå frå vondt til værre for transport, bygg og anleggsbransjen i heile landet.

Svar:

Norsk økonomi er i ein kraftig høgkonjunktur med høgare renter, høg sysselsetting og lønns- og prispress, og regjeringa meiner det er nødvendig å dempe innsatsen på og prioritere strengare innanfor samferdselssektoren. Målet er å unngå ytterlegare press i norsk økonomi. Eg er

derfor ikkje samd i premissa som representanten legg til grunn for spørsmålet.

Det er òg viktig å understreka at regjeringa no dempar innsatsen frå eit allereie høgt nivå på samferdselsinvesteringane. Regjeringa sine samla prioriteringar vil bli lagt fram 6. oktober i statsbudsjettet for 2023, men eg kan allereie no slå fast at det òg i 2023 vil vere stor aktivitet innanfor sektoren.

SPØRSMÅL NR. 2839**Innlevert 7. september 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 19. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Strømstøtte er et hett tema om dagen og det er mange ulike forslag som blir diskutert.

Kan statsråden gi en oversikt over hva kostnaden for ulike strømstøtteordninger for husholdninger inkludert borettslag for perioden ut 2023?

BEGRUNNELSE:

Dette innebærer beregninger med tak på 500 kWh, 750 kWh, 1 000 kWh, 2 000 kWh, 3 000 kWh, 4 000 kWh og 5 000 kWh, med terskel 35 øre kWh, 50 øre kWh, 60 øre kWh og 70 øre kWh, og med kompensasjonsandel fra 0,7 til og med 1 i intervaller på 0,05.

Svar:

Representanten etterspør beregninger av kostnader ved stønadsordningen for et meget høyt antall kombinasjoner av forutsetninger, knyttet til både forbruk, terskelpris og stønadsgrad. Å gjennomføre et så stort omfang av beregninger er ikke mulig innenfor tidsfristen, i det som allerede er en presset ressursituasjon hos energimyndighetene. Regjeringen vil om kort tid komme tilbake med et framlegg for Stortinget i forbindelse med forslaget om økning av stønadsgraden fra 80 til 90 pst. i september. Jeg ser det som naturlig at arbeidet med å belyse alterna-

tive innretninger av stønadsordningen kan ses i sammenheng med dette.

Olje- og energidepartementet har tidligere gjennomført enkelte beregninger av makspris og kombinasjoner av forbrukstak. Prisene lagt til grunn i beregningene er terminpriser hentet ut 1. august 2022. Beregningene gjengis under.

Forbrukstak på 1500 kWh, terskel 70 øre/kWh, stønadsgrad 90 pst. for sept-mars 2022, 80 pst. resterende måneder

En slik ordning vil ha en kostnad fra desember 2021 og ut 2023 på om lag 64,5 md. kroner.

Forbrukstak på 2500 kWh, terskel 70 øre/kWh, stønadsgrad 90 pst. for sept-mars 2022, 80 pst. resterende måneder

En slik ordning vil ha en kostnad fra desember 2021 og ut 2023 på i underkant av 79 mrd. kroner.

Makspris på 35 øre/kWh uten forbrukstak for husholdninger og borettslag

En makspris på 35 øre/kWh vil ha en kostnad på 122,3 mrd. kroner fra desember 2021 og ut 2023.

Makspris på 45 øre/kWh uten forbrukstak for husholdninger og borettslag

En makspris på 45 øre/kWh vil ha en kostnad på 115 mrd. kroner fra desember 2021 og ut 2023.

Makspris på 50 øre/kWh uten forbrukstak for husholdninger og borettslag

En makspris på 50 øre/kWh vil ha en kostnad på 111,5 mrd. kroner fra desember 2021 og ut 2023.

SPØRSMÅL NR. 2840**Innlevert 7. september 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 14. september 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Den 17.11.21 stilte jeg et spørsmål om Statkrafts finansielle spekulasjon i kraftmarkedet og tap på grunn av «markedsuro». Nå omtales Statkrafts virksomhet som Norges største hedgedfond.

Kan jeg igjen spørre om statsråden kan sørge for at Statkraft legger fram en oversikt over hva selskapet tjener på kortsiktig spekulasjon i strømmarkedet, om dette er noe som tjener fellesskapet, og er dette en form for spekulasjon statsråden mener de fortsatt bør drive med?

Svar:

Jeg forstår at det kan stilles spørsmål knyttet til kraftselskapenes virksomhet slik kraftmarkedet er nå hvor mange opplever ekstreme strømpriser. Den internasjonale energikrisen rammer alle og situasjonen er krevende for mange. Regjeringen har allerede innført en rekke tiltak for å håndtere situasjonen på kort sikt. På lengre sikt er det viktig at vi får opp hastigheten i produksjonen av ny, fornybar energi i flere former. Regjeringen har blant annet vært tydelig på at vi vil legge til rette for en storstilt utbygging av havvind, med en ambisjon om å tildele arealer tilsvarende 30 GW innen 2040. Vi vil også øke vannkraftproduksjonen, og dessuten legge til rette for økt utbygging av lokalprodusert energi som solenergi. For å understøtte dette vil regjeringen øke saksbehandlingskapasiteten for å bidra til raskere konsesjonsbehandling av nett og produksjon av kraft.

Eierskapet i Statkraft forvaltes innenfor rammene som fremgår av selskapslovgivningen og eierskapsmeldingen, jf. Meld. St. 8 (2019-2020). I meldingen fremgår det at statens mål som eier i Statkraft er høyest mulig avkastning over tid. Statkraft har i løpet av de siste fem årene betalt utbytter på totalt 35 mrd. kroner til staten. Disse utbytterne bidrar til å finansiere viktige goder for fellesskapet over statsbudsjettet, jf. de tiltakene vi nå gjennomfører knyttet til situasjonen i kraftmarkedet.

Som jeg har gitt uttrykk for tidligere forventer jeg at virksomheten drives på en ansvarlig måte, og at selskapene har effektiv risikostyring som er tilpasset selskapets virksomhet, mål og strategi. Jeg forventer videre at selskapene er åpne om og rapporterer på vesentlige forhold knyttet til virksomheten.

Statkraft opplyser at forhåndssalg av kraft er en viktig del av risikostyringen i de fleste små og store kraftselskaper. Ifølge Statkraft skjer en viktig del av selskapets forhåndssalg gjennom langsiktige kontrakter med industribedrifter. I tillegg tar Statkraft betydelige posisjoner i

det finansielle kraftmarkedet for å redusere selskapets risiko.

Statkraft har også markedsaktiviteter som ikke er knyttet til selskapets egen kraftproduksjon. Dette er eksempelvis leveranse av kraft til store industrikunder basert på produksjon som eies av tredjeparter. Ifølge Statkraft vil selskapet i slike tilfeller ofte inngå en langsiktig kontrakt med både produsent og kjøper, og risikoen for selskapet er dermed kjent og begrenset. Slike kontrakter er en del av det selskapet omtaler som «origination», det vil si handel med kraftkontrakter som ikke er standardiserte, men tilpasset kundenes behov. I tillegg har Statkraft en ren tradingaktivitet, det vil si handel med standardiserte kraftkontrakter og andre energikontrakter på de organiserte markeds plassene uten tilknytning til egen produksjon eller kunder.

Statkraft opplyser at for både trading og origination er formålet å utnytte selskapets kompetanse til å øke inntjeningen, og lønnsomhet er en forutsetning for at denne aktiviteten videreføres. Statkraft viser videre til at virksomheten er underlagt tydelige mandater som setter klare begrensninger for omfanget og den risikoen selskapet kan ta. Ren trading utgjør, ifølge Statkraft, en begrenset del av selskapets virksomhet.

I Statkrafts finansielle rapportering gis det nå resultater fra trading og origination-virksomheten samlet. I selskapets årsrapport for 2021 ble det rapportert om et positivt resultat på 1,1 milliarder kroner. For første og annet kvartal i år rapporterte selskapet om positive resultater på henholdsvis 3,1 og 1,4 milliarder kroner. Før 2021 ble det ikke spesifisert i selskapets finansielle rapporter hvor stor andel av resultatene fra markedsoperasjoner som kommer fra trading og origination-virksomheten, men dette er altså nå endret. Det er Statkrafts styre og ledelse som har ansvaret for driften av selskapet, herunder for selskapets markedsoperasjoner, risikostyring og rapportering.

SPØRSMÅL NR. 2841**Innlevert 7. september 2022 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 15. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Rystad Energy varslers kollaps i oljeprisen i 2024 og uttaler i Dagbladet 1.9 at man kan få priser på 20 dollar/fat. Rystad understreker at oljeprisen vil gå opp igjen, men anslår

nedgang i etterspørselen fra 2025-26. Wisting-feltet hadde en estimert break-even på 40 dollar/fat før oljeskattepakken og 30 dollar/fat etter. Økonomer advarte mot at

pakken kan gi samfunnsøkonomisk ulønnsomme investeringer.

Kan statsråden garantere at regjeringen sier nei til PUD for Wisting-feltet hvis prosjektet blir samfunnsøkonomisk ulønnsomt?

BEGRUNNELSE:

Plan for utbygging og drift (PUD)for Wisting-feltet er ventet i løpet av kort tid og vil komme til godkjenning i Stortinget. Wisting-feltet skal etter planen starte opp i 2028 med en produksjonshorisont på 31 år og vil sannsynligvis produsere til et marked med en gradvis avtakende etterspørsel gjennom hele sin levetid. Det er et dårlig utgangspunkt for å bygge ut i et område der både utbyggingen og driften vil innebære store ekstrakostnader sammenliknet med oljefelt i andre områder. Hvis Wisting-feltet bygges ut blir det verdens nordligste oljefelt. Midt i et ekstremt rikt og sårbart område i Barentshavet.

IEA anslo våren 2021 at et scenario der verden når klimamålene innebærer at oljeprisen faller til 35 dollar fatet i 2030, 28 dollar fatet i 2040 og 24 dollar fatet i 2050. I et slikt scenario er det sannsynlig at en godkjenning av en PUD for Wisting-feltet vil påføre norske skattebetalere store utgifter som ikke dekkes inn igjen. Risikoen for at folk flest sitter igjen med regningen for et ulønnsomt prosjekt økte dramatisk som følge av oljeskattepakken.. Equinor har bekreftet at skattepakken var avgjørende. Vinteren 2021 uttalte selskapet til Aftenbladet at "Uten disse endringene ville det blitt krevende å gå videre med Wisting nå."

Det er selvsagt stor usikkerhet knyttet til fremtidig oljepris, men det bør være bred enighet om at vi bør jobbe for - og planlegge for at IEAs scenario innfris. En av grunnene til at Rystad Energy anslår et varig fall i oljeetter-

spørselen fra 2025-2026 er forøvrig at klimaomstillingen skyter fart i enkelte sektorer. De peker på at elbiler utgjør en eksplosivt økende andel av bilsalget i verden med en økning fra 2 til 16 prosent andel av det globale bilsalget på to år. Wisting-feltet inneholder nesten utelukkende olje og svært lite gass og vil dermed være veldig sårbart for et fall i den globale oljeetterspørselen.

Svar:

Rettighetshaverne i Wisting-funnet arbeider nå med planer for utbygging av dette funnet i Barentshavet. Departementet er kjent med at selskapene planlegger investeringsbeslutning og levering av plan for utbygging og drift (PUD) i fjerde kvartal i år.

I tiden frem mot planlagt investeringsbeslutning vil rettighetshaverne arbeide videre med å få på plass et godt grunnlag for investeringsbeslutningen, inkludert vurderinger av forventet lønnsomhet og robusthet. En søknad fra selskapene om å få godkjent utbyggingsplanen for Wisting-funnet vil bli forelagt Stortinget som del av myndighetsbehandlingen.

Departementet vil i behandlingen av en ev. søknad om godkjent plan for utbygging og drift for Wisting vurdere alle relevante forhold ved utbyggingen, herunder forventet samfunnsøkonomisk lønnsomhet og robusthet mot alternative utfall. Samtidig er det viktig å minne om at enhver investeringsbeslutning tas under usikkerhet. Det er derfor ikke mulig å gi generelle garantier om det endelige økonomiske utfallet for en utbygging. Det gjelder også for Wisting. Det er først etter at et prosjekt er gjennomført og produksjonen er sluttført at en med sikkerhet vet hva lønnsomheten ble.

SPØRSMÅL NR. 2842

Innlevert 7. september 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 16. september 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at samtlige av kapasitetene til de nasjonale beredskapsressursene ved politiets beredskaps-senter på Taraldrud har en døgnkontinuerlig «klar tid» på 15 minutter til enhver tid, slik det har vært lagt til grunn?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mine tidligere spørsmål om de nasjonale beredskapsressursene. Spørsmål nummer 510, nummer 625, nummer 728, nummer 893, nummer 1431 og nummer 1611, samt statsrådets svar på disse spørsmålene.

Slik spørsmålsstiller ser det har det vært lagt til grunn en «klar tid» for de nasjonale beredskapsressursene på 15

minutter. Det bes derfor om statsrådets tilbakemelding på om samtlige av kapasitetene ved det nasjonale beredskapssenteret på Taraldrud i dag har en døgnkontinuerlig «klar tid» på 15 minutter til enhver tid.

Svar:

De nasjonale beredskapsressursene består av beredskapstroppen, helikoptertjenesten, bombetjenesten og krise- og gisselforhandlertjenesten. Ressursene er samlokaliserte på Politiets nasjonale beredskapssenter og har døgnkontinuerlig beredskap. Ved etableringen av beredskapssenteret så ble det lagt til grunn at helikoptertjenesten og beredskapstroppen skal ha en klartid på 15

minutter. Ytterligere detaljer om ressursene er skjermet informasjon.

Det er i dag ikke planer om å endre organiseringen av de nasjonale beredskapsressursene, men en evaluering av Politiets nasjonale beredskapssenter på Taraldrud vil bli iverksatt.

I tråd med Hurdalsplattformen vil regjeringen også vurdere hvordan vi kan bedre politihelikopterberedskapen i flere deler av landet, og Politidirektoratet (POD) er gitt i oppdrag å utrede luftkapasiteten i politiet. Utredningen skal avgis i juni 2023.

Jeg viser for øvrig til mine svar på representantens spørsmål nr. 510, 625, 728, 893, 1431 og nr. 1611.

SPØRSMÅL NR. 2843

Innlevert 7. september 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 14. september 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Er statsråden enig med stortingsrepresentantane Sandtrøen og Myhrvold i at statsråden bør forlate regjeringa dersom Noreg gjennomfører EUs fjerde energimarknadspakke?

BEGRUNNELSE:

Eg viser til avisa Klassekampen si sak 7. september, der representantar frå Senterpartiet si stortingsgruppe varslar at partiet vil forlate regjeringa dersom den gjennomfører EUs fjerde energimarknadspakke i Noreg. Dette vil mellom anna medføre meir satsing på fornybar energi og sterkare forbrukarvern på straummarknaden.

Svar:

Representantane Sandtrøen og Myhrvold trekkjer fram eit viktig politikkområde for Senterpartiet, og regjeringa gjennom utspelet sitt i Klassekampen 7. september. Eg deler synet om at dei norske kraftressursane skal kome alle nordmenn til gode. Me har over lang tid stått fremst i kampen for nasjonal råderett over og nasjonalt eigarskap til den norske vasskrafta. Målet er at krafta skal kome heile samfunnet til gode i form av god tilgang på stabil og rimeleg straum og at mest mogleg av krafta skal foredlast i Noreg og leggje til rette for at arbeidsplassar vert lokaliserte i nærleiken av der krafta vert produsert.

I Hurdalsplattforma, som Arbeiderpartiet-Senterpartiet-regjeringa styrer etter, står fylgjande:

«Regjeringen vil føre en politikk som sikrer oss at vi beholder suveren norsk kontroll over alle avgjørelser med betydning for energisikkerheten i Norge, for den videre utbyggingen av norsk kraft og energimiks, at det offentlige eierskapet ligger fast, og at beslutninger om eventuelle nye mellomlandsforbindelser til utlandet fortsatt suverent skal fattes av norske myndigheter.»

Med «fjerde energimarknadspakke» forstår eg at representanten Rotevatn viser til rettsaktene om organiseringa av kraftmarknaden som vart vedtekne i EU som ein del av Rein energi-pakken i 2019. Eg gjer merksam på at Rein energi-pakken også inneheld andre rettsakter om fornybar energi og energieffektivisering mv.

Departementa sitt arbeid med å fylgje opp rettsakter som vert utarbeidd og vedtekne i EU er mellom anna regulert i Ugreiingsinstruksen. Det fylgjer av instruksen at i saker der utgreiinga identifiserer problemstillingar av rettsleg, institusjonell eller fagleg karakter, så skal desse avklarast og vurderast. Instruksen legg til rette for god og forsvarleg sakshandsaming og at ulike handlingsalternativ og konsekvensane av ulike alternativ skal synleggjerast og vurderast grundig.

Tre av rettsaktene i Rein energi-pakken gjeld organiseringa av kraftmarknaden og erstattar regelverket i tredje energimarknadspakke, som er ein del av EØS-avtalen og er innlemma i norsk rett. Dette er eit omfattande regelverk, og Olje- og energidepartementet arbeider med

å gjennomgå innholdet. Det er for tidleg å seie når gjennomgangen og vurderingane som er i gang vil verte slutførte og saka kjem til behandling i regjeringa.

Når saka kjem til behandling i regjeringa, vil ho verte grundig handsama. Omsyn som nasjonal sjølvråderett,

forbrukarinteresser, norske arbeidsplassar og produksjon av fornybar energi er mellom det som vil verte vurdert nøye.

SPØRSMÅL NR. 2844

Innlevert 7. september 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 14. september 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Når planlegger regjeringen å fremme EUs fjerde energimarkedspakke for Stortinget, og hvilken behandlingsform vil regjeringen legge opp til?

BEGRUNNELSE:

EUs fjerde energimarkedspakke, også kalt Ren energi, består av fire direktiver og fire forordninger vedtatt av EU i 2018 og 2019. Pakken erstatter og supplerer EUs tredje energimarkedspakke, som Stortinget samtykket til i 2018. Solberg-regjeringen avholdt høring om fire av rettsaktene i fjerde energimarkedspakke høsten 2020, dvs. for to år siden.

I 4. energimarkedspakke ligger det blant annet en ny elektrisitetsforordning, Forordning (EU) 2019/943. Artikkelen 16, punkt 8 i denne forordningen vil gjøre det juridisk bindende for Norge å stille minimum 70 prosent av utvekslingskapasiteten vår til rådighet for grensekryssende handel, altså til eksport og import over landegrensene.

EUs energibyrå ACER konkluderer i en rapport fra 17. desember 2021 at Norge per i dag ikke er bundet til kravet om 70 prosent utvekslingskapasitet til det europeiske kraftmarkedet, men vil bli det hvis vi innlemmer EUs 4. energimarkedspakke i vårt lovverk:

«As the CEP (Clean Energy Package - 4. energimarkedspakke) has not yet been incorporated to Norwegian law, the minimum 70 % target does not yet apply on Norwegian borders.»

Det er altså ikke tvil om at EUs fjerde energimarkedspakke i enda større grad vil binde Norge opp til EUs energiunion og i neste omgang vanskeliggjøre nasjonal, politisk kontroll over krafteksporten – eksempelvis regjeringens varslede plan om å redusere eksport ved lav vannstand. Det er derfor avgjørende for Stortinget å vite når regjeringen tenker å fremme saken for votering i Stortinget.

Det er likeledes avgjørende å vite hvordan regjeringen vurderer hvilken grunnlovsparagraf som skal benyttes. Da daværende regjering la fram samtykke til EUs 3. energimarkedspakke (Prop. 4 S (2017-2018), anbefalte den votering med simpelt flertall etter Grunnloven § 26:

«I tråd med en vurdering fra Justisdepartementets lovavdeling er myndighetsoverføringen til EFTAs overvåkningsorgan «lite inngripende» i Grunnlovens forstand, og Stortinget kan gi samtykke til innlemmelse av rettsaktene i EØS-avtalen etter Grunnloven § 26 annet ledd.»

Spørsmålet er om sittende regjering vurderer 4. energimarkedspakke likedan, eller vil den i stedet anbefale stortingsbehandling etter Grunnloven § 115, som krever at Stortinget kun kan samtykke til suverenitetsavståelse med $\frac{3}{4}$ flertall.

Svar:

Med «fjerde energimarkedspakke» forstår jeg spørsmålet slik at det sikter til rettsaktene om organiseringen av kraftmarkedet som ble vedtatt av EUs medlemsland som en del av Ren energi-pakken i 2019. Jeg gjør samtidig oppmerksom på at Ren energi-pakken også inneholder reviderte rettsakter om fornybar energi og energieffektivisering mv.

I EU-landenes arbeid har det stått sentralt å legge til rette for å erstatte kullkraft og kjernekraft med fornybare energikilder i den europeiske kraftforsyningen. Utviklingen mot et mer klimavennlig energisystem krever større grad av koordinering mellom land og energimyndigheter. Også forsyningsikkerhet og økt oppmerksomhet om strømkundenes situasjon har vært viktig i arbeidet. Dette er en del av bakgrunnen for endringene i energiregelverket de seneste årene.

Tre av rettsaktene i Ren energi-pakken gjelder organiseringen av kraftmarkedet og erstatter regelverket i tredje energimarkedspakke, som er en del av EØS-avtalen og in-

nlemmet i norsk rett. De tre rettsaktene regulerer organiseringen av kraftmarkedet og tilrettelegging for krafthandel mellom landene. Det er et omfattende regelverk, og departementet arbeider med å gjennomgå innholdet. Det er for tidlig å si når gjennomgangen og vurderingene som

pågår vil bli slutført. Jeg må derfor komme tilbake til den videre behandlingen av denne saken.

Jeg tilføyer at Norge har et godt samarbeid med EU på energiområdet, og de grunnleggende elementene i norsk energipolitikk ligger fast.

SPØRSMÅL NR. 2845

Innlevert 7. september 2022 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo

Besvart 13. september 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Hvordan settes sakkyndig komite sammen for å ivareta uavhengighet, herunder uavhengighet både fra de etablerte juristutdanningene og søkerinstitusjonene, og kan statsråden nærmere presisere hvilke vilkår som må være oppfylt for at institusjonen skal oppfylle kravet til "fagmiljø"?

BEGRUNNELSE:

Det vises til endringen av gradsforskriften og søknader om godkjenning av masterutdanning i rettsvitenskap fra UiS, UiA og BI. For å få godkjent studiene skal de akkrediteres av NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen), som et unntak fra regelen om at universiteter er selvakkrediterende. NOKUT har nedsatt en sakkyndig komité som skal vurdere søknadene.

Svar:

Etter universitets- og høyskoleloven er NOKUT faglig uavhengig i arbeidet med kvalitetssikring og akkreditering av studieprogram. De har fastsatt krav til sakkyndiges kompetanse i studietilsynsforskriften § 5-6. første ledd:

Ved akkreditering av studietilbud på bachelor- og mastergradsnivå skal den sakkyndige komiteen samlet ha kompetanse i og erfaring fra gjennomføring av relevante studietilbud. I tillegg skal komiteen ha slik kompetanse

a. Minst én skal ha formell kompetanse på et høyere nivå enn det studietilbudet som skal akkrediteres.

b. Minst én skal ha relevant internasjonal kompetanse ved vurdering av studietilbud på mastergradsnivå.

Det betyr at de sakkyndige må kjenne det relevante fagfeltet i Norge. På masternivå legger NOKUT normalt også vekt på at én av de sakkyndige skal komme fra ett av de andre nordiske landene, for å sikre et utenfraperspek-

tiv. Det har de også gjort i dette tilfellet. I tillegg er det alltid med en studentrepresentant.

I denne saken har Justis- og beredskapsdepartementet vært opptatt av at de nye utdanningene for graden master i rettsvitenskap skal være generalistutdanninger på samme måte som de eksisterende utdanningene for denne graden, ettersom master i rettsvitenskap kvalifiserer for å søke på stillinger som advokatfullmektig og dommerfullmektig, mv.

For å sikre et slikt samsvar på tvers av institusjonene er det nødvendig at NOKUT blant de sakkyndige som vurderer de nye studiene for master i rettsvitenskap, har fagfolk med erfaring fra dagens juss-utdanninger.

Når det gjelder kravene til fagmiljø, har Kunnskapsdepartementet i studiekvalitetsforskriften § 3-2 definert kravene til fagmiljø for å kunne tilby mastergradsprogram slik:

(2) Mastergradsstudiet skal ha et bredt og stabilt fagmiljø som består av tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor studietilbudet. Fagmiljøet skal dekke fag og emner som studietilbudet består av. De ansatte i fagmiljøet skal ha relevant kompetanse.

(3) Fagmiljøet skal kunne vise til dokumenterte resultater på høyt nivå og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Institusjonens vurderinger skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i arbeidet sitt.

Disse kravene er nærmere presisert i studietilsynsforskriften § 2-3. De viktigste kravene der er at minst halvparten av de ansatte (årsverkene) som er tilknyttet studietilbudet, må ha hovedstilling ved institusjonen, og at det må være ansatte med førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. For masterstudier må 50 prosent av fagmiljøet tilknyttet studiet ha førstestill-

ingskompetanse, hvorav minst ti prosent med professor- eller dosentkompetanse.

For så bredt sammensatte studieprogram som dem for graden master i rettsvitenskap vil «de sentrale delene

av studiet» utgjøre mange ulike juridiske spesialiseringer. Det er derfor forståelig at det kan ta litt tid for nye institusjoner å få alt på plass.

SPØRSMÅL NR. 2846

Innlevert 7. september 2022 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 15. september 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Flaumen i Pakistan har medført ei enorm humanitær krise. Millionar har flykta frå heimane sine, avlingar er øydelagde og vassborne sjukdommar er på trappene. Humanitær hjelp er avgjerande og hjelpeorganisasjonane treng meir ressursar og lettare innreise til landet.

Vil utanriksministeren auke naudhjelpa til det flaumramma Pakistan og bruke alle tilgjengelege kanalar til å be pakistanske styresmakter om å lette på innreisereglementet?

GRUNNGJEVING:

Pakistan er ofte ramma av flaum, men årets flaum er særdeles stor og har resultera i ei humanitær krise me knapt har sett maken til. FN's klimapanel har konkludert med at klimaendringane vil gje stadig meir ekstremt vær. Ein tredjedel av Pakistan ligg no under vatn.

Meir enn 33 millionar menneske er ramma av flaumen. Mange har flykta frå sine øydelagde heimar og så langt har minst 1 300 menneske omkome. Det er akutt behov for mat og ly. Med vassborne sjukdomar på trappene vil det også i tida framover vere stort behov for medisinsk hjelp.

Noreg var tidleg ute med støtte til humanitære organisasjonar og norske og internasjonale organisasjonar kom fort på plass med bistand. Støtta på 25 millionar er imidlertid langt i frå tilstrekkeleg. Til samanlikning gav Noreg 300 millionar til den førre store flaumen som ramma Pakistan i 2010.

Pakistanske sivilsamfunnsorganisasjonar har vore under press over tid og mange har lagt ned verksemda. Det betyr at den lokale responsen er svakare enn den kunne ha vore. Internasjonale hjelpeorganisasjonar spelar slik sett ei større rolle no enn ved flaumen i 2010. Men mange internasjonale aktørar møter motstand gjennom krevjande og langvarige visumprossar, reiserestriksjonar og andre praktiske hindringar som burde ha vore rydda av

vegen for å sikre rask og effektiv tilgang til dei som treng hjelpa som mest. Noreg bør, i bilaterale og multilaterale fora, ta opp viktigheten av å sikre tryggleik og tilgang for et aktivt og robust sivilsamfunn.

Svar:

Jeg viser til mitt svar til representanten Ine Eriksen Søreide (H) datert 8. september, vedrørende flomkatastrofen i Pakistan. Flommen forårsaket enorme ødeleggelse og behovene er ventet å være store fremover for de mange som har mistet sine hjem og sitt livsgrunnlag.

Norge bidrar både med humanitær bistand i denne akutte fasen og langsiktig utviklingsbistand til de hardest rammede i de flomutsatte provinsene. Den norske bistanden går via FN, Røde Kors-bevegelsen og norske humanitære organisasjoner.

Så langt har regjeringen bidratt med om lag 87 millioner kroner til nødhjelpsarbeidet, matsikkerhet og innsats for utdanning. I tillegg er Norge blant de landene som gir mest kjernestøtte til flere av FN-organisasjonene som er operative i Pakistan og som bistår ofrene av flomkatastrofen. Kjernestøtte gir våre partnere forutsigbarhet og muligheten til å kanalisere ressurser dit de trengs mest. Dette er særlig viktig i en akutt krisesituasjon som denne.

Uhindret humanitær tilgang er avgjørende for en effektiv respons på flomkatastrofen. Det er min oppfatning at våre partnerorganisasjoner får tilgang i de områdene de arbeider i. Vi er kjent med at flere internasjonale organisasjoner tidligere har hatt utfordringer med registrering, tillatelse og visum til Pakistan, men vi har nå fått rapporter om at dette har blitt betydelig bedre i forbindelse med flomresponsen. Det er imidlertid grunn til å følge med på situasjonen for å sikre at den norske støtten når de som trenger det mest på en mest mulig effektiv måte.

SPØRSMÅL NR. 2847**Innlevert 7. september 2022 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 14. september 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Hva er videre fremdriftsplan for regjeringens og departementets arbeid med finansieringssystemet for private barnehager og vil regjeringen fortsatt gjennomgå hele finansieringssystemet innen utgangen av 2022?

BEGRUNNELSE:

Da regjeringen la frem sitt forslag til ny barnehagelov i april 2022 sa statsråden at dette kun var en start. I pressemeldingen uttalte statsråden at «Vi vil i løpet av 2022 gjennomgå hele finansieringssystemet for private barnehager».

Det kan nå virke som om denne gjennomgangen er utsatt med ett år. I svar på skriftlig spørsmål (Dokument nr. 15:2695 (2021-2022)) skriver statsråden: «Regjeringen skal foreta en gjennomgang av regelverket innen utgangen av 2023». Det vil etter spørsmålsstillers syn være svært uheldig om denne prosessen blir forsinket.

Svar:

Regjeringen har satt i gang et større arbeid med å vurdere reglene for styring og finansiering av private barnehager.

Dette følges opp ambisjonene i Hurdalsplattformen og endringene i barnehageloven som regjeringen la frem for Stortinget denne våren.

Vi ønsker å gi kommunene mer demokratisk styring og kontroll med sektoren, stoppe kommersialiseringen og stramme inn regelverket for private barnehager for å sikre at offentlige tilskudd og foreldrebetaling går til barnehagedrift. I dette arbeidet vil vi også se på muligheten for å regulere kjøp og salg av barnehager strengere, og vi vil vurdere kommunal forkjøpsrett ved salg av private barnehager. Regjeringen vil legge frem en ny nasjonal barnehagestrategi i vinter som vil konkretisere flere av disse ambisjonene. Arbeidet baseres blant annet på rapportene fra Velferdstjenesteutvalget og Storberget-utvalget, som begge peker på behovet for endringer i finansieringssystemet.

Arbeidet er ikke forsinket. Gjennomgangen pågår nå i 2022, men vil pågå også inn i 2023 blant annet fordi de konkrete forslagene må sendes på høring, og høringen også oppsummeres, før endelige forslag kan legges frem for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 2848**Innlevert 7. september 2022 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen****Besvart 15. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvordan stiller statsråden seg til en bredere gjennomgang av jernbanesektoren enn det som allerede er varslet, slik at våre felles eide persontogselskap Vy og Flytoget også blir vurdert med sikte på en mer helhetlig og oversiktlig organisering?

BEGRUNNELSE:

Støre-regjeringen er godt i gang med å stoppe den tidligere høyre-regjeringens dyre og uoversiktlige privatisering av

vår felles jernbane. Allerede har opp mot 1300 arbeidsfolk og fagarbeidere etter fjorårets stortingsvalg fått avklart at viktige fagmiljø ikke blir konkurranseutsatt og oppsplittet. Blant annet har sentral kompetanse på vedlikehold og drift blitt berget. Dermed har vi fått stoppet privatisering som kunne gitt tap av praktisk jernbanekunnskap. Resultatet kunne blitt dårligere vedlikehold med forringelse av vår felles jernbanekapital og dermed dårligere tilbud for både de reisende, og for gods.

Den 6.juli 2022 varslet også statsråden, i tråd med Hurdalserklæringen, oppstart av en gjennomgang av

jernbanens organisering og selskapsstruktur. Representanten er glad for at denne gjennomgangen nå er i gang, og at statsråden vil gå offensivt til verks. Dette for å se på hvordan fellesskapets styring av sektoren kan forbedres og hvordan jernbanens drift og vedlikehold kan organiseres på en mer helhetlig og oversiktlig måte. Hurdalserklæringen åpner også for at en slik selskapsgjennomgang kan favne bredere enn den varslede gjennomgangen av drifts- og vedlikeholdsselskap i sektoren. Blant annet kan det inkludere en gjennomgang av våre statseide persontogsselskap.

Regjeringserklæringen slår videre fast en målsetting om at gjennomgangen skal føre til færre selskap. Dette for å sikre en enklere hverdag for de reisende, og slik at jernbanen kan øke sin konkurransekraft opp mot andre transportformer. Pengene som den forrige høyre regjeringen har brukt på unødvendige administrasjonskostnader på jernbanen og stadig mer byråkrati bør heller komme reisende, fellesskapet og verdiskapingen til gode. En oversikt laget for Delta jernbane viser at det samlede kostnadene ved høyre regjeringens konkurranseutsetting og privatiseringspolitikk for jernbanedriften kan ha kostet skattebetalerne og fellesskapet så mye som 500 millioner kroner ekstra i året netto. Det er den samlede og helhetlige i økonomien i drift, vedlikehold, organisering og administrasjonskostnader som er det sentrale. Derfor er denne gjennomgangen for en mer oversiktlig organisering av jernbanesektoren viktig.

SPØRSMÅL NR. 2849

Innlevert 7. september 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 16. september 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at gjennomgangen av virkemiddelapparatet som legges frem i november er grundig forankret med industriaktørene og slik utgjør en reell evaluering av virkemiddelbrukens omfang og innretning?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har varslet det de selv omtaler som en grønn industrioffensiv. Gjennom grønt industriløft varsler regjeringen nye virkemidler for å styrke konkurransekraften til norske industribedrifter.

Jeg opplever at det er store forventninger til leveranse fra regjeringen i flere sektorer og bedrifter.

Svar:

Jeg deler representantens ambisjoner for jernbanen. Alle tiltak denne regjeringen iverksetter på jernbanesektoren skal gi et bedre tilbud for de reisende.

Som representanten skriver har regjeringen stoppet konkurranseutsettingen av persontogtilbudet og av drift og vedlikehold av jernbaneinfrastrukturen. Regjeringen er allerede i gang med å vurdere selskapsstrukturen innen drift og vedlikehold, der formålet er å identifisere hvordan drift og vedlikehold bør organiseres for å oppnå økt effektivitet og driftsstabilitet. Jeg vil også utrede den fremtidige organiseringen av selskapene Vygruppen AS og Flytoget AS, hvor en sammenslåing av de to selskapene er et aktuelt alternativ. En ev. sammenslåing skal ivareta både de ansatte og de reisende på en god måte. Vi må derfor være sikre på at utredningen gir oss et godt beslutningsgrunnlag, der de ansatte har blitt hørt.

Utredningen av organiseringen av de to persontogsselskapene vil skje i parallell med den pågående direktetildelingen av persontogtilbudet på Østlandet. Togtilbudet må i tråd med gjeldende regelverk tildeles innen 25. desember 2023.

Begge prosesser skal bidra til regjeringens mål for jernbanen – en offensiv jernbanepolitikk, som gir flere reisende, mer fornøyde kunder, bedre utnyttelse av kapasiteten i et presset jernbanenett og mest mulig jernbane for fellesskapets midler.

Svar:

Jeg er opptatt av at næringspolitikken skal være praktisk og jordnær. Næringspolitikken skal treffe bedriftenes behov og derfor bruker jeg mye til blant bedriftsledere, tillitsvalgte og kunnskapsmiljøer. Siden i regjeringen tiltrådte har jeg møtt hundrevis av bedrifter og lyttet til deres innspill. Dette har vært bedrifter fra alle fylker og alt fra små oppstartsbedrifter til store industrilokomotiv.

Tettere samarbeid med industrien, kunnskapsmiljøer og partene i arbeidslivet vil være avgjørende for å nå ambisjonene i det grønne industriløftet, og regjeringen har vært tydelig på at det grønne industriløftet skal arbeides frem i tett samarbeid med relevante parter. Det ble gjennomført en rekke møter med næringsliv og industri under arbeidet med veikartet for grønt industriløft, og jeg er jevnlig i dialog med ulike aktører i industrien og næringslivet for å bli orientert og få innspill til regjeringens videre arbeid med virkemidler.

Regjeringen har, i tråd med Hurdalsplattformen, lagt frem en rekke tiltak for å styrke og strukturere samarbeidet mellom myndighetene, næringslivet og andre kunnskapsmiljøer. Som et tiltak i industriløftet vil blant annet regjeringen gjennomføre en serie med tematiske toppledermøter ledet av statsministeren. Her vil jeg vise til at det allerede har vært gjennomført toppledermøter om verdikjeden for batteri og havvind. Vi har varslet at vi vil opprette et grønt industriråd, der partene i arbeidslivet, industriaktører, miljøbevegelsen og forsknings- og utviklingsmiljøer kan drøfte utfordringer og utvikle en felles forståelse av roller og ansvar når det gjelder grønn industriutvikling. Vi vil også utvikle klimapartnerskap mellom myndighetene, partene i arbeidslivet og industrien.

Hurdalsplattformen viser til regjeringens ambisjon om å "Gjennomgå hele det næringsrettede virkemiddelapparatet, med sikte på å forenkle, tilgjengeliggjøre og styrke ordningene som skal bidra til at norske bedrifter kan vokse. Gjennomgangen skal skje i tett dialog og partnerskap med bedrifter, tillitsvalgte, kommuner og fylker."

Det er allerede gjennomført en omfattende områdegjennomgang av det næringsrettede virkemiddelapparatet i perioden 2017-2019. Gjennom fire delrapporter ble det levert en bred kartlegging og et kunnskapsgrunnlag med anbefalinger om hvordan det næringsrettede virkemiddelapparatet kan organiseres for å legge til rette for størst mulig verdiskaping. I forbindelse med dette arbeidet gjennomførte departementet en åpen innspillsrunde. Den foreløpige oppfølging av dette arbeidet er beskrevet i Prop. 1 S (2021-2022) fra Nærings- og fiskeridepartementet.

Jeg ønsker ikke gjøre samme gjennomgang på nytt, men bygge videre på den kunnskapen som allerede er opparbeidet. Jeg er videre opptatt av å utnytte den kom-

petansen og kunnskapen som finnes internt hos virkemiddelapparatet.

For å følge opp regjeringens ambisjoner har jeg igangsatt et arbeid i samarbeid med virkemiddelaktørene, der aktørene har fått i oppdrag å komme med konkrete innspill til den videre utviklingen av det næringsrettede virkemiddelapparatet. Virkemiddelaktørene skal levere sine innspill til meg før jul. Dette innspillet vil bygge videre på kunnskapen som allerede er utarbeidet og på innspill som blant annet er kommet fra næringslivet, herunder industriaktører.

Jeg har også tatt initiativ til en referansegruppe for arbeidet med utvikling av virkemiddelapparatet der LO, NHO, Virke, KS og Akademikerne ved Tekna er invitert med. Referansegruppen skal gi innspill og synspunkter til arbeidet som pågår og den videre utviklingen av virkemiddelapparatet. Hensikten er både å orientere om arbeidet som pågår og å sikre at innspill, blant annet fra næringslivet, blir fanget opp på et tidlig tidspunkt.

Regjeringen har lansert eksportreformen «Hele Norge eksporterer» som innebærer en ny modell for arbeidet med strategiske eksportfremmesatsinger. Som en del av reformen har regjeringen opprettet et Nasjonalt eksportråd som består av arbeidslivets parter og representanter fra næringslivet. Dette rådet skal på bakgrunn av tett dialog med næringslivet både foreslå større nasjonale eksportfremmesatsinger og rådgi regjeringen om strategisk innretning på eksportarbeidet. Slik er næringslivet koblet tettere på eksportfremmearbeidet. Nasjonalt eksportråd bistås av et sekretariat hvor partene i næringslivet og NFD, UD og OED deltar. Det er allerede besluttet at de to første eksportfremmesatsingene skal være havvind og mer og grønnere maritim eksport hvor næringene er tett involvert i utformingen av satsingene. NFD er kjent med at Nasjonalt eksportråd er i dialog med næringslivet for å få innspill til hva som skal være de neste strategiske eksportfremmesatsingene.

Disse grepene mener jeg samlet vil gi oss god innsikt i næringslivets situasjon og behov, og styrke regjeringens kunnskapsgrunnlag for en politikkutforming som setter fart på omstillingen, skaper jobber over hele landet og kutter klimagassutslippene.

SPØRSMÅL NR. 2850**Innlevert 8. september 2022 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland****Besvart 14. september 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Vil regjeringens forslag og stortingsflertallet med Ap, Sp og SVs vedtak om å kutte i arbeidsmarkedstiltak ramme arbeidsforberedende trening og varig tilrettelagt arbeid?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen foreslo, og fikk vedtatt, et kutt i bevilgningen til arbeidsmarkedstiltak med 264 mill. kroner i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2022. Det er en nå en uttrykt bekymring for at disse kuttene også vil ramme de som står lengst unna arbeid, både i AFT og i VTA. Det er fremdeles bare 2 av 10 utviklingshemmede som etter videregående skole har tilbud om jobb eller aktivitet. Dette er bekymringsfullt med tanke på utenforskap og mulighet for deltakelse på lik linje som funksjonsfriske.

Svar:

Stortinget vedtok i forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2022 at bevilgningen på kap. 634, post 76 Tiltak for arbeidssøkere ble redusert med 229 mill. kroner og at bevilgningen til personellressurser i Arbeids- og velferdsetaten under kap. 605, post 01 ble redusert med 35 mill. kroner. I Prop. 115 S (2021-2022) het det at beregningsteknisk tilsvarer reduksjonen om lag 4 700 tiltaksplasser for ledige i gjennomsnitt per måned i andre halvår 2022, eller om lag 2 350 plasser i gjennomsnitt per måned på årsbasis. Videre ble det gjort oppmerksom på at prisen per tiltaksplass varierer mellom de ulike tiltakstypene. Arbeids- og velferdsetaten har fleksibilitet til å gjennomføre plassene basert på individuelle vurderinger. Det gjennomførte nivået kan derfor avvike fra det som beregningsteknisk ligger til grunn.

Varig tilrettelagt arbeid (VTA) finansieres over kap. 634 post 77. Denne posten er ikke omfattet av reduksjonen omtalt over og antall plasser i VTA vil derfor ikke endres.

For arbeidsforberedende trening (AFT) inngår Arbeids- og velferdsetaten avtaler med den enkelte tiltaksarrangør om antall plasser for ett år om gangen, og eventuelle endringer for neste år skal varsles tiltaksarrangøren et halvt år før. For andre halvår 2022 vil derfor reduksjonen i forbindelse med RNB 2022 isolert sett ikke ha betydning for antall plasser i AFT.

Arbeids- og velferdsetaten er ansvarlig for gjennomføringen og forvaltningen av arbeidsmarkedstiltakene ut fra Stortingets budsjettvedtak og føringer fra departemen-

tet. NAV fylke har handlingsrom til å kunne gjennomføre den tiltakssammensetningen som er best tilpasset det lokale arbeidsmarkedet, brukernes behov og gjeldende bevilgninger. Det innebærer at etaten må foreta en samlet vurdering av tiltakssammensetningen for å gi et best mulig tilbud til etatens brukergrupper.

